

Naročnina mesečno 35 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

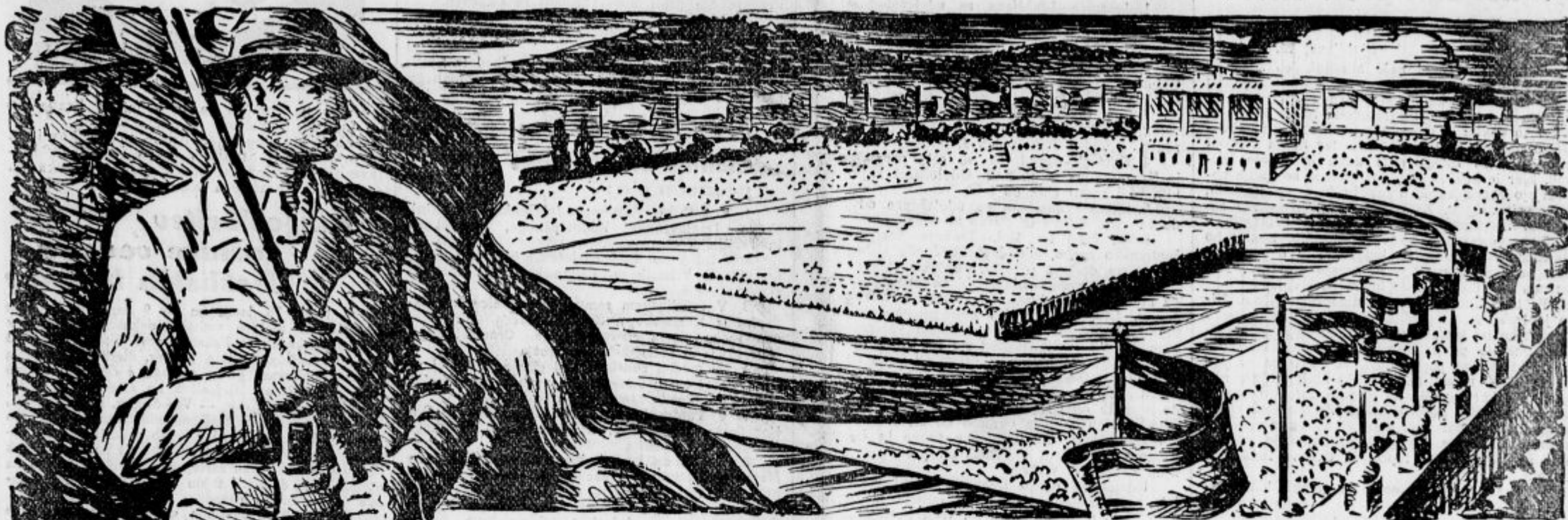
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.792

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6

DOMU GRADIMO SLAVO IN ČAST

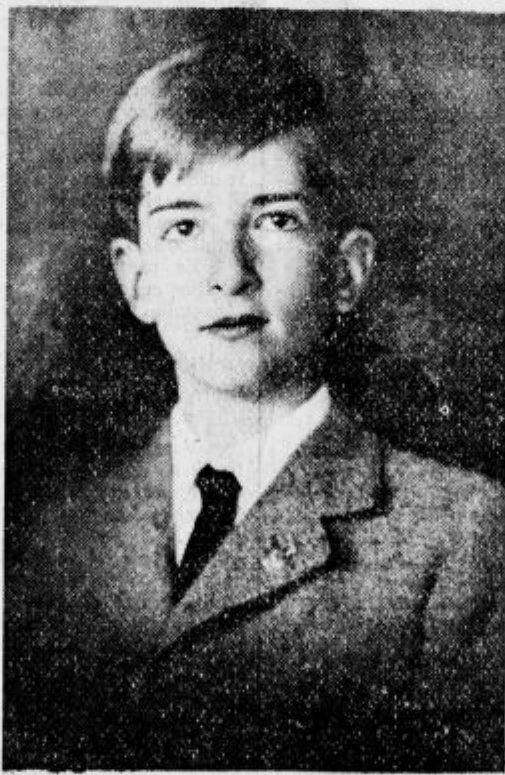
BOG ŽIVI!

Naša bela Ljubljana bo te dni sredi poletne vročine doživela najlepše čudo mladostne pomladi, ko se bo slovenska mladina od vseh strani zgrnila vanjo, napolnila vse njene ulice in trge in ji za nekaj dni vtisnila svojo mladostno svežo podobo. Katoliška slovenska mladina je na pohodu in prihaja v svojo narodno prestolnico, da praznuje

čudo svojega vstajenja! Ta mladina je najdražja, kar imamo, kar je najljubše kakemu narodu. In vendar je bila zaradi zaslepljene sovražnosti političnih in kulturnih nasprotnikov vrsto let pritisnjena k tlom, prisilili so jo k brezdelju in molku z zločinsko mislijo, da bo raztepena in kot protidržavna ožigosana zapadla v malodušje in nedelavnost. Toda peklenski načrti sovražnikov slovenskega naroda in njegove mladine se niso uresničili. Kajti kakor čudežni ptič Feniks iz ognja, tako je slovenska mladina ob prvem dihu svobode vstala izpod gomile klevet, krivic in nasilja, kamor so jo zagreblili njeni grobokopi. Zmagoslavje nasilja ni bilo dokončno. Danes obhajajo svoj vstajenski dan ponižani in razžaljeni in pričajo vsemu svetu, da surova krivica ne more streti bodrega duha. Naj le pridejo nasprotniki slovenske mladine, vsi naj pridejo in naj si jo dobro ogledajo, potem pa naj pošteno sodijo, če je res takšna, da jo je potreba postaviti izven zakona in jo izključiti iz državnega in narodnega občestva! Iskreno želimo, da bi dihi mladosti, ki ga izžarja naša mladina, odtajal led mržnje in sovraštva, ki obdaja srca njenih nasprotnikov, da bi njih oko ob pogledu na lepoto mladosti izgubilo mrki sij ter da bi spoznali, da je spoštovanje svobode prepričanja prvi znak kulturnega človeka in najlepša odlika kulturnega naroda.

Slovenska mladina prihaja v Ljubljano na svoje zmagoslavje! Prej ko v dveh letih je njena zmagovita volja do življenja izbila iz tal silno organizacijo in pognala v valovanje mladinsko gibanje, kakor ga Slovenci še nismo imeli. Danes ni v Sloveniji pomembnejšega kraja, v katerem ne bi slovenska mladina imela svojega roja, v še tako daljni vasiči bijejo mlada srca v zvesti družnosti s katoliškim mladinskim pokretom. In to je največja zmagica nad brez-

bržnostjo, brezcilnostjo in lenobnostjo, kateri se tako rada vdaja mladina brez vodstva in postaja lahak plen brezvestnih zapeljivcev in hujšakških prevratnežev. Organizacija zahteva odpovedi, žrtve, zatajevanja lastnih želja. Naše mladinsko gibanje usmerja novi rod proč od gostiln in brezvoljnega pohajkovanja. Njeni cilji so visoki, ker zahtevajo zmago nad nižjim, gonskim človekom, stavijo mu visoke ideale in gojitev kreposti, ki človeka napravijo boljšega, plemenitejšega ter neustrašnega borca za boljši red v družbi. To je moč dobre mladinske organizacije, ki s pošteno družino obda brezmočnega poedince in mu družno pomaga v nevarnostih, v katerih bi samcat propadel. Ako je mladinska organizacija s tako visokimi navedenimi zahtevami kljub temu med našo mladino tako močno uspela, je to znamenje naravnega zdravja slovenskega naroda in njegovega smisla za duhovne vrednote, obenem pa tudi dokaz izrednega dela, ki se je na tem področju v tako kratkem času izvedlo. Mnogo glav mora misliti in veliko rok se mora pridno gibati, da se ustvari tako veliko delo, kakor je naš sodobni mladinski pokret. Vsi ne-

šteti brezimni delavci in soustvarjalci bodo te dni ob pogledu na strnjene mladinske vrste lahko imeli občutek zmagoslavja in srčnega zadovoljstva, ki ga vodi pošteno opravljeno delo. Ni lepšega na svetu, kakor je pošten fant, pošteno dekle z njuno vero v mlado moč, s katero si osvoji življenje in ustvari srečno bodočnost. Že manjši mladinski zbori po deželi so izžarevali to neprikrito veselje zdravje mladosti, v polni meri — upamo — pa ga bodo vsi udeleženci deležni na velikem ljubljanskem taboru ob desetisočih enako mladih, enako veselih in pogumnih. Najlepša je poštena mladost!

Slovenska mladina pa hoče, da bi bil njen ljubljanski mladinski tabor tudi največja manifestacija. Najprej naj bo tabor izraz njene ljubezni do Križa, ob katerem se s samozatajevanjem šola za življenje. V spored večdnevni slavnosti je uvrstila tudi spoved in obhajilo, ker hoče skrbeti za nadnaravno sonce svoje mladosti. Potem je tabor manifestacija njene zvestobe do naroda in države ter vdanosti mlademu kralju in kraljevskemu domu. Slovenska mladina hoče pokazati, da je vredna zaupanja, ki ga je bila z najvišjim pokroviteljstvom deležna in da domovina in njena voj-

ska vedno lahko računa z njo kot tistim neusahljivim vreloom, iz katerega se obnavlja moč naroda in poteka sreča in trdnost države.

Slovenska mladina hoče manifestirati zdravje in silo svojih mišic. Prišel je njen žetveni dan, ko naj se pokažejo sadovi trdega dela po telovadnicah, kamor so večer za večerom polni idealizma zahajali fantje in dekleta, nikdar toliko utrujeni od dnevnih naporov, da ne bi imela časa za svojo organizacijo. Ogromna večina njih pripada kmečkemu stanu in delavskim slojem, pa bodo domači in tuji gosti lahko pričali, kako visoka je stopnja naše telesne kulture, ki se goji po načelu, naj bo zdrav duh v zdravem telesu.

Končno bo slovenska mladina v teh tabornih dneh manifestirala svojo bratsko vzajemnost s katoliško mladino tudi drugih katoliških evropskih narodov, to zlasti s plemenitim francoskim narodom in dragimi slovanskimi brati, s katerimi nas Slovencev ne veže samo slovanska beseda, ampak tudi ista duša in neporušljivo prijateljstvo v sreči in nesreči. Milij slovenski bratje, bodite nam izmed vseh in pred vsemi najiskrenejše pozdravljeni!

Zelimo, da bi mladinski dnevi v Ljubljani kar najlepše potekali. Zastopnost in bratska ljubezen naj s topljo vezjo družijo vse udeležence okrog istega ognjišča in istih večno veljavnih idealov, da bo njih idealno delo v korist slovenskemu narodu, naši lepi Jugoslaviji in v sporazumu med krščanskimi narodi.

Prvemu mednarodnemu mladinskemu taboru v Ljubljani kličemo krepki:

Bog živi!

Soborci izra meja - pozdravljeni!

Na višku leta, v bohotni rasti polj in hladilnem zelenju gozdov, v dneh žgočega sonca in težkih oblakov, ki se prepeljujejo preko vrhov, ob uri, ko se narod prebujal in z živimi očmi pogleduje v svet, v dobi, ko po naši zemlji še odmeva beseda rajnega škofa Jegliča o velikem času, Kristusovi in satanovi fronti,

je zadonel klic slovenskih fantov in deklet in šel preko vseh naših vasi. Vse je oživel ob njem, srca so vzplamtela in mišice so vzvalovile — za dan, ki ga je ta klic napovedoval in ki je danes napočil: tabor naše mladine.

Ta klic pa je segel preko meja naše domovine in vabil v belo Ljubljano mladino istega duha, po obrazih neznane sodelavce iz vse Evrope. Tudi tam so slišali ta klic in že prihajajo.

Soborci, prijatelji iz daljnih dežel, ki hodite k istim studencem kakor mi za telesa moč, duha krepost, pozdravljeni!

Pozdravljeni vi bratje in sestre od Vltave in Morave, pozdravljeni vitezi sv. Vavla in svečnice sv. Ljudmille! Domača nam je vaša beseda in vaše ime. Srčno smo želeli videti vas v tej veliki družbi, da bi spet

slišali vašo pesem in videli vaše vrste, pa ste nam ustregli, kot samo bratje bratom morejo. Precej vod je že preteklo v morje, ko smo si zadnjič segali v roke, danes si bomo spet, da pred svetom potrdimo našo družino in da se združimo v enem klicu: »Dedictvi otcu naših, zachovej nam Pane — dedščino naših očetov nam varuj, Gospodi!«

Pozdravljeni bratje in sestre od Čenstohove, ki ste napravili dolgo pot do nas, da ste nam žive priče rodu, ki je na slovanskem severu za vso Evropo ustavil poplavo krive vere! Večkrat smo se čudili vaši trdo-

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II.:

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani

Od 26. do 29. junija 1938

Ljubljana pred dnevi zmagoslavja

Ljubljana, 25. junija.

Dnevi, posvečeni naši mladini, so se prav za prav že pričeli. Naše mesto, Ljubljana, ljubica nebes in arečev, kakor jo opeva Prešeren, bo z radostjo in s ponosom sprejemala tisoče in tisoče fantov in deklet iz domovine in iz tujine in občudovala njihove strupne korake ter delila z njimi navdušenje in zmagoslavje duha in lepote. Povsod, kjer je kakšen pogovor, povsod se ljudje pogovarjajo skoraj samo o taboru in o slovesnostih, ki se pripravljajo. Z žarečimi očmi izjavljajo zastopniki iz posameznih krajev, ki prihajajo v Ljubljano, da urede še vse potrebno, koliko bo udeležencev iz njihovih krajev. Kar s ponosom in z nekako bahavostjo naštevajo številke: »Od nas nas bo toliko! Mi se bomo postavili!«

Pa tudi Ljubljančani ne drže rok križem. Hitro je treba še pregledati, če je na krajih vse v redu, nekateri bodo tudi jahali ter se seveda vežbajo. Dekleta pa z radostjo ogledujejo lepe dekliške kroje ter popravljajo, če je treba še kaj popraviti. V našo mladino je šinil nekak nov ogenj. Oči kar žare in ne morejo dočakati dneva, ko bo nastopila. Pojavili so se že taborski znaki in mladina, kakor tudi starejši, si ga z radostjo pripenjajo na prsa. Na cesti, na tramvaju, povsod vidiš že ljudi s tem lepim in okusno izdelanim znakom.

Ze danes, v soboto, so se na mnogih hišah pojavile zastave. Upajmo, da bo v nedeljo in na glavne dni le malo poslopilo, ki ne bi izobesila zastav ter tako izkazala naši mladini in pa tujcem čast, kakor jo res zaslužijo.

Glavno zanimanje pa je seveda osredotočeno na Stadion. Menda ga ni v Ljubljani in celo v okolici našega fanta ali dekleta, ki ne bi rekel: »Grem še na Stadion pogledat!« Človek kar občuduje zanimanje in ljubezen, s katerima se je mladina, pa ne samo mladina, temveč tudi starejši, oklenila Stadiona. Ko so preurejevali in izpopolnjevali, so nestrastno prihajali in občudovali nove naprave. Morda jim niti niso govorili ni bilo treba, saj se jim je kar na obrazu in očeh poznalo, s kako veliko samozvestjo gledajo na Stadion: »Naš Stadion, naš ponos!« Veliko zanimanje seveda vzbujajo tudi telovadci, ki se vežbajo. Tudi Čehe vse občuduje pri njihovem treningu. Ljudje že ugibljejo, kako se bodo naši kaj odrezali, kako se bodo drugi itd.

Ljubljana je sedaj v znamenju tabora mladine, mogočnega tabora, kakršnega še ni doživela in ga potem najbrž še dolgo ne bo.

Posebni vlaki v Ljubljano

Shranite objavo posebnih vlakov! Kupite vozne karte vsaj en dan prej, da ne bo pred odhodom vlaka navala na potniško blagajno. Ne pozabite na legitimacije in taborne knjižice zaradi znižane vozne cene! Potujejo s posebnimi vlaki, na rednih vlakih že ob navadnih dneh ni prostora. Vozne karte naj v Ljubljani nihče ne odda, ker velja s potrdilom o udeležbi na taboru za brezplačno vožnjo pri povratku.

V torek, 28. junija zjutraj:

1. Jesenice—Ljubljana za udeležence od Jesenice do Sv. Jošta odhod iz Jesenice ob 6.25. (Udeleženci iz bohinske in gornjesavske doline se peljejo do Jesenice s prvim jutranjim vlakom).
2. Kranj—Ljubljana za udeležence od Kranja do St. Vidja—Vižmarje odhod iz Kranja ob 8.40. (Udeleženci iz tržiške proge potujejo do Kranja s prvim jutranjim vlakom).
3. Novo mesto—Ljubljana za celo progo do Ljubljane, odhod iz Novega mesta ob 7.05. Udeleženci iz Bele Krajine, šentjanske in kočevske proge s prvim jutranjim vlakom.
4. Zidani most—Ljubljana za celo progo, odhod iz Zidanega mosta ob 3.59.
5. Celje—Ljubljana za celjsko okolico in progo do vključno Rimske toplice. Odhod iz Celja ob 5.20.
6. Zagreb—Ljubljana za udeležence od Savskega Marofa do vključno Zidanega mosta. Odhod iz Savskega Marofa ob 5.35.
7. Velenje—Ljubljana za udeležence od Velenja do izključno Celja. Odhod iz Velenja ob 5.50. Udeleženci od Dravograda do Velenja s prvim jutranjim vlakom, odhod iz Dravograda ob 3.52.
8. Poljčane—Ljubljana za udeležence od Poljčana do Stora. Odhod iz Poljčana ob 6.10. Udeleženci iz konjske in rogaške proge s prvim jutranjim vlakom do Poljčana, odnosno Grobelnega.
9. Ljutomer—Ljubljana za vse udeležence vzhodno od Pragerskega, odhod iz Ljutomera ob 6.37, iz Ormoža ob 7.30. (Udeleženci iz Murske Sobotice, Gornje Radgone in Dolnje Lendave—Čakoveca s prvim jutranjim vlakom do Ljutomera odnosno Ormoža.

Udeleženci iz Maribora in proge do Rače—Frama s prvim jutranjim vlakom, odhod iz Maribora ob 5.

živosti in vaši ljubezni do domovine, zato vas danes sprejemamo kot brate, ki so krepko obljeli svojo ljubo zemljo. Z vami vred prosimo Devico Marijo — »Kraljico poljske krone« — da bi bil mladi slovanski rod zvest temu božjemu izročilu, ki je v vaši zemlji tako bogato potrjeno!

Pozdravljeni vi z zahoda, z obal Atlantiskega morja, vi, priče francoskega genijal Brez vas bi bilo našemu taboru težko reči, da je mednarodni Vi, narodnjaki do dna in Francozi z vso dušo, ste v beli Ljubljani dokaz mednarodnosti! Prihajate iz domovine, ki je neizčrpna zaloga duha, kjer mnogo občudovanih, pa nikdar doseženih genij snuje in ustvarja čudovita dela — v vsakem rodu. Ali ste vi kristjani iz katakomb ali iz katedral, ob katerih še odr. stoji? Sveta zbratost katakomb je v vas in vzgon katedralskih zvonikov. Rod kardinala Verdiera, pozdravljeni!

Pozdravljeni vi iz Belgije, ki prvič vidite to našo domovino, kakor smo jo v rodovili

V sredo, 29. junija zjutraj:

1. Jesenice—Ljubljana za udeležence od Jesenice do Sv. Jošta. Odhod iz Jesenice ob 3.30. Udeleženci iz bohinske in gornjesavske doline s prvim jutranjim vlakom do Ljubljane.
2. Kranj—Ljubljana za udeležence do St. Vidja—Vižmarje. Odhod iz Kranja ob 6.02. Udeleženci s tržiške proge s prvim jutranjim vlakom do Kranja. Odhod iz Tržiča ob 5.27.
3. Rakek—Ljubljana za udeležence s cele proge, odhod iz Rakeka ob 5.
4. Kamnik—Ljubljana za celo progo, odhod iz Kamnika—mesto ob 6.36. Udeleženci naj uporabijo tudi redni vlak ob 5.50.
5. Stična—Ljubljana za udeležence od Stične do Lavrice. Odhod iz Stične ob 4.45.
6. St. Janž na Dol.—Trebnje—Ljubljana za šentjansko progo, odhod iz St. Janža ob 3.45. Od Trebnja dalje s rednim jutranjim vlakom.
7. Novo mesto—Ljubljana za progo od Novega mesta do Radohove vasi. Odhod iz Novega mesta ob 4.40. Udeleženci z belokranjske proge potujejo do Novega mesta z zadnjim večernim vlakom dne 28. junija, prihod v Novo mesto ob 21.14.
8. Celje—Ljubljana za progo od Celja do Rimske toplice. Odhod iz Celja ob 3.43.
9. Maribor—Ljubljana za progo od Maribora do Stora in do Ormoža do Pragerskega. Odhod iz Maribora ob 3.10, iz Ormoža ob 2.32.

Udeleženci iz Ljutomerske proge in čakovske proge morajo priti v Ormož na predvečer z zadnjim potniškim vlakom.

Udeleženci proge Dobova—Zidani most potujejo z izletniškim vlakom, ki odhaja iz Zagreba ob 2.20 in nima postanka na vseh postajah.

Za udeležence s kočevske proge bo vozil dne 29. junija zjutraj posebni vlak od Kočevja do Ljubljane. Odhod iz Kočevja ob 3.35.

Odhodi posebnih vlakov iz Ljubljane

v sredo, 29. junija zvečer

Na Gorenjsko

Odhod iz Ljubljane gorenjski kolodvor.

1. Ljubljana gor. kol.—Bistrica Boh. jezero, odhod iz Ljubljane gor. kol. ob 19.15 za udeležence severno od Kranja. Vlak bo imel zvezo proti Ratečam—Planici.
2. Ljubljana gor. kol.—Kranj, odhod iz Ljubljane ob 21. za udeležence Kranj (z okolico) in tržiške proge.
3. Ljubljana gor. kol.—Škofja Loka, odhod iz Ljubljane gor. kol. ob 23.45, za udeležence od St. Vidja do Škofje Loke.
4. Ljubljana gor. kol.—Kamnik, odhod iz Ljubljane gor. kol. ob 19.15 za udeležence kamniške proge.

Na Dolenjsko

Odhod iz Ljubljane glavni kolodvor.

5. Ljubljana gl. kol.—Črnomelj, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 19.30 za novomeško in belokranjske udeležence.
6. Ljubljana gl. kol.—Stična, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 20.40 za udeležence Lavrice—Stična.
7. Ljubljana gl. kol.—Novo mesto, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 21 za udeležence od St. Vidja do Novega mesta.
8. Ljubljana gl. kol.—Kočevje, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 22.20 za udeležence s kočevske proge.

Udeleženci s šentjanske proge potujejo z rednim vlakom, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 19.10.

Na Notranjsko

Odhod iz Ljubljane glavni kolodvor.

9. Ljubljana gl. kol.—Rakek odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 19 za vse postaje do Rakeka.
- Udeleženci z vrhiške proge potujejo z nedeljskim vlakom, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 22.25.

Proti Zidanem mostu, Mariboru in Zagrebu

10. Ljubljana gl. kol.—Zidani most, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 19.05 za udeležence od Zaloge do Zidanega mosta.
11. Ljubljana gl. kol.—Pragersko. Odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 19.20, za udeležence od Stora do Pragerskega ter za konjsko in rogaško progo.
12. Ljubljana gl. kol.—Velenje, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 20.10, za udeležence od Celja do Velenja odnosno Dravograda.
13. Ljubljana gl. kol.—Celje. Odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 20.20, za udeležence od Rimske toplice do Celja.
14. Ljubljana gl. kol.—Celje, odhod iz Ljubljane ob 20.35, za Celje in okolico.

izklesali. Veseli smo vaše družbe, vaše čilosti in vaše solidarnosti z nami, ki nas družijo isti, Kristusov duh. Tudi vi potrjujete mednarodnost našega tabora in dokazujete, da Kristusova mladina v nobenem kraju ni osamljena. Idealizem, s katerim so vaše vrste tako globoko prežete, vas je pripeljal v slovensko Ljubljano, da podprete besedo slovenskih fantov. Pozdravljena zveza med slovensko in belgijsko mladino!

Najbolj pa pozdravljeni vi, ki ste preko oceana prišli v »stari kraj!« Kadarkoli se zbiramo v takih tisočih, ste tudi vi med nami. Veliko žrtve je bilo treba za to dolgo pot, zato je vaša zvestoba nam toliko večje bodrilo. Znova ste potrdili našo rodovno skupnost, ki je ne more razrhljati ne daljava ne čas! V povračilo vam želimo, da bi v teh dneh čutili topli dih domovine in utešili svojo žepo po domači besedi. Mladina iz »starega kraja« vas pozdravlja!

15. Ljubljana gl. kol.—Murska Sobota, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 21.10, za udeležence od Pragerskega proti Murski Soboti in Čakovcu.
16. Ljubljana gl. kol.—Maribor gl. kol., odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 22.10 za udeležence od Pragerskega do Maribora.
17. Ljubljana gl. kol.—Zagreb, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 23.15 za udeležence od Zidanega mosta do Zagreba.

Razdelitev stanovanj

Članice in mladenke prenočujejo o:

1. V šoli sv. Jakoba: udeleženke iz Bohinjskega, Triglavskega, Radovljanskega, Kranjskega in Tržiškega okrožja.
2. V šoli v Sp. Šiški: udeleženke iz Škofjeloškega, Logaškega, Vrhiškega, Ceraniškega in Trboveljskega okrožja.
3. V uršulinskem samostanu: članice in mladenke iz Kamniškega, Žužemberskega, Mirenskega, Trebanjskega, Novomeškega, Črnomeljskega, Ribniškega in Smartinskega okrožja.
4. Na mestni ženski realni gimnaziji (Licej na Bleiweisovi cesti) udeleženke iz obeh Mariborskih okrožij in Slovenjgoriškega okrožja.
5. V Trgovski akademiji: udeleženke iz Guštanjanskega, Ormoškega, Ljutomerskega, Ptujkega in Suboškega okrožja.
6. V šoli na Ledini, Komenskega ulica in v Marijinem domu: udeleženke iz okrožij Celjske, Podzemne, to je iz okrožij: Celjskega, Gornjesavinjskega, Konjskega, Laškega, Mislinskega, Posavskega, Rogaskega, Saleškega, Savinjskega, Smarskega in Kozjanskega okrožja.

Člani in mladi prenočujejo:

- I. Šola v Zgornji Šiški udeleženci iz: Triglavskega, Kranjskega, Tržiškega, Škofjeloškega, Logaškega, Ceraniškega, Barjanskega, Smarogorskega, Kamniškega, Stiškega in Žužemberskega okrožja.
- II. Druga državna realna gimnazija na Poljanski cesti: udeleženci iz Mirenskega, Novomeškega, Črnomeljskega, Ribniškega, Smartinskega, Velikolaškega, Trboveljskega in Krškega okrožja.
- III. V prvi državni realni gimnaziji, Vegova ulica (realka): udeleženci Celjske podzveze, t. j. udeleženci iz Celjskega, Gornjesavinjskega, Konjskega, Laškega, Mislinskega, Saleškega, Posavskega, Rogaskega, Savinjskega, Kozjanskega in Smarskega okrožja.
- IV. Ljudska šola na Grabnu, Čojzova cesta: udeleženci Mariborske podzveze, t. j. udeleženci iz obeh Mariborskih okrožij, Slovenjgoriškega, Prevaljskega, Ljutomerskega, Ormoškega, Ptujkega, Soboškega in Lendavskega okrožja.

V. Vsi tekmovalci, ki se udeležijo tekm v dneh 26., 27. in 28. julija 1938, prenočujejo v osnovni šoli na Vrtači, Erjavčeva cesta.

Za udeležence, ki imajo prenočišča bolj na periferiji mesta ob tramvajski progi, opozarja stanovanjski odsek, da imajo vsi udeleženci, ki se izkažejo s tabornim znakom in legitimacijo ali knjižico, popust na tramvaju in sicer plačuje v dnevnem času od vsake vožnje po 1 din ne glede na daljavo vožnje, pri nočnih vožnjah pa doplačajo še 1 din tudi ne glede na dolžino vožnje.

Na skupnih ležiščih ni nobenih odev ne rjuh, te mora vsak član prinesiti s seboj, kdor hoče imeti odejo.

Za pravilno razdelitev po sobah na skupnih ležiščih odgovarjajo odsekovi in okrajni načelniki. Vse sobe morajo biti zasedene točno po številkah, kakor bodo označene na vratih, sicer bodo morali posamezni odseki ostati brez prenočišč.

Vstopnice

Vstopnice za tekme v nedeljo, ponedeljek in torek se dobe le pri vhodih na Stadion.

Prosvetna zveza prodaja le knjižice in snake, ki veljajo za vstop v stadion na glavni dan 29. junija.

Vstopnice za vse akademije se do zadnje razprodane, le za koncert Moravana, ki bo danes ob 20.30 v Unionski dvorani, jih je še nekaj na razpolago. Te vstopnice se dobe le pri blagajnah kina Union.

Nova darila za zmagovalce

Minister za telesno vzgojo g. dr. Vekoslav Milčetič je daroval krasen kip žene z vencem nad glavo.

G. Josip Mozetič, zidarski mojster, je daroval izredno lepo vazo.

Urar g. Vilhar je daroval športno uro. Tvrška Stirn je darovala ličen pokal.

Prehrana

Za prehrano veljajo v dneh Mednarodnega mladinskega tabora te smernice:

Organizirane skupine, nastopajoče na Stadionu, prejmejo hrano v neposredni bližini Stadiona. Prehranjevalna mesta bodo odkazovali reditelji. Ker bodo imele te skupine za prehrano le dobro uro časa, se bodo delile predvsem gorke konzerve s 300 grami vsebine: meso, riž in grah. Cena konzerve bo 4 din. Kruha bo na prehranjevalnih prostorih dovolj po 0.50 din komad. Za vsako konzervo bo na razpolago odpiral. Konzerva je praktična, ker služi obenem tudi kot posoda. Žlico naj prinese vsak s seboj. Poskrbljeno bo za vse vrste pišča, pripravljena bo tudi juha, golaž, obara, hrenovke, klobase, vse po zmerni ljudskih cenah.

Zajtrk prejmejo organizirane skupine po gostilnah v bližini svojih prenočišč. Da se izognemo neredu in zagotovimo zajtrk vsem, kateri ga želijo, nujno prosimo za naročila in plačila vnaprej, najpozneje do ponedeljka, dne 27. t. m. do 18. Priporočamo dostavitev teh naročil po posebnih selih, kateri ostanejo potem do prireditve v Ljubljani. Če prejmemo naročila po tem roku, bomo sicer skušali ustreči, odločitev pa moramo vsako odgovornost v tem primeru. Cena zajtrka je 2 din.

Za vse ostale, kateri naročijo in plačajo prehrano vnaprej, veljajo naslednje gostilniške cene: Običajno kosilo od 7 do 9 din, boljše kosilo od 9 do 10 din, večerja 6 do 8 din. Ne

Za fantovske kroje

sukno met. din 86,-, pas din 44,-,
pero din 4,-, srajca din 45,-, klobuk
din 32,-, nogavice din 12,-

Vse po predpisu!

Sternceki

moremo pa jamčiti za te cene, če hrana ne bo vnaprej naročena in plačana.

Za prodajalce pišča, hrane, spominkov i. dr. so prostori pri Stadionu še na razpolago. Prijave: Prehranjevalni odsek, Frančiškanska ul. — pasaja, škrabčeva soba, I. nadst.

Blagoslovitev

zastave vodstva Dekliških krožkov

V torek, 28. junija bo ob 9 dopoldne slovesna blagoslovitev zastave vodstva deklških krožkov v Marijanski kapeli na Poljanski cesti. Botratvo zastave sta blagovolila prevzeti g. ban dr. Marko Natlačen in njegova spoštovana gospa soproga, s čimer se čutimo izredno počaščene. Blagoslovil bo zastavo duh. voditelj g. prof. Jože Košir. — Vse članice, ki pri tekmah, ki bodo istočasno na Stadionu, niso zaposlene, vljudo prosimo, da po možnosti v krajih prisostvujejo tej slovesnosti. Dolžnost vsakega krožka pa je, da pošlje k blagoslovitvi vsaj eno zastopnico. Zbirališče imamo na marijanskem dvorišču točno ob pol 9, kjer bomo dobile vsa podrobna navodila.

Sestre, ali se zavedate velike pomembnosti tega dogodka? Blagoslovila se bo zastava, ki nas bo odselej vedno spremljala po vseh zborovanjih in prireditvah, v vseh dobrih in slabih časih. Na to zastavo bomo vse izrekle slovesno zaobljubo, da se hočemo vedno in povsod neustrašeno boriti za naša načela. Okrog nje se hočemo odselej zbirati vsa dekleta, ki mislimo katoliško, kar poudarjamo na zastavi s križem. Oklepali se je hočemo vsa slovenska dekleta, kar lepo simbolizira na zastavi nageljnove šopek z rožmarinom. Čuvati jo hočemo vsa poštena dekleta, ki nam je največja skrb čistost telesa in duha, kar na zastavi pokažemo z belim trakom. Sestre, obljubite pa bomo tudi, da bomo ta prapor, ko pride čas, s ponosom izročile novemu rodu pod pogojem, da prevzame tudi naše obljube, ki naj ga zvesto spremljajo od roda do roda. Zato je nujno potrebno, da tej zaprejši vsi krožki prisostvujejo vsaj po svojih zastopnicah. — Slovesni blagoslovitvi bo sledilo

Slavnostno zborovanje VDK

ki bo v telovadnici Marijanske. Na tem zborovanju bomo na kratko pogledale nazaj na naše delo, potem pa si bomo določile smernice za bodoče leto. Zborovanja naj se udeležijo vse članice, ki bodo v tem času že v Ljubljani, na vsak način pa vsaj ena zastopnica posameznega krožka.

V. D. K.

Tekme v odbojki

V ponedeljek, dopoldne od 7—12, popoldne od 15—17.

Pričetek tekmovalca v odbojki za prvenstvo ZFO in VDK bo v ponedeljek 27. t. m. točno ob 7 zjutraj. Vendar morajo priti vse vrste članov, mladev in članice že ob trideset na 7 na Stadion, da se pravočasno z žrebom določijo nasprotniki.

Vrste članov se naj javijo ob določenih uri sodnikom na igrišču, zaznamovanim s črko »C«. Tekmovalci bodo po izločilnem sistemu. Finalista zasedeta prvo, oziroma drugo mesto. Premaganci iz prvega kola pa bodo igrali še v tolažilnem turnirju, čigar zmagovalce dobi v skupni oceni tretje mesto. Najboljši odsek prejme prehodni pokal, ki ga brani FO v Dev. Mariji v Polju ter zlato plaketo. Drugo in tretje plasirana dobta srebrno, in bronasto plaketo.

Mlade se naj predstavijo sodnikom na igrišču zaznamovanim s črko »A«. Tekmovalci bodo po izločilnem načinu, kakor člani. Za zmagovalca je pripravljen prehodni pokal, za prve tri plasirane pa plaketo. Kot mladiči morejo tekmovalci le oni, ki še niso prekažili starosti 17 let, oziroma oni, ki so bili rojeni v letih 1921, 1922, 1923, 1924.

Članice morajo biti zbrane ob zgoraj omenjeni uri na igrišču s znamenjem »B« in tekmujejo po točkovnem sistemu.

Šlačilnica za moško mladino bo v prostorih III. drž. gimnazije za Brežigradom, za žensko mladino pa v prostorih osnovne in meštanske šole, nasproti Stadiona ob Vodovodni cesti. Tega določila se morate strogo držati, ker preoblačenje na Stadionu ne bo mogoče, pa se tudi ne bo dovolilo. Na Stadion pridite torej iz omenjenih šlačilnic v športni telovadni obleki.

Ker so igrišča na novo preurejena in bi obutev z visokimi petami kvarila teren, bo mogoče igrati le, ali bosonog, ali pa v lahkih copatah z ravnimi stopali.

V torek od 7—12.

V torek, točno ob 7 zjutraj, pa se bo pričelo tekmovalstvo v odbojki med izbranimi ekipami češkoslovaškega »Orla« in ZFO, oziroma VDK. Na »B« igrišču nastopijo ženske reprezentantke, na igrišču »C« pa za moška zastopstva. Igralo se bo po točkovnem načinu (vsak z vsakim). ZFO in VDK sta v ta namen že izbrala svoja prva, oziroma druga teama. Zmagovalca prejmeta neprehodni, torej trajni darili.

Pozor pred žepariji

Ponovno svarimo ljudi, naj bodo previdni pred žepariji. Že sedaj je ljubljanska policija aretirala neko predržno žeparko, ki prav rada krađe po cerkvah. Udeleženci naj skrbno pazijo na svoje listnice in na ure. Posebno previdni naj bodo v cerkvah, na vlakih, zlasti na postaji Zidani most in pred vhodom na Stadion ter sploh povsod, kjer je gneča!

Vsem udeležencem tabora

V dneh mladinskih prireditev ne pozabite na I. tabor slov. katol. deklet na Brezjah dne 24. julija. Pisarna Pripravljalnega odbora je takoj za glavno taborno pisarno v Vazemlji zavarovalnici v prostorih »Doma dijakinj«. Ker bodo do tedaj najbrže že dotikane taborne knjižice in znaki, jih bo mogoče dobiti v pisarni, gotovo pa pridite iskat potrebnih informacij za Brezje in se tudi ob leti priliki za tabor na Brezjah prijavite!

Naš prosvetni minister — prisrčno pozdravljen!

Danes se ob 11 dopoldne odpre razstava vsega dosezanega dela slovenske Prosvetne zveze v navzočnosti prosvetnega ministra g. dr. Magaraševiča. Sedanjí vodja prosvetne uprave Jugoslavije je že ob nastopu svoje visoke službe pokazal toliko zanimanja in skrb, da šolsko in ljudsko izobrazbo slovenskega naroda, da je z njegovim prihodom v Ljubljano, da si ogleda uspehe našega krščanskega prosvetnega dela za kulturno rast in napredek najširših slojev našega ljudstva, njegova ljubezen in prizadevanje na tem področju le še bolj poudarjena. Gospod dr. Magaraševič je prvi prosvetni minister Jugoslavije, ki je hotel s svojo osebnostno navzočnostjo na tej prireditvi v okviru našega mladinskega kongresa pokazati, da je odkritosrčen prijatelj vsega dela slovenskega ljudstva za svoj umski in nprstveni dvig ter plodovito kulturno sodelovanje v jugoslovanski državni skupnosti in da ga boče slejkoprej podpirati.

Naš prosvetni minister je že v kratki dobi, ko mu je bilo zaupano važno mesto, s katerega se po vzgoji mladine usmerja duhovno življenje naroda in države, pokazal, da ni avtomatičen nadaljevalec po šolski birokraciji utrtih potov in metod iz preteklosti, marveč da hoče kot odlični delavec na kulturnem področju in strokovnjak v vzgoji mladih, kvišku hrepenečih duš naše šolstvo pa izobrazbo ljudstva k državotvornemu delu preiniti z novim duhom. Delo ministra dr. Magaraševiča je usmerjeno k čim tesnejšemu motranju stiku med šolo in narodom, da bo šola res služila vsem stanovom našega ljudstva, njegovim gmoitnim in duševnim potrebam ter našim narodnim in državnim idealom. Tako in-

tenzivnega prizadevanja za ustanavljanje ljudskih in srednjih šol ter za razmah našega visokega šolstva, obenem pa toliko skrb, da se izpolni v smeri sodobnega življenja učni načrt ter najdejo temu primerne metode in nova, solidna pota vzgoje, kakor pod sedanjim prosvetnim ministrom, še nismo doživeli v naši državi. Strankarski cilji, ki so se često skrivali za geslom nekega kričavo naglašane nacionalizma, so se pod sedanjim vodstvom naše šolske prosvete morala umakniti skrb, da dosega čim najvišje ravni narodove umske izobrazbe in srčne kulture in v programu dr. Magaraševiča je naša šola zopet posvečena izključno svojemu vzgojnemu namenu.

Prav posebno pa imamo Slovenci vzrok, da smatramo obisk prosvetnega ministra dr. Magaraševiča za nov dokaz njegovega plemenitega prizadevanja, da država tudi našemu kulturnemu prizadevanju, ki klije iz vere in narodne zavesti ter trdne povezanosti z jugoslovansko državno celoto, pride na pomoč z vso svojo silo in ugledom ter bogatimi možnostmi. Sedanjí vrhovni vodja naše državne prosvete je krepko zastavil vse svoje sile, da se ljudsko šolstvo v Sloveniji dvigne iz zastoja, ki mu je zapadlo v nesrečnih letih diktature, je posvetil vso svojo skrb nastavitvi našega učiteljskega in profesorskega naraščaja, dela na izpopolnitvi našega strokovnega šolstva, ki najneposredneje koristi delovnim stanovom našega naroda, otvarja in izpopolnjuje naše srednje šole in si je med nami postavil spomenik večne narodne hvalečnosti z energijo, s katero se je zavzel za slovensko Akademijo znanosti in umetnosti, pa za našo vseučiliško knjižnico in za vseučiliške znanstvene in tehnične institute. Čutimo, da nismo več pastorki v državi, ampak da se uredničuje, za kar smo se toliko in toliko let borili: da postanemo dejansko enakopravni in enakovredni.

Veseli nas in ponosni smo, da bo imel gospod minister dr. Magaraševič priliko, da si osebno ogleda vse delo, ki ga je storila naša krščanska ljudska organizacija za kulturo slovenskega kmeta, delavca in inteligenta, za izboljšanje pogojev njegovega materialnega in moralnega življenja in za ugled našega naroda, ki si je prav na področju duhovne omike in duševne kulture svojih najširših slojev priboril z lastnimi močmi in svobodnim ustvarjanjem tisti položaj, s katerega je tudi on mogel odločilno poseči v borbo za osvoboditev in zedinjenje jugoslovanstva v tej lepi in bogati ter v veliko bodočnost korakajoči državi. In prepričani smo, da bo gospod minister ponese s seboj vtis, da je naše ljudstvo v polni meri vredno, da mu država posveča vso pozornost in skrb na poti za čim višji kulturni dvig slovenstva v jugoslovanski življenjski skupnosti.

RADI
PREZIDAVE
PRODAJA ŠE CENEJŠE
Sterneski

Jubilej Prosvetne zveze

Četanični občni zbor Slovenske krščanske ošolske zveze je bil v nedeljo, 14. novembra 1897. leta, pred 40 leti, v prostorih Katoliškega doma. Izmed tedanjih članov odborikov živi še podpredsednik prvega odbora g. dr. Josip Debevec, urednik »Dom in Svet«, tajnikov namestnik g. Ivan Jakopič in preglednik računov g. Ivan Rakovec.

Organizacija, ki ima za seboj 40 letno tradicijo, je gotovo življenjska potreba naroda in njen obelodaj priča o ogromnem delu, ki ga je organizacija v tej dobi izvršila. Za rast našega katoliškega gibanja je bila Prosvetna zveza tako nujno potrebna, kakor je potreben zrak za dihanje. Iz njene debla so izrasle mladice kot bivaš Orlovska in Orliška zveza, sedaj pa Zveza fantovskih odsekov in Vodstvo dekliških krožkov. Te mladice so znova pogonale, vzvetele tako bujno, da njih cvet obema že danes slehernu slovensko vas. Zato je primerno, da se združi praznik slovenske mladine z jubilejem Prosvetne zveze.

Tudi druge mladice so pogonale iz tega debla naša Zveza ljudskih odrov, katere pospešuje zlasti ljudsko igranje po naših odrih. Nad tisoč ljudskih iger se preigra vsako leto v prosvetnih domovih. Slovenska krščanska ženska zveza je nadaljnji vrh naše prosvetne organizacije. Koliko materinskih dnevorov, koliko gospodinjstvih tečajev je organizirala ta skrbna gospodinja naših prosvet. ustanov.

Ena najmlajših mladik, ki pa letos praznuje že svojo 10letnico, je Radio odsek Prosvetne zveze. Dan za dnem, večer za večerom, širi ta institucija izobrazbo, prosveto, glasbeno kulturo širom naše zemlje. Za rast našega naroda, ki živi za mejami, je to največja prosvetna pomena. To je njihova šola, njihova prižnica, njihov prosvetni dom, njihov dnevnik in njihov učitelj.

Knjižnice, katerih je okrog 500 po slovenski zemlji, so našle v okviru Prosvetne zveze svoje varstvo in zavetje. Lepa knjiga je še dandanes glasnik slovenske omike in prosvete.

Tako je zbrala v teku 40 letnega obdobja pod svoje močno drevo nad 500 prosvetnih društev, 500 kresov, ki gore po slovenskih župnijah, 500 ognjišč, od koder se širi ogenj gorečje ljubezni do Boga, do domovine in do jugoslovanske države.

Razstava Prosvetne zveze

se prične v nedeljo 26. junija 1938 ob 11 v dvorani Serafskega doma v Františkanski ulici. Razstava bo dnja vsak dan od 8—12 in 2—6. Razstavo otvori v imenu g. bana šef prosvetnega oddelka banske uprave.

40letno delo se nam bo nazorno pokazalo v raznih grafikonih, slikah in tudi modelih. Prosvetna zveza se udeležuje na nacionalnem polju, kar priča 2120 predavanj nacionalne vsebine v zadnjih 14 letih. Organizirala je 126 zborovanj in taborov, 980 narodnih proslav. Njeno versko udeleževanje v istem času obsega 2820 verskih predavanj, 26 romanj, katerih se je udeležilo 16.540 oseb, 164 verskih prireditev in jubilejev, 138 duhovnih vaj in obnov, na ljudskih odrih se je uprizarilo 2258 verskih iger. Izvršila je lepo socialno delo, saj je organizirala 86 socialnih tečajev, 1452 socialnih predavanj, dvoje potovanj je priredila med naše izselence, katerim je darovala 48 zabojev knjig. Pa tudi stanovskega polja ne zanemarja, saj je v tem času priredila 1680 kmetijsko gospodarskih predavanj, 130 gospodinjstvih in kmetijskih tečajev, nešteto zborovanj in nad 700 stanovskih iger je šlo preko ljudskega odra.

Lepi modeli prosvetnih domov krasijo glavne prostore razstave Prosvetne zveze. Kakor je centralni oddelek nad vse zanimiv in podoben, okrašen po slikah našeg vladarske rodbine, ustanovitve-

lja Prosvetne zveze dr. J. E. Kreka, njenega pokrovitelja pokojnega nadškofa dr. A. B. Jegliča in njenega obnovitelja dr. A. Korosca. Ogromni zemljevidi plastično kažejo, kako je razširjena njena organizacija.

Velik model dovršenega mladinskega krasa nalednje prostore. Diplome, odlikovanja, pokali pričajo o bivši mladinski organizaciji Orlovski zvezi. Tudi sedanja organizacija ZFO in VDK s svojimi podatki dokazuje neukročeno mladinsko rast in voljo do prosvetnega udejstvovanja.

Radio oddelek, naša sedanja ljudska univerza, s svojimi podatki priča, kako je ta institucija tesno spojena z vsem našim kulturnim udejstvovanjem. Kritično oko pa bo našlo, kako smotno se vrstijo predavanja, kako skrbno se zbira tvarina in da edelujejo tukaj vrhovi naše kulture. Zanimiv je potovalni odsek, ki je razstavil ogromen zemljevid Evrope, na katerem se vidi, kam je držala pot njenih ekskurzij in poučnih potovanj. Tudi tukaj je Prosvetna zveza orala ledino, in odkrivala naravne lepote in kulturne spomenike slovenskemu narodu. Razstava obsega dalje propagandni oddelek, oddelek za knjižnico, ljudski oder, tehnične priprave, prosvetno krožje Kranj, prosvetno društvo Tržič in delovanje Slovenske krščanske ženske zveze. Razstava nudi pogled v delavnico naših kulturnih organizacij in zaščiti, da si jo ogleda vsakdo. Tehnično organizacijo je izvršil g. arhitekt Simon Kregar s pomočjo gg. akademikov teh fakultete.

Slavosni zbor

ob 40letnici Prosvetne zveze v Ljubljani bo v torek 28. junija ob 18 v veliki dvorani hotela Union.

Spored obsega sledeče točke: 1. Slavosni fanfara; 2. Državna himna; 3. J. Vovk, Pesem mladih, zborna deklamacija; 4. dr. F. Kimovec: Prosvetna himna, zapoje Glasb. društvo »Ljubljana« s spremljevanjem orkestra Radofonske postaje; 5. Beseda ob 40letnici Prosvetne zveze. Spregovori predsednik dr. F. K. Lukman; 6. Stanek Premr, Zdravica (besedilo F. Prešerna), zapoje Glasb. društvo »Ljubljana« s spremljevanjem orkestra; 7. Slovenska sem, simbolična vaja članic dekliških krožkov; 8. J. Aljaž, V Gorenjski ozirani se sklanjato stran, zapoje gl. društvo »Ljubljana« s spremljevanjem orkestra; 9. Dvignite, Orli! (simbolična vaja ob spremljevanju orkestra).

Vstopnina od I.—XVI. vrste po 5 din, ostali sedeži pa 2 din. Vstopnice se prodajajo pri blagajni kina Union od 25. junija dalje.

Centeno občinstvo in vse meščanske kroge opozarjamo na ta slavosni zbor in želimo, da se ga v najboljnejši meri udeleže.

Jubilejni spreved

Prosvetna zveza pripravlja za praznik Sv. Petra in Pavla 29. junija nad vse zanimiv spreved, ki bo tvoril zadnji del glavnega spreveda Mednarodnega mladinskega tabora. Spreved bo pokazal, na katerih področjih se udeležuje Prosvetna zveza in njena včlanjena društva. Sestavljen je po gotovem načrtu in bo tvoril nekaj šopek vseh prireditev v Ljubljani.

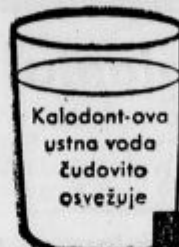
Spored: 1. konjeniki s standardo Prosv. zveze; 2. Fanfara P. Z. v nar. nošah; Zastava sv. Mihaela; 4. Odbor Prosvetne zveze s svojimi odseki; 5. Delo Prosvetne zveze v slikah: a) versko udejstvovanje: okrašen voz z močnim krivcem, ki ga stražijo številni križarji in Seestrice sv. Klare; b) slovenstvo: voz, na katerem bo vojvodski prestol z Gosposvetskega polja, znamenje slovenske samobitnosti, okrog njega mladina. Drugi voz nam kaže skupino Ilirije z Napoleonom, ko je naš narod v drugo zadiljal samostojno življenje. Za tem sledi deklaracijska skupina, katero tvorijo gospo-

Če točno
pogledamo:

samo 3 od 10 nimajo zobnega kamna!

Med tisoč jih je le malo, ki ne trpe na zobnem kamnu. Nihče ni varen pred njim -- in s tem pred izgubo zob! Borite se zoper nevarni zobni kamn z rednim čiščenjem zob s Sargovim Kalodontom! Kajti edino Sargov Kalodont vsebuje v jugoslaviji učinkovit sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

Podpredsednik čsl. senata

dr. Hruban pozdravlja naš tabor

Slavno uredništvo časopisa »Slovenec«, Ljubljana.

V duhu poletim v belo Ljubljano, ki imam nanjo najlepše spomine ter pozdravljam zlet katoliške mladine dragega bratskega naroda s vročimi željami zdravja in plemenitih uspehov. — Nas veže slovenska kri, veže nas cirilmetodijska vera, veže nas Velehrad. Te vezi so silnejše kakor visoke gore in meje ter vse drugo, kar nas deli vsaksebi.

»Vse za vero in domovino!« je tudi naše vodilno geslo. Ako ostanemo zvesti tem idealom, se nam ni treba bati nikogar in ničesar. Sveta slovenska apostola ter naša patrona sv. Ciril in Metod ne pustita izginiti Vam, ne nam, ne prihodnjim!

Naj živi slovenski katoliški bratski narod, naj živi, raste in cvete prijateljska bratska Jugoslavija! Naj živi pokrovitelj zleta Nj. Velicanstvo kralj Peter II. ter njegov vzvišeni zastopnik kraljevska Visokost princ regent Pavle!

S srčnimi bratskimi pozdravi Vaš

Dr. Moric Hruban,
podpredsednik senata skupštine čsl. republike.

dične in dame Kršč. ženskega društva v Ljubljani z deklaracijskimi knjigami. Ta doba nas je vpejala v Vidove zarje, zato sledi: c) jugoslovanska skupina: Trije pari močnih konj bo vpreženo v voz, na katerem bo simbolično predstavljeno združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov. Trije odlični naši župani bodo predstavljali zastopnike Slovencev, Hrvatov in Srbov, na vozu pa bodo številne narodne noše iz vseh pokrajin Jugoslavije. Voz bo okrašen z državnim grbom in z državno zastavo, okrog njega bodo slovenski župani; d) socialno delo Prosvetne zveze bodo predstavljali slovenski zastopniki. Prišli bodo rudarji iz Trbovelj v svojih temnih krojih, pridružili se jim bodo kovinarji iz Jesenice, rokodelci, obrtniki s svojimi srednjeveškimi čelji, ki bodo simbolično kazali složno delo na socialnem polju; 6) Zastave gorenjskih društev, ki so včlanjena pri Prosvetni zvezi, za njim 7.) godba iz Tržiča; 8. Zlatorog. To divno pravljico iz kraljestva našega Triglava in Bogatina bodo sestavljali Bohinjci. Na vozu bo stal zlatorog, okrog njega vile in škrti, za njim pa lovec. Zlatorog je v varstvu Bohinjskih planin, po katerih hodijo bohinjski pastirji in plansarice, ki bodo v pestrih nošah tvorile okvir zlatorogovega kraljestva. V tej skupini gredo tudi narodne noše iz Kranjske gore, Rateč in Dovjega, predvsem one z zavijekami. 10. Gorenjska oheet, katero priredi Prosvetno društvo iz Škofje Loke. To skupno spopolnjujejo narodne noše z Jesenice, Boh. Bele, Blejskega kota, iz Radovljice in Tržiča ter noše s Sorškega polja. 12. Zastave prosvetnih društev iz Ljubljane in ljubljanske okolice. Za zastavami gre 13.) godba Sora iz Medvoda, 14.) Krakovski ribiči, ki so nekoč imeli popolnoma svojo stanovsko obleko, bodo tudi ob tej priliki s svojimi nošami nastopili. Ne bodo pozabili doma tudi privezanega krapa. 15. Narodne noše iz Ljubljane in okolice, to so one v temnih oblekah s petelinčki na glavi. 16.) Zastave prosvetnih društev iz Notranjske in Dolenjske. 17.) Godba prosv. društva iz Logatec. 18.) Argo navti iz Vrhnike, to skupino sestavljajo Vrhnjani, ki predstavljajo Jaznovo, kako je prenesel svojo ladjo. Ta skupina bo gotovo zgodovinsko ena najbolj zanimivih. 19.) Narodne noše iz Notranjske in Dolenjske, zlasti avbe. 20.) Belokranjci tvorijo svojo skupino z zelenim Jurijem, nato sledi belokranjska svatba iz Metlike. Njim se pridružijo ostali Belokranjci v svojih narodnih nošah. 21.) Stehvinci na konjih in ostali kmetski konjeniki zaključijo ta del spreveda.

Program spreveda sam dokazuje, da bo tukaj zbran slovenski nagelj, roženkrt in rožmarin. Žal bo to zadnji del spreveda, katerega ne bodo mogli videti oni fantje in dekleta, ki se udeležijo tabora, pa tudi ne inozemci, kar bi bilo zanje gotovo najbolj zanimivo.

Zbirališče, glava spreveda se zbere pri spomeniku na Ambroževem tliku, istotam tudi vsi vozi s simboličnimi slikami. Zastave gorenjskih društev, tržiška godba, zlatorog, škofjeloška oheet in gorenjske narodne noše se zberejo na Vrazovem trgu pred St. Petrskega vojašnico, z glavno proti St. Petrskemu mostu. Vsi ostali se zberejo na prostoru med Ambroževim trgov in med bivšo cularno in to med 7 in pol 8. Vse gorenjske sku-

kine prihajajo po Celovški cesti, Bleiweisovi, Masarykovi, Jegličevi in Lipičevi ulici na Vrazov trg, pred St. Petrske most. Dolenjske in notranjske skupine in belokranjske prihajajo za Gradom po Domobranski cesti na Ambrožev trg. Vsak voditelj skupine mora poznati vse sodelujoče. Opozarjajo se zlasti narodne noše, da ohranijo ves čas spreveda doslednost, da se zavedajo, da je narodna noša svetinja naših prednikov, katere se ne sme skruniti z nespodobnim vedenjem. Moški naj pustijo cekarje doma, ali pa ženskam prepuste. Spreved bo šel mimo naših najodličnejših predstavnikov in bo pomenil na zvočni film, da ohranimo pomembni jubilej Prosvetne zveze tudi v besedi in sliki.

Minister dr. Šramek zastopa na mladinskem taboru čsl. vlado

Praga, 25. junija. AA. (CTK) Listi poročajo, da se bo minister msgr. Šramek, predsednik češkoslovaške ljudske stranke in predsednik češkoslovaškega Orla, udeležil Mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani. Na večerajšnji seji vlade je bilo sklenjeno, da minister Šramek v imenu češkoslovaškega naroda ponese pozdrave jugoslovanskemu narodu o priliki mladinskih dni v Ljubljani.

Prihod poljske delegacije v Ljubljano

Ljubljana, 25. julija.

Z dunajskim brzim vlakom ob 5 je dospel v Ljubljano del delegacije »Mladeži Poljske«, katoliške poljske mladinske zveze, ki bo zastopala poljsko mladino na mednarodnem mladinskem taboru v Ljubljani. V Ljubljano so prišli msgr. Leopold Bilko, ki je predsednik te zveze, ter delegata Vladislav Olesky in Vidalis Dorozala. V nedeljo ob 4 zjutraj pridejo še delegatki gđe. Jeanne Soblowack in Felicia Zorowska ter delegat Jean Marcinkowski. Prvi tri so na kolodvoru sprejeli in prisrčno pozdravili dr. Rudolf Mole, ki je zastopal Društvo prijateljev poljskega jezika in zadržanega poljskega konzula dr. Steleta, dalje predsednik ZFO dr. Žitko z odborniki Hvaletom, predsednikom pripravljalnega odbora za tabor, Persuhom za sprejemni odsek, inž. Sodjem za propagandni odsek, tajnikom inž. Nerimo, predsednika Vodstva dekliških krožkov gđe Marija Pogačnikova in podpredsed. prof. Milena Dobovškova ter drugi. Msgr. Bilka je pozdravil dr. Mole v poljskem jeziku in mu želel prijetno bivanje v Ljubljani, da bi odnesel najlepše vtise iz našega mesta, na kar se mu je msgr. Bilko prisrčno zahvalil.

Ali so Nemci v Sloveniji sploh še manjšina?

— Münchener Neueste Nachrichten trdi v svojem članku »Nemci v svet«, da je v Jugoslaviji 650.000 Nemcev. Tudi sicer so v zadnjem času izlele številne nemške publikacije o nemštvu v Jugoslaviji, ki prinašajo še večje številke, pri tem pa jemljejo v račun za Nemce isti naravni prirastek, kot velja za ostalo prebivalstvo jugoslovanske narodnosti. To je v temelju pogrešno. Znano je namreč, da je povprečni jugoslovanski naravni prirastek 16% utemeljen predvsem v veliki plodnosti Jugoslovancev, medtem ko je ta prirastek pri Nemcih in Madžarih zelo majhen; pri Nemcih se mestoma opazuje v tem desetletju celo močno nazadovanje.

Zato priobčujemo nekoliko podatkov iz zadnjega ljudskega štetja, katere številke nam kažejo pravo sliko stanja Nemcev v Jugoslaviji in posebno v dravski banovini.

Kraljevina Jugoslavija je imela po štetju iz leta 1931 13.934.038 prebivalcev, od katerih je bilo Nemcev 499.969 ali 3,59%. Če od teh odbijemo nemške, avstrijske in ostale tuje državljane z nemškim materinim jezikom, ostane državljanov kraljevine Jugoslavije z nemškim materinim jezikom 482.348 ali 3,46% od celotnega prebivalstva.

Dravska banovina je imela leta 1931: 1.144.298 prebivalcev. Od teh je bilo Nemcev 28.998 ali 2,53%. Če odbijemo nemške, avstrijske in ostale tuje državljane, ostane jugoslovanskih državljanov z nemškim materinim jezikom 25.054, kar predstavlja samo 2,19% od celotnega prebivalstva Slovenije.

Naša avtonomna mesta nam kažejo za 1. 1931 nastopno število nemškega prebivalstva z jugoslovanskim državljanstvom:

1. Ljubljana	1326 ali 2,22%
2. Celje	359 ali 4,72%
3. Maribor	2040 ali 6,16%
4. Ptuj	437 ali 10,74%

Kočevje je imelo leta 1931: 949 nemških prebivalcev, to je 30,82% svojega skupnega prebivalstva. Jugoslovancev je pa bilo 2024, torej 2/3.

Zanimiva je tudi statistika nekaterih okrajev, v katerih so bili nekdanji Nemci močno zastopani. Število Nemcev z jugoslov. državljanstvom je bilo leta 1931 v okrajih:

Brežice	112 ali 0,33%
Celje	389 ali 0,66%
Dravograd	825 ali 2,55%
Kočevje	866 ali 22,83% (Kočevski otok)
Konjice	267 ali 1,26%
Ljutomer	2456 ali 5,94% (Apaška kotlina)
Maribor, d. b. 708 ali 1,30%	
Maribor, l. b. 1310 ali 2,39%	
Ptuj	283 ali 0,40%
Slov. Gradec 207 ali 0,68%	
Šmarje	205 ali 0,45%

Iz vsega tega je razvidno, da predstavljajo Nemci v dravski banovini v razmerju s celotnim prebivalstvom tako neznaten odstotek, da se sploh ne more govoriti o kakšni narodni manjšini.

Čangkajšek odklanja pogajanja

Tokio, 25. junija. AA. Tokijska vlada je dobila po uradni poti izjavo maršala Čangkajšeka, s katero Kitajska odklanja vsak razgovor o premirju z Japonsko. Prav tako odklanja vsak stik z japonsko vlado.

Japonski krogi polagajo na to dejstvo posebno pozornost, ker vedo, da ima kitajski maršal še vedno na razpolago toliko sredstev, da more nuditi Japoncem za daljši čas odpor in s tem postavljati Japonce v nezvestnost, kdaj bi se dale končati sovražnosti na kitajskem ozemlju. Kljub temu pa je v uradnih krogih prevladalo mnenje, naj Japonska ne začenja nobenih razgovorov s Čangkajšekom, ki čaka, da bo začela posredovati kaka tretja sila. V dobro poučenih krogih smatrajo, da bi japonska vlada pač lahko našla primeren način, da se morebiti izvleče iz težkega položaja, s tem, da bi se vzpostavil reden stik med Čangkajšekom in vlado v Hankovu in Japoncem prijaznim začasnim vladam v Nankingu in Pekingu. V japonskih diplomatskih krogih izjavljajo, da je po nek-kih vesteh iz Šanghaja tak stik že vzpostavljen, vendar pa o njem Tokio uradno nič ne ve.

Tokio, 25. junija. AA. (Stefani). Japonske čete so danes zavzele otok Namku zapadno od Svatova v provinci Kvantung.

Kanton, 25. junija. b. Močna japonska eska-

dra, sestavljena iz 35 bombnikov, je izvršila davi letalski napad na južni del železniške proge Hankav—Kanton ter jo na več mestih popolnoma uničila. Zaradi tega je vsak promet ustavljen.

Poljska ne ustanavlja nobenega bloka držav

Varšava, 25. junija. AA. Pat: »Kurier Porany« objavila v današnji številki članek, ki je najbrž napisan zato, da tolmači uradno mnenje. Članek protestira proti temu, da so se v tujini razširile vesti, da Poljska ustanavlja »blok baltičskih držav«, ki bi se naj razširil od Severnega do Črnega morja in ki naj bi preprečil spopad med dvema ideološkima blokom, zapadnim in vzhodnim. List piše, da se lahko poljska zunanja politika v Baltskem morju takole pojasni:

1. Poljska ne želi ustanoviti nobenega nevturalnega bloka, ker je dovolj znano, kako je ona proti ideološkim blokom;
2. Poljska ne želi zase nobene premoči na Baltškem morju;
3. Poljska hoče sodelovati s baltičskimi državami po načelu, da more biti sodelovanje samo z enakopravnimi koristno in plodno.

Italijanski general našteva prednosti italijanske vojske, ki šteje 10 milijonov mož

Rim, 25. junija. b. V »Rassegna Italiana« je napisal državni tajnik v vojnem ministrstvu general Pariani obširen članek o italijanski vojski. General poudarja, kako je fašistični režim po prevzemu oblasti posvečal vedno večjo pozornost italijanski vojski in našel sredstva, da jo usposobi za največje vojne operacije. Italijanska vojska je dobila povsem novo orožje in ima danes 39 vrst avtomatskega orožja, od le-teh 12 težkega. Italijanska vojska razpolaga danes tudi s topovi premera 75,18 mm, ki so se odlično obnesli. Motoriziranje armade je vedno bolj izpopolnjeno in omogoča italijanski vojski preboj na vsakem ozemlju. Velik razvoj inženirskih čet omogoča italijanski armadi, da izvede tudi najvažnejše naloge pod najtežjimi pogoji. Ukrepi za mobilizacijo so takšni, da celotni vojni aparat odgovarja sodobnim potrebam. Italija

Osebnosti

Belgrad, 25. junija. m. Napredovali so: na Državni srednji tehnični šoli v Ljubljani za prof. 6. skupine, inž. arh. Dragotin Fatur in za strokovnega učitelja 7. skupine Rudolf Ušnik, na Drž. trgovski akademiji v Mariboru pa je napredoval za predmetnega učitelja v 5. skupini Rudolf Rakuša.

Belgrad, 25. junija. AA. Na predlog ministra trgovine in industrije je postavljen na Drž. srednji tehnični šoli v Ljubljani za direktorja 4-1. inž. Leon Novak, profesor iste skupine na istem zavodu. — Napredovali pa so na državni trgovski akademiji v Mariboru za prof. 6. skup. dr. Vladimir Kralj, za kontrolorje meritoizkusnega urada 6. skup. v odd. sreskih načelstev v Celju Ignacij Novak, v Ljubljani Josip Letnik ter Josip Košir, v 7. skup. pri sreskem načelstvu v Ljubljani Josip Fojkar in v Mariboru Miroslav Puc.

Na predlog prometnega ministra je upokojen Tomaž Boncelj, ravnatelj direkcije drž. žel. v Ljubljani.

Napredovanja v prometni s uži

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani so napredovali: v skupino 4-2 za svetnike inž. Zvonimir Diehl, inž. Ivan Roglič; v 6. skupino za višje kontrolorje Alojzij Černač, Janez Pogačnik, Ludvik Janežič, Mihael Zupanc, Franc Legar, Fr. Vovko, Janez Erker, Martin Mikuš, Feliks Senekovič, Alojzij Tikvič, Viktor Štib, Bogomil Sedlaček, Henrik Fabljan, Jožef Cundrič, Evstahij Jošt, Josip Markič, Josip Pirš, Maksimilijan Vedernjak, Henrik Murn, Janez Rozman, Franc Megušar, Maksimilijan Mramor, Frančišek Hribar, Gabriel Lavrenčič, Ludvik Erker, Maksimilijan Zurdin, Jožef Juvanc, Debec, Vladimir Soršak, Janez Sluga in Rafael Lipovšek.

Belgrad, 25. jun. AA. Opozarja se občinstvo, da obratuje v času letne sezone med Belgradom in Jesenicami poseben par brzih vlakov. Iz Belgrada odhaja vlak ob 20.55, iz Zagreba ob 4.30 ter pride v Ljubljano ob 7.25, na Jesenice pa ob 9.34. V nasprotni smeri odhaja vlak z Jesenic ob 20.15, iz Ljubljane ob 21, iz Zagreba ob 0.10, ter pride v Belgrad ob 8.16.

Osemušni delavnik na pomorskih ladjah

Belgrad, 25. jun. AA. Prometni minister je predpisal pravilnik o ureditvi in razdelitvi delovnega časa na pomorskih trgovskih ladjah kraljevine Jugoslavije. Pravilnik je izdelan na osnovi uredbe o ureditvi pogojev dela na pomorskih ladjah od leta 1935. Kot čas dejanskega dela na ladjah se v načelu odreja osemurni delavnik. Za izredno in nadurno delo se določa posebna nagrada. Služba se vrši v treh posadiah. Predvidena je tudi pravica vsakega člana ladijske posadke na plačan letni dopust. V zvezi s tem pravilnikom je tudi določitev najmanjšega števila posadke na ladjah. Poseben zadevni pravilnik bo podpisan takoj za prvim pravilnikom. Ta pravilnik bo stopil v veljavo šest mesecev po objavi.

Belgrad, 25. junija. m. Sinoči je potovala skozi Belgrad v Prago na kongres Pen-klubov skupina bolgarskih pisateljev in pesnikov.

Jeruzalem, 25. junija. c. Danes je bilo objavljeno, da misli angleško prometno ministrstvo zgraditi važne železniške proge čez Palestino. Tako bo zgrajena proga Jaffa—Mossul in Jaffa—Bagdad.

Praga, 25. junija. AA. (ČTK) Nevihte, ki so besnele to dni po Nemčiji, so bile katastrofalne. Več ljudi je pri tej priliki utonilo, ali pa se ponesrečilo. Pri Breslavi se je ponesrečila neka ženska. V nekem drugem kraju pa se je utopil neki mož.

Antijohija, 25. junija. AA. DNB: Ker bo tajniki volivne komisije odpotoval, pričakujejo, da bo danes objavljen odstop cele komisije.

Washington, 25. junija. b. Ameriška tovarna letal »Loophead« je dobila od ameriškega vojnega ministrstva naročilo za 200 vojnih letal. Tovarna jih mora v najkrajšem času izdelati. — Tovarna letal »Boeing« pa poroča, da je od vseameriškega letalskega društva dobila večje naročilo za izdelavo 6-motornih letal, ki bodo lahko v 12 urah preletela Atlantski ocean. Letala bodo mogla prenašati do 100 potnikov.

Sofija, 25. junija. AA. (DNB) »Utroč« poroča, da se bivši sovjetski poslanik v Sofiji Razkolnikov, ki je pred tremi meseci izginil iz Sofije, nahaja v Parizu.

Poslovne in družabne zveze med Italijo in Nemčijo

München, 25. junija. AA. (Stefani) O priliki IV. kongresa delegatov fašističnega industrijskega instituta in delegatov nemške industrije, je predsednik bavarske vlade Siebert priredil svečan sprejem v čast italijanskih delegatov, katerega so se udeležili visoki predstavniki nemškega gospodarstva in industrije. Ob isti uri pa je priredil münchenski župan sprejem v čast odposlanstva italijanskega strelskega združenja, ki je prislopo v München, da sodeluje pri strelskih tekmah z nemškimi strelci. Župan je imel govor, v katerem je želel italijanskim gostom dobrodošlico, in poudaril, da športna os Rim—Berlin prav tako služi poglavitnemu italijansko-nemškemu sodelovanju.

Berlin, 25. junija. AA. (Stefani) Danes se je zaključil drugi mednarodni kongres izdajateljev časopisov. Vodja italijanskega odposlanstva Chiarlatini in izdajatelj Bompiani, sta bila ponovno izvoljena za člana stalnega izvršnega odbora izdajateljske organizacije. Oba dva je sprejel propagandni minister dr. Göttsche, šef italijanske delegacije je ponovil svoj predlog, naj se prihodnji kongres vrši v Rimu o priliki velike svetovne razstave leta 1941.

Svetovni kongres ustanove „Za razvedrilo delavcev“

Neapelj, 25. junija. AA. (Stefani) Nemška ladjar »Wilhelm Gustloff«, ki je bila nedavno zgrajena in ki pripada organizaciji »Kraft durch Freude« je večeraj priplula v Neapelj s 1000 člani te organizacije. Z isto ladjar je dopotovalo tudi 310 delegatov iz 38 držav, ki bodo prisostvovali svetovnemu kongresu »za razvedrilo delavcev«.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 25. junija. AA. Havas: Vrhovno poveljstvo je objavilo naslednje uradno poročilo: Včeraj smo na teruelski fronti zavzeli zelo važne postojanke v gorovju Muele. Zavzeli smo tudi gradič Ondupa in tako v tem odseku zlo-milni odpor sovražnika. Nacionalistične čete so prekoračile reko Mieres in prodrle do Onda.

Drobne vesti

Praga, 25. junija. b. Italijanski poslanik v Pragi Facendia je odpoklican in je že zapustil CSR. Zamenjal ga bo dosedanji poslanik v Kopenhagenu Francon.

Kaunas, 25. jun. AA. (ČTK) Češki šahovski prvak in svetovni vele mojster Salomon Flohr je potolkel litvanskega prvaka Mikenasa z 8:2. Flohr je dobil 6 partij, 4 je remiziral, a nobene izgubil.

New York, 25. junija. AA. (Stefani) Danes je priplula v New York jugoslovanska šolska ladjar »Jadrane«. Priredili so ji prirščten sprejem zastopniki ameriških pomorskih oblasti.

Belgrajske vesti

Belgrad, 25. junija. m. Skupina Srbov, izse-ljencev iz Amerike, ki je pred nekaj dnevi pri-spela v Belgrad, se je danes odpeljala na Avalo in Oplenac, kjer je položila vence na grob kralja Aleksandra in na grob neznane vojaka.

Belgrad, 25. junija. m. Preiskovalni sodnik, ki zaslišuje morilca Krešimira Blaževića, je danes predlagal, da se zoper morilca uvede preiskava in ukrene preiskovalni zapor, ker je prepričan, da je izvršil zločin z naklepom.

Belgrad, 25. junija. m. V Belgradu bo jutri popoldne nogometna tekma za srednjeevropski pokal. — Nastopili bosta moštvi praške »Slavije« in BSK.

Spored mladinskega tabora

Gremo k naslednjim prireditvam:

Nedelja, 26. junija:

Ob 8, 8.40 in 9 prihod češkoslovaških vlakov v Ljubljano, slavnostni sprejem na kolo-dvoru, spreved telovadcev in gostov po Miklošičevi cesti.

Od 9 do 12: mednarodne telovadne tekme posameznikov za prvenstvo v dvanajstero-boju (obvezne orodne vaje in poljubna prosta vaja), na Stadionu.

Ob 11: začetek prosvetne razstave v Fran-čiškanski dvorani.

Od 16 do 20: nadaljevanje tekem na Stadionu. — Tekme ZFO v orodnem deseteroboju.

Ob 21: koncert moravskega akademskega pevskega zbora »Moravan« v Unionu.

Ponedeljek, 27. junija dopoldne:

Od 9 do 12: a) mednarodne telovadne tekme posameznikov za prvenstvo v dvanajstero-boju (lahkoatletski del in plezanje);

b) mednarodne tekme v lahki atletiki.

Od 7 do 12: a) tekme v odbojki (člani in mladi);

b) tekme v odbojki (članice in mladenke).

Kakor je znano, se ta kongres začel 26. t. m. v Rimu. Člani italijanske organizacije. Dopolavoro so člani nemške delavske fronte in delegate posameznih držav nad vse prisrčno sprejeli. Gostje so nadaljevali potovanje do Rima s posebnim vlakom.

550 let univerze v Kölnu

Köln, 25. jun. AA. (DNB) V nizu svečanosti, ki jih prireajo ob 550-letnici kölnske univerze, je bila danes svečana seja na univerzi. Seji so prisostvovali prosvetni minister dr. Rust, italijan-ski prosv. minister Bottai, številni rektorji nem-ških in tujih univerz, mnogi diplomatski pred-stavniki itd. Prosv. minist. Rust je imel pri tej priliki govor, v katerem je čestital rektorju uni-verze jubileju in mu v imenu nemške vlade predal 200.000 mark za razširitev univerzitetnih zgradb. V isti namen je rektorju podaril 100.000 mark tudi kölnski župan Schmidt. Zatem je rektor prečital seznam novih častnih doktorjev te uni-verze. Med drugimi je imenovan za častnega dok-torja tudi ital. prosv. minister Bottai.

Gospodarski razgovori med Anglijo in Nemčijo

London, 25. junija. AA. (DNB) Nemško-an-gleški gospodarski razgovori, ki se vodijo v Lon-donu, potekajo zelo ugodno. V dobro obveščenih krogih pristavljajo, da obstoje sicer nekatere težave, vendar pa niso takega značaja, da bi mogle ovirati pravičen potek razgovorov. Zaradi tega sklepajo, da bodo ti razgovori v kratkem dovedli do zelenih rezultatov. Da se razgovori vodijo v ozračju, ki omogočuje nado na dobre rezultate, se sklepa po pisanju angleškega ti-ska, ki je še prejšnji teden poročal o nekaterih »nemogočih zahtevah«, a zdaj več ne govori v podobnem tonu. Povsem se zdi, da je ves ma-terial sicer obilen, vendar ga bodo delegati obeh držav vsega preresetali, da bodo angleško-nem-ški gospodarski razgovori prinesli tolikanj za-želeno ureditev odnosov med obema velesilama in splošno pomirjenje.

Svetovni kongres političnih preganjancev

Paris, 25. jan. c. Dne 6. julija se bo v Evi-anu les Bains začel svetovni kongres političnih preganjancev. Nemčija na vabilo ni odgovorila, Italija pa je udeležbo odklonila. Zastopniki ame-riških držav bodo kongresu predložili izjavo, kdo naj bo v bodoče politični preganjance in kako mu je treba pomagati.

Zagreb, 25. junija. b. Danes ob 11 je bila odprta razstava Jadranske straže v prisotnosti številnih predstavnikov, med katerimi je bil za-stopnik Nj. Vel. kralja, zastopnik vojnega mini-strstva, predsednik Narodne skupščine in številni predstavniki kulturnih in rodoljubnih ustanov.

Zemunska vremenska napoved: Toplo in ve-dro bo v vsej kraljevini. Samo na severozapadu in severu države se utegne nekoliko pooblačiti.

Zagrebska vremenska napoved: Lepo.

Dunajska vremenska napoved: Lepo početno in sončno vreme bo še trajalo; številne krajevne nevihte.

Zahvala

Vsem, ki ste našega nepozabnega, dragega

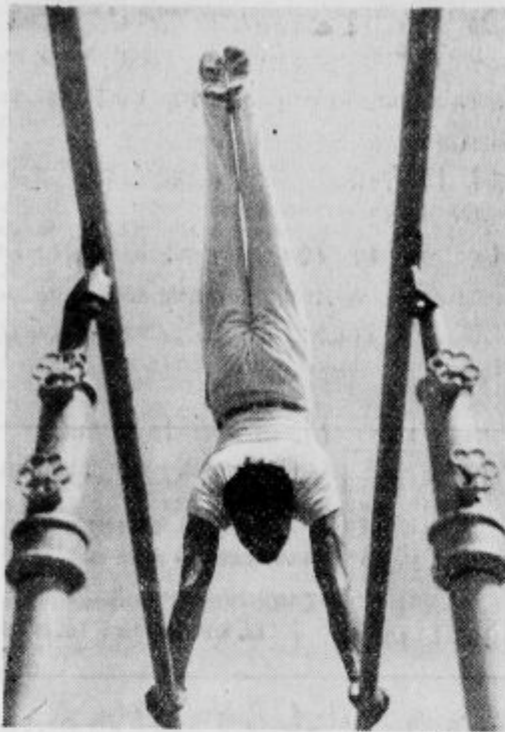
Jankota Lani

osebno ali v duhu spremili na nje-govi zadnji poti in mu izkazali zadnjo naklonjenost — prav iskrena hvala!

Zaluzjoči prijatelji in znanci

Naši tekmovalci na Stadionu

Na moč živo in razgibano je na Stadionu v teh zadnjih pripravljalnih dneh. Pa lepo je tudi. Posebno nove betonske terase kar pritegnejo pogled naše. Sedaj se vozijo notri mlaje in druge okrase, s katerimi ga bodo okrasili. Nape-ljujejo razne vode za zvočnike in mikrofone ter končujejo zadnje priprave na tekmovališču. Tako bo res lepo pripravljen, da sprejme od-

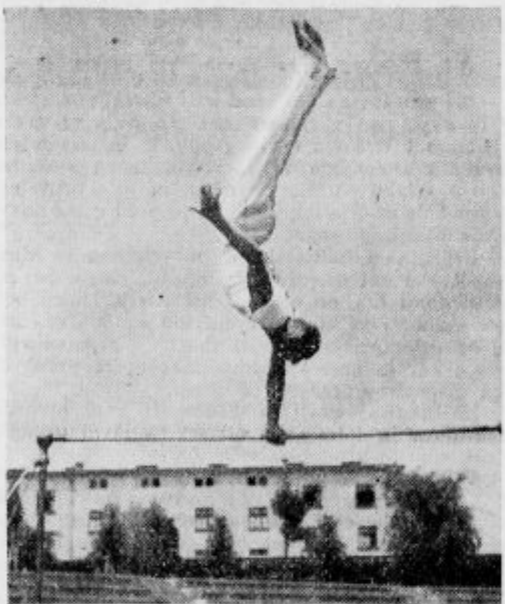

lične goste in telovadce, ki bodo tekmovali v šibiki narodove. V senci šotora sem naletel na Varška, ki si je ravno privoščil trenutek od-dih. Nič kaj po volji mu ni bilo takole izpraševanje vest, kot je rekel.

»Ivan mi je ime, doma z Viča, star 34 let, s takimi lakoničnimi stavki je hitel odgovorjati na moja vprašanja. »Telovadil sem že pri naraščanju na Viču v znani Hvalčevi šoli, ki je bila po večini sestavljena iz obrtnega naraščanja. Viška tekmovalna vrsta; vsi so jo poznali. Prvič sem tekmoval v nižjem oddelku na Maribor-skem taboru. Za mednarodne tekme v Rimu leta 1926 nas je bilo 12 zelo pripravljenih tekmoval-cev. Računali smo na prva mesta. Vadili smo se za Rim še huje kot zdaj. Tekme pa so bile od-povedane in smo iz telovadcev postali božjepot-niki. V Pragi sem dosegel v naši vrsti četrto mesto. Zato so mi dali veliko diplomu in me-daljo. V Parizu sva bila lansko leto z Natlače-nom, in sicer pri najtežji skupini v dvanajstero-boju. Izmed dveh sto tekmovalcev sem jaz do-segel deveto mesto, Natlačen pa sedmo. Čisto dobro sva se odrezala. Lepo je takole hoditi v svet, ne samo zaradi krajev — tudi to je flet-no — ampak predvsem, da vidiš novosti in uspe-he v telovadbi. Čehi so nas najbolj ime-nitno sprejemali. Na lanskem celjskem taboru pa sem prvič tekmoval v orodnem dese-teroboju in dobil pokal dr. Korošca.«

»Orodje? Imam vse rad. Drog je pa najbolj moj. Telovaditi je lepo, tekmovali tudi. Drugo leto gremo v Prago, upam, da bomo dosegli ve-like uspehe.«

Natlačen, železnika in Legana sem našel pri krogih. Vsi trije z Jesenic doma. Vsi so v jeseniškem odseku »gor rasli«. »Moja

prva telovadba je bila na orodju, pove Natlačen. »Prvič sem tekmoval v Pragi in bil v vrsti za višji oddelke peti. Venec, diplomu in bronasto plaketo imam od tam. Pri tekmovalju v Parizu, kamor sva šla z Varškom, sem dosegel sedmo mesto. Diplomlo so pozneje poslali za menoj. Tabora in tekem se prav veselim.« Tudi Želez-nik, ki je pravi hrust, pove, da je bil v Pragi. »Dvanajsto mesto sem dobil in srebrno pla-keto. V Ljubljani sem pa pri zveznih tekmah za nižje prvenstvo dosegel prvo mesto. Zvezno darilo so mi dali, lep kip tekača.« — »Jeseničani smo sploh tiči, se oglasi Legan Jože, ki je bil tudi v Pragi. »Svojo posebno vrsto za proste vaje smo imeli. V vrsti za nižji oddelke sem bil drugi. Na Celjskem taboru sem v orodnem šeste-roboju dosegel tretje mesto, v deseteroboju pa prvo. Nagrada je bil prehodni pokal maribor-skega župana. Moj posebni prijatelj telovadne-ga orodja je konj.«

Kermavner Franci pa ima najrajši bradljo. Tekmoval je samo enkrat, pri mladcih v Trnovem, drugi je bil. Pozneje je šel v pod-oficirsko šolo in je šel pred kratkim zopet pri-šel v civil. Trenira od lanske spomladi. Po po-stavi je čisto atletski tip kot njegov brat Ivo. Janež Karel od Sv. Helene pa je najmlajši med vsemi. Komaj 24 let star z veseljem, nežnim obrazom. Na orodju je pričel telovaditi šele lansko leto in ni še nikoli tekmoval. Pri nastopu v Moravčah ga je opazil in »snel« br. Kermav-ner in sedaj je v mednarodni tekmovalni vrsti. Benjamin. Zato ga ima vadiatelj še posebno rad in mu v bodočnosti prerokuje velike uspehe.

Rad bi dobil še Turšiča, pa ga sedaj še ni v Ljubljani.

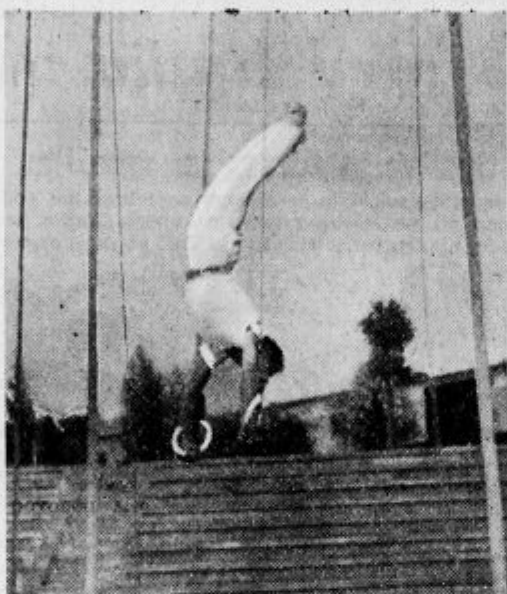
Teh sedem fantov je naša tekmovalna vrsta. Vanjo pa spadata še dva, ki pa zaradi prezapo-

slenosti pri tabornih prireditvah ne bosta mogla tekmovali. To sta naša stara »kanonac« v med-narodnih tekmah Ivo Kermavner, trener tekmo-valne vrste, in pa Jože Hvale, referent za orodno telovadbo in predsednik pripravljalnega odbora.

Zato sem šel še ta dva »slovite«. Dobiti v teh dneh Hvaleta za takle po-menek, je tudi poglavje zase. Telefon ga kliče, nestrpeži žele raznih informacij, pisarije, gla-va prepolna skrbi. Pa sem ga le iztaknil med popoldanskimi urami in kar zaklenila sva se v »štabu« Prosvetne zveze. Pa še sedaj je pel tele-fon in se vmešaval v najin pogovor.

»Takole nekako se je začelo tam v letu 1908, doma na Viču. Takrat je bil ustanovljen »Orel« in jaz sem se kot majhen in droben frko-linček takoj vpisal v naraščaj. Privikrat sem javno nastopil pri prireditvi na Brdu, in sicer na bradlji. Tekmoval pa sem prvič leta 1913, ko je bil v Ljubljani katoliški šod, pa češki Orli so prišli k nam na svoj prvi večji in zadnji obisk. Tekme so bile v Domobranski vojašnici. Z menoj vred so tekmovali še Peterlin iz Ko-mende, Kliner z Jesenic in Kvas iz St. Vida. Sod-niški zbor mi je prisodil drugo mesto za Peter-linom, diplomu — tiskano v zlatu — pa mi je izročil tedanji predsednik zveze dr. Lovro Po-gačnik. Svetovna vojna pa je seveda prekinila delo v domačem društvu. Takoj prve dni po končani vojni pa se je na Viču spet ustanovil Orlovski odsek. Ustanovni občni zbor je ugotov-il, da manjka mnogo, mnogo bratov, ki so legli na bojna polja. Vodstvo odseka je bilo pover-jeno meni, žena pa je vodila orliški krožek. Ši-rom domovine je bila poznana viška vrsta, ki je veselo telovadila po deželi, doma pa vzbujala nejevoljo staršev, ker fantov nobeno nedeljo ni bilo doma. Pri naraščanju so se takrat pojavili sedaj popularni Varšek, Loj, Jezeršek, Bregan, Petelin, Mrak, Štrukelj, Markič in drugi, s ka-terimi smo skupno delali dolgo vrsto let. Duša odseka je bil pa E. Kasine in njegov brat Janko (Jože je preskromen, da bi sebe omenil, pa mi že vemo).

Mariborskega tedna 1920 se je naš odsek udeležil v velikem številu in ker je šlo za ugled

odseka, sem navzlic slabemu zdravju tekmoval in dosegel drugo mesto. Leta 1924 sem se s Ker-mavnerjem in Varškom pripravil na Pariško Olimpiado, žal se je nismo mogli udeležiti. Prav tako je bilo z Rimom leta 1926.

Leta 1925 sva se z Varškom udeležila med-narodnih tekem v Parizu, kjer je nastopilo 310 tekmovalcev za prvenstvo mednarodne Unije. Dobil sem prvo nagrado in drugo mesto.

Za mednarodne tekme, ki so bile v letu 1929 v Pragi, sem imel najboljše izglede. Moral pa sem 14 dni pred pričetkom odstopiti zaradi hude poškodbe na roki. Vrsta je tedaj dosegla prvo mesto pred Francozi, Nemci itd. V teku posa-meznikov je prvo mesto dosegel Kermavner, drugo pa Ulagar.

Hvale je tih in skromen človek in sem le po ovinkih zvedel, da ga je že leta 1919 pokojni viteški kralj Aleksander I., takrat še regent, odlikoval z redom sv. Save V. stopnje za zasluge na polju telesne vzgoje.

»O pripravljalnem odboru bi nekaj rad zve-del? Odbor šteje 15 pododborov in ti zopet imajo svoje odseke itd. Dela je ogromno, storili pa smo vse, da bo prireditve v redu in da bo res veličastna. Pri tem delu nam večina fantovskih odsekov stoji zvesto ob strani. Naval bo ogro-men in take mladinske prireditve Ljubljana še ni videla. Množica s 50.000 ljudmi in več bo valo-vala po ljubljanskih ulicah. Veliki dnevi bodo to...«

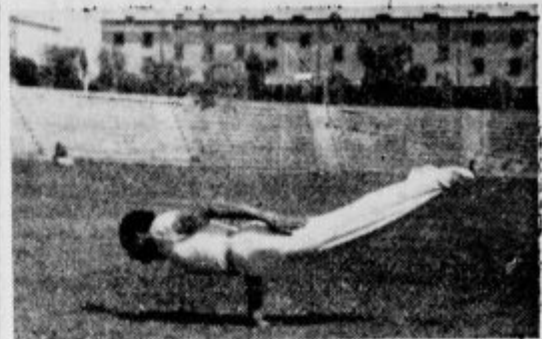
Kermavnerja sem dobil tam, kjer ga je edino mogoče dobiti: na Stadionu pri delu in treningih. Med treningom sem lovil od ve-terana naših tekmovalcev podatke in spomine.

»Ivo, kako si začel svojo telovadsko karie-ro?«

»Telovaditi sem začel doma na Ježici. Že kot naraščajnik sem imel veliko veselje za te-lovadbo. Ker pa pri nas nismo imeli orodja, smo jo vsako nedeljo popoldne mahali v Sent Vid, kjer je bila takrat nekaka glavna šola za telovadbo. Prvič sem javno nastopil že pri naraščanju, na Okrožni prireditvi šentviškega Orla v Preski 1908.

V Ljubljani sem potem pristopil k dijaške-mu Orlu Telovadili smo v Ljudskem domu in pa pri šempetrskem odseku. Tam smo se pri-pravljali za prve tekme, ki bi morale biti v av-gustu 1914 na Sv. Gori pri Gorici. Zavihrala pa je vojna in namesto tekmoval smo morali v fronto. Jaz sem bil tam prav do konca; veči-noma ob Soči in v Tirolah. Takoj po končani vojni sem doma na Ježici spet oživil Orla, ki je bil med prvimi, ki so se prebudili po vojni v življenje. No, pa sem bil spet kmalu poklican, da še v svobodni domovini odslužim svojo vojaško dolžnost. V Celje so me poslali. Zatem sem

Prijavljenih je okoli 1000 tekmovalcev in tekmovalk za mednarodne in slovanske tekme. Če odštejemo okoli 100 inozemcev, moramo pri-znati, da tako velikega števila tekmujočih pri nas doslej še ni bilo. Sodniški zbor šteje okoli 150 sodnikov in sodnic, tekmovalni prostor pa je ves zaznamovan s črkami, ki točno ustrezajo be-sedilu na tekmovalni listi, kjer ima vsak telo-vadeč svojo številko, kakor jo bo nosil pri tek-movanju.

Modna novost: popoldanske obleke...

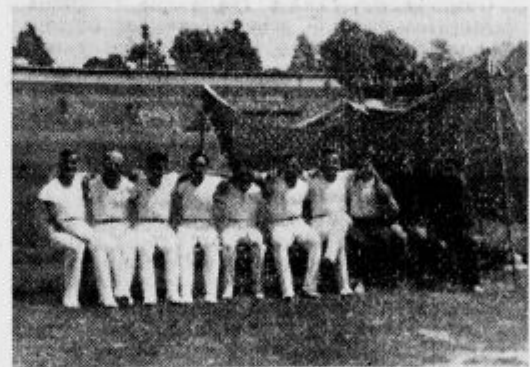
se nosijo zdaj krajše

V popoldanskih urah vidite povsod lepe, nežne obleke iz svile, crepe georgetta in šifona, ki so prav tako lepe kakor so pripravne. Te obleke so pa tudi praktične: v bogati, bla-gi peni milnih lusk Lux jih brez truda operete tako, da so spet kot nove, in pri tem njihove niti in barve prav nič ne trpe.

za vse poletne tkanine!

... se raztopi tudi v mrzli vodi!

prišel spet v Ljubljano, kjer sem kot član so-deloval pri pripravah za mariborski tabor. Sam pa sem vse vodil za slovansko prvenstvo posa-meznikov in sem takrat v Mariboru dosegel prvo mesto. Naslednje leto sem se v vrsti Orlov-ske Zveze udeležil mednarodnih telovadnih tek-em v Strassburgu. Naša vrsta je dosegla prvo mesto. V Strassburgu sem videl toliko novih in lepih stvari, da sem prišel nazaj z še večjim navdušenjem in veseljem do telovadbe. Posle-dica tega je bila, da sem na taboru v Brnu leta

1923 dosegel v mednarodni tekmi posameznikov prvo mesto. Že sledeče leto pa sem se v jugo-slovanski Orlovski vrsti udeležil mednarodnih tekem v Parizu. Tekmoval sem tudi kot posa-meznik za mednarodno prvenstvo in dosegel sedmo mesto.

Doma smo se nato začeli pripravljati za olimpijske igre v Parizu, ki so bile leta 1924. Pa se udeležba zaradi odklonilnega stališča Sokola ni dala izvesti. Leta 1927 pa nas je po-vabila na II. mednarodne tekme Nemška katoli-ška telovadna zveza (Deutsche Jugendkraft) v Köln. Med 210 tekmovalci sem dosegel prvo me-sto in Nemci dolgo časa niso objavili rezultata, ker jim ni šlo v glavo, da bi mogli inozemci doseči tak uspeh, čeprav mi nismo imeli nobe-nega našega sodnika. To so bile najlepše tekme v mojem življenju.

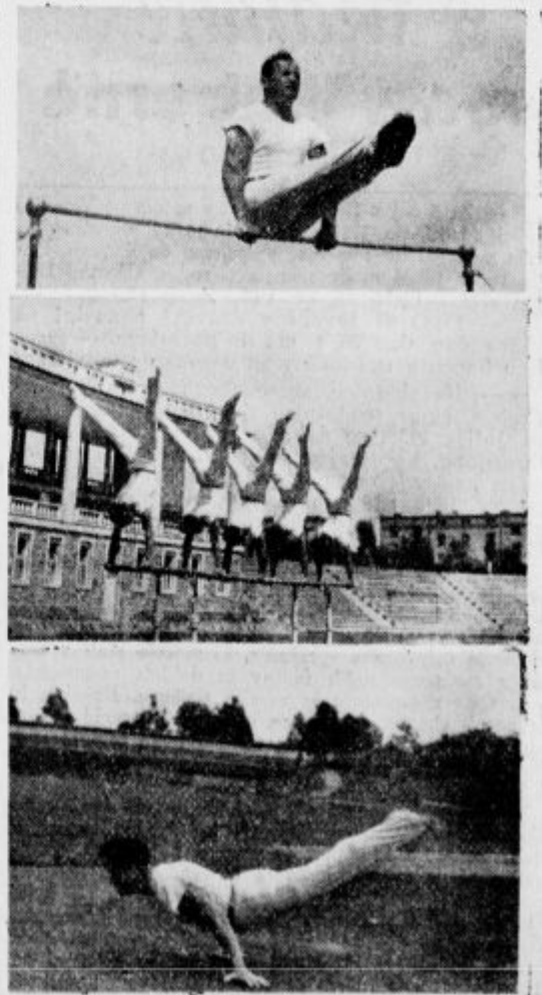
Leta 1929 pa so bile mednarodne tekme v Pragi ob priliki Svetovavlaskih Orlovskih dni. Pri teh tekmah si je Jugoslovanska orlovska zveza priborila vrstno prvenstvo, v tekmi posa-meznikov pa sem dosegel prvo mesto. To je bil naš največji uspeh.

Telovadci naše tekmovalne vrste, ki za-stopajo našo državo na mednarodni mladinski prireditvi v Ljubljani, so po mojem mnenju na taki stopnji, da se z njimi lahko mirno spustimo v borbo z drugimi narodi. Po večini so to mlajše moči, ki še nimajo skušenj pri takih težkih tek-mah, toda po pripravah sodeč upam, da bomo dosegli lep uspeh.

Največje zadovoljstvo pa mi je to, da sem pri tem treningu, ki je trajal v manjših presled-kih od lanske jeseni, odkril talente, ki bodo lahko v bodočnosti igrali na svetovnih tekmah odlično vlogo. Omenim zlasti mladega Jane-ža, ki bo ob pravilnem pripravljanju lahko do-segel v telovadnem svetu odlične uspehe.

Pri telovadbi bosta glavno vlogo za prva mesta igrala Varšek in Natlačen. Pa tudi drugi, kakor Turšič, Železnik, Kermavner Franci, Le-gan bodo napravili vse, da bo uspeh čim večji.

Po mojem prepričanju bo po udeležbi in odličnosti telovadcev mednarodni mladinski ta-bor presegal vse tabore, kar jih je kdaj pri nas priredila kakšna mladinska organizacija.

Kaj pravite?

Pred nekim londonskim sodiščem je bila nedavno obravnavana zaradi ločitve zakona. Predlog za ločitev je vložil mož in sicer, kakor je navedel, zaradi nemoralnega življenja svoje žene. Ta pa je lakaj vložila protiložbo, in sicer z enakim očitkom napram možu. Pričeli so zasliševati priče, nakar se je hitro pokazalo, da nima nobeden od zakonca, ki pripadala tako imenovanim »najvišjim krogom«, drugemu prav nič očitati. Videl je bil, kakor da se je v sodni dvorani razpolila kloaka polna smrada in gnilobe.

Nekrat je sodnik prekinil razpravo in izjavil: »Nikdar nisem mislil, da bi bilo mogoče spravi kred sodišče slučaj, čigar podrobnosti so tako umazane, da v celoti le dokazujejo strahotno nizko moralno stanje obeh zakoncev. Imam vtis, da sta oba zakonca popolnoma drug drugega vredna. Zato odklanjam pravdorek za ločitev, da ne bosta imela možnosti se znova poročiti. Ne iz verskih nagibov, ampak ker ljudje tako nizkega moralnega stanja ne smejo imeti možnosti, da bi poročili dostojnega človeka. Ali naj mar verjamemo, da se bosta, potem ko bi zopet seobodo dosegla, kar v enem dnevu čisto spremenila? In če ne, ali moremo upati, da bo nov zakon, ki ga vsak za sebe namerava skleniti, bolj harmoničen in človeka bolj vreden, kakor tisti, ki naj se sedaj razdere? V resnici ni le moralno pobojšanje teh dveh zakoncev izredno domoljivo, ampak bati se je, da bosta pri zopetnem zakonu še nore žrtve potegnili v svoj moralni prepad.«

Ta razsodba je v londonski javnosti napravila izreden vtis. Splošno so občudovali sodnika, da je imel pravico glasneje govoriti kakor postava. Kaj pravite, ali ne bi tudi pri nas marsikateremu paru bila prihranjena ločitev, če bi sodnik na enak način postopal?

Stanlio in Olio!

Kralja smeha!

Za staro in mlado!

Smehapolne prigode z divjega zapada v velikem filmu

Neustrašna viteza

POZOR! Matinejska predstava ob 11. uri dopoldne

Ob 15., 17., 19. in 21. uri

Marlene Dietrich — ANGEL

bo danes odprta do 2 ure popoldne. Udeležencem (ka) ne potrebuje drugega kot sliko s podpisom na prednji strani za skupni potni list.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 25. t. m. je objavljena »Uredba o javnih zapreženih oboroženih organih za nadziranje ribolova (javnih ribarskih stražnikov in javnih ribolovnih čuvajih)«. »Pravilnik o upravljanju in uporabljanju sklada za pospeševanje ribarstva pri ministru za kmetijstvo«. »Pojasnilo k določbam točk 2. in 3. § 19. fin. zakona za leto 1938-39« in »Naredba predstojništva mešne policije v Mariboru o prometni omejitvi na območju predstojništva mestne policije v Mariboru«.

Z enim

samim kosom odličnega domačega

HUBERTUS

mila operete večji kup perila kot sicer!

Zato je v porabi cenejši!

— Vpisovanje na Drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani. Tisti, ki žele v šolskem letu 1938-1939 na novo vstopiti v prvi razred ali ga ponavljati, se morajo osebno zgledati pri ravnateljstvu dne 24., 25., 26. in 27. avgusta 1938 med 8. in 12. uro. Prinesiti morajo s seboj: 1) rojstni list; 2) izpolnjeno prijavo, ki jo dobe za 50 par pri šolskem slugi in jo morajo kolkovati z 10 dinarji; 3) izpričevalo o nižjem tečajnem izpitu

ali završnem izpitu; 4) davčno potrdilo. Kdor je na dan vpisovanja star več nego 17, toda manj kakor 19 let, mora predložiti še 5) rešitev banke uprave o spregledu starosti. — Ob 9 dne 30. avgusta 1938 bo na uradni deski razglašeno, kdo je sprejet. Nesprejeti bodo prejeli istega dne svoje listine pri šolskem slugi. — Sprejeti se bodo definitivno vpisali dne 1., 2. ali 3. septembra 1938 med 8 in 12 urami: 1) dodatni kolek za prijavo 40 din; 2) šolnine in drugo, kakor je objavljeno na uradni deski. — Vpisovanje v drugi razred bo dne 1., 2. ali 3. septembra 1938 med 8 in 12. Predložiti je treba: 1) prijavo, ki jo dobe pri šolskem slugi za 50 par in jo morajo kolkovati s 50 din; 2) izpričevalo prvega razreda; 3) davčno potrdilo ter plačati šolnine in drugo, kakor je objavljeno na razglasni deski.

— Dijaški dom. Kočevje, sprejema gojence srednješolek kot običajno. Pišite po prospekt.

Kino Union

Telefon 22-21

Zadnja predstava ob 21. uri radi koncerta od pade!

Danes ob 10.30 dopoldne in ob 15., 17. in 19. uri

Najlepši film z

Kirchfeldski župnik

Hans Jarayem

Dopoldanska predstava po znižanih cenah! v glavni vlogi

Koledar

Nedelja, 26. junija: Tretja pobinkošna, treznostna nedelja. Janez in Pavel, mučenca; Vigičij, mučenec.

Ponedeljek, 27. junija: Hema, vdova; Ladislav, kralj. Mlaj ob 22.10. Herschel napoveduje lepo vreme.

Osebnosti

— Na agronomski fakulteti v Zagrebu sta bila diplomirana za inž. agronomije Repenšek Viktor in Rozman Ivan. Oba sta bila agnilna člana AKD »Danice« v Zagrebu. Iskreno čestitamo!

— Zaroči se danes v Mostarju gđ. Darinka Marjanovič, hčerka tajnika realne gimnazije v Mostarju, z g. Ladom Petercelom, poslovodjo tvrdke Hadrovič v Mostarju. Iskreno čestitamo!

KINO SLOGA

Telefon 27-30

Pater Vojteh

Danes ob 10-30 isti film po glasbo znižanih cenah

Popoldne ob 15., 17., 19. in 21. uri

— Pomembna knjižna novost. V založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani izide v kratkem dolgo pričakovana knjiga izpod peresa vseučiliškega prof. dr. Franca Grivca: Slovenski knez Kocelj. Poleg običajne izdaje v Kosmosu izide tudi kot bibliofilska izdaja v 300 numeriranih izvodih. Knjiga bo razkošno opremljena in vezana v celo usnje po načrtu akad. slikarja Slavka Pengova. Subskribenti, ki se priklase do konca junija t. l. direktno pri založbi, dobijo bibliofilsko izdajo te knjige za 240 din, pozneje pa bo cena znašala 300 din.

— Šmarna gora. Zaradi mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija t. l., ne bo službe božje na Šmarni gori.

— Duhovne vaje za učitelje in tečaj Katoliške akcije. Opozorjamo, da je bilo v vabilu pomotoma izpuščeno, da se vrše pri uršulinkah v Ljubljani, in sicer od 13. avgusta ob 6 uri zvečer do 19. avgusta ob 9 uri zjutraj. Prijavite se do 10. avgusta na naslov: Dom dijakinj, Miklošičeva 21. Vzdrževalnina za 5 dni 120 din. Vse prisrčno vabljeni!

Moderne tkanine
A. & E. Skaberné
Ljubljana

— Za 3 dni v Gorico in Trst z avtom po Vipavski dolini od 10. do 12. julija: »Putnikova« priveditev za naše svetogorsko romanje. Vpisujemo do 2. julija. Pričinite se takoj za brezplačna navodila »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— Denarni zavodi v dravski banovini na Vidov dan, dne 28. t. m., ne poslujejo. — Društvo bančnih uradnikov za dravsko banovino.

— Razglednice slovenskega škofa Jakoba Trobca, čigar 100 letnico rojstva obhajamo dne 10. julija 1938, se dobe v trgovini H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2. Ker je čisti dobiček namenjen za postavitev prosvetnega doma, posvečenega njegovemu spominu, zato te razglednice najtopleje priporočamo cenjenemu občinstvu v nakup.

— Kakor našel za fantovske in dekleške odseke je izšla te dni v salezijanski izdaji na Rakovniku prelepa knjižica Stadion. V jedrnatih stavkih, polnih krasnih misli in spodbudnih besedi, obdeluje z nekim zanosom najvažnejša vprašanja, ki morajo stati v središču zanimanja naših fantov in deklet: samovžgoja, odnos do organizacije in versko življenje. Knjižico, ki je povrh okusno opremljena in izredno poceni — saj stane komaj 1 din — našim članom toplo priporočamo kot neobhodno potrebni vade-mecum. — Predsedstvo ZFO.

— Za dvodnevni obisk naših mrtvih bratov na Dobrodo, Sv. Gori, Kalvariji in Oslavju se lahko prijavite samo še danes in jutri v ponedeljek. Potovanje, ki ga organizira Zveza bojevnikov, bo najlepša počastitev v svetovni vojni padlim junakom ob Soči. Ob tej priliki si bomo ogledali tudi Trst in Gorico. Ne zamudite ugodne prilike. Stroški za vozno, prehrano, prenočišče in skupni potni list so določeni po 180 din za osebo. Naša pisarna v Kolodvorski ulici 25

SUPER Lysoform

Super LYSOFORM
je zanesljivo sredstvo za desinfekcijo pri Vaši intimni toaleti. Super Lysoform je Vaš najboljši prijatelj, ki Vam bo preprečil nešteto neprijetnih pojavov. Upija najhitreje in najpopolneje vsak zadih. Osvežuje in lepo diši.
Zahtevajte ORIGINAL Super LYSOFORM v vseh apotekah, drogerijah in parfumerijah. Pazite na originalni zavitek in odklonite imitacijo.

— 4000 vrtnic vseh mogočih vrst v najlepšem cvetju ima na svojem vrtu v Medvodah trgovec z usnjem g. Franc Jenko. Kaj podobnega se ne vidi zlepa. Se izplača pogledati! Obisk vrta vsakomur prost.

ABBAZIA

ATLANTICA
Hoteli: PRINCIPE
AL MAREPosetniki:
Tomašič - Červar

V centru Abbazie ob morju. — Lastna kavarna, dancing, bar. Terasa ob morju, vrt. Lastno kopališče brez plačeno. Govori se slovenski

— Podružnica Slomškove družbe za kamniški okraj ima svoje zaključno zborovanje z občinim zborom v soboto, 2. julija 1938 v Kamniški Bistrici ob 10 dop., v primeru neugodnega vremena pa v Stranjah ob isti uri. Na sporedu je tudi zanimivo predavanje tov. Franceta Kokalja o izkustvih iz njegovega učiteljevanja na jugu. Avtobusna zveza od kamniškega vlaka ob 9 je ugodna. Za kosilo se prijavite tov. Komaru v Stranjah do 1. julija, ker v Bistrici ni vsak čas možna večja potreba. Vabljeni razen članov vsi somišljeniki in tudi drugi člani S. D. izven kamniškega okraja.

— Vsem čebelarjem. Obveščamo vse čebelarje, da bo v kratkem izšla nova naredba o prevažanju čebel na ajdovo pašo. Po tej naredbi bo mogoče postaviti čebele v ajdovo pašo le na določena stojišča, ki bodo navedena v naredbi. Čebelarjem, ki stalno vozijo čebele na ajdovo pašo, so njihova stojišča zagotovljena. Tem letos ni treba vlagati nikake prijave. Vsi oni stalni prevaževalci, ki teh stojišč letos ne bodo uporabili, jih morajo do 5. julija odjaviti. Na razpolago pa je še nekaj prostih stojišč. Za ta stojišča pa je treba vložiti prijavo do 10. julija. Seznam prostih stojišč bo na razpolago pri okrajnih načelnikih in Čebelarstvu društva. (Poslati je zamanko za odgovor.) Vsa stojišča za ajdovo pašo bo odsej nadzorovalo in jih oddajalo pristojno okrajno načelnstvo in ne županstva. Vse ostale podrobnosti bodo čebelarjem na razpolago, ko bo naredba izdana.

Ugodno in zdravo za osvežitev

v poletni vročini je čaša Rogaške mineralne vode same ali pomešane s sadnim sokom. Kakor prijeten, hladen vetrič obutijo to Vaši notranji organi

— 10 izbranih razglednic mesta Ljubljane v albumu je založil fotoatelj »Emte«. Preprodajalci jih dobe v trgovini M. Tičar, Ljubljana, Selenburgova 1.

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 139 objavljajo, da je državno pravdnistvo v Zagrebu prepovedalo št. 7-8 časopisa »Omladina« in št. 9-10 mesečnika »Luče«. Oba lista izhajata v Zagrebu.

— Življenja modrosti (Lebenskunde) je ena najbolj razširjenih knjig slovečega vzgojeslovenga pisatelja dr. Fr. W. Foersterja in ena najlepših vzgojnih del v dvajsetem stoletju. Samo pri Nemcih je delo izšlo v okrog 100.000 izvodih. Delavska založba v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 22-1, se je zato odločila v subskripciji izdati slovenski prevod. Knjigo bo opremil akad. slikar Miha Maleš. Prevod z opombami oskrbi Franjo Tominec. Delo pa bo ob slehernem poglavju sproti tolmačil p. dr. Angelik Tominec in ga na ta način približal našemu življenjskemu pojmovanju. S to knjigo bomo dobili za vsakdanjost resnično moderen kazipot, pisan nad vse zanimivo v obliki duhovitih prispodob in življenjskih zgledov. Knjiga bo dragocen pripomoček vzgojiteljem in šolnikom, pa tudi vsakemu posamezniku, ki si želi vodnika za samovzgojo. Namenjena je vsem brez izjeme, saj je pisana silno preprosto in umljivo in se bere kakor lepa povest. Velika njena vrednost je zlasti v načinu prikazovanja, ker jo bo z umevanjem in koristjo brala mladina. Imela bo trajno veljavo, hkrati pa bo ravnanje po njenih smernicah trd oreh za odrasle. Zato je res za vsakogar življenjska knjiga. Samo v celo platno vezana bo obsegala okrog 400 strani male osmerke. Do 31. oktobra naročena bo veljala 120 din, pozneje 140, plačljiva v obrokih. Pišite po prospekt!

DOLENSKE TOPLICE 38° C

Zdravilo sigurno rešuje vseh vrst, nevrologije, ženske bolezni, posledice zlomljenih kosti itd. — Pregodna ostarelost. — Rekonvalescenca po težkih boleznih in operacijah. — Specialne masaže pod zdravniškim nadzorstvom. — Krasna okolica. — Penzija s kopeljo od Din 45.— dalje. — Pojasnila in prospekte daje uprava.

— Sejmski zaznamki v naših koledarjih lahko izborno služijo tako občinam kakor tudi prodajalcem in kupcem, ako so v vsakem oziru zanesljivi in točni. Zato tudi letos prosimo vsa županstva v Sloveniji, naj naznani vse morebitne spremembe in napake založništvu »Družinske Pratičke«, ker samo županstva morejo dati res zanesljive podatke.

— Duše žrtve. V zalogi uršulinskega provincialata v Ljubljani je izšla knjiga »Duše žrtve«, prevod p. Schmidove D. J. knjige. Stane z rdečo obzrobo 24 din, z zlato obzrobo 28 din. Naroča se v uršulinskem samostanu v Ljubljani in v vseh knjigarnah.

— Izlete v Bohinj in na Bled priredi Zveza za tujski promet v Sloveniji v dneh 26., 27., 28. in 29. t. m. Prijave in informacije v vseh belotarnah »Putnika«.

— Zelja vsake gospodinje je, da si olajša in poceni kuhanje. To danes ni več težko doseči, samo treba si je nabaviti »Triumph«-štedilnik. »Triumph«-štedilnik je okusen in poceni.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost

Proslava 100 letnice rojstva škofa Jakoba Trobca v Polhovem gradu

Ko se spominjamo v teh dneh blagopokojnega škofa Jakoba Trobca in ga slavimo kot enega največjih apostolov katoliške vere, pa ne smemo pozabiti, da je bil škof Trobec tudi vseskozi značajan in zaveden Slovenec. Svoje narodnosti ni nikdar zatajil, čeprav bi jo mogel, ker je izvrstno znal nemški in angleški, precej dobro pa tudi francoski jezik. Vsakdo je dobro vedel, da je Slovenec, kdor ga je le poznal. Posebno mu je bila pri srcu slovenska pesem, katero je zelo pospeševal. Od njega izhajajo one krlate besede: Slovenija je naša mati, Amerika pa naša nevesta.

Da si utrdimo svoj narodni značaj, zlasti pa, da se povežemo v Trobčevem duhu z našimi rojaki v Ameriki in z vso slovensko krvo, kar je prebiva v tujini, pojdemo v nedeljo, 10. julija, v Polhov gradec k celodnevni Trobčevi proslavi.

Vse tiste, ki so morda zadnje »Slovenčev« vabilo prežrli, ponovno naprošamo, da se pravočasno prijavijo pripravljalnemu odboru v Polhovem gradu ali pa Rafaelovi družbi v Ljubljani, da jim moremo pravočasno rezervirati zadostno število avtobusov. Prav tako prosimo, da se prijavijo listni odborom vsi tisti, ki reflektirajo na kosilo in na večerjo.

Vse tiste, ki so prejeli, oziroma še bodo prejeli položnice od Prosvetnega društva v Polhovem gradu, vljudo naprošamo, da nakažejo primeren dar. štev. ček. rač. 17.731.

Lep spomenik - dar pokojnim

Ogled spomenikov - dolžnost interesentov

Stalna razstava - nizke cene

FRANJO KUNOVAR, kamnoseštvo

Sv. Križ - Ljubljana Tel. 49-69

Liti'a

Preteklo soboto je bil letni občni zbor okrajne organizacije JRZ za litijski okraj, katerega so se udeležili polnoštevilni predsedniki in podpredsedniki vseh 17 krajevnih organizacij v okraju, poleg številnih drugih strankinskih funkcionarjev. O notranjem in zunanjem političnem položaju, kakor tudi o gospodarskih uspehih sedanje vlade je poročal litijski župan g. Hinko Lebinger. V debati, v katero so posegli: oba banovinska svetnika Gale in Strubelj, svetnik kmetijske zbornice Pevec, načelnik okrajne kmečke zveze Strman, zagorski župan Prosenec, šolski upravitelj Jevnikar in drugi, so se obravnavala vprašanja litijskega okraja, ki je eden najsiromašnejših, ker leže skoraj vse občine v hribih, kjer je zemlja manj rodovitna, ceste skoraj vse v klancih in bregovih, ter je bila končno soglasno sprejeta resolucija, v kateri se zahteva za litijski okraj od strani merodajnih faktorjev več uvidevnosti, da se z državnimi in samoupravnimi podporami gospodarsko zaostali okraj dvigne ter sčasoma izenači z okraji, ki leže pretežno v ravninah. — Pri volitvah je bil nato z velikim odobravanjem ponovno izvoljen stari odbor z agilnim in skrbnim županom Hinko Lebingerjem na čelu.

Smarno pri Litiiji

»Kraljestvo palčkov« v društveni dvorani. Za zaključek šolskega leta je naštudirala glasbena šola v Litiiji pravilčno trodejanjsko »V kraljestvu palčkov«. Posrečena izbira interpretov za posamezne vloge in mični glasbeni vložki dvigajo igro na dostojno višino. Prvi nastop gojencev v Litiiji je žel veselo priznanje. V nedeljo 26. t. m. po litanijah bo šola gostovala na odru »Društvene doma« v Smartnem. Ker so pri igri soudeleženi tudi šmarnski učenci in učenke, smo prepričani, da bo tamkajšnje občinstvo posetilo predstavo v čim večjem številu.

Št. Peter pri Novem mestu

164 grozdov na eni sami trti! Skoraj neverjetno se to sliši, pa je vendar res. To čudo si lahko ogledamo v Grčevju v vinogradu, ki je last Jožeta Novaka z Dolenjege vrha. Pristaviti pa moramo, da trta s tako obilnim zarodom ni bila prizadeta od pomladanske pozebe, ker jo je pred slano obvarovala bližnja Sredha.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva smo si oni dan ustanovili v Št. Petru. Saj pa je že zadnji čas, da se tudi pri nas začnemo bolj živo zanimati za sodobno načrtno sadjarstvo. Takoj na ustanovnem občnem zboru je pristopilo 37 članov, kar je precej zasluga takratnega predavatelja g. profesorja Flega z Grma.

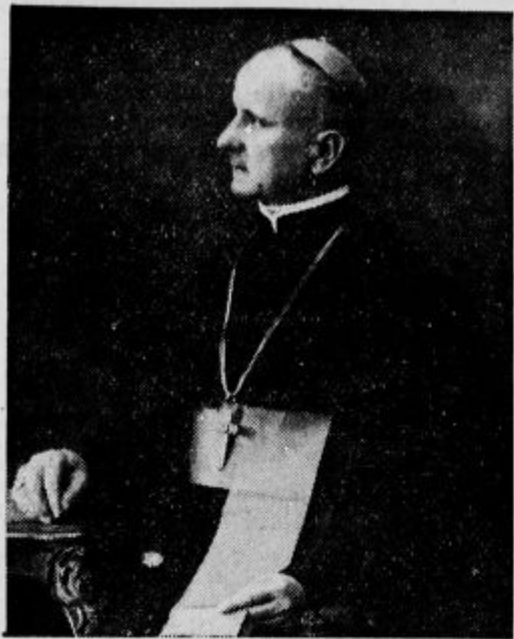
Na tukajšnji pošti se je dne 10. t. m. otvorila telefonska in telefonska služba za javni promet. Veseli smo te ugodnosti.

V nedeljo 3. julija bo v našem »Domu« veliko kmečko stanovsko zborovanje, na katerem bosta poročala dva tuja govornika. Takrat se bo ustanovila pod okriljem naše krajevne edine Mladinska kmečka zveza. Fantje in dekleta, na plan, takrat bo vaš dan!

Slovenj Gradec

Tombola združenih zasebnih in trgovskih namestencev je najlepše uspeła. Privabila je v Slovenj Gradec velike mase okrog 7000 do 8000 ljudi. Iz najoddaljenejših krajev so prišli peš, s kolesi, vlaki in avtobusi, da je mrgolelo v mestu kakor na mravišču. Odbor podružnice je imel polne roke dela, da je zmagal vse delo, ki je bilo vezano s tombolo. Glavni dobiček popolnoma nov štiri-sedežni avto »Opel Kadet« je zadel brezposelni trgovski pomočnik Tomanič Jože iz Ptuj, drugo tombolo: lepo spalnico za dve osebi je zadel trgovski pomočnik Podpečan Maks iz Vranja, tretjo tombolo: kompletne in lepo kuhinjsko opremo je dobila posest. hči Zavodnik Marija iz Dovž pri Mislinju, četrto tombolo: možko kolo je zadel Počtnik Filip, rudniški kovač iz Črne pri Prevaljah, peto tombolo: žensko kolo je zadel Marzel Franc, posest. sin iz Golavabuke, šesto tombolo: možko kolo je zadel Nabernik Jože, posestnik iz Guštanj, sedmo tombolo: sodček 31 litrov vina je zadel Fluks Jože, čevljar iz Celja, osmo tombolo: blago za kompletno možko obleko je zadel orožnik Marko Stefan iz Slovenjke Grada, deveto tombolo: blago za žensko obleko je dobil Hribnik Viktor, posest. sin iz Golavabuke, in deseto tombolo: vrečo moke je zadel Waukan Andrej, tov. delavec iz Maribora, domačin iz bližnjih Trbovelj. To se pravi, da je samo en tombolski dobiček ostal v Slovenjem Gradcu, vsi drugi pa so šli v bližnjo in širo okolico. Odbor podružnice se vsem darovalcem številnih in lepih dobitkov ne samo iz Slovenjke Grada, marveč iz vse Slovenije in preko njenih mej ter vsem, ki so pripomogli, da je tombola tako lepo uspeła, seveda ne smemo pozabiti tudi občine, ki je hvalevredno šla na roko, prav pripravo zahvaljuje. Vsem Bog plačaj!

Jubilej nadškofa dr. Šarica

Sarajevo, 2. junija.

Sarajevski nadškof dr. Ivan Šarič slavi 30. letnico, odkar je bil posvečen za škofa. Ob tej priliki so bosanski katoličani organizirali širokopotezno proslavo, katero je vodil predsednik društva »Napredak« kanonik Ante Alaupović. Proslava se je pričela danes, v soboto. Pred palačo društva »Napredak« se je zbrala velika množica društev in

prebivalstva, ki je odšla po glavnih sarajevskih ulicah v sprejeto do nadškofijske palače, kjer je nadškof nagovoril in mu izrekel čestitke vernikov narodni poslanec dr. Jure Šušter, zahvalil pa se mu je nadškof. Hrvatsko pevsko društvo »Trebevič« je zapelo nekaj pesmi. V nedeljo, 26. t. m. pa bo cerkevna proslava jubileja. Ob 9. bo nadškof sam daroval pontifikalno sv. mašo v stolni cerkvi, po službi bo procesija po glavnih sarajevskih ulicah, popoldne pa priredijo kulturna društva akademijo. Na proslavo so prišli tudi drugi cerkveni dostojanstveniki, kakor zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac, grško katoliški škof dr. Njiradi in drugi.

Nadškof dr. Šarič se je rodil 27. septembra 1871 v Travniku, v duhovnika je bil posvečen 1894, maja 1908 je bil imenovan za pomožnega škofa, za nadškofa pa je bil ustoličen 1922. Dr. Šarič je znan hrvatski pisatelj in pesnik ter je izdal že pet zbirke svojih pesmi, napisal pa je tudi več versko-moralnih knjig. Dr. Šarič se bavi tudi s časnikarstvom ter redno sodeluje pri katoliških hrvatskih listih. Sam s ponosom naglašja, da je tudi on časnikar. Njemu se je zahvaliti, da ima Bosna danes v Sarajevu moderno katoliško tiskarno, v kateri izhajajo trije moderne urejevalni listi.

Velike zaslugе si je pridobil tudi za organizacijo katoliških društev in sploh društvenega življenja med bosanskimi katoličani. L. 1930. je hotel tedanji Živković-Srskičev režim zapleniti premoženje društva »Napredak«, toda dr. Šarič je proglasil to premoženje za narodno cerkveno, zaradi česar si nosilec tedanjega režima niso upali poseči po njem. Dr. Šarič je na otoku Lapadu pri Dubrovniku uredil tudi moderen duhovniški dom »Salvator« za svoje duhovnike, sedaj pa gradi veliko cerkev sv. Jožefa v Sarajevu. Nadškofu-jubilantu želimo še mnogo srečnih let in veliko uspehov v blagor Cerkve in vernikov.

Ameriški parlament o Slovencih

Ni nam več treba razpravljanja o pomenu občina ljubljanskega župana dr. Jura Adlešiča v Ameriki in o važnosti clevelandskih slavnosti ob otvoritvi jugoslovanskega kulturnega vrta, ker je sodboto o tem izrekel že tudi ameriški poslanec Robert Crosser v kongresu Zedinjenih držav ameriških.

»Ameriška domovina« objavlja dne 1. junija t. l. »Po odhodu dr. Adlešiča« daljši uvodnik in piše med drugim:

»Zavedamo se, da je imel obisk dr. Jurja Adlešiča ogromen pomen tako za nas ameriške Slovence kot za naše rojake doma, predvsem pa je naredil obisk gospoda župana sijajen in pomemben vtis na ameriško javnost. Pred nami je uradni zapisnik »Congressional Record«, ki dnevno prinaša vse zapise o poslovanju kongresa Zedinjenih držav. V zapisniku kongresa z dne 17. maja bomo med drugim sledečo značilno izjavo Hon. Robert Crosserja, ki je kongresman iz 21. okraja. Mr. Crosser je govoril v kongresu:

»Preteklo nedeljo sem bil počaščen od zastopnikov malega slovenskega naroda v Clevelandu, ki me je povabil na otvoritev jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu. Rečem, da sem bil počaščen od zastopnikov »malega« slovenskega naroda. Toda, gospejde tovariši v kongresu, povem vam, da so to ljudje, katerim v vseh svojih dolgih letih občevarja z narodi nisem še našel para.

Ti Slovenci v Clevelandu so inteligentni, lojalni Amerikanci, in nas, rojene Amerikance, prevladuje nekaka nova, zvišena misel, ko se pogovarjamo s temi ljudmi, ki so v resnici vredni vsega našega spoštovanja. Poznam Slovence že nad 30 let, odkar sem tu med vami, gospejde tovariši v kongresu, toda nisem imel prilike še vse do 15. maja letos priti v stik s toliko voditelji slovenskega naroda, ki bi tako inteligentno predstavljali ne samo svoj narod, pač pa našo Ameriko!

Ljubljana da ime novi torpiljarki

Na Vidov dan bodo v Splitu velike slovenosti ob epusčanju tretje velike torpiljarske naše kr. vojne mornarice v morje. To bo tretja torpiljarka, ki zareže prvič valove sinjega Jadrana v teku enega leta, kar pomeni tudi prav velik napredek okrepitve naše vojne sile na morju. Prva torpiljarka je dobila ime »Belgrad«, druga se imenuje »Zagreb« in na tretji, najmodernejši torpiljarki se bo na Vidov dan prvič zasvetilo v soncu ime tretje prestolnice naše države in glavnega mesta Slovenije »Ljubljana«. Ne samo naše mesto, temveč prebivalstvo vse Slovenije se čuti počaščenost s tem odlikovanjem, ker prvič v zgodovini našega mesta dobi njegovo ime vojna ladja. Stara celovska bolešč, ki jo izražajo »Buči morje Adrijanskega«, bo popolnoma potlačena in se na Vidov dan spremeni v veliko veselje. Prav posebno pomembno je pa še drugo odlikovanje, ki ga je našemu mestu dodelil Nj. Vel. kralj Peter II., namreč njegova odredba, naj ponoseni novi torpiljarki kurnjuje pri krstu predsednik mestne občine ljubljanske dr. Juro Adlešič s kumico gospo Jeleno generalne Nedice, soprogo načelnika glavnega generalnega štaba. Poleg ljubljanskega župana in njegove gospe soproge se na povabilo prirediteljev udeležijo kot oficijelni zastopniki mesta Ljubljane še člani mestnega sveta gg.: Bahovec Josip, Kozamernik Viktor, Mašič Pavel in inspektor Wester Josip ter en uradni kot tajnik delegacije. Slovensi krst ladje bo ob 7. jutraj, ob 13. bo pa svečan banket v hotelu »Ambasador«, ki ga priredijo »Jadranska brodogradilnica«. Poleg predstavnika te domače ladjedelnice, ki je poleg torpiljarske »Zagreb« zgradila tudi »Ljubljano«, torej poleg podpredsednika inž. Kargotiča in načelnika generalnega štaba generala Nedice, bo na banketu govoril v imenu mesta Ljubljane kum, župan dr. Juro Adlešič.

Mesto Ljubljana bo po sebi imenovanemu novemu vojnemu brodu poklonilo častno vojno zastavo, kjer bo uvezen tudi grb našega mesta, da bo ob najsvetnejših prilikah in najtežjih preizkušnjah zastava zavihrala tudi na vojnem brodu »Ljubljana«. Bronast grb mesta Ljubljane bo kraljevil prameč ladije, slika Ljubljane bo pa v častniškem salonu opozarjala na mesto, ki je torpiljarki dalo ime. Bronasti grb je izdelal akad. kipar S. Pengeter, slika je pa delo akad. slikarja Maksima Sedeja. Darovi so sicer že pripravljeni, toda izročeni bodo šele pomladi, ko bo ladja že opremljena.

Poleg delegacije mesta Ljubljane se udeležijo »plitkih« svetosti tudi več zastopstev raznih organizacij, v duhu bo pa slavnostni krst prve vojne ladje, ki ob 20. letnici naše osvoboditve in ustanovitve kraljevine Jugoslavije sprejme ime Ljubljane, gotovo z občutki počaščenja in ponosa spremljalo vse ljubljansko prebivalstvo.

kot narod v štirinajstih dnevih več kot v vseh letih našega bivanja v Zedinjenih državah.

Mnogi Amerikanci še danes ne morejo verjeti, da je gospod dr. Adlešič ljubljanski župan. Oni so mnenja, da je predstavniki Velike Anglije, in le s težavo smo mnoge prepričali, da je to naš slovenski sin, ki je prišel počastiti slovenski narod v Ameriko. Pot dr. Jurja Adlešiča v Zedinjene države se je obilno poplačala z največjim moralnim uspehom, katerega smo pridobili zaradi njega v Ameriki, in katerega obiska odmev se je našel v prvi postavodaji sveta — v kongresu Zedinjenih in nam vili nov ožen narodne zavesti in spoštovanja do domovine, napoeled pa zaključuje: »Potujte srečno z gospo soprogo, vrnite se v Ljubljano in povejte Sloveniji, da smo v Ameriki zvesti sinovi Slovenije, kakor smo lojalni Amerikanci. Saj sin ali hči, ki pozabi na mater, ni vreden neveste! Tisočkrat pozdravljeni Vi in po Vas vsa Slovenija!«

Tudi te ameriške pozdrave je izročil župan dr. Adlešič ž Ljubljancem in vsej Sloveniji v ljubljanskih dnevnikih.

Pod citiranim člankom pa piše »Ameriška domovina« v svoji stalni rubriki »Kaj pravite?« naslednje:

»Lahko smo ponosni na našo Slovenijo, zlasti na našo staro Ljubljano, ki se je spomnila, da je treba dati priznanje tudi Amerikancem, ki so nam dali kruha in strehe. S krasnimi in trajnimi darili, ki jih je prinesel župan dr. Adlešič Clevelandu in drugim ameriškim mestom, smo dobili vsi tukajšnji Slovenci še večji ugled. Zato moramo biti pa vedno hvaležni naši domovini za njeno pozornost in taktičnost.«

Stara domovina se veseli uspeha svojih rojakov v Ameriki.

V takem tonu nadaljuje »Ameriška domovina« ter povečuje zasluge ljubljanskega župana in njegove soproge in pravi, da je ljubljanski župan dr. Adlešič »ustvaril krasno vez med našimi ljudmi in med našo staro domovino« in da je »za enkrat v najbolj dovršeni meri izpolnil svojo nalogo. Kjer koli je bilo mogoče nekaj hladnosti napram domovini, etc. Vi s svojim gorkim srcem pregnali hlad držav, kakor tudi v mestni zbornici clevelandski.«

Smrtna nesreča

Ljubljana, 25. junija.

Davi se je peljal g. Hinko Tabor, poslovodja karvarne »Nebotičnik«, s svojim tovaršem na motornem kolesu na Turjak. Ko sta se vračala okrog pol 8, se je Tabor hotel v bližini Plankarja na Dolenski cesti izogniti mlekarškemu vozičku. V tistem hipu pa je nasproti privozil tovorni avto in še neki drugi voz. Tabor je prišel preblizu tovrstnega avta, tako da ga je zadnji konec avtomobila z vso močjo zadela na senca. Tabor in njegov tovariš sta padla na tla. Tabor je bil nezavesten, njegov tovariš pa se je takoj pobral in skušal pomagati ponesrečenca. Kmalu je prihitel reševalni avto, ki je ponesrečenca prepeljal v Leonišče, kjer pa je ob 1/2 podlegel poškodbam. Pokojni Tabor je bil soliden človek in pri vseh zelo priljubljen. Star je bil šele 32 let. Zapušta vdovo in 10letno hčerko. Naj v miru počiva! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Rokavice, nogavice, Karničnik, Nebotičnik.

Slovenske izseljenske matere prihajajo

Zivi mati, družina ostane, Umrje mati, družine ni več. Zato, če hočemo rešiti zamejno slovenstvo, rešimo mater! Rešili smo mater, rešili smo narod. V tem prepričanju je Družba sv. Rafaela lani stopila v zvezo z g. Leonom Zakrajškom, lastnikom slovenske potniške pisarne v New Yorku, ko je bil tukaj doma, in ga prosila, da bi ji pomagal za letos pridobiti čim največ slovenskih izseljenskih mater iz USA, da bi prišle domov na kratek in priskrben obisk domovine. Uspeh njegovega dela je, da je tu doma že nekako pideset slovenskih mater iz USA in 70 jih je pa na širnem oceanu na mogočem parniku Ile de France. Do tisoč bi jih bilo, ko bi ne stiskala mogočno USA tako huda kriza, ki se je zadnje mesece poostrila, in ko bi ne pretila vedno vojna, katero ameriško časopisje neprestano napoveduje. Organizacijo tega izleta je vzela v roke največja slovenska ženska organizacija, kar smo jih kdaj imeli doma in na tujem, Slovenska ženska zveza iz Chicaga, katere nekako sto zastopnic bo letos doma. Sedaj prihaja skupina s svojo predsednico in ustanoviteljico go. Prislund iz Sheboygana. Te dni je prišla tudi zastopnica slovenskih izseljenskih mater iz Južne Amerike, gospe Paternost iz Sao Paulo, Brazilija. Slovenske matere prihajajo domov utrujene, izmučene, po novega ognja, nove moči, novega navdušenja za svoje veliko poslanstvo, katerega vrše za naš narod na tujem. O, naj bo to prilika, da povežemo z novimi, prisrčnimi vezmi slovenstvo doma in ono na tujem! Slovenske matere, velika prilika za Vas, da izvršite na teh svojih sotrpinkah svojo narodno dolžnost, jih prisrčno sprejmite, jih navdušite za skupno delo vseh slovenskih mater za naše stare slovenske ideale vere in narodnosti. Slovenske matere, velike ste bile v zgodovini, bodite velike tudi sedaj v tej največji krizi slovanstva! Te matere morajo dobiti sprejem, kakršnega še nismo dali nobeni izseljenski skupini. Zlasti naše zavedno slovensko žensko mora pokazati vso svojo žilavost in svoje navdušenje. Za Jesenice, Lesce in Kranj smo naprosili ondotne ženske organizacije, da jim prirede na kolodvoru prisrčen sprejem, kjer naj jih obsujejo s cvetjem slovenskih trat. Ostale župnije smo naprosili, da bi ob progi zbrale žensko in mladino, ki bi jih s cvetjem in vzkliki pozdravljala. Posebno velik in prisrčen sprejem jim pripravi Rafaelova družba v Ljubljani na glavnem kolodvoru. Naprosila je kakor gospoda bana dr. Marka Natlačenca, tako prevzvišenega gospoda škofa dr. Rožmarna in gospoda župana dr. Adlešiča, da pridejo pozdravit slovenske izseljenske matere. Ves sprejem bodo vodile članice krščanskega ženskega društva pod vodstvom gospe banice dr. Natlačenove. Slovenske matere in dekleta Ljubljane vabimo, da pridejo pri tej priliki na kolodvor. To bo 30. junija ob 8.50 popoldne.

Slovenski izseljenski dnevi ob tej priliki bodo naslednji:

V soboto, dne 9. julija:

Ob 8. zvečer bo v frančiškanski dvorani pozdravna akademija slovenskim izseljenskim materam in vsem izseljencem, ki bodo do tedaj v domovini.

V nedeljo, dne 10. julija:

Ob 10. slovesno odkritje spominske plošče velikemu slovenskemu izseljencu gospodu škofu Trobecu v Polhovem gradu. Avtobusi bodo vozili iz Ljubljane. Priglasje sprejema Rafaelova družba, kjer se dobe nadaljnje informacije.

Isti dan ob 4. popoldne počastitev drugega velikega slovenskega izseljenca gospoda Franca Sušteriča na pokopališču na Viču, kjer leži pokopan.

Bil je soustanovitelj najmočnejše slovenske dobrodelne organizacije KSK Jednote.

V ponedeljek, dne 11. julija:

Zjutraj ob 9. prvo ustanovno zasedanje Slovenske izseljenske zbornice v frančiškanski dvorani, na katero vabimo vse slovenske izseljence, ki so sedaj v domovini. Vabimo pa tudi vse včlanjene župnije, občine in društva, da pošljejo čim največ delegatov na to zasedanje. Kot poslušalci se morajo udeležiti tega zasedanja tudi vsi drugi. Glavni govornik bo gospod minister dr. Krek. Natančnejši sporedi se bodo sproti objavljali.

Družba sv. Rafaela.

Grozno zločinstvo dveh razbojnikov

V eni noči eno žrtev ustrelila, tri pa nevarno ranila

Maribor, 25. junija.

Kraje, ki leže ob državni cesti med Slovensko Bistrico in Framom, so pretresli in razburili danes strahoviti dogodki, ki so se odigrali v nocojšnji noči vzdolž ceste. O dogodkih se je v dopoldanskih urah razvedelo tudi v mestu ter so tudi v Mariboru povzročili umevno razburjenje, saj se je serija

drznih razbojstev,

ki se zadnje dni dogajajo v mariborski okolici, zopet pomnožila in to kar za štiri zverinske zločince, ki sta jih v nocojšnji noči izvršila dva nepoznana razbojnika. Zločini so alarmirali vso javnost, z največjo vneto vrši sedaj orožništvo pod osebnim vodstvom poveljnika dravskega orožniškega polka polkovnika Barleta iz Ljubljane preiskavo ter so številne orožniške patrulje cernirale celo Dravsko polje, da bi bili zločinci čimprej izsledeni.

Roparski umor v Kalšah

Zločinstva so se pričela nocoj okrog pol 1 ure po polnoči v vasi Kalše nad Zgor. Polskavo. Pri posestniku Romanu Ačku sta se pojavila v noči dva neznanca z maskami na obrazu. Vdrla sta skozi vrata v posebno sobo. Ropot vlomilcev je prebudil malega otroka ter je Ačkova žena prižgala luč, da bi dete previla ter ga pomirila. Čim pa sta razbojnika opazila v spalnici luč, sta mislila, da sta odkrita, pa sta vstopila naglo v sobo z revolverji v rokah. Namerila sta samokresa na Ačka in njegovo ženo ter vzkliknili: »Denar ali življenje!« Takoj nato sta začela brskati po spalnici, kar je Ačko izrazil, pa je naglo planil skozi vrata ter stekel iz hiše k hlevu, kjer se je oborožil z gnojnimi vilami ter je šel nazaj, da bi razbojnika pregnal. Ko pa je pogledal skozi okno v hišo, je eden od razbojnikov ustrelil ter zadell nesečnega Ačka sredi čela. Brez glasu se je zgrudil pri prici mrtve na tla. Oba razbojnika sta potem zbežala.

Nova žrtev v Zgornji Polskavi

Oba razbojnika sta po umoru posestnika Ačka zbežala iz Kalš proti cesti ter sta jo mahnila skozi Zgor. Polskavo proti Mariboru. Poleg ceste sta v vasi zagledala novo vrčev. Bil je to krajec pri Krpon, katerega je huda zročena motila, da ni mogel spati v sobi, pa se je ulegel v bližini ceste v travo poleg pošne poslopja. Trdno je spal, ko sta ga oba razbojnika zagledala ter takoj planila nanj. Začela sta ga pretepati ter sta zahtevala od njega denar, grozeč mu s smrtjo. Prestrašeni krajec jima je izročil vso imovino, ki jo je imel pri sebi v žepu — dva in pol dinarja. Razbojnika sta ga potem še znova pošteno

Slovenija Vas vabi!

DOBRNA PRI CELJU

Zdravilišče za srčne, živčne in ženske bolezni. Presenetljivi uspehi pri ženskih boleznih. Dvajsetdnevna pavsalna kura z vso oskrbo 1100 do 1650 din v pred- in posezoni. Prospekti direktno ali pri Putniku.

RIMSKE TOPLICE

Radium termalno kopališče — jugoslovanski Gasteln. Indikacija: Živčne, ženske bolezni, ghit, visoki krvni pritisk itd. Nizke pavsalne kure za 10 dni 650—1000 din. Državni uradniški popust. Prospekti pri Putniku ali pri Zdraviliškem ravnatelju, Rimske toplice.

Tujsko prometna zveza »Putnik«, Maribor.

Zadnja pot Andreja Gabrščka

Ljubljana, 25. junija.

Danes ob 5 popoldne je bila zadnja pot pokojnega publicista in izdajatelja Andreja Gabrščka. Žalni sprevod je bil iz mrtvašnice zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanški cesti na pokopališče na Viču. — Cerkvene obrede so opravili oo. frančikani, nato pa sta se poslovala s primerljivimi govori od pokojnika v imenu rojakov Goricanov g. Urbančič, v imenu časnikarskih tovarišev pa g. Rasto Pustoslavšek. Pevski zbor »Grafike« je pokojniku, ki je bil v Gorici tiskarnar, zapel »Človek glej!« V žalnem sprejedu je šlo mnogo časnika in s podpredsednikom združenja glavnih urednikov g. dr. Ahčinom na čelu, mnogo grafičnega delavstva, tiskarnarjev, zlasti mnogo pa gorških rojakov. Zastopane so bile Sedejeva družina, »Soča« in druge emigrantske organizacije. Nad grobom se je od pokojnika poslovil senator dr. Marušič.

Žrtev motociklistične nesreče

Dne 11. aprila t. l. sta po nesreči trčila blizu šmartinske cerkve motociklista g. Oblak Ciril, 29 letni privatni uradnik iz Zabnice, in g. Peruzzi, trgovski zastopnik trdke Vovk iz Ljubljane. Pri karambolu je dobil g. Oblak poškodbo na nogi, dočim je ostal g. Peruzzi popolnoma nepoškodovan. Ponesrečenca so spravili k zdravniku v Kranj, ki je ugotovil, da ima g. Oblak namoljeno nogo, nakar je bil ponesrečenec oddan domači oskrbi. Ker se po 14 dneh ponesrečenec še ni noga prav nič ozdravila, je zdravnik odredil njegov prevoz v ljubljansko bolnišnico. V Ljubljani so se zdravniški skrbno zavzeli za nesrečnega fanta, skušali so ga ozdraviti s transfuzijo krvi — noga je bila namreč zastrupljena — končno so mu nameravali odrezati nogo, vendar je bil ponesrečenec preslab za to operacijo.

Včeraj popoldne so ponesrečenega Oblaka prepeljali domov, kjer je zvečer previden s svetlimi zakramenti, umrl. Pokreb pokojnika bo v nedeljo 26. junija ob 5 popoldne izpred hiše žaloosti na pokopališču v Zabnici. Naj v miru počiva! Žalujemo naše sožalje!

— Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

pretepla ter osuvala s čevlji, da je zadobil hude poškodbe, potem pa sta se napolila naprej.

Junaška borba viničarja z razbojniki

Šla sta po državni cesti iz Poljskave proti Framu ter kmalu srečala zopet novo žrtev. Bil je to pri mariborskem odvetniku dr. Hojniku uslužbeni viničar Martin Fideršek, ki je šel še pred svitom kositi. Imel je na rami koso. Razbojnika sta ga takoj ustavila ter zahtevala denar, svoje zahteve pa sta kar podkrepila z bunkami. Fideršek pa se je napadalca junaško postavil v bran ter je navalil nanjo s koso. Razbojnika pa sta potegnila samokrese, počila sta dva strela in Fideršek se je zgrudil dvakrat zadet v obraz na cesto. Napadalec sta mu prebrskala žepe, našla nekaj dinarjev ter odšla naprej, ranjenca pa sta pustila nezavednega na cesti.

Strel na gonjača živine

V bližini Rač se je odigral potem četrti razbojniški napad, ki sta ga izvršila ista storila. Srečala sta posestnika Vincenca Duha iz Nasipne ulice 24 na Pobrežju pri Mariboru. Duh je gnil na sejem v Ptuj 4 vole; eden je bil bele, trije pa pšenične barve. Razbojnika sta ustrelila na Duha ter ga zadela v vrat. Strel je nesrečnega težko ranil ter ga podrl na tla. Nato sta mu prebrskala žepe, mu vzela denarnico s 70 din gotovine, potegnili sta mu s prsta zlat poročni prstan ter odgnala vole naprej po cesti.

Kdo sta zverinska razbojnika?

Ranjeni Duh je kmalu prišel k zavesti, odplazil se je do najbližje hiše ter prebudil ljudi, katerim je povedal, kako je bil napaden. Takoj so bili obveščeni o napadu orožniki v Pragerskem, ki so alarmirali vse sosednje postaje. Tudi vse prebivalstvo je na nogah ter pomaga orožnikom pri zasledovanju neznancev. Vole, ki sta jih razbojnika odgnala v potem, ko sta obstrelila Duha, so že našli v bližnjem gozdu. Upajo, da se napadalec ne bosta mogla dolgo skrivati ter ju bodo čimprej izsledili. Vse pa je v nestrpnem pričakovanju, da se razjasni skrivnost maskiranih razbojnikov. Sumijo, da je izvršil ta dejanja slovit vromilec in rokavljak Črepnik, ki je pred nekaj tedni pobegnil iz mariborske kaznilnice. Črepnika, ki je izučen slikar, so poslali na delo v neko zasebno stanovanje na Meljskem hribu, pa je izrazil ugodno priliko ter pobegnil. Z njim vred si je sam vzel svobodo tudi vlomilec Babič, na ni izključeno, da sta se oba begunca sedaj združila ter sta navedena zločinstva skupaj izvršila.

Ljubljanske vesti

V nedeljo, dne 26. junija 1938

Gledališče

Opera: Nedelja 26. junija: zaprt. — Ponedeljek, 27. junija: »Boris Godunov«. Premijera. Premierska abonma. — Torek, 28. junija: Akademija češkoslovaških Orlov. Izven. — Sreda, 29. junija: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Izven. Znižane cene od 24 din navzdol. — Četrtek, 30. junija: »Manon Lescaut«. Red. Cetrtek.

Prireditve in zabave

Sporod koncerta moškega zbora akademikov iz Brna na Češkoslovaškem. Zbor se imenuje »Moravane« in ga vodi dirigent Josip Veselko. — Zbor šteje 40 mladih svežih pevskih grl. Izvaja naslednja dela: Smetana: Pesem na morju — Janáček: Kaj ta naša breza — Křivánský: Dar za ljubezen — Křivánský: Visoko je zvezdica — Axman: Mamici na grob — Axman: Očetu — Foerster: Sv. Václav — Blažek: Pesem božične noči — Suk: Vražedinski ban — Novák: 12 belih sokolov. Pred začetkom izvajanja koncertnega sporeda zapoje zbor jugoslovansko in češkoslovaško himno. Predprodaja vstopnic pri blagajni kina Union ter zvečer ravnotam.

Sestanki

Podporno društvo železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani sklicuje za torek 28. t. m. ob 19 sestanek delegatov in članov ljubljanskega okoliša v dvorani »Slogoc« v posloppu »Ljubljanskega dvorca«. Važno.

Jegličevci! V torek 5. julija na praznik sv. Cirila in Metoda bo v zavodih redni letni sestanek zseh Jegličevcev. Ob 9 bo sv. maša za rajne tovariše in ustanovitelja zavoda, nato pa redni dvoletni občni zbor društva »Jegličci«. Ob 11 ima svoj redni občni zbor tudi zadruga »Jegličci«. Po zborovanjih bo v zavodu skupno kosilo. Vsi jegličevci prav iskreno vabljeni!

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: V nedeljo: mr. Sušnik, Mariji trg 5; mr. Kural, Gosposvetska cesta 4 in mr. Bohinec 24, Rimska cesta 31; v ponedeljek: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komolar, Vič.

Poizvedovanja

Izgubilo se je šolsko izpričevalo in krstni list na ime Pogačar Jožef. Najditelj se naproša, da odda na stolpi: Pogačar, Ljubljana, Jegličeva cesta 10, I. nadstropje, I. nadstropje.

Zgubila se je denarnica s 50 din in nekaj drobiža ter 1 ključek iz tramvaja od glavne pošte do vogala Jegličeve ulice.

Razstava Prosvetne zveze

V Serafinskem domu (Franciščanska ulica) bo slovesno odprta v nedeljo 26. junija ob 11.

Sporod:

1. Predsednik PZ prof. dr. F. Lukman spregovori pozdravno besedo.
2. Zastopnik g. bana, načelnik prosvetnega oddelka kr. banske uprave dr. L. Sušnik odpre razstavo.
3. Odbornik PZ in načelnik razstavnega oddelka, ravnatelj dr. I. Pirč, pojasni ureditev razstave.
4. Ogledovanje razstave.

Razstava bo odprta do nedelje 3. julija vsak dan od 8 do 12 in od 15 do 18. Vstopnina 2 din; kdor kupi vstopnico pa 5 din, bo mogel obiskati razstavo kolikor koli.

Slavnostni zbor Prosvetne zveze.

V spomin njene štiridesetletnice bo v torek 28. junija ob 18 (ne ob 16!) v veliki dvorani hotela Union. Trajal bo natančno eno uro. Sedeži od I. do XVI. vrste po 5 din, ostali sedeži po 2 din. Vstopnice se prodajajo pri blagajni kina »Union«.

Služba božja

Za člane prosvetnih društev bo na praznik sv. Petra in Pavla ob 5.30 skupna sv. maša in obhajilo v franciščanski cerkvi. Č. p. gvardian Kristofom Sekovanič bo imel kratko pridigo, nato bo predsednik PZ opravil ev. daritev za rajne ustanovitelje in za rajne in žive delavce in člane naše prosvetne organizacije.

Lahke tkanine — volnen fresco, »tropical«, platno itd. za troše dneve priporočila trdka

Drago Schwab

Ljubljana, Aleksandrova cesta 7

Obleke, plašči iz balonske svile, dežni plašči in pelerine vedno v zalogi.

1. Jugoslovansko-češkoslovaška liga v Ljubljani. Opozarjamo svoje članstvo, da pride na mednarodni mladinski tabor v Ljubljano tudi številna delegacija iz Češkoslovaške, namreč zastopniki čl. Orlov. Naša dolžnost je, da sprejememo primerne naše brate Čehoslovake ter jim pokažemo naše simpatije in naše občudovanje za njihovo popolno eloznost in samozavest v tel., zanje tako težkih časih. Zato vse člane vabimo, da se udeležijo posebnosti: 26. junija ob 8 dopoldne sprejema čl. gostov na ljubljanskem kolodvoru; 26. junija, v nedeljo koncerta akad. zbora »Moravane« pod okriljem Glasbene Matice v Ljubljani ob 21 v Union-ski dvorani. 27. junija Mednarodne akademije ob 20 v Unionu. 28. junija Češkoslovaške akademije v opernem gledališču ob 20.30. 29. junija od 14.30 do 18 javnega nastopa na Stadionu. — Jugoslovansko-češkoslovaška liga v Ljubljani.

DOMAČE IN SLAVONSKE PARKETE
VAM DOBAVI IN SOLIDNO POLOŽI
BOKAL A. LJUBLJANA
RESLJEVA, 23

1. Jugoslovansko-češkoslovaška liga v Ljubljani opozarja svoje članstvo na veliki koncert akademskega pevskega zbora »Moravane« v nedeljo, dne 26. junija ob 21 v veliki dvorani hotela Union. Odlični pevski zbor bo pod dirigentom prof. Veselkom izvajal kompozicije Smetane, Janáčka, Křivánskega, Křivánske, Axmana, Foersterja, Blažka, Suka in Nováka. Pokažimo bratom Čehoslovakom svoje simpatije s tim večjim obiskom.

1. Na kulturni razstavi v Serafinskem domu bo iz gosposkinega tečaja ženskega oddelka šentpetrke prosvete na razpolago pecivo in brezalkoholne pijače.

1. Brezplačen ogled muzeja za časa mladinskega tabora. Ravnateljstvo Narodnega muzeja je na prošnjo Zveze fantovskih odsekov dovolilo brezplačen ogled muzejskih zbirk za udeležence mednarodnega tabora. Ta ugodnost velja za vse taborne dni, razen v nedeljo in na praznik popoldne, pri skupnem ogledu (vsaj 10 posetnikov na enkrat).

KINO KODELJEVO Tel. 41-64

Danes ob 14, in 16 ter jutri ob 14 in 16 dva vefilma

Car Kalifornije Luis Trenker
Ljubim te (Anabela)

1. Zastopnik goriškega nadškofa pri pogrebu g. Abrama. Zastopnik goriške duhovščine g. Rutar je pri pogrebu pokojnega župnika Abrama zastopal tudi goriškega nadškofa msgr. Margottija, s čimer izpolnjujemo naše včerajšnje poročilo.

1. Prebivalstva Ljubljane! Dne 28. junija praznujemo narodni praznik Vidovega dne kot spominski dan preminulih borcev za vero in domovino. Na poslopih državnih, banovinskih in mestnih uradov, zavodov in podjetij bodo ta dan razobešene državne zastave. Pozivam sosesčane, da v slavo za vero in domovino padlim junakom na Vidov dan okrasijo svoje domove z državnimi zastavami. Obrtna in trgovska podjetja morajo biti med slovesnim opravilom v stolnici od 10 do 11 zaprta. Predsednik mestne občine ljubljanske dr. Juro Adlešič, l. r.

STROJNO PODJETJE ING. BORŠTNAR

Ljubljana-Siška

5v. Jerneja c. 18

STROJI - ŽEL KONSTRUKCIJE - POPRAVILA

1. Vodstvo po razstavi Neodvisnih v Jakopičevem paviljonu bo imel danes ob 11 akad. slikar Stane Kregar. Razstava bo odprta le še 8 dni, zato naj ljubitelji umetnosti pohite z obiskom te zanimive razstave.

1. 20 letnice mature bomo obhajali maturanti bivše II. drž. gimnazije dne 2. julija ob 20 v kmečki sobi pri Slaniču. Priglasite se takoj.

1. Lichtenharnov zavod. Vpisovanje učenk, novink, v ljudsko šolo je 30. junija od 8. do 12. ure. S seboj naj prinese krstni list ali spisek in izpričevalo o cepljenju zoper kozle. Vpisovanje ostalih učenk je 30. junija od 15. do 17. ure in 1. julija od 8. do 12. ure. Zdravniški pregled učenk novink je 1. julija ob 17. uri popoldne v Lichtenharnovem zavodu.

Zobozdravnik Dr. Puher

ne ordinira do 15. avgusta

1. Samo danes in jutri v ponedeljek se še lahko v naši pisarni v Kolodvorski ulici 25 prijavite za dvodnevi obisk Trsta, Dobrodo, Gorice, Kalvarije in Oslavje. — Potreba je samo slika s podpisom na prednji strani. Zveza bojevnikov v Ljubljani, Kolodvorska ulica 25.

1. Vos se svrni na šeno. Včeraj ob 1 je šla po Gosposvetski cesti pleskarja žena Antonija Jenko iz Zgornje Siške. Ravno, ko je stopila mimo nekega kmečkega voza, se je vozu odrgalo kolo in voz se je zvrnil na Jenkovo. Dobil je hude notranje poškodbe ter je bila prepeljana z reševalnim avtom v bolnišnico.

Gostilna Rokodelski dom

Ljubljana — Komenskega ulica šte. 12

se toplo priporoča obiskovalcem Mladinskega tabora ZFO. Jedača in pijača po zmernih cenah

1. Lokale v krestli, ki jih ima sedaj trdka I. C. Mayer, odda odbor meščanske imovine s 1. novembrom skupno ali večim trdkam ter je treba ponudbe vložiti do 4. julija pri mestnem gosposkarskem uradu, ki daje tudi potrebne informacije.

1. Dr. Kallay ne ordinira do 4. julija.

1. Dent. tehn. Pavla Marija Koejančič ne ordinira.

1. Kuhinja v Delavskem domu bo izdajala 26., 27., 28. in 29. junija kosilo še ob 11 dopoldne.

1. Brivsko frizerski saloni bodo na Vidov dan v Ljubljani odprti do 9 zvečer, zapro se le med slovesno službo božjo. Na praznik sv. Petra in Pavla bodo pa ves dan zaprti.

1. Umetnostna razstava Dalmatika Inkostrija in Petra Lobode v Jakopičevem paviljonu. Dne 28. junija 1938 ob 11 dopoldne otvoril R. Jakopič razstavo slik D. Inkostrije iz zadnjih let ter večje skupine kipov P. Lobode. Opozarjajo se vsi prijatelji umetnosti in vabijo na ogled.

1. Licitacija slame. Zveza fantovskih odsekov bo imela napredaj okoli 25.000 kg slame. Prevzem slame v šolah. Ponudbe je poslati najkasneje do 5. julija na Zvezo fantovskih odsekov — Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

Maribor

m Mariborčani, na mladinski tabor v Ljubljano! Mladinski tabor v Ljubljani bo privabil na deset tisoče Slovencev in Slovenki. Tudi Mariborčani se bodo tabora v velikem številu udeležili. Taborne knjižice in znake, s katerimi imajo udeleženci pravico do polovične voznine dobe v tajištvu Prosvetne zveze, Aleksandrova cesta 6 in v obeh prodajalnah Tiskarne sv. Cirila na Korški in Aleksandrovi cesti. V sredo, 29. t. m. na praznik sv. Petra in Pavla bo vozil iz Maribora ob 3.10 zjutraj poseben vlak. Vozne karte si morejo udeleženci nabaviti tudi v predprodaji pri kolodvorskih blagajnah.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru naznanja, da bodo uradni prostori v ponedeljek, dne 27. junija, zaradi slikanja zaprti.

m Maistrovi borec se pozivajo, da se udeležijo v ponedeljek ob 4 popoldne na Pobrežju pogreba pokojnega tovariša, gostilničarja Rud. Gračnerja. m Poroka. Včeraj dopoldne sta se v frančiškanski cerkvi v Mariboru poročila gđ. Marija Vogrine, uradnica, in g. Viktor Princel, tehnični vodja mestnega avtomobilskega prometa. Iskreno čestitamo ter želimo mlademu paru obilo sreče! Ima danes ob pol 11 v Domu na Slomškovem trgu važen sestanek. Vabljene vse članice, da se ga sigurno udeležijo.

Čehi pridejo med 11 in 12 zaradi 3 urne zamude

Posebni vlaki, s katerimi se danes pripeljejo češkoslovaški Orli, bodo imeli pri prihodu na našo območno postajo Kotoribo tri ure zamude in bodo prišli v Ljubljano med 11 in 12 dopoldne. Mogoče je pa, da se bo

ta zamuda na naših progah nekoliko zmanjšala. Zato postavimo občinstvo, da se zbere k sprejemu na glavnem kolodvoru najkasneje do pol 11 dopoldne.

Slovenski narod navdušeno sprejema francoske goste

Veličasten sprejem na Rakeku

Ljubljana, 25. junija 1938.

257 francoskih telovadcev in drugih francoskih potnikov se je danes pripeljalo z brzim vlakom iz Pariza na Rakek ob 23.30, ker je imel vlak 20 minut zamude. Na Rakeku jih je čakala za večer velika množica, približno 500 ljudi, ki so prišli iz Cirknice, Begunj, Rakeka in Unca. Časno četo je tvorilo okrog 30 fantov v krogih z okrožnim načelnikom g. Arharjem kot vodjem. Prisoten je bil tudi učitelj gosp. Skubic v krogu. Poleg članov je bilo tudi okrog 20 članic v krogih in narodnih nošah. Mladcev je bilo kljub pozni uri okoli 50 pri sprejemu. Ko je privozi vlak na postajo, je godba iz Cerknice zaigrala koračnico. Ko so Francozi slišali godbo, so začudeni pričeli gledati skozi okna. Nekaterim se je poznalo, da so se zbudili iz sna. Takega sprejema niso pričakovali.

Izstopila sta predsednik mednarodne katoliške telovadne zveze g. prof. Francois Hebrard in pa generalni tajnik iste zveze g. Armand Thiabaudau. G. inž. Sodja, ki se je pripeljal iz Ljubljane, je pozdravil drage goste v francosčini takole:

»Dragi naši prijatelji! Bodite dobrodošli! V imenu pripravljene odbora za Mednarodni mladinski tabor pa v imenu vse katoliške mladine vas imam čast pozdraviti na pragu naše drage domovine. Zelo smo srečni, da v svoji domovini moremo pozdraviti prav vas, kajti vedeti morate, da je v času Napoleona bila peta na tej zemlji pesem o našem vstajenju, o naši svobodi, ki jo zdaj v svoji državi uživamo. Slovenska katoliška mladina vas z vsem srcem v svoji svobodi pozdravlja, da bomo v Ljubljani skupno manifestirali svojo ljubezen do katoliških idealov. Bodite dobrodošli! Zivela Francija!»

Za pozdrav se mu je zahvalil g. predsednik Hebrard: »Naši dragi prijatelji! Presenečen nad tem lepim sprejemom se vam za vaše besede toplo zahvaljujem ter na pragu Jugoslavije v imenu naše organizacije in francoske katoliške mladine pozdravljam vse vas v prepričanju, da bomo z vami preživeli lepe dneve. Vedite, da smo srečni, srečni in da vas zelo ljubimo! Vive la Yougoslavie!»

Nato so dekleta v narodnih nošah in v krogih izročila Francozom šopke prekrasnih rož. Zavrili so klici: »Zivela Francija! Zivela Jugoslavija! Godba je zaigrala marselejo in pa našo državno himno, kateri so vsi navzoči poslušali v pozoru. G. predsednik je nato obšel častno četo fantov in pripel vse dekletom, članom in mladcem lepe francoske koračnice. Pri sprejemu sta bila tudi g. župnik Martinčič z Unca in g. kaplan Kovačič iz Cerknice. Nato so dekleta in fantje zapeli fantovsko himno, nakar so tudi Francozi zapeli svojo federalno himno. Navduševanja in pozdravljanja kar ni hotelo biti konca in železniški uradniki so morali zelo opozarjati na odhod. Vse pa je nena doma presenetila francoska godba, ki je s francosko zastavo na čelu zaigrala našo himno. Častna četa je zastavo strumno pozdravila. G. predsednik Hebrard ni mogel izraziti začudenja nad prekrasnim petjem in sploh nad tem veličastnim sprejemom, o katerem se je izrazil, da mu bo ostal za vedno v spominu. Ob igranju godbe in ob vzklkih: »Zivela Francija! Vive la France! Zivela Jugoslavija! ter pozdravljanju z rokami, se je vlak začel pomikati proti Ljubljani.

V vlaklu so dame pripovedovale, da so bile ganjene od solz, ko so slišale našo godbo, da igra marselejo, in pa prekrasno petje. Kateremu se Francozi niso mogli načuditi. Vžgala se je parkrat tudi magnezija in francoski fotograf je ujel kar tri slike tega veličastnega sprejema. V prijetnem kramljanju je potekla pot do Ljubljane, kjer so Francozi doživeli drug triumfalni sprejem.

V srcu Slovenije — v Ljubljani

Ljubljana, 26. junija.

Dragi nam francoski gostje, ki prihajajo na Mednarodni mladinski tabor v Ljubljano, so morali svoj prihod v naše mesto določiti za pozno uro, to je polnoč. Zaradi velikega sprejema na Rakeku pa se je vlak zakasnil še za dobre pol ure. Kljub temu pa je ogromna množica, ki je napolnila peron, vztrajala vse čas in željno pričakovala prihoda vlaka. Navzočni so bili med drugimi francoski konzul g. Remerand, češkoslovaški konzul g. Minovsky, predsednik Zveze fantovskih odsekov dr. Žitko, s predsednikom tabora g. Hvaletom in načelnikom g. Kermaynerjem ter z vsem odborom, predsednica VDK gđ. Požganičeva z deputatko deklet v krogih, 52 slovenskih fantov v krogih, ki so pod vodstvom g. Peršuha tvorili častno četo pri sprejemu, zastopniki občinskega sveta g. Novak, Vidler, Stoic, Musar in drugi. Vse peron je že slikovito okrašen z zelenjem, državnimi, češkoslovaškimi, francoskimi in drugimi zastavami.

Ko je vlak privozi, so zadeloni viharji vzklili s perona in z vlaka. Naše občinstvo je vzklilo Francozi, Francozi pa Jugoslavlji. Navdušenje je bilo nepopisno. Z razprostrtimi rokami so Francozi pozdravljali našo mladino, ki je prekipela ovacii. Francozi so s seboj pripeljali lastno godbo, ki je intonirala jugoslovansko himno, nakar je vsa množica zopet izbruhnila v en sam orkan prekipelavih vzklkov. Naša mladina je v zboru klicala »Boe Zivela«, nato pa Franciji, krščanski mednarodni mladinski zvezi itd. Naša dekleta so obule Francoze z rdečimi narečki, ki so jim jih kar metala v vagoncine Francozi so se glajeno zahvaljevali.

Izstopili so odborniki, med temi predsednik mednarodne katoliške telovadne unije g. Hebrard, ki je tudi glavni predsednik francoske telovadne federacije, in g. Thiabaudau, glavni tajnik te federacije. Naša dekleta so jim pripela nageljne na prsa.

Oba in vse Francoze je pozdravil v francosčini predsednik FZO dr. Žitko, ki je izrazil svoje veselje, da more pozdraviti francoske goste v imenu vseh odsekov slovenske katoliške mladine. Ljubljana in njeno meščanstvo je srečno, da more pozdraviti zastopnike vsega francoskega naroda, ki ga že od nekdaj ljubi. Francoska katoliška telovadna zveza je zgrajena na istih principih in metodah kakor naša zveza. Francozi naj bodo v Ljubljani dobrodošli in srčno pozdravljeni. Zivela Francija!

Zahvalil se mu je predsednik g. Hebrard, ki je naglašal svojo ginjenost in ginjenost vseh došlih Francozov nad nepričakovanim sprejemom. V dno srca veseli Francoze ta krasni izraz iskrenega prijateljstva, ki ga goje Slovenci do francoskega naroda. Francozi vedo, da bodo iz Ljubljane odnesli najboljše vtise. Nazadnje je predsednik g. Hebrard vzklil: »Zivela Jugoslavija! vsa množica pa je odgovorila: »Zivela Francija!«

V imenu dekliških krogov je pozdravila v njihovem jeziku Francoze podpredsednica prof. Dobovškova ter jim prav tako želela dobrodošlico. Z galantnimi besedami, značilnimi za Francoze, se ji je zahvalil g. Hebrard.

Nato je pozdravil svoje rojake tukajšnji konzul g. Remerand, ki jim je sporočil pozdrave kot predsednik tukajšnje francoske kolonije.

Pozdravili so jih nato še drugi zastopniki. Ovacije francoskim gostom so se nato ponovile. Med gostim špalirjem in viharjem vzklkanjem se je približno tretjina Francozov podala s kolodvora v vozila ter odšla na svoja prenočišča, kakor v Marijane in drugam, dve tretjini Francozov pa sta se z vlakom odpeljali v St. Vid. Še pri slovesu iz Ljubljane jim je občinstvo navdušeno vzklkalo ter jim poklanjalo šopke nageljev.

Sprejem in bakljada v St. Vidu

Krasen je bil tudi sprejem Francozov v St. Vidu. Ves St. Vid je bil že danes v zastavah. Z občinske hiše pa visi velika franc. zastava. Šentvidčani so se zbrali o polnoči pred občinsko hišo. Zastopana so bila vsa naša društva. Nato so z godbo odkorakali do postaje Vižmarje in nato v veličastnem sprejemu spremili Francoze od postaje do občinske hiše. V sprejemu je šlo 150 moških z bakljami. Francoske goste je pozdravil v francosčini ravnatelj dr. Tone Bajc, v imenu šentvidčanov pa župan g. Erjavce in dekan g. Zabret. Pevski zbor Potocnikov je čitalnice pa je pod vodstvom g. Breclja zapel lepo pesem. Nato so spremili Francoze do zavoda, kjer bodo nastanjeni. Na francoske goste je pripravljen sprejem napravil kar najlepši vtis, zlasti jim je imponirala bakljada. Od postaje pa do zavoda je zapeljal vlak tudi prtljago gostov, za kar gre zahvala g. postajenačelniku v Vižmarjih.

Vlaganje rezerv v drž. papirje

Belgrad, 25. junija. AA. Iz izjave ministra za finance g. Dušana Letice posnemamo, da morajo zavarovalne družbe vlagati najmanj 40% v drž. vrednostne papirje. Ustanove socialnega zavarovanja morajo vlagati v bodče v državne vrednostne papirje 60% kapitalnega kritja in premijskih rezerv ter 50% varnostnih rezerv in drugih fondov. Zasebni denarni zavodi bodo obvezani ustvariti si rezervne fondove do najmanj 30% osnovne glavnice. V ta namen morajo vlagati vsako leto najmanj 10% vsakotnega čistega dobička. V državne vrednostne papirje bodo morali zavodi vložiti najmanj polovico rezervnih fondov. Izmed gospodarskih zadrug so upoštewane samo kreditne in zavarovalne zadruge, ki morajo vložiti 50% rezervnih fondov v državne papirje. Izvzeta pa so industrijska podjetja, glede katerih ni nobenih sprememb.

Tekme za jadranski pokal

Zmaga Triestine nad Viktorijo

Ljubljana, 25. junija 1938.

Snoči so se začele tekme za jadranski pokal. Prva sta tekmovala na Sušaku Triestina in sušska Viktorija. Tekmovanje ni prineslo posebnih rezultatov.

Po točkah je zmagala Triestina s 56, dočim si je Viktorija priborila 53 točk.

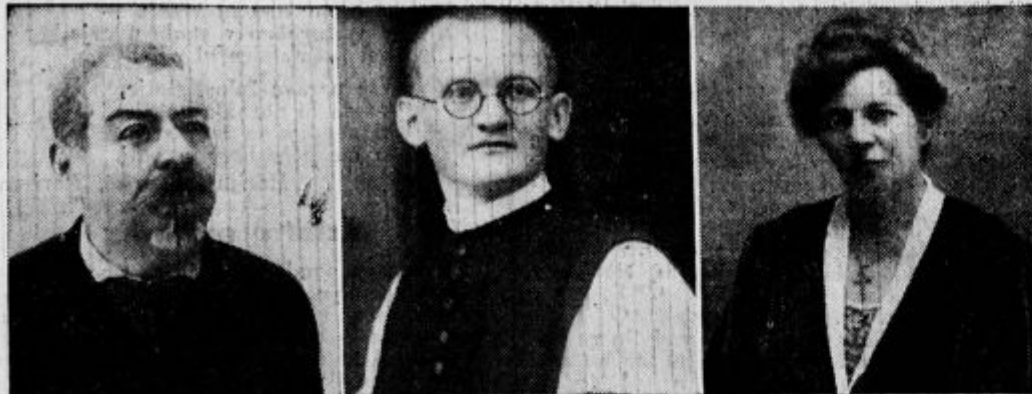
V waterpolu je zmagala Viktorija nad Triestino s 7:1.

KULTURA

Čigav je J. Gallus - Petelin?

(Dalje)

Jožef Gallus iz Brada

Janez p. Ciril Petelin
iz Stične

Ga. Netti Turic roj. Gallus

Gallusov oče — Jurij

Tudi za ime Gallusovega očeta bi nikoli ne vedeli, ako bi na srečo njegovo ime ne bilo ohranjeno v dunajskem dvornem računovodstvu (Hofzahlmeisteramts-Rechnungen), kjer stoji za leto 1574 zabeleženo: »Juriju Petelinu, očetu Jakoba Petelina, rim. ces. Vel. kapelnega pevca, sem na posebno povelje in pobotnico 14. marca (1574) izplačal 20 renskih goldinarjev (rajnišev), katere mu je najvišje imenovano Veličanstvo milostno naklonilo z ozirom na to, da je napravil tako dolgo pot k imenovanemu sinu in še drugega sina seboj pripeljal.« (Dobesedno: Georgen Hahn, der Röm. Khay. Mt. Capeln- Singer Khnabes, Jakoben Hanns Vatern hab Ich Inhalt Particular Beuelchs Vnndt Quittung am Vierzehenden Marty Benedictlichen Zwanzig gulden Reinisch, welche höchsternende Khay. Mt. Ime In Erwegung das er zu gemeldtem Sohn so weith hieher geraist, vnnd seinen Andern Sohn mitgebracht. Auss gnaden zugegeben genediget Bewilligt haben, Entricht... (Račun v dunajski dvorni knjižnici fol. 506. Prim. Denkmäler, I. XII).

Drugi tukaj ne izrečno imenovani sin je očividno Gallusov brat Jurij, ki je prišel z očetom na Dunaj in verjetno še dalje, morda že takoj sedaj naravnost v Prago, kjer je vstopil v tiskarsko obrt. Zakaj dvorni računovodca beleži 30. dec. istega leta za očeta Jurija Petelina zopet milostni dar, to pot samo 2 rajniša. Zdi se, da je na povratku zopet obiskal svojega sina Jakoba Gallusa. (Ravnotam.)

Jurij Gallus, ki je po bratovem zgledu tudi polatnil svoje ime, je ostal v Pragi kot tiskar, najbrž pri podjetniku Juriju Nigrinu (Černý?), (tam XXIV.), kjer se je tiskalo tudi več Gallusovih del. Nikdar pa ni bil v Norimbergu kot idrijski »Silberverweser« (kakor trdi g. Zazula na omenjenem mestu), dasi je tudi tam dal tiskati Gallusova dela, pa šele po njegovi smrti.

Kako je prišlo našim ljudem na misel, da so tako daleč potovali in to v tedanjih prometnih razmerah? Za Ribničana to ni bila nikakoli posebnost, saj ne poje zastoj ribniška himna, da »Ribničan Vrban po celjem svetu se zna. Od pamtveka so Ribničani po svetu krošnjariji s svojo »suh robo«. Cesar Friderik jim je leta 1492 na novo potrdil pravice, da smejo svojo robo prodajati po vseh avstrijskih deželah. Prišli so do Dunaja in Prage in Budimpešte, prav v Romunijo, Reka, Istra in Trst so jim bili domači kraji. Zato so jim bili ti kraji znani iz lastnih obiskov in pripovedovanja in nikakor tuji.

Gallusov oče Jurij je moral biti o svojem obisku na Dunaju star okrog 54 let, sin Jurij okrog 20 let, doma pa je ostal morda najmlajši brat, ki je ohranil slovenski Petelinov rod. Je to čisto v smislu tedanjega gospodarjenja. Zakaj v tistih časih nihče ni prav rad in prav kmalu dal gospodarstva iz rok. Zenili so se sinovi šele med 30. in 40. letom, ali pa še starejši. Šele v času Marije Terezije in cesarja Jožefa vidimo, da so bili očetje stari po 20 do 22 let, ker so se skušali hitro oženiti, da jih niso rekvirirali za vojake.

Kje je stala Gallusova rojstna hiša?

Ni pa gori navedena betva Petelinov edina, dasi najdirektnjeja in najdaljša. Zgoraj pod št. 7. imenovani Martin Petelin (sedmi rod nazaj), rojen 28. okt. 1706, je imel poleg Antona Petelina (>Barbka<) tudi še sina Andreja Petelina, roj. 24. nov. 1751, ki je ostal na domu hšt. 55. in se je poročil z Nežo Lesar, rojeno 23. dec. 1733.

Imela sta dva sinova, ki sta ohranila rod. Prvi je bil Franc Petelin, rojen 30. dec. 1778, in se je priženil na hšt. 149. »pri Najzku« (sedaj last postnega sla g. Matija Oberstarja), in se je poročil s Frančiško Lovšin, rojeno 30. jan. 1785. Imela sta sina Jožefa Petelina, rojenega 28. avg. 1815, izvrstnega pevca, ki se je poročil z Uršulo Rajh, rojeno 2. okt. 1825. Rodila sta edino hčer Jožefo (Najzkovo Pepec), rojeno 18. marca 1813. Oče je umrl 25. sept. 1906, hči 13. nov. 1907, mati pa 6. dec. 1911. Tako je ta linija izumrla.

Drugi sin gori navedenega Martina je bil Janez Petelin, rojen 20. maja 1783, ki se je poročil na dom hšt. 55. z Marijo Prijatelj, rojeno 2. okt. 1793. Imela sta tri sinove: Janeza, rojenega 22. jan. 1817, Jožefa, rojenega 25. februarja 1827, in Antona, rojenega 4. marca 1833.

Janez Petelin se je priženil na hšt. 51, ki je nosila ime »Kosarna«, ker so v nji stanovali »leblajtarji« in ob francoski okupaciji francoske straže (ječa je stala še do najnovejših časov). Ze njegov oče, kakor tudi predniki so bili trški sodniki (Oberichter, judex oppidi), torej popolni svobodnjaki. Ta je imel tri otroke: Marijo, rojeno 27. sept. 1853 s prvo ženo Marijo Jaklič (Kočevarico), z drugo nič, s tretjo Marijo Testin (tudi Kočevarico) pa Karola, rojenega 6. nov. 1860, in Janeza, rojenega 20. jan. 1864. Hiša je propadla, družina se izselila v materino domovino kočevsko, in kosarno je dobila Marija Debelak iz hšt. 103 (>pri Kramarju<), katere rodovina jo ima še sedaj v posesti (>pri Kramarju<). Tako je izginila tudi ta veja Petelinov.

Brat prejšnjega Jožef Petelin, rojen 25. febr. 1827, se je poročil z ribniškega učitelja hčerjo Kristino Kavšek in sta imela edinega sina Karola,

rojenega 17. nov. 1852. Imel je hišo št. 77. (sedaj »pri Burjci«). V teku petih let po sinčkovem rojstvu so vsi trije pomrli. Hiša je prišla v druge roke.

Tretji Janezov sin Anton Petelin, rojen 4. marca 1883, je ostal na rojstni hiši št. 55. »pri Rihtarju«. Toda nekdaš sloveča in trdna hiša je šla nazaj. Od pamtveka je družina na hšt. 55. dajala domu in javnosti vplivne ljudi, učitelje, trške sodnike itd. Nji so hodili za botre ljudje iz grada, kakor Rozalija Wildmayer, »cameraria« grofa Trileka, — Luka Locatelli, grajski »granarius« (žitničar), Marija Regina Locatelli, Janez Erko, sodnik, — kaplana Jožef Mrak (1726) in Jurij Ernest Coballi (1728 in 1731) itd. Kot ugledni ljudje so bili trški sodniki, tako da je trdna hiša dobila ime »pri Rihtarju«. Tudi imoviti so bili, tako da so ljudje govorili, češ Rihtarjevi imajo v Ribnici 7 hiš. Seveda hiše niso bile vse enega Petelina, ampak vsega sorodstva in rodovinstva, kakor sem že zgoraj razpletel. Rihtarjeva hiša pa je, kakor rečeno, imovinsko propadla, tako da so zadnji Petelini iz te hiše prosjačili, dokler niso v revščini pomrli.

Potomci skladatelja Jakoba Gallusa v nepretrgani ravni vrsti z imenom Petelin so sedaj živeči Petelini na hšt. 139 (in 150, ker imajo dve hiši) pri »Barbku«. Predalec pa bi vodilo, ako bi hotel še raziskavati, kako so si v rodu še drugi Petelini, ki jih je v Ribnici cela množica, tako da se nam ni treba sklicevati na enega ali dva.

Kje je torej Gallusova rojstna hiša? Brez dvoma hšt. 55, nekdaš Rihtarjeva hiša, odkoder izvira rod Petelinov. Za Petelini jo je kupil Ivan Pauser in jo združil s hšt. 54 v eno, seveda prezidano, ker je prejšnja opetovano, zlasti l. 1778, ko je cel — večinoma tedaj še leseno grajen — trg pogorel, nazadnje leta 1887, ko se je ravno v tej hiši razljudil požar. Ker je nastala ta hiša iz dveh, še danes nosi številko 54 in 55. Za Pauserjem imajo v lasti to hišo njegovi rodovniki Picki. Konec hiše ob Arkotovem hotelu je kraj, kjer je stala rojstna hiša Gallusova, dasi o nji sami v 400 letih in čez ne more biti ne duha ne sluha. Gotovo pa je, da kjer so nekdaš živeli Petelini, sedaj žive Picki. Gallusov rod pa živi pri »Barbku«.

Malo vrzel onih dveh imen, ki nam jih do Jakoba Gallusa ne povedo več matice, pa izpolnjuje ustno izročilo, ki sam ga sam večkrat slisal, da je bil nekdaš iz družine Petelinov slaven »pevec in muzikant«. Tudi gori omenjena, pa na žalost sežgana listina z Gallusovim imenom nam to brez dvoma pričja.

Gallusova šola

Ko smo na najverjetnejši način dokazali, kje je domovina Jakoba Gallusa, se nam prva vprašanje: Kje je slavni rojak dobil svojo prvo humanistično in muzikalno podlago? Kot mladenič je bil izvrsten muzik, latinsko je pisal izborno.

Brez dvoma je dobil prve humanistične nauke v Ribnici. Ze koncem 14. in začetkom 15. stoletja je sloveča šola v Ribnici. To pa ni bila navadna trivialna šola, ampak »latinska šola« za izobrazbo duhovskega naraščaja, ki je učence usposabljal tudi za vseučilišče. Švabski kronist Burghard Zink pripoveduje, da je potem, ko je dovršil ljudsko šolo v Memmingenu na Švabskem, leta 1407 prišel v Ribnico in tu hodil v šolo 7 let, da se pripravi za vseučilišče ali postane duhovnik. Imel je namreč sorodnike pri nekaj desetletij prej tu naseljenih Kočevcih, župnik Zink v Kočevski Reki mu je bil stric (Prim. Mitt. des Mus. Ver. f. Kr. 1900. I. sl.). Mož je na podlagi te šole napravil sijajno kariero, tako da je bil pozneje augsburški župan in je opravil veliko diplomatskih poslov po različnih dvorih. Kronika Burgharda Zinka, ki jo je sam pisal in sega od leta 1407 do 1468, spada med najizvrstnejše zgodovinske beležke 15. stoletja, kar se tiče ribniške zgodovine. Hrani se v augsburškem mestnem arhivu. Iz nje je razvidno, kakšna je bila takrat ribniška šola, ki jo smemo imenovati prvo latinsko šolo ali gimnazijo na Kranjskem.

Ustanovil jo je gotovo kak ribniški naddiakon (bržkone Miklavž, znan iz leta 1383), da si je izobraževal duhovski naraščaj, ki ga je potreboval za novonasteljeno pokrajino na Kočevskem in v svoji širni naddiakoniji. Zato nahajamo v 15. in 16. stoletju izredno veliko duhovnikov-domočinov. Ni pa imela pozneje ta šola izključno tega namena, da bi vzgajala samo duhovnike, saj so rabili pisemne ljudi tudi za druge službe. Satirična pesem iz 13. stoletja že pravi o takih »scolarih«, ki niso hoteli ali mogli postati duhovniki:

»Quid faciet talis, si forsitan presbyteralis ordo negetur ei? Confusio sit faciei. Discat pulsare, vel sacrae serviat arae, sit campanista, qui noluit esse sophista.«

Po naše nekako:

Kaj storil bo ta, ki morda se mu odreče duhovniški red? Sram v lice ga speče. Naj uči se zvoniti, krog oltarja hoditi, naj bo pa zvonar, ki modrosti ni bilo mu mar.

Sola ni mislila vzgajati samo duhovnikov, ampak tudi učitelje, ki naj bi bil vsaj kleriki. V nekem pismu z dne 10. avgusta 1504 se imenuje klerik Stefan Pehlar iz Ribnice, ki ga je bržčas naddiakon Daniel poučeval v svoji šoli Šmarijski župnik Sterlekar je bil vzel za voditelja svoje šole ter je zapisan kot »Clericus et scolarius Rector in Hardland« (Izv. muz. dr. III. 126.) Župnik mu je 12. dec. 1504 obljubil, da ga vzame za kaplana,

ako dobi od papeža spregled »super defectum natalium«, ker je bil nezakonskega rojstva. Torej so za učitelje vzgojevali tudi take, o katerih kratkoma niso upali, da morejo postati tudi duhovniki. Kdaj je ta višje organizirana šola prenehala, ne morem točno dognati. Bržkone se je umaknila jezuitski šoli v Ljubljani, kjer se je potem šolalo več ribniških duhovnikov.

Kaj je bolj upravičeno na dani kot to, da je tudi Gallus dobil prve humanistične nauke v tej šoli? Voditelj mu je bil naddiakon Andrej Majer (1543—1571), ki je imel hude boje z lutroveci. Saj je sam Primož Trubar, rojak iz naddiakonata, v tem času često širil po Ribnici. Tako je na povabilo nekega mladega Staremburga prišel Trubar v Ribnico dne 29. avg. 1562 na »trizmo« (trideseti dan) po rajni Uršuli pl. Lamberger (Gruden, Zgodovina 651.). Pokojna je bila gospodarica v graščini na Bregu zraven Ribnice, ki je bila vsa lutrovska. Trubar je nameraval imeti v ribniški cerkvi pridigo in mrtvaško opravilo za pokojno tuteranko. Toda naddiakon mu je vstop v cerkev zabranil, na kar je Trubar s plemenitimi in gospe, ki so se hotele mrtvaškega opravila udeležiti, jezdil v graščino na Breg, kjer je tudi pridigal. Vse tri graščine v župniji: Ribnica, Breg in Ortnok so bile v lutrovskih rokah. Dne 4. sept. 1562, torej par dni po tem dogodku, je že pisal Trubar Ugnadu, da je to, ker je na Bregu pridigal, »marje« tako razdražilo, da so pridli za njim celo na Breg in mu pretli, da ga ustrele, kar pa da njega (Trubarja) dosti ne vzmernja (>Welches mich gottlob wenig anlichte. Dimitz, Geschichte Kr. II. 269.)

Gallus je bil takrat 12 let star. Te novotarije so se mu zdele odvratne in v predgovoru II. knjige Opus Musicum oboja »insanos petulantium quorundam et novorum hominum sensus« (nezdružljive misli nekaterih nesramnih in novotarskih ljudi).

Nadaljnje humanistične in muzikalne študije je moral delati v Stični pod odločnim opatom Volf-gangom Nelfom (1549—1566), ki je bil hud nasprotnik verskih novotarij. Stična je bila kot sosed naddiakonata z Ribnico v vednem stiku, godbena in pevska šola pa je bila takrat samo v Stični.

Iz zapiskov otiškega samostana iz istega časa je razvidno, da so tam imeli tudi šolo za organiste in učitelje. Leta 1580. 23. junija piše stiški opat Lavrencij Zupan (Suppan) opatu maternega samostana v Reinu pri Gradcu, ki je prošil za organista (za svoj samostan ali za kam drugam, ne pove), da mu bo poslal izvrstnega organista v oeebi krškega Ambalda (Ambaldesohn aus Ober-gurk); imena pismo ne pove. — V istem času se je iztekel v Višnji gori prepri med šolnikom in organistom na eni strani, na drugi pa stiškim patrom kot tamošnjim vikarjem, tako da so prisodili vikarij nadzor organista. — Leta 1581. 23. febr. poroča isti stiški opat, da pride v kratkem v Rein, kjer se bo posvetoval s tamošnjim opatom o nekem šolniku iz stiškega samostana. Vidi se, da stiški menihi niso počevali petja le svojih kandidatov, temveč tudi druge.

Tako šolo izrečno omenja patriarhov vizitator Frančišek Barbaro, ki je leta 1583 pregledoval naše kraje. Četudi je to nekoliko let pozneje, dve leti po Gallusovi smrti, vendar se ta šola ni šele začela, ampak je trajala že prej. Vizitator o Stični piše v poročilu: »Opit vdrzjuje tudi seminar mladeničev, ki jih poučuje v veri in dobri nravi, v vedi in muziki, da jih more potem porabiti v cerkveni službi svoje opatijske.« (Dimitz, I. c. VII. 325.) Takoj za Stično je vizitator obiskal tudi Ribnico.

Muziki se je Gallus posvetil z vso dušo. Ze kot deček, kakor sam pravi v predgovoru k prvi knjigi svojih maš (1580), ne iz dobičkaželosti, ampak zaradi duhovnega užitka in ker ga je vabila njena visoka vrednost in dostojanstvo. »Huic ego me studio cum puer dedidissem, non quaestus spe ulla, sed cum animi mei fructu tum illius dignitate allectus.«

Se je li tudi on hotel posvetiti v Stični cistercijskemu redu, pa ga je želja po muziki, kateri je ves živél, potegnila v svet, kdo ve? Po samostanih je povsed hodil in bil z njimi v najtežejših stikih, kar so mu brezdvomno omogočila priporočila stiških opatov. Samostani in škofoje so mu bili stalni in širokogrudni mecenei.

Je li po svojem šolanju v Stični šel na Reko, v Trst, v Benetke, ni nikjer zapisano in tudi sam nikjer ne omenja. Verjetno je, da je bil, zlasti v Benetkah, kjer je poslušal z Markovih empor več-zborni petje in se je tam njegov muzikalni duh navzel tovrstne glasbe. A učil se tamkaj dalj časa ni. Njegova muzika ni ne italijanska, ne nemška, ne francoska ali nizozemska, ampak samo — Gallusova. On je samosvoji mojster.

Kaj pa Gallus?

Jakob Gallus, ki je umrl v Pragi 18. jul. 1591 in je tam, kjer je bil pokopan, sedaj skladišče za premog, je bil samski. Nekateri navajajo Martina Gallusa kot njegovega sina, ki mu je zapisal znano posmrtnico:

»Hic situs Handelius modica requestis in urna, Pyramidum dignus, cui tegat ossa labor... Haec tamen interea solatia mortis habebis, Quod tua laus nullo sit moritura die.« (Tukaj Petelin počiva v rakvi neznatni, piramid vredni, da toča krije njega kosti... To vsaj tolažbo imel boš po smrti, slava da tvoja noben dan umrla ne bo.)

Podpisan je Martin(us) Gall(us). Folius(?)? Toda imeti Martina za Jakobovega sina, bo zmotno, ako mu ga kdo morda noče pripisovati kot nezakonskega sina, o čemer pa nikjer ni sluha. Bržkone je ta Martin sin Jakobovega brata Jurija, ki je bil oženjen, in je tako le Jakobova Gallusa ne-čak. Kratica F pomeni lahko ravnotako Fratrus — bratov šin ali nečak. Tudi se je za Handeliusa podpisoval samo Jurij, ne pa Jakob.

Tudi si ne moremo razlagati, kako bi Jakob vso svojo zapuščeno izročil bratu Juriju, ne pa svojemu sinu, če bi ga bil imel. In vendar brat Jurij pravi: »...facinus, germano amore indignum putavi, si lucubrations fratris interire, opusque a multis desideratum, oblivione sempiterna aboleri paterer« (smatral sem za dejanje nevredno bratske ljubezni, če bi dopustil, da se uniči bratov trud in delo, od mnogih zaželeno, zapade večni pozabi). Ravnotam se imenuje »me ipsius germanum et heredem« (rodnega brata in dediča), in pravi: »ego supremam illius voluntatem exsequor — izvršujem njegovo poslednjo voljo.« (Cerkv. Glasbenik, 1891, 61.)

Je li imel tudi Jurij kake naslednike? Ne bom jih mogel pokazati v taki vrsti, kakor v Ribnici, pa vendar vsaj nekaj.

Da je Jurij živel takrat v Pragi (ne pa v Norimbergu), sledi jasno iz inventure po Jakobovi

smrti, ki se hrani v praškem (staromestnem) arhivu pod št. 1173 z napisom: »Leta panie 1591 v strzedu v Wiglijii eo. Jakuba apostola stal se popis partes a knieh po niekdy Jakubowi Handlowi kanloru przi kostele eo. Jana na Brzezu v przi-tonosti Girzika Handle tehoz Jakuba Bratra itd.« (Zenkmler I. c. DXIX.)

Teden po Gallusovi smrti je bila torej inventura njegovih knjig in muzikali. O drugem imetu ni nikakega govora. Poleg Jurija, Jakobovega brata, sta bila navzoča še dva eksperta, Tomaž Folckmann in Janex Ssuman (Suman?), kakor tudi mestni pisar Pavel Pihawi. Šlo je, kakor se zdi, za to, da se dožene vrednost zapuščenih muzikali, ki jih je moral Gallus zastaviti tiskarju Juriju Nigrinu za tiskarske terjatve. Univerzalni dedič Jurij pa je menda pri Nigrinu, kjer je bil zaposlen, terjatve poravnal in tako prišel v posest vsega bratovega inventarja in je pozneje izdajal njegova še ne natisnjena dela (1596). Pri Juriju je Jakob tudi stanoval in umrl. — To se mi je zdelo vredno poudariti, da Gallusov ne bo kdo proglasil za norimberške »Silberverweserje«. Na tem tudi nič ne izpremeni dejstvo, da je dal Jurij bratove nenatisnjene »Morali« leta 1596 tiskati pri Aleksandru Theodoriku v Norimbergu. Posvetil pa je delo itak »prezvišenemu in preslavnemu senatu stare Prage«, »gospodom in patronom svojim«.

Jurijeva betva je ohranila ime Gallus do današnjega dne. Tudi ta rodovina hrani v družinski zgodovini spomin, da izvira iz Jurija Gallusa, oziroma od slavnega skladatelja. Ne bom mogel navesti neposrednih potomcev, pač pa vsaj nekaj iz zadnjih stoletij, vse pa na podlagi uradnih dokumentov, ki mi jih je dala na razpolago gospa Vetti Barbara Turic roj. Gallus, majorja Emila Turica vdova, ki živi v Karlovcu in ji tem polom izrekam svojo zahvalo.

Od prvih rodov Gallusovih nisem mogel — samoposebi umljivo — dognati ničesar. Okrog leta 1770. je bil rojen (kje, ne vem) Peter Gallus, ki se je poročil z Barbaro Rösler. Ob času Napoleona-novega padca je bil višji oficir na Francoskem. Zaradi homotaj se je bal za svojo družino, zato je mimogrede tam se mudečega ogrskega fabrikanta naprosil, naj vzame s seboj na Ogrsko (Bržkone je bil tudi sam tam rojen) njegovo ženo in edinega sinka neznanega imena, dokler se tudi sam ne naseli ali pa pride po družino. Fabrikant je njegovo ženo in sina spravil na Ogrsko v Sombor, kamor je v resnici prišel tudi Peter Gallus.

Tam se mu je leta 1820. rodil drugi sin Jožef Gallus. Ta se je prvič poročil z Amalijo Herman, ki mu je umrla brez otrok. Drugič se je poročil 14. febr. 1870 v Temesvaru s Frančiško Hatschek, rojeno 1845 v Gumpensdorfu (v Avstriji), stanujočo pa v Temesvaru-Józsefvárosi. Ob svoji drugi poroki je stanoval že v Aradu, kjer je bil kalapos mester, to je tovarnar klobukov in cilindrov. Tam je bil eden najuglednejših meščanov in je z drugimi vred ustanovil »starostni dom«, ki sprejema dvanajst najpoštevnejših meščanov in kjer je 4. aprila 1893 umrl tudi sam. List »Aradi Közö-nys« ga je z vznemirjenimi besedami veličal. Njegova vdova je umrla 7. nov. 1913.

Imela sta štiri otroke: 1. Sina Jožefa, rojenega v febr. 1873, ki pa je 20. aprila istega leta, torej dva meseca star, umrl in z njim je ta betva moških Gallusov izumrla. — 2. Hčer Karolino omoženo Döcker, katere sin Stefan je hotelir v Budimpešti. — 3. Hčer Jožefo, omož. Schabhtüttl, katere sin Franc je direktor, Hugo pa kurir zunanega ministrstva, oboja v Budimpešti. — 4. Hčer Vetti Barbaro Josipo Gallus, rojeno v Aradu dne 2. nov. 1874, ki se je dne 27. jun. 1911 v Budimpešti pri sv. Stefanu poročila s častnikom Emilom Turicem, rojenim 13. sept. 1877 v Mitrovici. Leta 1914 je šel na srbsko bojišče, kjer se je junaško boril, bil opetovano odlikovan, postal major, toda bil ranjen tako, da je na obe nogi ohromel in so ga morali 10. let voziti v vozičku. Junak je umrl v Karlovcu 17. okt. 1924 in bil v Dubovcu pokopan.

Major Emil Turic in Vetti Barbara Josipa roj. Gallus sta imela tri hčere, katerih Jožefa Karla je umrla tri leta stara, Angela Karolina in Stefani-ja Jelena, obe rojeni v Budimpešti, pa živita kot privatni nameščenki, dočim njihova mati Vetti Turic roj. Gallus živi v Karlovcu. Njen materni jezik je nemški, hčerka pa hrvaški.

Ime Gallus se še pogosto nahaja po Češkem, Moravskem in na Dunaju. Tako živi 52 letni Leon Gallus na Dunaju (IX., Pulverturm-gasse 7), žigar rod izhaja iz Lipnika na Moravskem. V Pragi živi 85 letni Sigmund Gallus, dalje dr. Erwin Gallus, svojčas okrajni sodnik v Opavi, eden pa v Karlovcu varih. Morda so Gallusovi potomci označeni tudi z imenom Handl, kateri priimek se nahaja v telefonskem seznamu na Dunaju vsaj 31 krat, ime Handl 6 krat, Händel 8 krat. Imena Petelin tamkaj ni, pač pa Rudolf Petele (Dunaj VI. Sand-wirtgasse 2.). Toda to potomstvo oziroma sorodstvo preiskovati ne sodi v obseg našega spisa, dasi bi ugotovilo tega ali onega zanimati, kako in kod se je razrastel in razletel naš ribniški rod. Zadovoljimo se, da smo izsledili Gallusov rod slovenskih in — ribniških Petelinov.

Tako se se naši slovenski ribniški Petelini, rojeni Slovenci, tekem stoletij polatinili v Galluse, ponemčili v Händle in Handle, gotovo tudi počešili, poogrili, pohrvatili, dočim je njih rod v Ribnici ostal skozi stoletja ponosen — Petelin.

Hotel sem pokazati, da je imela Glasbena Matice prav, ko je v Ribnici postavila Jakoba Gallusa dostojen spomenik in njegov domovinski list pritnila v obliki marmornate plošče na ribniško šolo. In to sem hotel pokazati in nič drugega. Če pa sem se v slavo ribniškega rojaka obširneje razpisal, — zaslužil je!

Ako kdo bolj verjetno z zanesljivimi dokazi pokaže Gallusov rojstni kraj, bom brez pridržka proglasil spis v imenu slovenske kulturne zgodovine za trudporno, pa ponesrečeno šolsko nalogo. Dokler se pa to ne zgodi, naj ta spis stoji! Jakob Gallus je — Ribničan! (Dekan Skubic.)

Učenjak...

»Kdo vam je dovolil uvesti se na mojo pečico?«
»...na kakšno pečico?«

MLADI SLOVENE

MLADANJIVA

V mraku

Trudna noč na zemljo lega,
v gozdu pesem žalostna šumi:
bogve, kdo mu vli v vrhove
je skrivnostno mračnih melodij.

S čelom, sklonjenim ob bregu,
slušam tajne pesmi čar,
zvezda prva se prižiga,
zarje rdeče ugaša žar.

Voda, ki poč mano teče
zmerom tiha in vesela —
zdaj turobno v skale udarja,
kot posmrtnice bi pela.

Vsa narava žalost siplje,
ko da bi poznala bol,
ki zbudila se je v srcu
in me peče bolj in bolj.

Marija Zmajeršič, Stari trg.

Izlet v majniku

Krasnega pomladnega jutra smo šli na pot.
Tja, kjer kraljuje na oltarju naša Mati, majni-
ška Kraljica, tja smo poromali, da pri njej
praznujemo zadnjo nedeljo majnika.

Gospod kaplan je vodil precejšnjo skupino
mladih romarčkov. Mlada srca so želela čimprej
pogledati v obraz božji Materi. Radost in smeh
sta bila naša spremljevalca. Niti kukavica, ki
je kukala v bližnjem gozdu, ni motila nedolž-
nega veselja otrok. Gospod kaplan, ki je sama
živa dobrota, se je veselil z nami ter ves srečen
gledal svojo mlado čredico.

Mnogo se nas je zbralo pri cerkvi. Po
maši smo se zabavali na trati in trgali cvetlice.
Tudi zate, strček, imam šopek planinskega cvet-
ja. Upam, da ga ne boš odklonil. — Lepo je
bilo. Samo majhen, neznan dogodek mi je
ranil srce. Ti, strček, ki imaš prav tako mehko,
čutečo dušo kakor jaz, vem, da bi čutil z mano.
Pozno popoldne smo se poslovili od Marije
na Sv. Planini. Še zadnja pesem je privrela od
srca, njej na čast. Prvi sva bili s prijateljico
v dolini. Vso pot sem mislila nate, strček. Saj
veš, da Tvoja prijateljica nate nikoli ne pozabi.
Morda tudi Ti ne name?

V dolini smo počakale gospoda kaplana, nato
smo odšli vsak na svoj dom. Vesela in srečna
sem se vrnila domov, vesela ne samo na zunan,
vesela tudi v srcu. Sabina, Zagorje ob Savi.

Pevčevo bogastvo

Čemu zlatu, čemu srebru,
zakaj to meni, pevcu, bo?
Bogastvo moje je in sreča
le pesem radostno doneča.

Bogastvo naj bi skupaj bral,
da treseš zanj bi se in bal? —
Morda že jutri treba bo
od vsega vzeti mi slovo.

Samo da Bog mi zdravje da,
vse drugo naj pa svet ima!
Jaz delal vedno bom vesel
in vmes veselo pesmi pel.

Jožef Mihelič-Colar.

Za dinar pameti

Učitelj je že čisto obupal nad nadarjenostjo
svojih učencev.
Nekega dne je ukazal najbolj neumnemu iz-
med njih:

»Tonček, skoči v lekarno in kupi za dinar
pameti!«

Tonček je takoj planil pokonci in jo ubral
proti vratom. Tam pa se je obrnil in vprašal:
»Ali naj rečem, da bo pamet za gospoda
učitelja?«

Kaj pa on?

»Pišite tako, kot govorite,« je učitelj polagal
učencem na srce.

Tedaj pa je Francek v zadregi dvignil roko in
povprašal:

»Go-gospo-po-pod učitelj, ka-ka-ko naj pa pi-
pi-pišem jaz?«

Praznik slovenske mladine

Kakor se studenčki in potoki zlivajo v
reko in reke v morje, tako se zbirajo danes v
beli Ljubljani fantje in dekleta iz vseh krajev
naše slovenske domovine. Zbirajo se, da pre-
merijo svoje mlade sile in pokažejo gostom,
ki prihajajo iz drugih držav, svojo voljo,
vztrajnost in samozavest. Kolikor src, toliko
plamenje, ki bodo v teh dneh kakor mogočen
kres zaplapolale proti nebu. To bo kres lju-
bezni, tiste žive, tople, iskrene ljubezni, ki v
mladih srcih gori kot večna luč in ne ugasne,
pa naj gredo čez njo najhujši viharji. Majhen
je slovenski narod, reven je, hude stiske in
nadloge ga tarejo, — tembolj se ga moraš zato
okleniti ti, mladi rod, ki prihajaš za nami, ki
rasteš sredi viharjih dni in je vse polno stran-
skih poti, ki te kot zapeljive večje vabijo v
vrtoglave strmine. Mnogo se jih je že iztrgalo
iz materinega objema, mnogo izgubilo, kar pa
jih je ostalo zvestih, ne bodo klonili nikdar.
Dobro se zavedajo: Slovenski narod ni od vče-
raj, slovenski narod ni od danes, slovenski na-
rod je bil, je in bo!

Spored tabora

Dne 26. junija (nedelja):

Mladinski tabor se prične danes ob 9 z
mednarodno telovadno tekmo posameznikov za
prvenstvo. Ob 11 bo v Franciskanski dvorani
otvoritev razstave Prosvetne zveze. Popoldne
ob 4 se prične mednarodna telovadna tekma
posameznikov (poljubne vaje na orodju).

Dne 27. junija (ponedeljek):

Ob 9 dopoldne začetek mednarodnih telo-
vadnih tekem posameznikov za prvenstvo v
dvanaesteroboju; mednarodne tekme v lahki
atletiki; tekme v odbojki (nastopijo člani in
mladci) in tekme v odbojki (nastopijo članice
in mladenke).

Popoldne od 3 do 7 zvečer: mednarodne
tekme v lahki atletiki; slovenske tekme članov
v višjem oddelku; tekme mladičev za prvenstvo
posameznika v telovadnem deseteroboju; slo-
venske tekme članice za prvenstvo posameznice;
tekme v odbojki (člani in mladci); tekme v
odbojki (članice in mladenke); tekme zamej-
skih telovadcev po njihovem narodnem sporedu.

Zvečer od 8 do 10 mednarodna akademija
v Unionu.

Dne 28. junija (torek):

Ob 9 do 12 dopoldne: mednarodne tekme v
lahki atletiki; slovenske tekme članov v niž-
jem in srednjem oddelku; tekme vrst mladičev;
slovenske tekme vrst članice; tekme vrst mla-
denk; odbojka Češkoslovaška: Jugoslavija.

Ob 9 dop.: Blagoslovitev zastave VDK v
kapeli Marijanišča na Poljski cesti.

Ob 2 pop. do pol 8 zvečer: Glavna skušnja
vseh nastopajočih (domačih in zamejskih).

Ob pol 9 do 10 ponoči: jugoslovanska aka-
demija v Unionu; češkoslovaška akademija v
opernem gledališču.

Od 10 do 12 ponoči: Spoved po ljubljanskili
cerkvah.

Glavni taborni dan

Dne 29. junija (praznik sv. Petra in Pavla):

Ob 5 zjutraj: budnice; sv. maša in skupno
sv. obhajilo vseh članic, mladenk in gojenk v
Uršulinski cerkvi na Kongresnem trgu.

Ob pol 7: zajtrk; ob 7: zbirališče za spre-
vod (po ulicah okrog jugoslovanske tiskarne);
ob 8: sprevod krojev in narodnih noš po glav-
nih ulicah na Stadion; ob pol 11: sv. maša z
ljudskim petjem in cerkvenim govorom.

Ob pol 1 do pol 2 pop.: kosilo za sodelu-
joče članstvo.

Ob pol 2: zbor vseh sodelujočih na dolo-
čenih zbirališčih.

Javni nastop na Stadionu

Ob pol 3 do 6 zvečer: rajalni pohod in pro-
ste vaje mladičev ZFO; rajalni pohod in proste
vaje mladenk VDK; nastop češkoslovaških Or-
lov; nastop češkoslovaških Orlov; nastop zamej-
skih gostov z raznimi prostimi in skupnimi

vajami; rajalni pohod in proste vaje članice
VDK; nastop najboljših mednarodnih telovad-
cev na orodju; vzorni nastopi zamejskih gos-
tov z redovnimi, prostimi vajami in vajami na
orodju itd.; nastop naše vojske; rajalni pohod
in proste vaje članov ZFO; nastop konjenice;
objava rezultatov tekem in slovesna razdelitev
daril zmagovalcem.

Spored

Na čelu sprevoda nosi jezdec v kroju dr-
žavno zastavo. Sledijo zastave vseh sodelujočih
narodov, ki jih nosijo jezdecji v krojih, fanfare
na konjih, konjenica v krojih, godba.

Gosti po abecednem redu: Amerika, Bel-
gija, Češkoslovaška, Francija, Holandska, Lu-
ksenburg, Poljska, Švica.

Iz Jugoslavije: predsedstvo, člani v krojih,
mladenke, mladiči, članice v krojih, članice v
civilni obleki, člani v civilu.

Prosvetna zveza.

Pred sprevodom vozijo člani v civilu na ko-
lesih v dvostopih s hitrostjo vsaj 10 km na uro.

Sprevod odhaja točno ob 8 izpred Vodni-
kovega spomenika mimo školije, magistrata,
čez franciskanski most po Miklošičevi cesti mi-
mo Uniona, sodnije, Vzajemne zavarovalnice
in dalje na Dunajsko cesto in po njej na Sta-
dion.

Kako pravimo in kako bi bilo v resnici...

„Krono je našel...“

Pod Avstrijo smo imeli Slovenci namesto
dinarjev — krono. Tu pa tam je imel kakšen
fantčik takšno srečo, da je našel na cesti krono.
Razen kovanega denarja, ki se je imenoval
»krona«, pa poznamo še drugačne »kronce«. To
so kronce, ki jih ob kronanju položijo kraljem
in cesarjem na glavo. Kako bi bilo, če bi kakšen
fantčik našel na cesti takšno krono, vidimo na
sliki, ki jo je narisal Milan Batista, uče-
nec II. razr. gimn. v Ljubljani.

„Se hišo je zapil...“

Da imamo Slovenci poleg dobrih lastnosti
tudi nekaj slabih, je znano. Ena izmed naših
najslabših lastnosti pa je, da ga radi »cukamo«
— to je pijemo. Že marsikateri trden kmet je
s piščo in kvartanjem zapravil vse svoje pre-
moženje: domačijo in denar. O takem pijancu
pravijo, da je tudi »hišo zapil«. Kako bi bilo,
če bi kdo v resnici hišo zapil, vidimo na sliki,
ki jo je narisal Milan Batista, učenec II.
razr. drž. gimn. v Ljubljani.

Janezek kleči in lepo, glasno moli očenaš.
Nenadoma se ustavi sredi očenaša in reče:
»Ljubi Bog, počakaj malo, zdi se mi, da
bom kihnil.«

Cerkev sred vasi

Cerkev bela sred vasi,
v njej doma je ljubi Bog.
S stolpa zvon - bim, bom - doni
daleč, daleč naokrog.

K maši vabi nas vsak dan.

Kdor je malopriden, len,

v postelji potuhne se —

Bog takrat je žalosten.

Kokun.

Stričkov kotichek

Dragi Kotichekovi striček! — Oglu-
šam se iz daljne Bosne. Veš, živim v Banja Luki.
Hodim samo v srbske šole, a slovensko kljub temu
znam. Očka in mama sta me naučila. Imam sestro
Brankico. Ona je še mlajša kot jaz in hodi v II.
razred.

Tu je polno zanimivosti: džamije, minareti,
hanume (Turkinje), hodže itd. Tu je tudi sedež
škofije in imamo štiri katoliške cerkve.

Pozdravljam Tebe, slovenski striček, in vse
slovenske brate in sestre v domovini.

Anton in Brankica Pečnikar.

ZA ŽIDANO VOLJO

Raztreseni profesor

Profesor pride ponoči domov in sliši sumljiv
šum pod posteljo. Obstane sredi sobe in vpraša:
»Ali je kdo pod posteljo?«

»Nobeden!« se oglasi uzmičivo pod posteljo.
»Saj sem vedel, da ni nikogar,« reče pro-
fesor in pomirjen leže na posteljo.

Francek je vljuden

Nadzornik pride v šolo in ukaže Franceku:
»No, Francek, naštej mi deset zapovedi!«

Francek: »Ne ubijajte, ne prešušujte,
ne kradi...«

Nadzornik (ga prekrine): »Zakaj pa ne
rečeš: Ne ubijaj, ne prešušuj, ne kradi...?«

Francek: »Gospoda nadzornika pa ven-
dar ne smem tikati!«

Vsi drugi, samo on ne

Janezek, kdaj si se pa ti rodil?

»Nikoli.«

»Kako to, da ne?«

»Zato, ker jaz nimam matere. Jaz imam ma-
čeho!«

Smola pa takšna

Janko piše domačo nalogo, vmes pa se
dere in joka, da gre skozi ušesa.

Oče: »Preklečani fant, zakaj vendar tako
tuliš?«

Janko: »Ve... vee... veee... peresnik
sem izgubil — pa ga je mama spet našla!«

Huda zmota

Učenka (učiteljici): »Mene bolha grize.«

Učiteljica: »Ni mogoče! Saj si vendar
tako snažna; to ni bolha, to je zmota.«

Učenka (čez nekaj časa): »Gospodična,
mene že spet zmota grize!«

Dober odjemalec

Trgovca (novemu vajencu): »Zdaj prihaja
gopod profesor Pozbaja; to je naš najboljši od-
jemalec. Vsakokrat ko pride, kupi dežnik in
ga takoj pri nas pozabi!«

★

Majdica je nekega dne šla z mamico na spre-
hod. Nenadoma pocuka mamico za rokav in jo po-
vpraša:

»Mamica, kie pa je veter takrat, kadar ne
piha?«

Rešitev težke naloge

Prva rešitev

Tako težke računske naloge Kotichekovi striček
svojim mladim prijateljem že dolgo ni za-
stavil. Škodoželjno se je hehljal v pest in za-
dovoljno brundal predse: »He, he, tokrat sem
jih pa! Slavim glavo, da te naloge niti eden ne
bo pravilno rešil!« Pa se je uštel, stari Kotichekovi
striček, pošteno uštel. Rešitev je prejel velik
kup; med njimi je kakopak največ takšnih, ki
so morale romati v koš, a tudi mnogo pravi-
nih je vmes. Vsa čast bistri glavi!

★

Pravilna rešitev naloge je takale: V zgor-
njem levem kotu table pustimo prvi dve dvojki
in v drugi vrsti številko 4, ki leži pod drugo
dvojko, vse druge številke pa prečrtamo. Če
potem število 2, 2 in 4 seštejemo, dobimo šte-
vilo 26. Torej takole:

$$\begin{array}{r} 22 \\ 4 \\ \hline 26 \end{array}$$

Pravilno so rešili računsko nalogo naslednji
ugankarji: Mira Kramberger, dijakinja v Mari-
boru, Magdalenska 66; Aleksadner Leben, uče-
nec I. razr., Polhov gradec nad Ljubljano; Karl
Florjan, Kaplja, p. Sv. Jurij ob Taboru; Ružica
Vojrk (2), učenka III. razr. šolskih sester v Ma-
riboru, Gosposka ulica 50; Marjan Kogoj, uče-
nec III. razr. v Trzinu, Prečna ulica 6; Alojzij
Borišek, Lesce, p. Sava pri Litiji; Leopold Hajn-
šek, javna bolnišnica v Celju, soba 6; Andrej
Benet, dijak v Mariboru, Dravska ul. 10; gojen-
ke šole šolskih sester v Dolnji Lendavi, Prek-
murje; Janez Boje, Leonišče v Ljubljani, soba
38; Milena Gerdinc, Leonišče v Ljubljani, soba
14; Stefan Mally, Maribor, Meljska cesta 67;
Marjan Zrinc, Ljubljana, Jegličeva 10; Alojzij
Kobi, Ljubljana, Sv. Petra cesta 68; Finika Per-
ko, Maribor, Tomanova ulica 19; Alojzij Zupanc,
Šutna 61, p. Kamnik; Peter Belhar, učenec II.
razr. mešč. šole v Trzinu, Cerkvena ulica 1; Ma-
rija Gmeiner, dijakinja v Slov. Javorniku na
Gorenjskem

Druga rešitev

Med ugankarji pa je bilo tudi mnogo iz-
najdljivih glav, ki so računsko nalogo prav tako
pravilno rešili, samo na drug način. Obrnili so
tablo s številkami narobe in prečrtali vse druge
številke razen ene osmice in dveh šestice, ki sta
se — postavljeni na glavo — spremenili v de-
vetice. Seštelj so te tri številke in dobili dolo-
čeno število 26. Torej takole:

$$9 + 9 + 8 = 26$$

Na ta način so nalogo pravilno rešili na-
slednji ugankarji: Anica Habjan, učenka II. razr.
mešč. šole pri Uršulinkah v Ljubljani; Milla
Šišteršič, Ljubljana, Mariborska ul. 17; Slavka
Bau, učenka III. razr. meščan. šole v Brežicah;
Miha Jakše, učenec III. razr. v Ljubljani, Pri-
voz 9; Anton Gašparčič, dimn. pomočnik, Ko-
čevje 157; Andrejka Kač, Leonišče, Ljubljana,
soba 32; Marica Dorič, učenka III. razr., kavarna
»Emona« v Ljubljani; Valburga Cizel, učenka
drž. dekl. mešč. šole »Kraljice Marije« v Celju;
Danica Kežman, učenka IV. razr. v Novi vasi
pri Mariboru; Pavla Lajko, Maribor, Barvarska
5; Božo Globočnik, učenec I. razr. vadnice v
Ljubljani; Franc Globokar, učenec II. razr. v
Zagorju ob Savi.

Za nagrado so bili izžrebani:

1. Mira Kramberger, dijakinja v Mariboru, Magdalenska 66.
 2. Marjan Kogoj, učenec III. razr. v Trzinu, Prečna ulica 6.
 3. Milena Gerdinc, sanatorij Leonišče, Ljubljana, soba 14.
 4. Peter Belhar, učenec II. razr. mešč. šole v Trzinu, Cerkvena ulica 1.
 5. Anica Habjan, učenka II. razr. mešč. šole pri Uršulinkah v Ljubljani.
 6. Valburga Cizel, učenka drž. dekl. mešč. šole »Kraljice Marije« v Celju.
- Vsi izžrebanci dobijo za nagrado po eno
lepo mladinsko knjigo.

D R U Ž I N A

Človek je v svojem sedanjem stanju končno in nestanovitno bitje in tako spremenljiv v vsem svojem življenju in stremeljenju. »Tudi najlepša pesem,« pravi ljudski pregovor, »je samo nekaj čas lepota. Tako se po človekovem vsakratnem okusu in občutu spreminjajo oblike v govorici, noši, stanu, jedi, pijači, vožnji itd. Vedne spremembe, žal! ne vselej tudi veden napredek. Tudi vasi in sela na kmetih spadajo h krogotoku človeške družbe, kako bi moglo in smelo v njih oetati vse po starem!

So pa oblike, ki se ne smejo kakor človekove oči spremeniti nikoli, da se morejo ohraniti vidiki, po katerih edino se mora uravnavati človeka vredno življenje. Mesta nosijo prvo in glavno krivdo, da so spremenila oblike življenja, in sicer spremenila tako, kakor bi jih nikdar spremeniti ne smela. Te pogubonose spremembe so se pokazale tudi že na kmetih. To se vidi na vseh poljih in v vseh kmetovih odnosih do družine, soseščine in občine.

Preden so v domači hiši urejene družinske in premoženjske razmere, že se mora iz moralnih ozirov v nedorasi svoji dobi poročiti bodisi hči ali sin, da ni nepotrebnega spogledovanja in govorjenja po vasi. Take prerane ženitve in moštve bi bile toliko bolj opravičljive, ko bi šlo pri njih vselej za zdravje ali v prid dobrega imena; toda gre večkrat le za veliko doto, ne za veliko lepoto... Čast in vera manj pomenita kakor strast in denar. Pri ponesrečenih porokah pride sicer malokdaj in malokje do ločitve, ker se kmetje le še vedno drže božje in cerkvene zapovedi. Vendar, kjer je ni ljubezen zvezala, tam zakonske zveze ljubezen tudi ohranjati ne more, marveč čuva zakonsko zvestobo le moralna dolžnost in navada.

Da je materinstvo prvi in neravni poklic žene, to je še splošno prepričanje na kmetih. Mlada kmečka žena se dosti rada pričakuje in sprejme otroka, med tem ko misli njen mladi mož pri tem bolj na bodočega delavca in dediča v gospodarstvu. Ako je celo zemljak, bi si sicer želel več domačih delavcev, vendar ne preveč otrok. Zlasti po vojni je ljubezen do velikega števila otrok tu in tam na kmetih pri nas in drugod precej ohlajena. Rojstvo novega otroka je še vesel, a morda ne več zaželen dogodek. Tudi vzgoja otrok je na kmetih v zadnjih desetletjih že toliko utrpela, da moramo misliti na odpomoč.

Mati se še nekoliko potrudila za vzgojo otrok, skrbno prebira in zbira po »Donoljubu« in »Bogoljubu«, kar bi bilo poučnega zanjo; toda oče to vzgojo večidel zanemara za izgovorom, da mu tega ne dopuščajo gospodarske skrbi. Kadar pa otroci odrastejo šoli, odrastejo, žal!, velikokrat tudi

Na modernih kmetih

skrbni nadaljnji vzgoji v domači hiši in družini. Naše organizacije, v katere zahaja naš mladi izvenšoleki naraščaj, doslej še niso dovolj premislile in našle načinov, po katerih bi vnet društveni ostal vdan član svoje domače družine. Društvo ne more nadomestiti in zato ne sme izpodnati družini njenih temeljnih tal. Četrta zapoved velja za vsakogar in v vsakršnem položaju. Matere in očelje na kmetih pa tožijo, da pri njih ni več vselej in povsod tako. Dorasli sinovi kakor dozo-rele hčere pa hodijo svojo pot in večkrat se oče in sin ne srečata več v potrebnem skupnem posvetu in še večkrat hodi hči z molkom mimo matere. Mislimo pa, kar morejo odrasli verni otroci prinesiti blagov v svoje mladinske organizacije, morajo in morajo biti zajeti le v blagoslovu spolnjene četrte božje zapovedi.

Kar zadeva odnose kmečkega ljudstva med seboj, splošno ne gre preko nazora: »Jaz tebi dam, da ti meni daš.« Dobrodelnost do ubogih in ubožnejših vaščanov je le preveč preračunljiva na določeno dnino. Denar gre danes kmetu še težje

izpod palca kakor v prejšnjih časih, zato se je varčnost marsikje prelevila v skopost, ki je bila že od nekdaj pri bogatih kmetih precej na glasu. Samo bala in svatba sta pogostočas še razkošni, da se pokaže, koliko premore hiša.

Posli na kmetih se deloma že ravna in bi se radi popolnoma ravnali po poslih v mestih. Kako zapeljiva je zahteva po osemurnem delu! Malokdo pomisli, kakšna razlika je med delom na polju in med delom v tovarni; med delavcem pri kmečkem orodju in med delavcem pri stroju. Kar prvi izgubi na dobičku, pa pridobi na zdravju; in kar drugi pridobi na času in denarju, pa izgubi na zdravju. Zakaj mora biti ravno denar tolikega pomena! Ali tolikokrat opevano zlato polje, tolikokrat pozdravljena razcveteni travnik in zeleni gozdič res nimata za delavca več privlačne sile kakor ob nedeljah in praznikih na sprehodih in begih iz mestnih ulic? Pa kdo se danes še sprehaja med polji in travniki? Kolo v raznovrstni obliki in naglem obteku je simbol, da danes naglo živimo tudi že na kmetih.

Mladinski tabor sedmih držav,

ki ga v teh dneh doživljamo, bodi našim družinam plamen, ki nam kakor kres oznanja najvišji dan, tisto sončno luč, ki naj se je naši otroci oklenejo. Družina, ki se njeni otroci zbirajo v taki družbi in jim je Bog vodnik, sme biti vesela svojih otrok in nanje ponosna. Navzlic vsemu okrog nas: še je mladina med nami, še v svetu, ki z vero v srečo trdno stoji in ki bo nekoč imela svojo družino z Bogom v srečo in s molitvijo sredi težav. Še bo naš narod močan in zdrav, zakaj Gospod je po naši mladini zasejal kleno zrnje v naše domove.

Tebi v spomin

Niž več! Le dvajset mladih let kot rožnat vrt — pri cvetu cvet. In slana padla je na vrt — in rožnat kras na vek je strl.

Kako mi lepo je pri srečo nocoj, ko da pogovarjam se, draga, s teboj in gledam od blizu ti v blede obraz: na licih trepete ti trpek izraz.

Prav tako si, kakor bila si nekoč, ko rekla si mi: »Glej, prelestna je noč! Te zvezdice zlate in modro nebo — oblaki srebrni — kako je lepo!

In koliko skriva v vrhovih dreves se lepih in nam neumljivih čudes: Ko sapica lahna po drevju šumi na listih srebrna se rosa iskri

in sveti na bilkah zelenih se trav — v vseh kapljah odseva modrina višav — Se slavec raduje se jasne noči in pesem o sreči v tih večer drob.

Ah, toliko bo še sanjavih noči in zlatega sonca in radostnih dni; zelenja gozdov in dehtenja cvetlic, šumenja valov in prepevanja ptic;

vriskanja pastirjev in pesmi zvono, grmenja, bliskanja, bucanja vetrov čez vrte, livade — za sinjo goro. Nad vsem pa razgrnjeno modro nebo

A v grobu trohnelo bo moje telo in zame več pesmi nebene ne bo; ne sonca ne zvezd — le gomila prsti bo pričala, kje moje truplo leži.

Nocoj mi je nate spomin oživel otočen na pol, na pol srčno vesel: Presrečna si sredi nebeskih livad — nad zvezdami večna cvetela ti pomlad!

Na božji ajivi nevesel stoji nad grobom kamen bel. Pobožal je lehak cefir napiše Bog daj ji večni mir —!

(Marija Brenčičeva.)

Na dopust!

Pri nas včasih ženske niso hodile na dopust, ker pač nismo imeli uradnih in drugih javnih namene. Zdaj ima že vsaka družina kako hčerko, ki gre na dopust in se odpelje kam — ali k morju ali pa v hribe. Nemara je res prav, da človek malo zraku spremeni. Za take čase vzamemo se seboj to in ono, seveda nekaj oblek in perila. Na sliki vidiš primerna oblačila za čas na dopustu. Te obleke so seveda kasneje tudi pripravne za mesto in pisarno.

Štev. 2 pokaže jopico iz svetlordečega platna, ki dobro pristoji k obleki štev. 4 iste barve, ali pa h kakemu temnomodri ali črni krepasti obleki. — Obleka štev. 5 je lahko enobarvna ali pa pisana. Kroj je jako ličen in moderen. — Obleka štev. 6 je vsa prazna in naj bo črna ali pa iz svetlega krepa. Rokavi in okrog vratu in zgornji konec krila so v zgibkih. Ta obleka je prav gospodinja in fina. — Štev. 3 je lepa bluza za h koštimu. — Štev. 1 je bluza v obliki moške srajce za športni

koštim. Sem spadajo iz istega blaga spodnje hlačice. Oboje je pripravno za sončenje. — Na štev. 7 vidiš dva roba iz mušlina. Takole združena tvorita turban, da si zvežeš lase. Poskusi, to je jako lično! — Slednji pa še nekaj o ovratnikih, ki jih vidiš na sliki. Beli platneni ovratniki so jako moderni. Treba jih je malo naškrobiti in okrasiti z vezanjem. Vsakdo bo mislil, da ste bili v Parizu, zakaj Pariz je zdaj ves živ takih ovratnikov.

Družina in počitnice

»Najlepše je doma,« pravi pregovor. Danes je to pravilo mnogim, če ne vsem, v žalost. Vse tišči na morje, v hribe, s kolonijo, kamorkoli, samo ne doma!

Mogoče je to prav za mestne in bolehnne otroke; trdim pa, da vsaka mati tudi čez počitnice najbolje preskrbi otroke.

Dijaki, dijakinje, ki ste med šolskim letom v mestu, mar ste pozabili, kar ste prepevali, že v ljudski šoli: »Res lepo je tam na deželci!« Še vas čaka domači potocček, vaška cerkvice, zeleni travnik, gozd in loka. »Ne išči sreče drugod, doma jo najdeš povsod!«

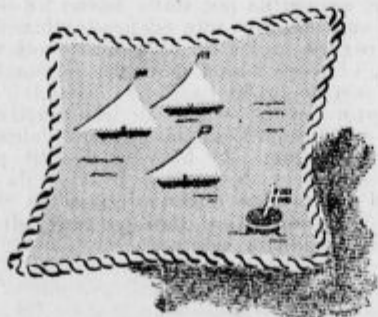
Kako je otrokom, družini, ki preživlja počitnice v kolonijah, v hribih ali na morju, naj si vsak sam misli... Obstati hočem in opisati naslednjo sliko:

Družina doma. Oče krojač, mati je mati. Otrok sedem; najstarejša se uči za šiviljo v domačem kraju, naslednji sin in hči hodita v mestne šole, trije so doma učenci ljudske šole, dva sta še manjša. Med tednom so vsi zaposleni. Ena hodi šivat, drugi v gozd po drva, eden pri sosedovih pase, drugi zopet pomaga materi na polju. Ko pride nedelja, so vsi zgo-daj na nogah, tudi najmanjši, ki ima šele tri leta.

»Danes pojdemo na žalostno goro, ker ste bili med tednom tako pridni. Oče vam bo kupil prve češnje,« tako je budila mati otroke in pripravljala še vse drugo, kar so vzeli s seboj.

Nepopisno veselje je zavladalo v hiši, ki se je še povečalo, ko je mati dejala, da se bodo enkrat med počitnicami peljali z vlakom tudi na Brezje k Mariji Pomagaj. Enkrat pojdemo tudi k Sv. Trem kraljem.

Na tak preprost in vendar tako ljubeč način je ta družina najlepše preživljala počitnice le doma. (A. Z.)

Poceni blazine

si moreš narediti iz blaga za obleke in jih okrasiti z vezeno ali našivi, ki jih prej izrežeš iz blaga. Obrobiš jih z navadno vrstico.

Sončnice varujejo krompir

Pravijo, da sončnice varujejo krompir, da ga ne napadejo razne bolezni. Zato posadi sončnice na njivo, kjer raste krompir!

Galoši

ostanejo prožni in ne razpokajo, če jih čez polje kdaj pa kdaj namažeš z glicerinom, a prej jih obriši z vlažno krpo.

Poletna obleka iz modre, belopikčaste svile. Obleka je preprosteza kroja in jo lahko doma narediš

Jagode

Ves trg diši po njih. Skoraj se ne moreš premagati, da jih ne kupiš. Najboljše so in najbolj zdrave, da jih poješ, kakršne so. Vendar moreš iz njih napraviti tudi kako močnato jed. Tako:

Jagodov riž

Vzameš četrt kilograma riža in ga do mehkega skuhaš na 1 litru osladkanega mleka. Ko se shladi, dodaš osminko litra smetane in en listek razmehčane želatine. To goščo daješ v skledo tako, da je zmeraj ena plast riža in ena plast jagod. Vse postaviš na led in preden daš na mizo, prekuneš na tortni krožnik in okrašaš z vtepeno smetano in svežimi jagodami.

Jagode s prepečencem

Posodo, ki je za peko, obložiš na dnu s prepečencem, ki je bil namočen v vinu ali moštu. Nato daš za dva prsta na debelo opranih, s sladkorjem posutih jagod. To naj precej časa stoji. — Zraven zavreš na pol litru mleka 100 g stolčnih orhrov, 60 g sladkorja in malo cimeta. V vrelo mleko daš dva rumenjaka, 30 g krompirjeve moke in malo vanilijevega sladkorja. Ko vse to prevre, poliješ jagode in prepečence, daš na vrh sneg iz dveh beljakov in postaviš v pečico, da nalahno zarumeni

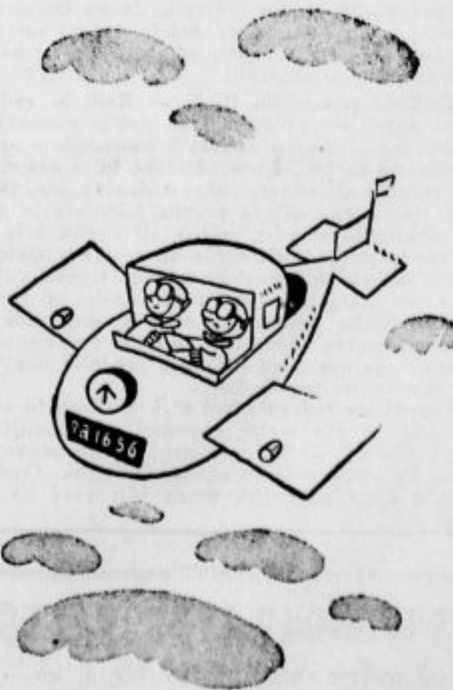
Poletni narezki

Zakaj si ne bi poleti obložili kruh s paradizniki in kumaricami, čeprav tega še nismo vajeni?

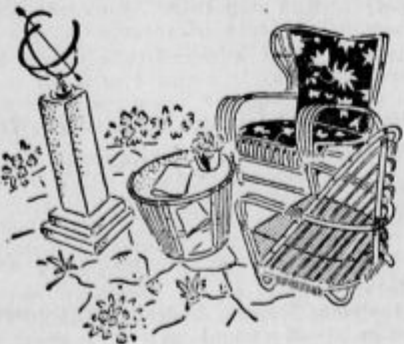
Kos kruha, ki damo nanj rezine paradiznika in kumare ni le lep za pogled, marveč vsebuje tudi obilo vitaminov. Le da gospodinja narobe delajo, da olupijo kumaro, paradiznika pa ne. Prav nasprotno je treba storiti. Paradiznikov olupke je neprebavljiv. Olupimo pa paradiznike prav lahko, če jih damo v vrelo vodo in ko nato potegnemo kožico s paradiznika, kumara je lahko v olupku. Na paradiznik in kumaro ne damo ne soli ne popra, ampak le nekaj kapljic citronovega soka.

Redkvice narežeš na rezine in jih položiš na kruh. Lahko jih pa tudi sesekljaš in jih obložiš z rezinami jajc.

Korenje narežeš na dolge, tanke rezine, daš na kruh in pokapljaš z limono.

»Mislim, da smo že doma. Tistile oblaki so mi zdijo tako znani...«

Pohištvo za na vrt in verando

je pleteno in je trpežno in pripravno. Če obložiš stole s pisanimi blazinami, je še bolj udobno in lepo za oko. Lahke mizice lahko prestavljaš in jih primerno razporejaš.

Naš domači zdravnik

D. K. M. - Velike drgalke imate, ki vam stalno delajo neprimernost in težave. Stari ste 11 let. Zdravnik vam je svetoval, da bi si jih dali operirati. Bojite pa se operacije. — Vidim, da ste prav korajžna in odločna punčka. Zato se tudi operacije ne boste več bali, ampak boste šli zdaj o počitnicah k zdravniku, ki vam bo to nadlogo izrežal. Zdravila, ki bi vam trajno pomagala, ni. Če vas ne prestopa vrat boli, me lepo ubogajte. Če ne vam lahko zbolijo še sree, ledvice; pa revmatizem vas prav lahko obišče. To bi bilo pa vendar le malo preveč. Revmatizem je za stare ženske, ne pa za vas. Korajža velja!

N. Fr. L. S. - Že skoraj tri leta čutite na desni spodnji strani trebuha bolečine. To prav posebno, če jeste jedi, kakor n. pr. fižol, meso. Lansko leto se je nadloga še povečala, ko ste vso zimo jedli koruzni kruh. Zaprti ste in prav težko greste na stran. Po iztrebitvi pa čutite olajšanje. Trebuh se vam zdi na desni strani napet. Če pritisnete na desno spodnjo stran trebuha, vas boli. Poleti vam je boljše, pozimi slabše. Najbolje se počutite v jeseni, ko jeste mnogo sadja. — Menim, da imate razširjeno debelo črevo, v katerem se nabira in zaostaja blato, ki vam dela popisane težave. Ta nadloga je nekaterim prirojena. Pokaže se že v otroški dobi in še v veliko hujši obliki, ali pa šele v poznejših letih. Trdovratno, hudo zaprtje, napihnjen trebuh kaže pred vsem na to nadlogo. — Prav verjetno pa je, da se je tej nadlogi pridružilo še kronično vnetje slepiča. Za to govori občutljivost, če pritisnete na opisano mesto. Točno bo pa povedala rentgenološka preiskava, katero vam priporočam. Primerna prehrana in redno iztrebljanje vam bo omililo nadlogo. — Druga nadloga pa, ki vas teži, je v sorodu s prvo. Menite, da imate zlato žilo. Močno srbenje in pekoče bolečine pa povzročajo tudi oksidri. Potrebna bi bila preiskava, da se dožene, kaj je.

U. Z. Lj. - Od lanskega leta imate neprestano rdeč nos. Menite, da vas je sonce ožgalo. — Rdeč nos je dostikrat znamenje motenj v splošnem krvnem obtoku, ali pa samo motenj v lokalnem krvnem obtoku. Posebno pri deklicah, ki jih rado zebe in imajo mrzle noge. Včasih pa je to v zvezi z drugimi boleznimi kože. Tudi pri motnjah v prebavi se pojavlja rdeč nos. Prav tako pri boleznih v nosu in v obnosnih votlinah, pri boleznih vratu (golša), jeter, ledvic itd. Vinskim bratcem pa ga povzroča alkohol. — Pri rdečem nosu, ki je izraz motenj

v krvnem obtoku, ne dosežemo z zdravljenjem nosu samega velike. Uporabljamo različne ihtyolove maže. Krpice, namočene v bencin in pritisnjene na nos, pomagajo le za kratek čas. Zvečer se umivajte z vročo vodo in ihtyolovim milom, zjutraj pa z mrzlo vodo. Tudi obsevanje s kremensko lučjo pomaga. Posebno važne pa so splošne higienske mere, ki se jih moramo držati. Ogibati se moramo vročih dražljivih pi-jaj, kakor n. pr. močne kave, čaja, alkohola. Poskrbeti moramo za redno prebavo. Zdraviti moramo bledico in slabokrvnost. Nagle temperaturne spremembe škodujejo. Važne pa so bolezni nosu in njegove okolice. Prav te so često vzrok tej dolgotrajni in trdovratni nadlogi.

F. S. J. - Že pol leta vas boli pod levim rebrnim lokom. Povem naj vam, kaj je vzrok tej bolečini. — Veliko zahtevate. Redkobesedni ste pa tako, da se čudim! Ta lastnost je redkejša pri ženskah. Moral bi biti vseveden, da bi vam lahko in prav povedal. Zal pa, da do danes zdravnik še nimamo te lepe in priporočljive lastnosti. Cela vrsta bolezni je, ki opozarjajo človeka nase za bolečinami pod levim rebrnim lokom. Zelo pogosto so vetrovi, ki delajo te neprimernosti. Bolezni levih ledvic, vranice, porebrnice pridejo prav tako v poštev. Iz enega samega stavka ne morem sklepati in povedati ničesar.

P. A. M. - Kaj pomaga proti sončnim pegam? — Zanesljivo, če tudi počasi učinkujoče zdravilo je bilo precipitatio mazilo. Uporabljati pa ga morate redno in vztrajno, da dosežete zadovoljiv uspeh. Naj vam ga napiše zdravnik! Od domačih zdravil pa pomaga ekstrakt iz lipo-ve cvetja. Priporočljivo pa je, da začnemo z zdravljenjem že zgodaj spomladi, dokler sonce še ni tako močno. Kožo zavarujemo pred ultra vijoletnimi žarki z mazili. Nosimo klobuk s širokimi kraji. Pred soncem se zavarujemo z rdečim ali modrim sončnikom ali pa pajčolanom istih barv.

S. U. Šk. L. Manjka vam samo moške volje, pa bi splavali na drugi breg. Tablete, katere mislite, niso prav nalašč za to. Krepijo le živce. Če bi bile tudi za vas dobre, ne vem. Šele po preiskavi bi vam priporočal ali pa odsvetoval. V letih ste. Če vam gmotno stanje dopušča, se ogledajte po življenjski družici. Vse se bo potem uravnilo samo po sebi!

D. J. C. - O izpadanju las sem razpravljala že parkrat. Mislim, da ste dobili tudi zase kaj primerne. Priporočam pa, da se v vašem primeru obrnete na strokovnjaka za kožne bolezni.

Pravni nasveti

Posredovalna pisarna. G. — Niste povedali, kakšne vrste posredovalno pisarno bi radi odprli. Morda za posredovanje pred upravnimi oblastmi? Dovolitve za pisarne za zastopanje strank pred upravnimi oblastmi se izdajajo samo onim, ki so dovršili pravno fakulteto s predpisanimi izpiti in ki dokažejo najmanj desetletno državno službo pri javni upravi ali pri občinah s pravicami občega upravnega oblastva prve stopnje. Finančni upravniki zastopniki smejo posredovati kot pooblaščenec pred finančnimi oblastmi, če so dovršili pravno fakulteto in služili najmanj 15 let v davčni stroki. Dovolitve za pisarne za posredovanje pri vojaških oblastih glede opravljanja vojaške dolžnosti, kakor tudi za zastopanje v pravnih poslih pred sodišči se ne smejo izdajati.

Odškodnina za poškodbo. Z. B. — Voznik, ki je vozil levo, je zadel ženo, ki se je vozila s kole-som. Kazensko sodišče je voznika oprostiti. Vprašate, ali in kako bi žena dobila odškodnino. — Če je žena pred kazenskim sodnikom zahtevala odškodnino, jo je sodnik zaradi oprostilne sodbe z odškodninskimi zahtevkom zavrnil na pot civilne pravde. Za odškodnino bo torej morala tožiti in v pravdi dokazati voznikovo krivdo za njeno poškodbo, odnosno za poškodbo kolese. Šele v tem primeru bo mogla dobiti odškodnino.

Patent. O. J. — Glede pravice patenta se morate obrniti na »Upravo za zaščito industrijske svojine v Beogradu«. Naslovov inženirjev, odnosno advokatov iz razumljivih razlogov ne moremo tu navajati. Poglejte v kakšen poslovni koledar.

Zaračunavanje poslovnega davka gostilničarki. A. P. — V nedeljo, 12. junija t. l., smo pojasnili, da prodajalec (n. pr. vinski trgovec) ne sme kupcu posebej zaračunati poslovnega davka in ga tako pre-važiti nanj. Davek mora biti vključen v ceni.

Vabilo

Imam okrog 4000 debel vrtnic, kjer cvete okrog 300 imenskih vrst. Vsak ima prost vstop v moj vrt skozi celo leto.

Fran Jenko Medvode

Plot na meji. M. V. O. — Na mejo niste smeli postaviti plot brez pristanka mejaša. Ob meji ga pa lahko postavite, če s tem ne posegate v kakšne pravice (n. pr. služnost hoje) sosed. Niste povedali, iz kakšnih razlogov zahteva sosed, da morate plot prestaviti 40 cm od meje. Ali morda pri oranji plot za mejo po vašem svetu? Če je tako, mu morate pač pustiti toliko prostora, da ne bo oviran pri hoji. — Če voda že od nekdaj teče s sosedo-vega na vaše zemljišče, mu odtoka vode ne boste mogli samolastno zabraniti.

Carinski posrednik. P. F. — Radi bi vedeli, kakšni pogoji so predpisani za poklic carinskega posrednika. — Službo carinskih posrednikov ureja »pravilnik o carinskih posrednikih«, ki je objavljen v 53. številki »Uradnega lista« z dne 11. jun. 1925. Za to stroko se zahteva pravna fakulteta in najmanj dveletna carinska praksa ali visoka šola za trgovino in promet, gimnazija ali realka z zrelostnim izpitom ali abiturientki tečaj, ali trgovska akademija ter poleg tega šestletna carinska ali carinsko-posredniška praksa, ali nižja srednja šola in desetletna praksa. Poleg tega je treba opraviti izpit za carinskega posrednika. Ostale predpise si ogledajte v navedenem pravilniku.

Posvojitev tujega otroka. S. E. Radi bi zvedeli, kaj je vse treba ukreniti za posvojitev tujega otroka. — Tujega otroka sme posvojiti oseba, ki nima svojih zakonskih otrok. Oseba, ki hoče koga posvojiti, mora biti vsaj 40 let

stara, otrok, ki naj se posvoji, pa mora biti vsaj 18 let mlajši od svojih posvojiteljev. Po-ročena oseba sme posvojiti ali posvojena biti le s pritrditvijo svojega zakonca. Če je otrok nedoleten, se more posvojiti le s privoljenjem zakonskega očeta; če ga nima, je treba privoljenja matere, varuha in sodišča. Tudi za posvojitev polnoletnega otroka je potrebno očetovo privoljenje. Posvojitveni postopek se sme pokreniti pri sodišču samo na osnovi pismene ali na sodni zapisnik sprejete pogodbe med posvojiteljem in posvojencem ali njegovi zakonitim zastopnikom. Pismena pogodba mora biti napravljena v obliki notarskega zapisa ali overovljena po sodišču ali notariju. Če je treba odobritve varstvenega sodišča, se preda prošnja s posvojitveno pogodbo vred pristojnemu okrajnemu sodišču. Če pogodba ustreza zakonitim predpisom, jo okrajno sodišče pošlje z obrazloženim predlogom okrožnemu sodišču. Okrožno sodišče izda odločbo. Ko postane odločba, s katero se posvojitvena pogodba potrdi, pravomočna, se pošlje pristojnemu oblastvu zaradi vpisa v matične knjige. Posvojeni otrok dobi poleg svojega rodbinskega imena še ime svojih posvojiteljev.

Čevljar. A. Z. Pojdite na domače okrajno načelstvo in se javite pri obrtnem referentu, kateremu vse odkrito povejte, kako je z vami. Brez dokazov o strokovni izobrazbi za čevljarstvo ne boste dobili dovoljenja za samostojno izvrševanje te obrti.

Prošnja za državljanstvo. R. P. Prošnja za pridobitev našega državljanstva je treba vložiti pri upravnem oblastvu prve stopnje, v čigar območju je občina, ki je prosilcu zagotovila sprejem v domovinsko zvezo, odnosno občina, kjer stanuje. Prošnja je treba priložiti listine, s katerimi dokažete pravno osnovo za pridobitev državljanstva. Z rojstnim (krstnim) listom dokažete, da ste 21 let stari, ker pred dovršitvijo te starosti ne morete vložiti prošnje za državljanstvo. Ker ste slovenske narodnosti, vam je treba poleg navedene listine priložiti še dokaze o lepem vedenju (npr. vrstno priče-valo) in o tem, da morete vzdrževati sebe in svojo rodbino. Če ste rojeni ali če stanujete vsaj tri leta v občini na ozemlju naše države, vam ni treba dokazati, da vam je domača občina zagotovila sprejem v domovinsko zvezo. S pridobitvijo državljanstva boste pridobili domovinstvo v občini, kjer ste rojeni, odnosno kjer stanujete. Prošnja za naše državljanstvo je treba kolkovati s takso 100 dinarjev. Kolkovati se morajo tudi vse priloge. Taksa za dekret o pridobitvi državljanstva pa znaša 1000 din. Mini-ster za notranje posle more oprostiti v prime-rih, vrednih posebnega ozira, plačila vseh taks za pridobitev državljanstva tiste osebe, ki so Jugoslovani po rodu in jeziku, pa nastanjeni in priseljeni v kateri izmed občin kraljevine Jugoslavije, če ne plačujejo na leto nad 1000 dinar-jev državnega neposrednega davka.

Parcelacija. F. P. Sosed je parceliral svojo njivo, ki leži ob vašem posestvu. Ob meji je dal začetni štiri metre široko pot za dovoz k po-edinim parcelam in kot svojačeno zvezno cesto med državno in občinsko cesto. Ker pa je pri vas predpisano, da se morajo projektirane ceste v najmanjši širini 8 metrov, obstoji nevarnost, da boste tudi vi morali svoječasto odstopiti štiri metre širok pas za pot. Menite, da je sosed s tem, da je začrtal za pot samo 4 metre, a ne 8 metrov širok pas zemljišča, posegel v vašo posest in vprašate, ali imate pravico ugo-varjanja. — Parcelacija mora ustrezati predpi-som regulacijskega načrta. Drugače je občina ne odobri. V vašem primeru je po regulacijskem načrtu verjetno projektirana 8 metrov široka pot tako, da zanjo odstopite vi ni vaš sosed vsak polovico zemljišča. Sicer boste pa to lahko zve-deli pri občini. Gradbeni zakon namreč določa, da morajo lastniki, ki parcelirajo svoje zemlji-šče, odstopiti občini brezplačno in neobreme-njeno zemljišče, določeno z načrtom, ki je po-trebno za javne prometne namene. Nepravilno bi bilo, ako je projektirana cesta na meji dveh sosednih zemljišč, pa bi moral v to svrhu od-stopiti potrebno zemljišče samo lastnik ene par-celle, drugi pa nič, čeprav bi on prav tako imel

korist od bodoče ceste. Zato ni verjetno, da bi z ugovorom zoper parcelacijo uspeli. Tudi velja pravilo, da se morajo zasebne koristi vedno podrediti splošnim.

Štetje delavskih let za pokojnino. A. V. P. Po podatkih rešenja pomočnika ministra za pro-met, s katerim ste bili upokojeni in se vam je odmerila osebna pokojnina, ste dne 22. maja 1908 stopili v službo pri družbi južne železnice kot delavec, ob podražavljenju južne železnice dne 1. septembra 1925 ste bili prevzeti v držav-no službo in ste v svojstvu delavca vršili službo do 1. junija 1927, s katerim dnevom ste bili pre-stavljeni po takratnem zakonu o državnem pro-metnem osebju za čujava proge — zvanikična II. kategorije. Dne 29. januarja 1938 ste bili upokojeni in vam je v rešenju priznan za po-kojnino samo čas nastavljenne službe, t. j. od 1. junija 1927 do 29. januarja 1938. Po vašem mnenju je rešenje nepravilno, ker vam za po-kojnino ni priznan čas delavske službe — O štetju delavskih let za pokojnino zakon o državnem prometnem osebju iz leta 1931, ki za vas v smislu § 238 edino pride v poštev, izrečno nikjer ne govori, pač pa se po točki 3 § 238 tega zakona pod gotovimi pogoji šteje za po-kojnino tudi čas, prebit po dovršitvi 18 leta starosti v svojstvu stalnega dnevničarja. Ker je bil pojem »stalni dnevničar« z na-čelno odločbo državnega sveta tako pojasnjen, da spadajo med tudi stalni delavci, bi za vas prišel v poštev navedeni zakonski predpis, to pa le ob pogojih uvodnega odstavka § 238, predvsem, da ste bili nastavljen pred 1. septembrom 1923. Ker pri vas ta pogoj ni izpolnjen, se vam delavska služba pred na-stavitvijo — ne glede na članstvo pri provizij-nem zavodu — za pokojnino ni mogla všeti. Ne glede na to, da ste rok za pritožbo že za-mudili, bi vaša pritožba ne imela uspeha. Pri-pominjamo pa, da se že dolgo dela na spre-membi § 238 v tem smislu, da bi se stalna de-lavska služba štela za pokojnino ne glede na datum postavitve, čim bo ta sprememba uzako-njena, boste lahko zaprosili za odmero pokoj-nine po novem predpisu.

»Obupana«. R. T. Če mislite, da se je mož zaradi svojega nerednega življenja spolno oku-žil, potem vam ne moremo drugega svetovati, kot da možu zagrozite z ločitvijo, če se ne bi spametoval. Spolna bolezen, ki jo je zakonski drug iztaknil izven doma, je zadosten razlog za takojšnjo ločitev. Z ozirom na vaše posebne raz-mere vam svetujemo, da se posvetojete še z zdravnikom.

Potek najeminske pogodbe. B. J. L. Ko po-teče najemna doba, bo moral najemnik, kakor je v pogodbi določeno, vrniti vse v najem vzete prostore nepoškodovane. Običajna obraba pro-storov se ne smatra za poškodbo. Če se z najem-nikom ob prevzemu prostorov ne bosta mogla sporazumeti glede odškodnine sploh ali pa samo glede višine odškodnine za to, kar bi smatrali vi za škodo, najemnik pa le za običajno obrabo, potem se bo tak spor moral rešiti s tožbo, ki jo morate vložiti v teku enega leta. Ko bo vam prisojena odškodnina, jo bo moral plačati na-jemnik. V zavarovanju najemnine pa imate za-stavno pravico na prineseno pohištvo in pre-mičnine, ki so last najemnika ali njegovih, z njim v skupnem gospodarstvu živčih rodbin-skih članov. Najemniku tedaj nič ne bo pom-a-dalo, da je inventar izročil ženi. Če ob izselitvi najemnika ne bo plačana, smete torej pridržati stvari na svojo nevarnost, morate pa v treh dneh pri sodišču zaprositi za zastavni popis.

Nesreča na železniškem tiru. I. L. Šolarji so šli čez železniško progo po cesti. Proti njim je pri-vozil voznik z gramo-om naložen voz. Otroci so se umaknili, le eden je obstal na progi. Tega je voznik ošvrknil z bičem, pa ni mogel s poti, ker je z nogo stopil med tračnice, ki so ga držale. Kravja vprega je prišla mimo fanta, voznik ni ustavil in je prednje kolo povozilo dečkovo nogo in šele nato je zaradi vpitja voz-nik ustavil. Vprašate, kdo je kriv. — Če se je stvar tako godila, kot je opisano, potem zadene krivda le voznika. Ta je moral gledati, ali je pot pred njim prazna ali ne. Moral bi videti fantovo zadrego ni bi mogel pravočasno krave ustaviti, če bi bil pazljiv voznik. Poškodovani deček, oziroma njegov zakoniti zastopnik ima pravico zahtevati od voznika povračilo za de-janske stroške zdravnika in bolnišnice, nadalje primerno bolestinno in odškodnino za trajne posledice.

Posvojitev otroka. F. M. Z. Ker ste pre-zvzeli tujega, nezakonskega otroka v rejo, ne da bi se dogovorili z njegovim varuhom, lahko varuh vsak čas zahteva, da izročite otroka ma-teri nazaj in nimate nobene pravice zahtevati od matere ali nezakonskega očeta povračilo re-jnine. Svetujemo vam, da otroka posvojite, ker potem vam ne bo mogla več nezakonska mati nagajati, čeprav bi se kasneje premislila. Za posvojitev je potrebno, da ste stari najmanj štiri-deset let, otrok mora biti najmanj 18 let mlaj-ši od vas in ne smete imeti lastnih zakonskih otrok. S posvojitvijo bodo veljale med vami in posvojenim otrokom enake pravice, kakor med zakonskimi roditelji in otroki. Otroka lahko posvojita oba, mož in žena; če pa žena še ni stara 40 let, ga lahko zaenkrat sami posvojite, kasneje pa še žena.

Pri nakupu posestva dogovorjena pot. D. N. Prejšnji lastnik vam je prodal hišo in nekaj vrta in pri tem ste si izgovorili še pot čez vrt, ki je ostal prodajalcu. Slednji je pa sedaj pro-dal še ostali svet drugemu kupcu, ki vam dela težave pri uporabi poti: izkopal je kamenite stopnice, naložil na pot staro železo itd. — Sve-tujemo vam, da dosežete od prodajalca, da pri-pravi drugega kupca do tega, da dovoli vknjiž-bo poti, ki jo je vam kot kupcu zagotavljal na pridržanem svetu, ki ga je prodal sedaj drugemu kupcu. Kajti, če pot ne bo vknjižena, ni dolžan drugi kupec, ki je od prodajalca kupil svet brez bremen, da bi vam dovolil pot. Vi boste v tem primeru imeli le pravico, da zahte-vate od prodajalca odškodnino za to, ker ne morete več uporabljati poti po sedaj drugemu kupcu odprodanem svetu.

Ona: »Nimaš nobene prijazne besede zame?«
On (ves zatopljen v križanko): »S koliko črkami?«

Ne dovolite, da Vam kukavica znese jajce v Vaše zdravje!

Radenska
originalna, naravna in zdravilna
Je samo ena,
ona z rdečimi sredi. Zdravje in užitek!

Kmetijski nasveti

Škropljenje krompirja proti peronospori. K. J. M. — Ker letošnje pomladi pogosto dežuje, se bo gotovo razvila rja (peronospora) na krompirju, fižolu, pesi in korenju. Da bi se moglo pravočasno zavarovati proti tej rastlinski bolezni, naj nasvetujemo, kaj je storiti in ob katerem času proti tej neprimernosti. Dalje, kako pripraviti škroplivo, da bi rastlinam ne škodovalo. — Krompir napade navadno glivična plesnoba bolezen peronospora alipalež; fižol, pesi in korenje pa rja, ki je različna od one. Proti tej ne poznamo sredstva, pač pa proti peronospori, ki je slična oni na trtjah. Ta nastopa kaj rada ob vlažnem vreme-nu, posebno, če se vročina menja z deževnimi rosi, plahami. Kakor zatiramo plesen na trtjah z rastopino modre galice in živega apna, isto sto-rimo s peronosporo na krompirju in fižolu. Za škropljenje krompirja jemljemo ravno tako zmes galice in apna, kakor za trte, in sicer: na 100 l vode 1 kg galice in 1½ kg apna. Ta sredstva najprej vsako zase raztopimo in vlijemo golično rastopino med neprestanim mešanjem v apneno mleko (ne narobe!). S to mešanico poskropimo s trno škropilnico krompir takoj, ko se pokaže na njem najmanjša sled paleža. Škropiti je enkrat, ob neugodnem vremenu dvakrat. — Fižolu največkrat škoduje v vlažnih letih pegavost fižolo-vega stročja, pa tudi druge vrste rje. Ta bo-lezen napada stročje, liste in stebila. Obbolelo steblo ali listje ima črne proge. Pesa napada pesna rja. Korenja pa druga vrsta rje. Proti rjam si ne vemo pomagati, ker do sedaj niso znana sredstva proti njim. Škropiti z modro galico teh rastlin, ne moremo, ker so njih listi preveč občutljivi in bi jih škropivo osmrdilo.

Zatiranje bramorja na vrtu. M. H. S. — Na vrtu vam dela bramor veliko škodo z objedanjem sadik in vsega, kar raste. Lovili ste ga z lončki, pa brez uspeha, ker se je le tu pa tam kateri ujel. Poskusili ste s karbidom in živim apnom, toda vse to je ostalo brezuspešno. Kakšna sred-stva pomagajo zanesljivo proti temu škodljivcu? — Proti bramorju imamo mnogo pripomočkov, toda popolnoma zanesljivega ni do sedaj še no-benega. Treba pa poskusiti vse, kar je mogoče, da uničimo tega škodljivca naših vrtov. Koristno je loviti jih potom lončkov z gladkimi stenami. Se večji učinek dosežemo, če od lončka do lončka položimo pokoncu gladko nizko desko, ob kateri bramorji ne morejo splezati kvišku ali čez. Ko pride bramor, ki leze po zemlji, do deske, teče ob njej in pade v lonček, iz katerega ne more ven. — Drugo sredstvo: bramor raje plitvo pod zemljo, da mu je lahko priti v rov. Ob tem vrta-mo naprej, dokler ne pridemo do rova, ki na-vpično pada v globino. V ta navpični rov vlijemo pol žlice navadnega ali slabega olja, ki ga po-tem takoj zalijemo z vodo. Ko dospe olje do bra-morja, mu zalapi škрге, skozi katere diha in ži-val pride takoj na vrh zemlje, kjer ga lahko ulo-vimo, navadno pa pogine. — Junija meseca zleže samica na dnu navpičnega rova do 200 jajčec. Poiskati moramo take rove, izkopati jajčeca in samico ter jih uničiti. — Jeseni izkopljemo na vrtu več jam do 1 m globokih, v katere naložimo svežega gnoj, ter jih pokrijemo. Gnoj v zemlji zori, dela toploto, ki jo bramorji od daleč čuti-jo ter gredo tja prezimiti. Pozimi ali zgodaj spo-mladi izkopljemo gnoj ter polščemo v njem vse bramorje, katere zatremo. — Tu smo navedli ne-kaj običajnih sredstev, s katerimi zatiramo to nadlogo naših vrtov.

Tehnika:

Ali so bronce spriči kislin obstojne?

Na kovinskem tržišču najdemo tako imeno-vane, spriči kislin obstojne bronce. Kljub temu, da so te kositrne bronce velike važnosti v me-hansko tehnološki uporabi in tudi zaradi svojih kemičnih lastnosti in jih zato veliko uporab-ljajo pri kemičnih aparatih v strojni stroki itd., vendar še doslej niso bile sistematično raziska-ne. Zato sta W. Claus in H. Tinckle preizkusila obstojnost nekaterih normiranih bronce spriči anorganskih kislin. Uporabljala sta baker, zlitine s 3%—32% cina in bankancina in sicer v litem stanju, deloma žarjene, deloma nežarjene. Vzela sta solno kislino, in sicer 3%, 4,8% in 15%, žvepleno in fosforjevo (5% in 10%).

Izkazalo se je, da je zlitinska komponenta baker obstojnejša napram solni kislini nego ko-sitrni ali cin. Zlitine s 3%, 6% in 10% cina so bolj neobstoje kakor zveza baker in cin vsaka zase. To si razlagamo tako, da pada odpornost bakra napram solni kislini z rastočo množino cina. Zanimivo pa je, da 15% solna kislina na vse vrste zgoraj omenjenih zlitin učinkuje enako in ne daje prednosti zlitinam z manj cina. Vendar se sorazmerno manj topi kot pri bolj razredčenih kislinah (3%, 4,8%), — to pa zaradi kemičnih lastnosti močnejše kisline. Tudi množina raztopljene kovine se poveča, čim delj kislina učinkuje. Ni pa razlike med žarjenim in nežarjenim materialom.

Celotna slika odpornosti kositrne bronce napram kislinam, izražena v gramih na kvad-ratni meter in dan, pri čemer se upošteva tudi specifična teža kovin, bi bila sledeča.

Omenjene bronce, ki so izpostavljene učin-ku zgoraj določenih sosredb solne kisline, se topijo z 90 grami na kvadratni meter v enem dnevu. Zato so napram solni kislini neobstoje-ne in so tudi pri obratih, ki delajo s to sosredbo, uporabne.

Malo ugodnejše je razmerje navedenih bronce napram žvepleni kislini (5% in 10%), kjer se topi le 30—40 gramov na 1 m² v enem dnevu. Po tem dognanju sicer bronca tudi napram tej kislini ni obstojna, vendar to v praksi ni tako važno, ker je, ali le kratko časa v dotiku s to kislino, ali pa sploh ne pride do takih sosredb. Bolje je uporabljati bronce z manjšo množino kositra.

Slično kakor napram žvepleni kislini se ve-dejo kositrne bronce tudi napram fosforjevi, 5% in 10% sosredbi.

ODREZITE

„SLOVENEV SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, ka-terim je priložen tale odrezek.

„Slovenec“ 26. junija 1938

Mala Maneta

Maneta, mala, plavalas dekla pri kmetu Fayardu, se je izogibala ljudi, čeprav je bila še mlada. Zmeraj je bila pred njo usoda njene uboge matere, ki jo je zapustil njen mož in je pred dvanajstimi leti v najhujši bedi umrla. Vedno je slišala poslednji vzdih svoje matere: »Ljubezen je huda reč.«

Zatorej se Maneta skoraj niso dotaknile laske besede vaških mladeničev in celo takrat ne, če so se resno zanimali zanjo in so jo snubili.

Peter Fayard je bil šele nedavno izgubil svojo ženo. Čeprav je bil šestdesetletni vdovec že oče dveh poročenih hčera in stari oče šestih

»Ali mi daste tudi to, kar ste obljubili oni ženski? Ali tudi jaz dobim polovico posestva in papirje in nakit vaše rajne žene?«

»Ti dobiš vse to — pa še več.«

»Ali mi daste to pismo?«

»Prav rad. Kar jutri, če želiš, pojdeva k notarju!«

»Ne jutri; zdajle. Kar precej.«

Stari je prijel dekleta za roko. Čutil je, da so njeni prsti mrzli ko led. Vendar mu jih ni odtegnila. In vse ji je zapisal, karkoli je zahtevala od njega.

Čez nekaj dni zatem sta Berta in Pavlina, gospodarjevi hčeri, sedeli pred hišo in se ogorčeno pogovarjali o neumnosti očeta in o Manetini grabežljivosti. Tako sta bili zatopljeni v pogovor, da nista slišali, kako sta prihajala oče in Maneta. Otroci so veselo tekli za Maneto in se ji obesili na krilo. Maneta je vsakega od njih pristrčno poljubila, jih nato nežno odrinila in pristopila k obema materama. Dala jima je zavoj, ki je bil v njem nakit, ključ od omare za perilo in pa vrednostni papirji.

»Vse to sem le zato zahtevala,« je pojasnila Maneta, »da morem te stvari izročiti vama. Za očeta in zame je dovolj pol dohodkov iz posestva. Zase ne zahtevam drugega, ko da smem ostati tu, da sem lahko zmeraj pri teh svojih ljubih paglavčkih.«

Po teh besedah je Maneta odhitela proč, da se je izognila vsem zahvalnim besedam. Odsla je v svojo sobo, kjer jo je gospodar ves ganjen stisnil k sebi in jo poljubil. Maneta je

krepkih, rdečeličnih vnukov in vnukinj, je bil poln življenja. Zvečer je v razkošni hudomušnosti pograbil malo Maneto in jo hotel poljubiti, a Maneta se mu je uprla ko divja mačka in Peter se je ni nikoli več upal dotakniti.

Maneta, ki je bila prav tako marljiva in priročno pri delu, kakor je bila nepremagljiva in trmasta sprčo snubcev, je bila kar neobhodno potrebna v gospodarstvu. Zatorej so jo še nadalje obdržali v službi, da je stari mrko gledal nanjo in sta njegovi hčeri, Berta in Pavlina, obsojali mladega dekleta, češ da hoče očeta dobiti v svoje kremplje.

Maneta je bila zadovoljna in srečna. Z vso dušo je bila v svoji službi, kjer je našla zavetje sprčo naključij in nevarnosti življenja. Prav posebno pa je ljubila vseh šest pšenično-plavih, rdečeličnih paglavcev, ki so se od jutra do večera valjali po senu. Bilo ji je, ko da je njihov velika sestra in njih mala mati.

A nenadoma se je skalila sreča mladi dekli. Ko je nekoč zjutraj nesla dve keblici mleka iz hleva v hišo, ji je zastavila pot grda, rdečelasa ženska in ji porogljivo dejala:

»Ti in vsi drugi boste izginili od tod, ker bom zdaj jaz tu gospodinja! Fayard me bo vzel za ženo. Tu se bo vse predrugačilo in nobeden teh gobcev ne bo zastoj kruha žrl. Pri notarju se bo zapisalo, da je polovica posestva mojega, prav tako bo moj ves denar, vrednostni papirji, nakit, sploh vse, karkoli je ostalo po rajni.«

Te besede so močno zadele Maneto. Vsa razburjena je stekla čez dvorišče in v hišo. »Ta nemarna prikazen bo hišo samo onesrečila in pogubila,« je premislila. »Ženska bo izrabila slabost starega, prisvojila si bo ves denar, vse posestvo, spodila bo obe hčeri, in otročiči, moji ljubljenci, se bodo razkropili po svetu ko jata preplašenih vrabčkov. Ohi, ti moji ubogi otročiči! Kaj bi bilo z njimi brez mene in kaj z menoj brez njih?«

Medtem ko je vsa v skrbeh in strahu preudarjala, se ji je posvetil žarek upanja.

»Kaj pa, če je Polona lagala? To moram zvedeti — in bom tudi koj zvedela!«

Kar naravnost v veliko sobo je stopila, kjer je stari Fayard sam sedel. Ko kri so ji rdela lica, ko je drzno stopila predenj:

»Ali je to res, gospodar, da se boste spet oženili — in da boste celo vzeli tisto — Polono?«

Stari je bil hop osupnil.

»Ničesar ji še nisem obljubil, vendar ne tajim, da se ne bi še enkrat oženil. Težko je življenje brez ženske.«

Maneta je zavpila vsa iz sebe od jeze:

»Če že morate imeti na vsak način žensko, pa se oženite s to ali z ono, le ne s to strašno žensko!«

»Kaj naj storim, če me pa nobena noče? Edino Polona me ni odbila. Nimam kaj izbirati. Mnogo rajši bi vzel tebe, vendar, če si taka, da vsakogar, ki se te dotakne, opraskaš ko divja mačka...«

Dekle je molčala.

»In če bi se te spet kdaj dotaknil, bi me že celo vgriznila, kaj?«

Dekle še vedno ni odgovorila. Povesila je oči. Videti ji je bilo, kako se bori sama s seboj. Nato je mahoma dvignila glavo in je staremu drzno pogledala v oči. Obraz ji je bil blede, a glas ji je bil odločen, ko je rekla.

»Če želite, bom jaz vaša žena.«

Fayard je hotel dekleta kar objeti. A Maneta je odstopila za korak, rekoč:

»Vaša bom, a zato mi boste kaj podarili.«

»Vse ti dam, kar le hočeš.«

skušala misliti na teh šest malih otrok. Tudi se je potrudila, da bi se nasmešnila, a smehljaj ji je zamrl na ustnicah, ki so bile blede kot njen obraz.

Zaprta je oči, ko da bi umirala. Pri tem je pokimala in ponovila besede svoje matere:

»Resnično, prav je imela moja mati, huda reč je ljubezen.«

(Charles Foley)

Haifi in njegov osel

Haifi se tedaj pojavi na obali pri Luksorju, kadar se v Nilovih vodah začno zrcaliti rožnati oblaki jutranje zarje. Haifi je lepo umiti, ima blesteče se belo obleko; njegove urne oči se svetijo ko zlato, in njegov osel, ki se zove Gambetta, je sit, da je kar okrogel, je lepo pokrtačen in osedlan z bleščočim se usnjem. Mnogo tekmecev pride na obrežje, ki so sami bradat možje, visoki, krepki fantje. Nobeden ni tako majhen in slaboten ko Haifi, saj ima Haifi največ deset let in ne bo torej nikoli, da bi bil težkoatlet. Drugim je le do tega, da iz svojih strank izžamejo čim več pijastrov in venomer beračijo, a Haifi želi biti plačan za dobro postrežbo, hoče, da si ga ljudje zaželijo in da si obdrži stalne odjemalce. Kadar ima svojega jezdec na Gambetti, reče »ejj...« in požene osla v tek, on sam pa je na svojih drobnihi, majhnih nogah zmeraj vstric njega in vleče s seboj tudi še površnik ali zavoj z nadevanimi kruhki in še fotografski aparat svojega gospoda, čeprav pripeka sonce ko velikanška peč, čeprav se njegovi žarki vžigajo v puščavski pesek, tako da prodira žgoča vročina v malega Haifija zano od spodaj in od zgoraj. Konček svojega kaftana si vtakne v usta, ko da si s tem gasi žejo in dokler še more dihati, dokler mu še utripa srce, bo Gambetta urno teklen naprej, bo stopal po strmih pobočjih in po ostrih pečinah ob prepadih, zmeraj »ejj...« Gambetta, »od te do druge skrivnostni mesta Teb, ki je neizmerno v svojih razvalinah.«

Če je kje kos poti, ko stopa osel v koraku, ali če počiva, ker se je utrudil jezdec — ni se utrudil osel ali Haifi — jezdec se je utrudil, tedaj se začne Haifi pomenkovati. Tu in tam je pobral kako zrnce angleščine in si je nabral, kakor si golobček nabere zrnc v golšo; tako borna in majhna je za njegova angleščina, saj je šele eno ali dve leti v službi. A dasi more o sebi govoriti le kot o »this boyu« — o tem dečku — ker besedice za »jaze« še ne pozna, je vendarle zabaven in ljubezniv. Efendiju ponudi kako svojo dobro cigareto, namesto da bi ga prosil drobiža za cigaretni tobak. Po ure dolgo čaka na samem pripekajočem soncu, ne da bi se ganil z mesta, da le efendiju ne bo treba iskati ga ali ga poklicati. Kadar se tuji gostijo, tedaj Haifi pogrne mizo in streže in je za to malča v hotelu in pri nakupovanju popotnih spominov. Zvečer pa je vsakdo, ki je jездil z njim, teh misli: »Prekrasne, veličastne so te Tebe. A ta mali fantič z oslom je pa le nekaj najlepšega od vsega.«

Naklonjenost donša zlato, in noben poganjač oslov ne zasluži toliko kot Haifi; nobeden ne stoji zvečer tako strumno ob glavi svojega živinčeta, nobeden ne bo drugo jutro tako urno spoznal svojega efendija iz množice drugih in ga živahnih oči pozdravil ko Haifi. Brž ko nato odrine barčica in je že zadosti dolgo nežno mahal za njo, se mali fantič povzpne na Gambetto ko kaka opica, napravi nato krasno jezo naokoli, pri čemer meče osel ko v navdušenju vse štiri kopita zaeno v zrak, nato pa odrineta domov, v veličastno hišo očetova.

Oče in mati sta zmeraj doma; brat Muhmadi in njegov osel Bonaparte sta tudi že dolgo doma; kokoši in golobje že spijo; psi le še po tihem bevskaajo, ker ni nobenemu tujemu življenju na tej strani Nila kaj oporekati, zakaj, vse tiste gospe in gospodje iz Amerike in Evrope, se pogrezajo zdaj tam v Luksorju v svoje blesteče se kopalne banje, se škropijo s prho in se pripravljajo na slavnostno večerjo. Haifi še ni torej. Haifi ima še mnogo dela, preden bo mogel večerjati.

Očetova hiša ima veliko stanovanj. Okrog dvorišča se vrsti ilovnata koča za ilovnato kočo, vse je kakor trdnjava obdana z debelim obzidjem iz gline. Tu spijo starši, tu jedo, tu stanuje Gambetta, tu stanuje Bonaparte, tu spi Muhmadi in v tej mali luknji — kočici, ki je bolj slična pasji kolibi kot človeškemu bivališču, spi tudi Haifi. In kakšno je vse to, kako nepomembno, zanemarljivo! Vse čaka samo Haifija, ki najprej oskrbi Gambetto, mu da ovsu, mu prinese vode, mu nastelje. Nato oskrbi še Bonaparta, ker mu Muhmadi komaj odvzame sedlo in rajši brezsrčno leži v svojem bivališču, češ »ti stari osel, sam si pomagaj,« in slednjic vzame Haifi še metlo v roke.

Nato sledi obračun z očetom. To je resna ura, zakaj brez olepšavanja bodi povedano, da je ta častiljivi, molčeci, na pogled vprav plemeniti poglavar družine ves dan čakal samo na denar, ki mu ga bosta njegova dva sinova prinesla domov. Niti enega sivega lasu nima še v bradi, mogoče je komaj štirideset let star, a v Egiptu ne dela nihče, ki je lastnik trdnjavi podobne ilovnate zgradbe, dveh oslov in dveh sinov. On le moli, pridno kadi, použiva vse tiste dobre kaše, čežane in omake, ki jih mati skuha, včasih si privoščiti tudi kakega golobčka ali nekaj jajc, pije dvanajstkrat na dan svojo

črno kavo, spet moli in kadi, dokler ne napoči ura, da se odpouči od vseh težav tega življenja.

Muhmadi prinaša malo denarja domov; efendiji ga nimajo radi, mimo tega ga pa več kot polovico utaji. Najrajši bi imel tudi on že sinove in svoj mir. Močan je ko medved, kocine mu poganjajo iz brade in oči so mu zaspane. A Haifi s svojim jasnim glasom in zvenketajočim, polnim mošnjikom iz svile je povsem drugačen. Haifi se rad pobaha s svojim bogastvom, ponosen je na svoj zaslužek. Vse pokaže, a oddati noče vsega. Potrebuje nov kaftan in milo, čistilo za oslovo opremo, nov jermen; potrebuje mnogo cigaret, da jih more ponuditi drugim; rad vrže kak pijaster med paglavce, da ga občudujejo. Slednjic pa le odda očetu dvakrat toliko kot veliki brat. Očeta je besedovanje razvnelo, mati je hvaležna in vdana, Gambetta mirno žveči svoje zrnje, nato sledi skuša, nato nastopi noč...

Če se zvečer kje sprikaajo, ker kak poganjač ni zadovoljen s plačilom in bakišem, pa pokličejo Haifija, ki si da vse razložijo: kako dolga je bila ježa in kam, koliko je ponudil efendi in koliko je zahteval poganjač. Včasih razsodi tako, da je ježa že preplačana in tedaj vzame svojim po deset ali dvajset let starejšim tovarišem denar iz mošnjčka, rekoč: »Fant se je zmotil,« in da efendiju nekaj pijastrov nazaj. Ali pa žalostno zmajuje z glavo, na široko razpre svoje rjavozlate oči in zatrjuje, »little bakiš, mastere; potem mora skupuh še enkrat seči v žep, in to tudi stori, zakaj Haifi jeva beseda zmeraj obvelja. Kako je to? Ko je tako majhen in nima še nič izkušenj? Haifi je pameten in pravičen, to mu bereš s čela in z ustnice; vsak človek in vsak osel to občuti.«

Kako šele Gambetta! Gambetta nikoli ne stoji osedlan in obrzdan na soncu, če se njegov jezdec pogrezne v grobove, zakaj Haifi dobro ve: to traja uro dolgo in za uro časa se

Ljubi, mali Andi

I.

Nekega lepega, poletnega jutra je šel v Londonu ljubi, mali Andi s svojo pestunjo na sprehod v park. Na potih je bilo vse živo ljudi, vsi so občudovali krasoto cvetja in marsikak sprehajalec je pogledal tudi Andija, ki je videti zdaj ko angelček, čeprav ima že sedem let. Pestunja pa to ni všeč, precej stroga je.

Pravkar ju je prešla stasita gospa; pot je ozka — zdajci se gospa okrene ko blek in prisoli gospodu, ki gre poleg nje, silovito zaukniče. Nastane prepri, ljudje se zbirajo, pride policija — in pestunja potegne svojega varovanca hitro za seboj, da ne bo priča takemu prizoru. Nekaj časa gre vsa razburjena in molče dalje. Nenadoma vpraša Andi:

»Kako vam je ugajala tieta gospa?«

»Kakšna gospa?« se dela pestunja nevedno.

»No, tieta, ki je gospoda tako oklofutala!«

»Niti videla je nisem.«

»Tako. — Meni namreč ni bila prav nič všeč,« pravi Andi. »Ko je šla mimo, mi je stopila na nogo, in jaz sem jo vštípnil v bedrol.«

II.

Nekoč pričakujejo Andijevi starši visokorodnega gosta. Mr. Maugham se je napovedal, da pride na čaj — in to ni karibodil! Mr. Maugham je eden najbogatejših in najbolj učenih zbiralcev umetnin, in Andijev oče komaj čaka, da bi mu razkazal svoje umetnine.

Anekdota

Napeta drama

Angleški pisatelj, čudak, Bernard Shaw je ravnatelj velikega londonskega gledališča priporočil dramo nekega mladega pisatelja, češ da je jako napeta in učinkovita.

»Prav,« je odvrnil ravnatelj, »ali mi morete z nekaj besedami povedati vsebino?«

»Seveda,« je pripomnil Shaw, »kar poslušajte! Prvo dejanje: On ljubi njo, ona ljubi njega. Drugo dejanje: On ljubi njo, ona ljubi njega. Tretje dejanje: On ljubi njo, ona ljubi njega.«

»To se vam zdi napeto? Iz tega se vendar ne more razplesti drama?« je pripomnil osupli ravnatelj.

»Kaj da ne!« je odgovoril Shaw. »Ona je seveda v vsej igri ista oseba, a on je v vsakem dejanju druga oseba!«

že izplača razsedlati osla in mu odpeti uzdo. Človek niti verjeti ne more, kako zna ta mršavi palček, po imenu Haifi, vzdigniti težko sedlo in ga posaditi na osla — vendar se mu to zmeraj posreči. Drugi oslovski poganjači ne ravnaajo tako. Gambetta nikoli ne stoji pred gostiščem, kjer je njegov jezdec ali kjer dobi Haifi kak požirek, ne da tudi on ne bi bil napojen. Gambetta je tudi obdrgnjen s slamo, če moker in utrujen pride domov. Gambetta dobi zjutraj in zvečer poljub na mehki smrček, in ker ni Gambetta nikdar tepen, teče tudi brez batin tako hitro, kakor zaukaže Haifi.

Dvakrat, trikrat na leto so ondi v Luksorju dirke vprico visokih tribun in visoke gospode. Okrog dirkališča je vse živo luksorskega ljudstva, nekaj tisočev ljudi je zbranih. Dirkaajo kamele, konji, osli. Nazadnje je dirka oslovskih poganjačev. Tedaj je zmeraj Gambetta zmagovalac, vsi stavijo nanj in dobijo vsaj toliko denarja nazaj, kolikor so ga vplačali. Haifi jezdi brez palice, reče samo »ejj...« in Gambetto prešine neskončna častihlepnost, oči se mu zaleskečejo, če ga ogroža kak drug osel, noge meče kvišku ko kozel in je zmeraj prvi. Potem je vsa množica divje navdušena. »Haifi! Gambetta! Haifi! Gambetta!« — in oba sta ponosna, ko delijo nagrade in obema se smeje srce v prsih. »Mene jezdi najboljši jezdec,« si misli Gambetta, in Haifi si misli: »Jaz imam najbolj urnega, najkрасnejšega, najplemenitejšega osla na svetu.«

... V Nilovih vodah se potepa mikroba, ki zagnezdi v človeka in žival bolezen, ki se ji pravi bilharzia. To je ostudna, huda bolezen, ki ji nujno sledi smrt. Seveda je mogoče, da se je kaka druga strupena klica vgnezdila v Gambettovo črevesje. Kdo ve. Nobenega živinozdravnika ni bilo najti, ko je bilo Gambetti slabo, ko ni mogel več stopiti na noge in je hropeče dihal. Potem je šlo vse strašno hitro h koncu, truhel je bil od krčev napet, še enkrat je odprl oči, ko so curkoma lile Haifičeve solze med ječanjem na njegovo glavo. Potem je bilo vsega konec, in ostanek... Gambetta je bil mrtev in je izginil, ko da bi ne bil nikdar živ. Njegova lepa spalnica je bila prazna, njegova stela požgana, in kjer je nekoč bival, ondi se valja majhen, ubog deček, otroček z zalepljenimi, rdečimi očmi in nič več ne vstane, ko se začne daniti, in nič več ne pride h kotlu, ko je skuhana kaša, le joka se in izgublja v žalosti še tiste bore mišice in za spoznanje masti z udov, in tako dan in noč, dan in noč.

Kam je šla vsa tvoja pridnost, vsa tvoja vnema, tvoja poštenost in pamet, mali Haifi? Oslovski poganjač brez osla — zdaj nimaš kaj opraviti na obali in skoraj ne bo nihče več poznal tvojega lepega, hrabrega obraza in tvojega ljubkega imena: Haifi! A kaj bi s tem! Sijaj in slava, ki si ju izgubil, to bi se že dalo preboleti, ko bi ne bilo tiste luknje v svetu, kjer je bil Gambetta! Če bi le mogel spet poljubiti njegov topli, mehki smrček, objeti njegov gladki, vlažni vrat! Če bi le ne bilo te strašne bolečine v prsih, ko da bi le kdo porinil kamnitni valjar pod malega Haifija. Saj novega osla ne morejo več kupiti; saj niso nič štedili v dobrih časih, ko se je denar kar usipal v kočo. Saj so mislili: oba sta mlada, Gambetta in Haifi, počemu bi človek mislil na prihodnost? A zdaj je prvi mrtev in drugi je uničen — odkod bi mogel priti nov osel? Pa če bi prišel, ali bi bil to Gambetta...

Seveda, to gorje ne bo večno. Nekoč se bo Haifi izkopal iz žalosti; v Luksorju bo dobil delo, čistil bo čevlje pred kavarnami, odpiral in zapiral bo vrata pri avtomobilih in kaj podobnega, kar pač zmore tako fantič brez osla. Toda — ali je to še naš Haifi? Zdaj mu moreš dati vsega: denarja, osla, sedlo, bele kaftane, vsega v izobilju — in vendar — prejšnjega Haifija ne bi več dobil. Takole felahsko otroče je le za kratko dobo v cvetju... (Balder)

Vse so storili, da bi bil mr. Maugham dobre volje, in ker je znano, da so mu zlasti otroci pri srcu, naj bi bil tudi Andi pri čaju. Mama se nekoliko boji, kar trese se, saj dobro pozna svojega ljubega, malega Andija. In ko je Andija umila in preoblekla in ga uredila in mu še poslednjic počesala plave lase, ki so mu tako ljubko štrleli nad čelom, mu prav mило proseče reče:

»Kaj ne, Andi, da si ti moj dobri, mali fantek in da ne boš zija! v nos gospoda Maughama? Veš, ta gospod ima jako debel in rdeč nos. Pa nima rad, če kdo zija vanj.«

Andi obljubi, da bo priden fantek, in se jako potruži. Vse čas ne pogleda gospoda Maughama, ki sedi zraven njega in mu polaga najboljše slaščice na krožnik in ga ljubeže — in Andi, ki je ves prevzet od tega nosu — ne črne niti besedice! Vse lepo mirno poteka. Na mizo prinesejo čaj, mama si oddahne in pravi:

»Tako, Andi, zdaj pa le pojdi. Lepo se poslovi od gospoda! Andi vstane in pravi: »Zbogom, gospod Maugham!«

Odide k vratom, se obrne in lepo pomaha z roko, rekoč: »Zbogom, gospod Maugham!«

Zdaj se ne bo nič več ničesar pripetilo. Mama naliva čaj. Andi že drži za kljuko. Zdaj je že zunaj.

Mama vsa srečna ponudi skodelico gospodu in pravi: »Izvolite sladkorja v nos, gospod čaji!«

(G. F.)

»Aha, ti pa upet politizirajo!«

širite katoliško časopisje!

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16			17			18				19				
20				21			22				23			
24	25	26		27			28			29	30	31	32	
33				34			35	36	37	38	39			
40				41	42	43	44				45			
46			47	48	49	50			51					
52	53	54				55			56		57	58	59	
60			61			62			63	64	65			
66			67			68	69	70		71				
72			73	74	75			76			77			
78	79	80		81				82			83	84	85	86
87				88				89			90			
91				92				93			94			

V vsak prostorček vstavi po eno črko. Besede se začno pri številkih, niso pa pri debelejših črtah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. pletena posoda, 4. prebivalec Jugoslavije, 7. predstojnik samostana, 11. majhna ura, 16. važen del glave, 17. izumirajoča divja žival, 18. velika sibirski reka, 19. delavec v premogovniku, 20. druga beseda za znanost, 21. prijatelj tuje lastnine, 22. kraj iz svetega pisma, 23. bližnja zvezda, 24. velika kača, 27. skrajšano žensko krstno ime, 28. tuja beseda za zagon, 29. rusko pristanišče ob istoimenskem morju, 33. odeljena korenina, 34. koristna vrsta žival, 35. kraj ob Donavi v Sremu, 39. strupena žuželka, 40. nekdanja pokrajina v srednji Grčiji, 41. pristaniško mesto na zahodnem obrežju Finske, 44. druga beseda za pristanišče, 45. druga beseda za vrsto, 46. majhen zajec, 50. priprava za merjenje časa, 51. leposlovna oblika, 52. domače obuvalo, 55. del glave, 56. tuja beseda za pripravo, 60. ženska oseba iz svetega pisma, 61. gruča prsti, 62. del obraza, 64. del telesa, 66. mesto v Srbiji, 67. mesto v zahodni Romuniji, 69. slavnostna poveljujoča pesem, 71. kuhinjska potrebščina, 72. moška oseba iz sv. pisma, 67. tuja beseda za krožek, 76. skrajšano žensko krstno ime, 77. vrsta davšine, 78. del telesa, 81. gorata hrvaška pokrajina, 82. človeška naselbina, 83. nadležna žuželka, 87. planinska rastlina, 88. svet jezik južnega budizma, 89. sladka tekočina, 90. druga beseda za jarek, 91. naslovna moška oseba iz Gogolovega romana, 92. močvirni plin, 93. trgovski izraz za predplačilo, 94. tatarski poglavar.

Navično: 1. druga beseda za kovanje, 2. ud družine, 3. kraj v vzhodni Slavoniji, 4. slovenski pojem, 5. tuja beseda za spretnost, 6. slovensko žensko krstno ime, 7. del cerkve, 8. vrsta zvoka, 9. tuja beseda za zgodovinske zapise, 10. jezero v Abesiniji, 11. kemična prvina, 12. železniška postaja v Sremu, 13. gora v zahodni Mali Aziji, 14. vladarski naslov, 15. kraj v Franciji, 24. druga beseda za zapoved, 25. nevestin delež, 26. vzhodni krivoverec, 30. slovenski nabožni pisatelj, 31. domača žival, 32. ribiška potrebščina, 36. nebesno telo, 37. del utrdbe, 38. okusna pijača, 42. tuja beseda za listino, 43. pristaniško mesto v severni Afriki, 44. indijanska lovna priprava, 47. papirnato pokrivalo, 48. sestavina zraka, 49. vrsta pokrivala, 52. druga beseda za vrednost, 53. rimski pesnik, 54. turški naslov, 57. slovenski mladinski pisatelj, 58. pripadnik izumirajočega naroda, 59. pritok reke Drine, 63. posebne vrste posušena klobasa, 64. slovenski slovstveni zgodovinar, 65. poljski plevel, 68. beneški denar, 69. druga beseda za obrežje, 70. grad na severnem obrežju Jadranskega morja, 73. hranilna potrebščina, 74.

oblika cvetenja, 75. skrajšano moško krstno ime, 78. druga beseda za lučaj, 79. tuja beseda za časovno razdobje, 80. mlečni izdelek, 84. domača žival, 85. turški naslov, 86. reka v Ukrajini, 127. prašič, 128. praba, 129. pika, 130. kreča, 131. branik, 132. Batum, 133. Bari, 134. Novi, 135. pasta, 136. kosa, 137. Besi, 138. Levi, 139. Litija, 141. bala, 142. raca, 143. kava, 144. lava, 145. ralo, 146. Sana, 147. Donava.

Navično: 1. prema, 2. Dornava, 3. rosa, 4. Kaniža, 5. Soli, 6. baraka, 7. saje, 8. Monako, 9. rele, 10. Sahara, 11. Liše, 12. Makole, 13. gaza, 14. lilijska, 15. Jaka, 23. lipa, 24. dama, 26. letov, 28. para, 30. palec, 32. kača, 34. talat, 36. maža, 38. namen, 39. seja, 40. soda, 41. talat, 42. soha, 43. motor, 44. vrana, 45. kaša, 46. Ženeva, 47. vodometa, 48. koruza, 49. kulisa, 50. komora, 51. Kapitol, 52. peča, 54. Rača, 56. vaza, 58. tabor, 60. mati, 62. gača, 64. Cabar, 66. jaglo, 67. solza, 74. balon, 76. baker, 77. Valona, 78. roža, 79. Manto, 80. vrela, 81. Metava, 82. porok, 83. Lastovo, 84. repa, 85. vabilo, 86. bahač, 87. Jagode, 88. salo, 89. lisa, 96. tača, 98. maša, 100. sadjar, 102. čekan, 104. bata, 106. zavod, 108. čelo, 110. vile, 111. koja, 112. vada, 114. Nikšić, 116. torba, 118. marka, 120. narda, 122. parnik, 124. Hartum, 126. gorila, 127. pravica, 128. pristava, 129. pisava, 130. kresilo, 131. bravina, 132. batina, 133. Baba, 134. Nora, 135. Paka, 136. Kola, 137. bera, 138. lesa, 139. Lido, 140. Java.

Rešitev ugank

z dne 19. junija

Rešitev zlogovne križanke

Vodoravno: 1. predor, 3. roka, 5. soba, 7. Samo, 9. res, 11. Lima, 13. Galija, 16. mana, 17. sani, 18. lara, 19. Jena, 20. leha, 21. Peko, 22. Zalika, 23. livada, 25. Zale, 27. kapa, 29. kopa, 31. raka, 33. Leda, 35. Jara, 37. Panama, 39. setev, 40. sova, 41. talec, 42. Soča, 43. motiv, 44. vraža, 45. kamen, 46. žej, 47. voda, 48. kolar, 49. kuha, 50. Koter, 51. kanape, 53. šara, 55. Neva, 57. dola, 59. Ruma, 61. liga, 63. moča, 65. pijača, 67. Solčava, 68. zmet, 69. borza, 70. Tisa, 71. žara, 72. Bartol, 73. globa, 75. zabava, 78. roman, 80. Vreme, 82. pola, 84. reva, 86. Baja, 88. salon, 89. liker, 90. loža, 91. toča, 92. tarok, 93. stopa, 94. Bihač, 95. golota, 97. Sama, 99. nasad, 101. Vače, 103. vaba, 105. voza, 107. Loče, 109. devica, 111. košava, 113. Jarnik, 115. Kantor, 117. tamar, 119. vodnar, 121. lopar, 123. Lehar, 125. jagoda,

Šah

V tekмах za državno medklubsko prvenstvo je v dravski banovini Mariborski šahovski klub tudi v revanšni tekmi porazil Celjski šahovski klub in sicer z rezultatom 5 in pol : 2 in pol. V jeseni se bosta torej sestala Mariborski in Ljubljanski šahovski klub pri nadaljevanju medklubskih tekem. V savski banovini je zmagal zagrebški Amaterski šahovski klub, ki je z visokim rezultatom odpravil šahiste iz Karlovca. V semifinalnih tekmah se bosta tako srečala najverjetneje Ljubljanski šahovski klub in Amaterski šahovski klub ter Belgrajski in Subotški šahovski klub. Končni rezultat teh tekem je težko predvideti, favorita za finale sta pa vsekakor Ljubljanski in Belgrajski šahovski klub. Ljubljanski šahovski klub ima tudi letos lepe izgleda, da obdrži državno prvenstvo, če bo te tekme vzel resno in se nanje skrbno pripravil.

Na turnirju v Nordwijkju je presenetil s sijajno igro sedaj nemški velemejster Eliškases in je imel pred poslednjim kolom zmago že skoraj zagotovljeno. Njegovemu mu je bil samo še Keres. Presenetil je s slabšimi uspehi bivši svetovni prvak dr. Euwe, ki je doživel hud poraz proti Keresu. Naš državni prvak Pirc je sicer nesrečno izgubil proti Estoncu Schmidtu, toda si je pozneje z zaporednimi zmagami proti Spielmannu, Bogoljubovu in dr. Tartakowerju zagotovil najmanj četrto mesto. To je pri tako močni zasedbi lep uspeh, ki bo popolnoma popravil Pirčev slabši uspeh na turnirju v Ljubljani.

Kandidat za svetovno prvenstvo Salo Flohr je pred matchem z Mikenasom igral simultanko v Kanasu z rezultatom +32, -2, =17 in v Rigi +21, -16, =13, kar je zelo lep rezultat. V matchu z Mikenasom je zaigral silovito in je od prvih petih partij dobil štiri in eno remiziral. Po peti partiji je moral biti

match prekinjen, ker je Flohr zbolel. Iz matcha pri našemo partijo, v kateri je Flohr z izvrstno tehniko izkoristil majhno prednost.

Flor — Mikenas

1. Sg1—f3, Sg8—f6; 2. c2—c4, g7—g6 (t. j. tzv. kraljevo-indijska obramba, ki je sedaj manj v modi kot Njembcičeva-indijska obramba); 3. Sb1—c3, Lf8—g7; 4. e2—e4, d7—d6; 5. d2—d4, 0—0; 6. Lf1—e2, Sb8—c6; 7. d4—d5 (nastala je tipična pozicija za to obrambo. Beli obvlada več prostora, črni pa išče izglede v napadu na beli centrum); 8. 0—0, c7—c5 (močnejše je c7—c6); 9. Le1—f4, Sf6—e8; 10. Dd1—d2, Lc8—g4; (ta izpad ni dober, ker vodi do izmenjave lovca za konja); 11. h2—h3, Lg4—f3; 12. Le2—f3, e7—e5; (to še bolj pokvari črno pozicijo. Boljše je bilo Sb8—d7); 13. d5—e6 e. p.; 17. e6; 14. e4—e5 (grozilo Lx7 in e5x4; 15. Dd2—f4, Lg7—e5; 16. Df4—g4, Dd8—e7; 17. Ta1—e1, Sb8—d7; 18. Lf3—d1, {grozi f2—f4 in napad na vsej liniji.) Se8—g7; 19. Ld1—c2, kg8—h8; 20. kg1—h1, Ta8—f8; 21. f2—f4, Le5—d4; 22. Sc3—b5, Sg7—f5; 23. Le2—f5, g6—f5; 24. Dg4—f3, a7—a6; 25. Sb5—d4, c5—d4; 26. Df3—d5! (s tem izlazi beli menjavo dam in premoč kvalitete odloči.) e6—d5; 27. Te1—e7, Sd7—c5; 28. c4—d5, Sc5—e4; 29. kg1—h2, d4—d3; 30. Tf1—d1, d3—d2; 31. g2—g3, Tf8—c8; 32. Te7—e4, (edino proti grožnji Tc8—c1, toda zadostno.) f5—e4; 33. Td1—d2, kh8—g7; 34. kh2—g2, Td2—f2; 35. kg2—f2, kf6—f5; 36. kf2—e3, h7—h5; 37. Td2—g2 (grozi z g2—g4 napraviti vezano prosta kmeta, ki morata igro hitro odločiti. Črni proti tej grožnji nima dobre obrambe.) Tc8—g8; 38. g3—g4+, h5—g4; 39. h3—g4+ partija je bila tukaj prekinjena in črni se je brez igre vdal. Po izsiljenem Tg8—g4, Tg2—g4, kf5—g4, ke3—e4 je končnica s kmeti za črnega popolnoma izgubljena.

Razvezano snopje

Kmetijski upori

Vzroki kmetijskih uporov so: Prehod od naravnega gospodarstva k denarnemu. Prej so graščaki uporabljali poljske pridelke za prehrano svojih služabnikov in vojakov, zato niso zahtevali od svojih podložnikov več, kakor so mogli porabiti ali hraniti. Ker pa so zdaj lahko svoje dajatve prodajali za denar, se jih je polastil pohlep po denarju. Svojim podložnikom so nalagali vedno večje dajatve, pa tudi nove. Povečali so tudi tlako. Poleg vsega tega gorja so prišli še Turki. Pustošili so naše kraje in mladino odvajali v sužnost. Kmetje so morali utrjevati mesta in gradove, sami pa niso imeli pravice, da bi se zatekli v ta utrjena mesta. Zaradi obrambe je deželna gospodarka nalagala nove davke. Tudi sodelstvo je bilo pristransko, saj je bilo v rokah teh zemljiških gospodov, in vse pritožbe kmetov niso zalegle prav nič. Bedo kmečkega stanu so povečale še razne vojne, kakor vojna za celjsko dediščino, z Benečani in drugimi. Beda zaradi neprestanih vojn, beda zaradi propadanja kmečkih posestev, dajatve in tlaka, razni davki, vse to je gnalo slovenskega kmeta, da je iskal pravice v uporih.

Prvi večji upor je bil leta 1478 v Ziljski dolini, kjer so se kmetje združili v tajne zveze ali »punte« z obvezo, da bodo dajali graščakom samo toliko, kolikor jim gre. Premagali so jih Turki, ki so prav takrat vdrli čez Predil na Korosko.

Leta 1490. in 1495. sta bila manjša upora na škofjeloških posestvih in gornjejski graščini. L. 1515 je izbruhnil upor na Kočevskem proti kočevskemu graščaku Juriju Turnu. Geslo upornikov »Za staro pravdo« je hitro zajelo Kranjsko, Štajersko in Korosko. Po brezuspešni pritožbi pri cesarju Maksimilijanu so kmetje napadli gradove. Plemiška vojska je premagala Koroske pri Starem dvoru blizu Velikoveca, Štajerce pri Vuzenici pri Celju, glavno skupino upornikov pa pri Brežicah. Ko so Kranjci uvideli neuspeh glavne skupine, so se razšli. Kmetom pa so plemiči naložili nov davek: puntarski davek.

Leta 1572 je izbruhnil največji kmečki upor, in sicer zaradi madžarskega graščaka Ferencza Tahija, ki je imel svoja posestva v Susedgradu pri Stubici v hrvaškem Zagorju in v Stattembergu pri Makolah na Štajerskem. Uporniki — hrvaški in slovenski kmetje — so hoteli ustanoviti kmečko državo z enakimi pravicami in dolžnostmi, splošno davčno in vojaško dolžnost ter ukiniti carine in

Rešitev zlogovnice

1. mahagonovina, 2. legitimacija, 3. Gregorijev vrh, 4. helioterapija, 5. gričevje, 6. Želena, 7. Mošenjska planina, 8. vegetarijanec, 9. Limarijska planina, 10. keramika, 11. ceremonija, 12. leksikografija, 13. pobiljševalnica, 14. živinozdravnik, 15. racionalizem, 16. Morozinski otok. Male grehe grizemo, velike cele požiramo.

mitnino. V Zagrebu so hoteli postaviti posebno cesarsko vlado, ki bi pobirala davke in branila mejo pred Turki. Voditelji upora so bili: Matija Gubec, Ivan Posavec in Ivan Mogaič, vojni poveljnik je bil Ilija Gregorčič. Ko se je hotel združiti s štajerskimi kmeti, je bil 8. februarja 1573 premagan od vojske štajerske gospode, naslednji dan, 9. februarja, pa je bila vsa glavna kmečka vojska premagana na Stubiškem polju od hrvaške plemiške vojske. Dne 15. februarja se »kmečkega kralja« Matijo Gubca posadili na razbeljen železni stol, mu posadili na glavo razbeljeno železno krono, trgali s kleščami z njega meso in ga nazadnje razčetrili.

Težki davki, ki so nastali zaradi tridesetletne vojne (1618—1648) so bili vzrok novim uporom.

Leta 1627 je izbruhnil upor okrog Tolmina, ki se je po posredovanju cesarske komisije mirno končal. Leta 1631 je bil upor v Kočevju in Metliki. Večji upor je nastal leta 1635 v Savinjski dolini. Upornike je razkropilo vojaštvo. Manjši nemiri so bili v letih 1644, 1650, 1675 in 1687. Leta 1713 je zaradi novih davkov in proti grofu Antoniju Coriniju nastal veliki tolminski punt, ki je zajel skoraj vsa Gorisoka. Graničarske čete pa so ga udušile. Enajst upornikov so obsodili na smrt. Ta upor nam opisuje tudi pisatelj Pregelj v svojem romanu Tolminci.

Leta 1848 je prišel kmečkemu stanu svobodno in njegov položaj se je tedaj zboljšal, tlaka in desetina sta odpadli, kmetu so bile priznane njegove pravice in kmet je zadihal v novem življenju.

»Lej, lej... kar zdi se mi, da so tole sledovi slonov...«

Frtaučku Gusl ma beseda

glih in eden drugmu pudoben, ket krajcer krajceri. Pa nisma, koker se vid.

Sej ne na rečem, mugoče sa bli ta peru lde, ke jih je Buh ustvaru, drgačen, koker pa sma donons. Za kurita in druge take dubrote se tiste čase prou gvišen nisa lde tku med saba preklal in mrcvarel, koker se zdej mrcvarma. Mrzvar se pa mende zatu nisa tekat med saba, ke tekat kurit in druge take dubrot sploh se ni blu na svet. Ud šampanca se tekat lde se sajnal ni, zdej ga pa tku ubrajtja, de se kar ublizujeja, če le slišja ud nega. Lungbratna, bečka šniela sa rešovanem krumpirjem, al pa kukuš sa ble lde tud se španske vasi. Za kua b se pa pol preklal med saba? Tiste čase se res ni splačal. Dondons je pa use čist drgač na svet, koker je blu tekat. Ce maš kej pud paucam, koker se prau, ti je use na razpulgajne, kar t srce puželi. Sevede, pol pa ni ne čudenga, če dondons usak kar kupni, de b hiter dubu kej pud pauc. Zatu sa se pa lde tud začel preklal med saba za usak šmoren.

Sam zavle tega se je rudila tud foušija med ldmu, če prou ni foušija Bugu dupadliva.

De se lde med saba kar na morja več zastopet, pa ni nubeden drug uržah, koker sam tist babilonsk turen. Ce b babilonskega turna na začel zidat, bi se prou gvišen med saba še dons dober zastupil. Kene tekat, ke je Buh Adama in pol še Eva u raj pustavu, sta prou gvišen uba guvorla en jezek, de sta se zastupila. Ce b Eva guvarila kuhlajč, Adam pa jugosluvenarst, b se sploh na mogla zastopet in b Eva tudi na mogla Adam s tistmu jabukam zapelat. Tist jabuk je pa uržah, de morma zdej na tem svet taka brunda toučt.

A b na blu fajni, če b bli še dons usi u raje in se lepu med saba zastupil. Gespud dohtar Korošec, pa gespud dohtar Kerek, koker tud gespud dohtar Kramer, b bli lohka zmeri skp. Še gespuda Puelna b medse puvabil, če prou ni dohtar, de b jih unterholtu, ke gespud Puel je koker ustvarjen za unterholtenga. Keder se spounem na tist jabuk, ke je uržah, de se zdej eden druga čez rama gledaja, sem tku jezen, de b sam sebe zgrizu. Ceu svet more zavle tega trepet.

Tu se pa še du dons ni mogel dugnat, kašen jezik sta prouzprau Adam pa Eva guvorla. »Jutro« in pa negau popodansk repek trda, de sta guvorla jugosluvenarsk, ke druga jezika tku ni blo tiste čase še na svet. Ce je res, pa na vem.

De sa bli jugosluvenari tist, ke sa tli babilonsk turn sezidal not gor du nebes, se pa bi verjeten. Še jugosluvenari čja met zmeri kašen ekstravuršt. Bugu pa ni mogel bit tu pu vol, de b jugosluvenari na začel še gor u nebesah kašna zgaga delat, koker maja navada. No, jim je pa kar ajnfoh jezike zmešu, pa nisa mogel nekamer več naprej, ke se nisa več zastupil

med saba. Sevede jih je tu jezil, pumagat s pa nisa mogel, čeprou sa z usem žaubam namazan. Ce pa Buh reče enkati: ne, jim tku nubena žauha več na pumaga.

Koker sem slišu, leži še dons ves tist stauben materijal, ke je ustou ud turna, tam tku, koker sa ga tekat pustil. Ce b mogel kerga dubit, de b nam tist stauben materijal u lhlana zvozu, pa b lohka naš špetau ta nar mn u pet štku sezidal. Puseben, ke en par fur peska že tku leži tam pr našmu špetale. Kar prec b ga lohka sezidal, čeprou b nam naš brati na tli prskočt na pumuč. Kar b nam ud špetala ustal materijala, b se pa tud še kuludvor lohka pustavu pud zemla, koker ga lhlancani želema, sevede, če b Buh tudi našem zidarjem pred jezike na zmešu, koker jih je babilonskem. Noja, pol b mogel pa tud mi pestit useskup u šti. Sej zavle tega b na šou še svet cu grunt. Vajen sma že tku usega. Ce b se nam začel zdej kar naenkat dober gudit, b tku murde na mogel zdražat. Člouk se more ja usake reči pred prvadet, drgač mu še škodje. Ce nam boja kerakat saše ceste tku zrihtal, koker sa ble tiste, ke sa nam jih na vselejme letas kazal, še ni gvišen, če boma znal pu nh hodet. Še ta narbl se boma zadovalne pučutil, če bo use tku ustal, koker je že ud nekde.

Čakte no! Zdej, ke sem glih per pisajni, nej pa še tu puvem, de sem biu una nedela spet na jurjevajni. Tista gespada, ke je priredila ta reč gor na Grad, je tku hitela delat za narod, de je use tekel ud ne. Gespud Olup je biu pa še puseben priden. Na vem že kulc tucatu šnajetihelnu je punucu, de s je sprut pot brisu. Prou lušten je blu gor škoda, de na morja za usaga Jurja, kulker jih je u lhlana, priredit jurjevajne. Mal preveč jih je. Jest na vem, kulker jurjevajni b mogel priredit vsak dan, če b tli, de b usi lhlanski Juri prišli na soj račun. Murde b šlu na ta viža, če b usaka miza pusebi s starem žaklem zaplankal, koker je bla zdej grajska restauracija. Pol b lohka pr usak miz

sojga Jurja praznuval, pa b šlu. Člouk s more znat holt pumagat. Sej se da use naredit.

Prmejdunil! Dons mam tulk ene reputije u glau, de b kmal na prefesarske volonterje puzabu. Gespud dohtar Ozvald je zadenč dau soje nasvete u »Sluvenec«, kuku b se brezposelnem prefesarjem dal pumagat. Tist ud strganga rukava, palce beraške in pa prazenga bukala, je prou dober puvadu. Tu jest z ubema rukama pudpišem. Ampak jest b dau še bl pameten nasvet. Gespud brezposelnem prefesarjem b se dal tud brez palce beraške in pa prazenga bukala pumagat. Pa še čist ajnfoh b se dal tu naštimat. Kene, prec ke b štedent napravu prefesarska skušna, al izpit, koker se prau pu jugosluvenarsk, b se ga dal u penzjon, če b na blu prustora zajnga u šul. Sevede, penzjon b mogu bit tak, de b na mou prou ne s palca beraška in pa s praznem bukalam za upraut. Holt en voreng penzjon. U penzjon nej b se ga pustl saj eneh petnajst let, de b soja mladost tku uživu, koker se za enga prefesarija šika. U teh petnajstih letih b se pa že dubu zajn u šul kašen prostor. No, pol nej b pa začeu druge učit in jih učiu du soje smrt. Mladmu čluvek b se velik bl penzjon prlegu, koker pa starmu, ke se mu že več ne na lub. Mladmu čluvek nej se mal uddiha prvoš, ke s je že eneh dvejset let pu šulah glava belu. Veste, de ja tak res uddiha putreben. Tud na vzgoja b se tak bl zastupil, koker pa tist, ke sa mel že tulk in tulk let s palca beraška in pa s praznem bukalam za upraut.

Nej b tala reč gespud menister za uk in bogočastje mal bi natančen premislu. Jest sem trden prepričan, de b men prou dau. Sej tak gespud se bi na ta reč zastopaj, koker se moja malenkost. Če b mu glih kašna reč na šla skp, nej pa se mene puvab na puvetvajne Uba skp bova pa s lahkota ta problem rešila, de bo za use prou.

Asten, zdej sem pa za dons že use puvadu, kar m je na src ležal. F. G.

S češkimi telovadci na Stadionu

Sonce, ki je ves dan neumljivo pripekalo, se je proti šest uri naglo spustilo za grebene hribov. Na Stadionu, kjer je bilo sicer ves dan živahno, pa je bilo ob tem času še bolj živo kot na mravljišču: vsakdo je hotel še v poslednjih urah pripomoči k čim večjemu uspehu velike prireditve, ki je pred vrati.

Radoveden sem, kako se počutijo Čehi, ki tudi trenirajo med našimi fanti, zato se razgledujem po veliki areni, da bi našel predsednika češkega Orla dr. Jileka. Ko ga zagledam, kako pravkar poljublja enemu od svojih telovadcev, kakšno napako je naredil pri skoku v višino, stopim k njemu, se mu predstavim kot poročevalec »Slovenec«, in prosim, če ga smem za nekaj trenutkov motiti.

»Rad bi namreč, gospod predsednik, da bi za naše študente povedali kaj zanimivega o vaših fantih in dekletih, ki so že prišli v Ljubljano. Pa vaše želje telovadci bi rad spoznali.«

»O, lepo, da ste prišli! Le kaj naj začnem, ne vem. To, da smo pri vas zelo zadovoljni s vsem, sem še ponovno poudariti. Naši telovadci pridno trenirajo, kot vidite. Tisti tamle, ki si da opraviti pri zaprekih je mladi dr. Hrstka, češkoslovaški državni prvak v deseterboju, oni poleg njega pa Halusa, rekorder na 800 in 1500 m. Tisti na onem koncu, ki ima bambusovko v rokah, je Hodovský, rekorder v skoku s palico. Pri bradlji pa so Driml, Krouflek, Bébar in Hromádka. Eden naših najboljših, Kuhač, pa na žalost ni mogel priti, ker si je prav zadnji dan poenel pri treningu kožo na dlani. — Dekleta pa so gori za tribuno, kjer s vašimi telovadkami igrajo odbojko. Voditeljica ženske skupine Kukulova je tamle aredi arena, kjer se prav živahno zgovarja s Slovenkami, kot vidite. — Sicer pa se mi zdi, da bi od telovadcev samih izvedeli kaj več zanimivega kot od mene, zato dovolite, da vas s nekaterimi seznanim.«

Mladi Hrstka, lep, visokorasel fant, ki je letos v februarju promoviral za doktorja prava, je član Orla v Kralovem polu. Brno, ima poleg odličnih telesnih zmoglosti tudi zavidanja vredno duševni talent. Možno namreč govori sedem jezikov, in ko aha si podala roke, me je podpravljal v srbohrvaščini, ki jo zna od otroka, ker se je rodil v Jugoslaviji in njegova mati še zdaj bolje govori arbeko kot češko.

»Oprostite, gospod doktor, kot mi je znano, ste eden najboljših čeških lahkoletov. Ali se že dolgo bavite s to panogo in koliko rekordov ste dosegli?«

»Treniram že šest let. Razen pri »Orlu« sem se udeleževal tudi v organizaciji »Vseokološki sporte«, kjer sem dosegel nekaj državnih rekordov.«

»Kdaj pa ste imeli prvi večji uspeh?«

»Leta 1932, ko sem postal pri VŠ juniorški moštev v troskoku. Nato sem postal državni rekorder tudi v tekni na 200 m s zaprekami s časom 28,3. L. 1936 pa sem postal v Brnu državni prvak v deseterboju, kjer sem po novem štetju dosegel 6315 točk. — Poleg tega pa imam še pri »Orlu« naslednje rekorde: v skoku v daljino s 6,82 m, v troskoku s 13,42 m, v metu kroglice s 13,45 m, v tekni na 400 m s zaprekami s časom 56,6 in v tekni na 110 m s zaprekami s časom 15,8.«

»Potem takem boste pri sedanjem tekmovanju prav novaren konkurent?«

»Mislim, da ne. Lani sem se namreč vse leto pripravil za rigorozno, zaradi česar nisem mogel trenirati in sedaj nisem v formi.«

Kako pa se počutite kot naš gost?«

»Hvala! Z eno besedo naj povem, da je vse odlično, tako Stadion kot naša oskrba. Samo v oklepaju pa bi pripomnil, da piva nimate kaj

prida. Saj veste: kar se tega tiče, smo pri nas kaj delikatni. Pomislite: Pízen itd. A pijem vaše pivo kljub temu, kajti vročina je neznosna.«

Med tem pogovorom se je dr. Jilek opravičil, ker so ga nekam klicali, mladi doktor pa se mi je ponudil, da me spremi do drugih telovadcev. Najprej sva prišla do akademika Halusa, ki študira pravo v Brnu, pri »Orlu« pa je včlanjen v Ujezdu v Sokolcih, ki tudi spada pod Brno. — Kot je povedal, trenira že dve leti prej je igral nogomet, prvi rekord pa je dosegel L. 1936 na mednarodni olimpijadi na Dunaju, in sicer v tekni na 1500 m s časom 4,10. Poleg tega pa ima tudi rekord na 800 m s časom 2 min. Zdaj študira za drugi državni izpit, ali kljub temu je, kot pravi, letos precej treniral in se vse na 800 m nadeja uspeha.

Hodovský, ki se postavlja pri skoku s palico s 340 cm, pa je krepak kmečki fant, ki se je prvič izkazal v Pardubicah L. 1934. Zdaj trenira še drugo leto, vendar zelo malo, kajti poleg tega, da mu kmetovanje jemlje časa, nima doma tudi ne priprav in se mora z vlakom voziti v Brno k treningu.

Nato smo vsi skupaj odšli do ostalih telovadcev, ki so trenirali na bradlji, in smo se tudi s temi prav lepo pogovorili. Kot so dejali, se nadejajo največ uspehov na konju in kroglih.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

Triletnica vlade Stojadinovića. Korošec-Spahe je imela velik odmev po vsem svetu. Menda ga ni pomembnejša časopisa v kateri koli evropski državi, ki bi te dni ne pisal o Jugoslaviji in ji ne čestital k velikim uspehom, ki jih je dosegla v triletnem razdobju, in k ugodlu, ki ga kot mirna, na zunaj priljubljena, na znotraj utrjena država uživa v družbi evropskih držav. Brez dvoma je to prvi odmev te vrste, ki ga je Jugoslavija doživela v vsej svoji zgodovini, in ga je kot takšnega treba prišteti med najpomembnejše zunanje politične dogodke preteklega tedna.

V španskem vprašanju je prišlo zadnji teden do zanimivega preokreta. Izvedba italijansko-angleškega sporazuma je pogodbeno odvisna od tega, da Italija umakne svoje prostovoljce iz Španije. Sporazum je bil podpisan pred dvema mesecema, a Italija svojega pogoja še ni mogla izpolniti. Ker pa Italija na vsak način želi, da bi se sporazum s Anglijo spravil v življenje, je pretekli teden dala širokopotezno pobudo, da je pripravljena umakniti del svojih prostovoljcev, ako tudi Francija stori isto. Na podlagi tega so se v Londonu sporazumeli o postopku umikanja in ureditve španskega prepisa. Sedaj je pot do popolnega sporazuma ugotovljena, a mu nagajajo še vedno nekatere velesile, ki jim ni prav, da bi med Italijo in Anglijo nastopila doba prijateljstva in ki se na vse mogoče načine trudijo, da bi izprekarijali nadaljnje zadržke in ovire. Ker pa Anglija in Italija s svo silo pristekata na sporazum in gre tudi Francija ob Angliji, je verjetno, da je španska kriza prišla s mirne točke in se bliža končni rešitvi. Medtem pa traja Francova ofenziva zmagovalno dalje.

Zelo pomemben je v preteklem tednu tudi obisk romunskega kralja Karola pri predsedniku Turčije Atatürku v Carigradu. Sporedno s tem obiskom gre potovanje bivšega romunskega predsednika vlade Tatarescu v London, kjer ima še več dni pogovore s angleškimi državniki. Gre torej za obsežno delo, ki obema Anglijo-Romunijo-Turčijo. Ker govore, da bo Anglija dala Romunom posojilo na leti način, kot ga je dala Turčiji, domneva, da Anglija s tem, da gospodarstvo utrjuje in tudi oborožuje ti dve važni državi v južnovzhodni Evropi, gradi neke vrste branik proti razmahu nemškega gospodarstva in političnega vpliva proti vzhodu, ni vzeta iz zraka. Kajti obstajajo tudi drugi stvarni znaki za to, da je Anglija pripravljena na velike žrtve, da si pridobi prevladujočo gospodarski in politični vpliv v tem delu Evrope.

Češkoslovaško vprašanje sedaj dozorava v sorazmernem pokolu. Praška vlada se posvečuje sedaj na vse strani in bo aredi julija, ko bodo posvetili končani, prišla na dan s svojim narodnostnim pravilnikom, ki naj zanjami narodnim manjšinam njihove pravice. To vprašanje je sedaj postalo zopet notranjopolitično. A velesile še vedno skrbno pazijo, da ne bi nastopili zunanji vplivi, ki bi iz čisto notranjopolitičnega vprašanja češkoslovaške države zopet ne napravili evropske bolečine in nevarnost za evropski mir.

V pokrajini (sandžaku) Aleksandriji, kjer so sedaj volitve in gre za to, ali naj

Celjski mestni svet

Na seji je bil izvoljen minister dr. Anton Korošec za častnega člana Celja

Celje, dne 24. maja.

Nocoj je bila v posvetovalnici mestnega po-glavarstva javna plenarna seja. G. župan Alojzij Mihelič je poročal, da so bili vsi sklepi zadnje plenarne seje izvršeni, odnosno, da so že v teku. Pred kratkim je bila seja mestnega ubožnega sveta, ki daje stalno mesečno podporo 30 osebam. Zvišana je bila podpora 23 osebam, v zavetišču pa je bilo poslanih 8 oseb. V sanatorij sta bili poslani dve osebi, v Dečji dom pa 1 otrok. Nato je poročal o gospodarkem odboru mestnega zavetišča, kjer je sedaj 56 oskrbovancev. Za ureditev obiskov je določen termin obiskovanja in sicer od 1. do 4. popoldne. Nadalje je poročal o izkazu dohodkov občinskih doklad od 1. IV. do 20. VI. Donos znaša 1.400.250 din. Pri občinskih delih je bilo od 27. maja do 2. junija zaposlenih 112 delavcev, ki so zaslužili 21.986 din, s povprečnim zaslužkom na uro 8.64 din. Od 10. junija do 16. je bilo uslužbenih 113 delavcev, ki so zaslužili 18.021 din. Poročilo nadzornega odbora je bilo soglasno sprejeto.

Nato je poročal finančni referent g. Prelog. Podpora za CKT, odkup za portrete in križje

stroškov znašajo skupno 16.715 din. Za Pittsbursko univerzo, kjer bo posebna jugoslovanska dvorana, bo celjska občina prispevala za nabavo Prešernovega in Vegovega portreta 1000 din. Banovinski šolski odbor je poslal krajevemu šolskemu odboru 10.000 din za vzdrževalna dela. Za gradnjo stanovanjskih hiš za uslužbence je Pokojninski zavod obljubil posojilo 3 milijone din. Predlog Pokojninskega zavoda je mestni svet vzel na znanje, vendar se še o tem ni nič odločilo, ker še niso izpregovorili interesi sami. Vsekakor pa se nam zde pogoji Pokojninskega zavoda prestojati. Finančno ministrstvo je potrdilo najetje posojila 480.000 din za nakup avtogaraže in zemljišča na Sp. Lanovžu. Nato je bilo soglasno sprejeto poročilo odbora za gradnjo novega kopališča ob Šavinih. Proračun za načrt je mestni svet soglasno odobril.

Za gospodarski odbor je poročal referent g. inž. Janko Dolinar. Za gradnjo treh nagrobnih na mestnem pokopališču je bilo odobrenih 27.806 din. Dela so bila oddana najcenejšemu ponudniku g. Jezerniku. Istemu mojstru so bila oddana dela obnove rodinskih grobov, ki veljajo 26.525 din in so že odobrena. Za gradnjo betonskih stopnic na Friderikovem stolpu je bilo odobrenih 14.329 din. Te stopnice pa bi segale le do 13 m višine, dočim je celotna višina 21 m. Celjski mestni svet je na današnji seji sprejel še dodatni proračun, ki znaša 9.041 din.

Nato je poročal referent za občinska podjetja in elektrarno g. Gologranc. Zaradi prevelikega škropilnega omrežja je dobava vode iz vodovodnega mestnega okrožja prevelika. Do sedaj je moral škropilni avtomobil zajemati in črpiti vso vodo pri rezervuarju pred mestnim gledališčem, kar pa je za Gabele in bolj oddaljene dele mesta silno nerodno in neuporabno. Zato bo mestna občina zgradila pri Dečjem domu v Gabeleju večji vodnjak, kjer bo lahko škropilni avtomobil zajemal vodo. Naprava tega vodovoda bi stala 2 do 3000 din. Pri Pristovniku na Sp. Hudinji pa bodo poglobili vodnjak. S to ureditvijo pa se bo zaščitil mestni vodovod, studenci pa so izredno važni za gasilsko obrambo.

Nato je poročal referent gradbenega odbora g. dr. Vorišč. Higijenski zavod je ugotovil, da je voda, kjer bi se moral zgraditi nov javen studeneč na Dobravi, popolnoma nezdruživa, zaradi česar se tukaj ne bo gradil javni studeneč. Pač pa se je poudarilo, da bo mestna občina gledala, da si bodo ti predeli čimprej opomogli na razširitev vodovoda. Nadzidek meščanske šole je nujno potreben. Za ta dela je potrebnih 180.000 din. Finančni referent bo skrbel, da se najde potreben kredit.

Za socialno odbor je poročal referent g. prof. Mirko Bitenc, ki je prečital zahvalna pisma okoliške šole, ki se zahvaljuje za podporo 6.000 din, s katero je vodstvo šole dajalo številnim otrokom prepotrebni zajtrk. Pri pomočni akciji je znal znesek podpor 10.909 din. Nato je pojasnil vzrok zakasnitve omenitka pravilnika za delavce, ki pa bo v kratkem končan in predložen mestnemu svetu.

G. župan je nato poročal, da mu je predsednik pravnega odbora g. dr. Hodžar predložil predlog, da bi notranjega ministra dr. A. Korošca imenovali za častnega člana celjske mestne občine in mesta Celja. Mestni svet je s navdušenjem pozdravil ta predlog, po dvorani pa je sasil »živje dr. Korošec! G. župan je stavil predlog v debato, nakar je ispregovoril g. dr. Hodžar:

Leto 1938. je 20. leto postanka kraljevine Jugoslavije, katere eden glavnih tvorcev je bil voditelj in predsednik Narodnega sveta g. dr. A. Korošec. Vse njegovo delo in življenje je bilo posvečeno narodu in državi vsledkar in brez izjeme. Pri tem herojskem ustvarjalnem delu ni šlo trpljenje mimo njega, ni mu bila prizanesena interakcija v polpretekli dobi. Danes pa je poteklo tri leta, odkar je kakor vodnik na krmilu države Jugoslavije, v kateri vlada mir in red, kakor na otoku sredi mednarodnih valov. Vse njegovo življenje predstavlja delo in trpljenje za slovenski narod. Se posebej pa sta mu bila pri srcu napredek in proevit mesta Celja in celjskega okoliša, katerega zastopnik je bil že v avstrijskem parlamentu. Le kot skromen izraz hvalečnosti velikemu sinu slovenskega naroda naj se sprejme predlog: dr. Anton Korošec je častni član mestne občine celjske!

Mestni svet je s navdušenjem sprejel predlog, toplo besede s našim velikim slovenskem voditelju pa so vžigale mestne svetnike, da so navdušeno pliskali.

Iz Julijske krajine

Naj našemu zadnjemu poročilu o posvetitvi svetišča presv. Srca Jezusovega v Gorici dodamo še nekaj besed. V nedeljo ob pol 1 zjutraj je imel v močnem novem božjem hramu pontifikalno sveto mašo vidiški nadškof Nogar. Ob desetih je bila, kakor smo že javili, velika sv. maša, katero je daroval bolonjski nadškof kardinal Navali-Rocca s vsem cerkvenim sijaj. Obširna cerkev je bila polna vernikov. Poleg številne duhovščine, ki je prihitela iz vse dežele, v kolikor ni bila zaradi nedelje zadržana, so bili v velikem številu zbrani zastopniki raznih civilnih in vojaških oblastev. Ob 6 zvečer je bila velika teoforična procesija iz novega svetišča na Travniki, kjer je kardinal blagoslovil množice ljudstva, ki so med procesijo delale po ulicah spalir. Zvečer je bil goriški grad razsvetljen in so obžarevali jasno nebo številni umetni ognji. V ponedeljek je imel v novi cerkvi pontifikal vojaški škof Bartolomeasi; novo svetišče, za katero je daroval, kakor smo že pisali, načelnik vlade veliko vsoto, je namreč posebej posvečeno spominu padlim v svetovni vojni. V torek in sredo so se nadaljevale razne pobožnosti ni slovesnosti. Novo svetišče je proglašeno za škofijsko cerkev presv. Srca Jezusovega. Zato je marsikoga bolelo, da se nihče ni spomnil, da so naši ljudje že pred vojno pomagali pri gradbi cerkve in da tvorijo oni veliko večino v goriški nadškofiji. Skoda, da tudi izpodbudne cerkvene slovesnosti ne gredo brez grenkob mimo.

Letina. Pred tedni smo pisali, kako sta suša in zmrzal spravili poljske pridelke in sadje v vsej deželi v skrajno nevarnost. Mnogi so že obupavali, ker je kazalo res slabo. Močni in še pravočasni nalivi v maju in v začetku junija so pa položaj docela preokrenili. Sedaj se v vsej Julijski Krajini obeta še dobra letina. Žita so si opomogla in valove in zore, da jih je veselje gledati. Krompir in drugi poljski sadeži so v sijajnem stanju. Vinogradi cvetijo z bogatimi nastavki. Sadje ne kaže povsod enako; zgodnje je ponekod močno trpelo, vendar si je v celoti še razmeroma dobro opomoglo. Tudi travniki in senožihe so se popravili. Prva košnja je bila sicer bolj pičla, upamo pa na prihodnje, čeprav ne računamo na obilen pridelek. Za češnje je srednja letina. Zadnji, najboljši sad bo šele prišel na trg. Srednja tržna cena je ves čas nad L. 1.50. Breskve so začele prihajati na trg. Lahko zaključimo: naš kmet je zopet vesel svojega polja in samo prosa, da bi ga Bog obvaroval pred poletnimi nesrečami.

Po Soški dolini vre delo. Izravnavanje, širjenje, asfaltiranje državne ceste od Kanala do Kobarike je v živem teku. Na stotine delavcev se trudi, da bi bila dela čimprej dovršena, ker je sedaj cesta ponekod vsa razkopana in težko porabna. Ubogi kolesarji in avtomobilisti, ki morajo po njej! — Pri podzemeljski električni centrali v Doblarju gredo dela h koncu. Samo ogromni jez pri Podselih zakasnjuje izvršitev; ob njem bodo delavci še nekaj mesecev zaposleni. — Dela za drugo elektrarno v Plavah hitro napredujejo. Rov, po katerem bodo speljali Sočo od Kanala v centralo v Plavah, pridno vrtajo in so vzdolž desnega brega že več sto metrov v zemlji.

Potočka zijalka in njen pomen za prazgodovinsko vedo

Iz Koprivne sem šel s nekaterimi tovariši na Olševce prve dni julija 1934 v misli, da bo to prijeten sprehod kakor po Pohorju. Ko smo se povzpeli na obronke Olševce, smo morali čez po zelo strmih travnatih rebrih na greben Olševce. Dolgo smo hodili po grebenu, zdi se mi, proti zahodu in smo hoteli priti v Potočko zijalko. Na srečo smo našli pastirja, ki nas je vodil po ovinkih stehah preko zelo strmih obronkov Olševce in kar nisem mogel načuditi, da se vzhodne Alpe kot v sadnjem naponu dvignejo v tako mogočno slame ali hrbet ali greben do 1930 m višine, kot bi hotele tekmovali s Kamniškimi Alpami. Končno smo prišli do markirane poti, ki nas je pripeljala v višini 1700 metrov do Potočke zijalke. Ta jama pa res zijal! Zdi se, kot bi se bila gora tu pri kaki katastrofi odprla in bi posabila zapreti svoje žrlo. 15 m je široka odprtina in 5 m visoka. Jama je bila v polnem »prazgodovinskem prometu. Zamislili smo se, ko smo stali na hribčku pred jamo! Tu so torej imeli medvedji avo prazgodovinski dom! Skozi stenoletja in morda tisočletja so se ti medvedji brlogarji zatekali v to jamo. Bili so to pravi orjaki, do dva in pol metra visoki in za tretjino daljši od rjavih medvedov; njihove lobanje so bile skoro pol metra dolge. Toda bili so ti brlogarji vegetarijanci; zato tudi ne nahajamo ostanov njihovega plena v jami! Pa v tej idiliji samotni jih je motil šlovec, ki je prihajal iz doline. Morda je stal prav pred jamo in jih iz zasade pobijal s kamenji? Pa vse to nam naj razloži g. prof. Brodar ki je prav tam v jami s svojimi delavci in koplje, meri in prešpa vsako pest zemlje. Na tihem sem mislil: moji tovariši, ki so se ves dan prepirali prazgodovinski s svojimi šalami, bodo morali zdaj umolkneti in poslušati. Pri večini ljudi vzbujajo jameki medvedje, pestnjaki, kamneni artefakti, medvedji kobe itd., neko prašerno veselost in najbolj se pomilovanje; češ, jaz vam prinesem iz bližnjega potoka 100 takih kamnov.

G. prof. Brodar je najprej kazal dol na velik

nasip odpadkov, grušč in zemlje: vse to so njegovi delavci izvozili iz jame: dotlej je ugotovil ostanke od 900 medvedov; odtlej je naraslo na 1500 medvedov. V jami pa počivajo še kosti tisoč in tisoč medvedov, tako da predstavlja jama velikanstvo grobišč medvedov; gotovo se ti stari kocičarji niso nadejali, da bodo njihove kosti po deset-tisočletnem počitku stalo žalostno: končale: toda naj se tolažijo s tem, da so žrtve na oltarju prazgodovinske znanosti.

Prof. Brodar nas je peljal v notranjost jame, katero pozna kakor svoj dom: saj se je v njej strokovno udomačil. Prvi pogled v notranjost jame vsbudi vtis nek pošastne veličastnosti: zdi se, kot bi se jama plazila pod zemljo vkreber kakor velika kača: jama se dviga v ardi za 15 m in se potem pred očmi zgublja v temno krivuljo. Jama je namreč, nam razlaga prof. Brodar, 115 m dolga, 20 do 40 m široka in 4 do 10 m visoka. Ko prodramo polagoma pod njegovim vodstvom v notranjost, se mi je zdelo, da hodimo po velikanški groblji kakor razvalinah razpadlega gradu. »Pazite, tam je jama, tu, na ta kamen stopite, tam boste izpodirali,« tako nas je večje vodil g. profesor. Ravno parket jameka tla niso, svedra ker ne hodimo po naravnih tleh jame, ampak po orjaških skalah in kamnih. Neki »prazgodovinski« žute ga je kar ob prvem izkopavanju (18. sept. do 6. okt. 1928.) gonil v ozadje jame, kjer je že po deset-dnevem kopanju našel prvo koščeno, lepo izdelano žilo in po triletnem delu ugotovil na približno 40 različnih medvedjih kosteh sledove šlovekevega obdelovanja, nadalje je izkopal skupaj 26 krasno ohranjenih koščenih šil in zabadalev, več umetno preluknjanih čeljusti; ni bilo več dvoma: prof. Brodar je odkril prvo postajo paleolitne kulture na Slovenskem. Naslednje leto (2. jul. do 28. avg. 1929) je prof. Brodar nadaljeval v ozadju jame svoje delo in je končno prekopal 100 kv. metrov površine približno 1 m globoko. Dal je izkopal tudi globlji rov, globok do 4,25 m in dolg 5 m, da je mogel pregledati globlje plasti.

Rezultati tega kopanja so bili presenetljivi: Koščenih bodal, šil, zabadale je našel 81. Ti koščeni artefakti so sicer različne dolžine (4—20

cm), imajo več ali manj vsi leti lik: na spodnjem delu se proti sredini nekoliko širijo in so ploščnati, proti gornjemu delu se zožijo in končajo v silasto konico. Večina konic je odlomljena. Čemu je služilo to fino orodje jamekemu šlovcu? Ugibajmo! Potočka zijalka je bila pravi eldorado za lov na medvedve. V jami se je šlovec, kakor dokazujejo kurlišča, odvidno pekel medvedvo pečenko! So mu te ročne, fine koščene konice služile kot vilice, da in natakati nanje pečenko? Odeval se je brezdvomno v medvedje kože! Prebadati jih je moral, da si jih je pripel, recimo s rastlinskimi vlakni itd. Pa še več! Prof. Brodar je našel pravo »koščeno iglo«, iz drobne cevaste kosti, 5 cm dolgo, s katero je naš jameki lovec prav lahko šilvale.

Vsa ta fina, kostna tehnika ne spada v starejši paleolitik in je odvidno mlajšega izvora, brskone orinjskega, torej iz mlajšega paleolitika. Toda vse vprek se najdejo v letih plasteh številni odločki medvedjih kosti, ki so se v letih likih našli v švicarskih jamah Wildkirchli (1500 m), Drachenloch (2446), Widenmannsloch in Petershöhle pri Nürnbergu, Drachenhöhle pri Mixnitzu blizu Grada (1000 m).

So to odločki cevastih kosti, ki so se dali natakati kot harpunske konice, drugi apot kot praakla in drgala, zabadale itd.

Je bilo to šloveško orodje? Profesor Brodar pravi odločno: da, ker je ugotovil, da je od 2 preloženih kosov medvedske ulne eden bil odvidno oglažen, drugi pa ne. — Pa tudi nekatere medvedje čeljusti so tako fino preluknjane, da bi skoro mislili na kako primitivno godalo.

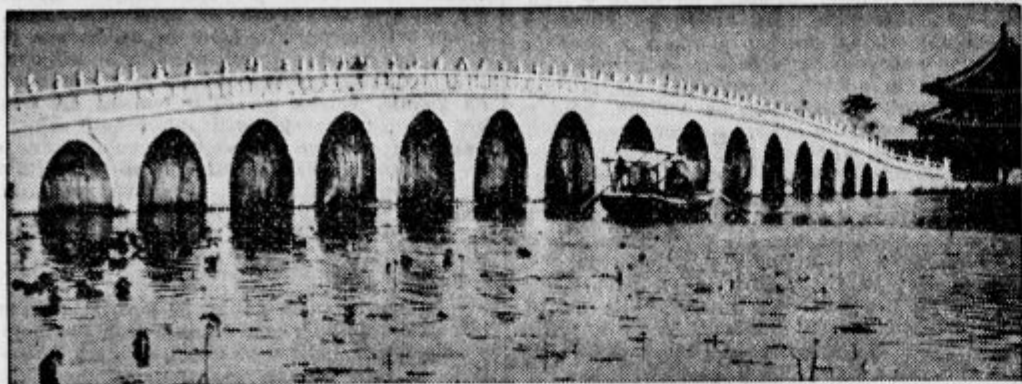
Zdi se, da je Potočka zijalka pravo odkritje za prazgodovinarje: Lovec tiste dobe, ki je obvsadal že tehniko finih koščenih konic, je istočasno porabljaj medvedje kosti v primitivni obliki, kakor jih je prav na licu mesta jemal od ubitih medvedov. S tem bi padla teorija o samotojni, avtojejni kostni kulturi starejšega paleolitika, kakor so si jo zamišljali Menglin in nekateri drugi.

Ze tu vidimo, da bodo odkritja prof. Brodarja risala globoke brazde v prazgodovinski vidi. Nadalnje zasledovanje nas bo v tem še potrdilo.

Professor L. Ehrlich.

„Četudi umrjem, zemlja mora biti obdelana!“

Kitajski kmet beži pred razdivjanimi valovi Rumene reke

Glavna kitajska reka Hoangho, kar se po slovensko pravi Rumena reka, je poplavlila obširne kitajske pokrajine, kjer prebiva na milijone ljudi. Zaradi teh povodnj so tudi japonske čete v veliki nevarnosti. Japonci so zaradi tega morali prenehati z napredovanjem ob tej reki in so začeli napadati drugje. Sedaj pa je tudi druga velikanska kitajska reka Jangcejang začela prestopati nasipe in poplavlja deželo. Tako bodo tudi tukaj Japonci primorani umakniti se. Naša slika nam kaže pogled na veliki most pri Kajfengu.

Slovita angleška časnikarica Pearl S. Buck opisuje v naslednjem silovite boje kitajskih kmetov za svojo zemljo, in otroke, na katere so bolj navezani kot na svoje življenje.

Je bila pripravljena, je glasno zaklical: »Tukaj je!« *Nato pa je čakal, da bi videl, kdo bo jedel. Stari se je z velikim naporom dvignil, vzel skledico v tresoče se roke in šel k drugi košari, dokler se ni pokazal zgrbančen obrazek otroka,*

Rdeči poklali 500 kmetov

Žaloigra španske vasi

Pariški list »Journal« *poroča iz španske vasi Santa Catharina del Pulpis, ki je blizu Castellona, tole pretresljivo žaloigro:*

Vas Santa Catharina del Pulpis šteje kakih 500 duš kmečkega ljudstva. Vaščani so že od nekdaj bili revni ljudje, ki so bili odvisni od veleposesnikov, kateri so bili lastniki večine zemlje. Zarad tega tudi ni bilo čudno, če so ti siromaki naglo prešli v tabor revolucije ter se pridružili rdečim. Ti so jim namreč obljubljali, da bodo kmalu postali vsi lastniki veleposesniške zemlje. Tako so takoj spočetka močno držali z rdečo vlado in zanjo glasovali.

Ko je pozneje izbruhnila državljanska vojna, so vaški občinski močje na svojo roko brž ustanovili vaški svet, kar so vaščani sprejeli na znanje, saj so že dosti bili poučeni o marksistični teoriji in organizaciji. Nekega dne pa se je zgodilo, da je vaški svet sklenil, da bo po ruskem vzorcu uvedel splošno skupno, kolektivno gospodarstvo, ki se mu morajo priključiti vsi brez izjeme. Tako so tistega dne kmetje izvedeli, da ne bodo lastniki zemlje, po kateri so hrepeli že dolge rodove, marveč da so celo nehali biti lastniki tistega, kar so dotlej imeli v svoji lasti. Izvedeli so, da sedaj niso več lastniki ne svojih hiš, ne orodja, ne živine, ne oprave, ne njiv, ne travnikov, ne žetve in pridelkov, ker vse to je poslej skupna last »kolektiva«, kakor se to komunistično imenuje. Kmetje so zaupali, da jim bo rdeči marksizem pomagal njihovo posest, pa jim jo je v resnici vso vzel.

Sedaj je samo po sebi prišlo vse tako, kakor se dogaja v Rusiji, kjer so se kmetje spuntali. Kmetje niso več obdelovali svojih polj, zaradi česar je nastala silno slaba letina. Zaradi slabe letine so rdeče oblasti bile pokonci ter so nastopile s hudimi kaznimi. Začeli so izvajati »odločno čiščenje« *med kmeti. Toda vseh kazni se kmetje niso ustrašili, temveč so jih strogo strogosti rdečih oblastnikov še bolj razpalile. Ker je vedno bolj vrel med ljudmi, so člani vaškega sveta sklicali zborovanje vseh vaščanov. Vsa vas se je morala udeležiti tega zbora, na katerem naj bi se pojasnilo ter obravnavalo.*

Kmetje so res polnoštevilno prišli na to zborovanje. Kakor hitro pa so člani vaškega sveta začeli razlagati, da tako mora biti ter da naj se

ki je ležal v košari s trdo zaprtimi očmi. Človek bi mislil, da je otrok mrtev, toda ko mu je stari dvignil glavo, tako da so dečkova usta dosegla rob skodelice, je deček začel potasi požirati, dokler ni zmanjkalo gorke jedi. Stari mu je neprestano prišepetaval:

»Na, srce moje... na, moj otrok...«

»Tvoj vnuk?« *je vprašal prodajalec.*

»Da«, je odgovoril stari, »sin mojega sina. Moj sin in njegova žena sta utonila pri delu na polju, ko se je privadila vodac.«

Nežno je pokrtil otroka in čepo skrbno polizal malo skodelico, da ni ostalo nobenega sledu o rezancih. Nato je, kakor da bi bil jedel, dal skodelico prodajalcu nazaj.

Saj imaš vendar še srebrnike, mu je zaklical razčepani prodajalec in še bolj strmel, ko je videl, da stari ne naroči ničesar več.

Stari mož je odkimal. »To je za posevke«, je odgovoril, »dobro vem, da ti tega ne moreš razumeti. Toda če bi ti imel polje, bi vedel, da ga je treba obdelovati, če ne, bo lakota tudi prihodnje leto. Najboljše, kar morem svojemu vnučku storiti je, da kupim nekaj posevka za polje, pa četudi jaz umrem in bi moral kdo drugi sejati: polje mora biti obdelano!«

Zopet si je naložil breme, njegove stare noge so se tresle, odtaval je dalje po cesti z očmi krčevito uprtimi v daljavo.

V londonskem parku Hatfield imajo sedaj odprto kmetijsko razstavo, ki je na njej razstavljena tudi tale ovca iz kraljevih hlevov. To je menda najlepša ovca na svetu, vsekakor pa najlepša na Angleskem.

kovali avtomobil. Napadli so ga in poklali vse rdeče gardiste.

To je razkazilo vse rdeče oblastnike ne le v Castellonu, marveč tudi v Valenciji, odkoder so nemudoma odposlali večji oddelek mednarodne brigade, da v vasi Santa Catharina del Pulpis napravi red. In mednarodna rdeča brigada je povelje dobro izvršila. Takoj, ko so vojniki rdeče mednarodne brigade prišli v vas, so jo zažgali in do tal razdejali. Vse prebivalce pa so brez usmiljenja postrelili in poklali, kakor je pač nanese. Od 500 vaščanov jih je le peščica ostala živa. Živi so ostali le tisti, ki so se pravočasno rešili v gore in se skrili v gorskih soteskah, kamor jim rdeči mednarodni rabli niso mogli več slediti.

Ko so se sedaj Francove čete polastile Castellona in vse obširne okolice ter gorskih sotesk, so naleteli tudi na te begunce, ki so se skrivali v tujini. Pod varstvom Francovih čet so se redki preživeli vrtni na kraj svojega nekdanjega domovanja ter nemudoma začeli znova graditi razdejane svoje hiše in gospodarska poslopja. Pri tem delu jih je našel tudi poročevalec francoskega lista »Journal«, ki so mu kmetje sami povedali svojo žalostno zgodbo.

Ločena milijonarska starša se kregata za edinega otroka

Med najbogatejše ženske na svetu spada brez dvoma Barbara grofica Haugwitz-Reventlow, rojena Hutton, prvič poročena z vzhodnjaškim knezom Mdiviani, nečakinja umrlega ameriškega večkratnega milijonarja Woolwortha.

Woolworth je zapustil ogromno premoženje, med njimi 2700 velikih prodajaln, kjer ljudje kupujejo vse po 10 centov ameriškega denarja. Po nase bi se reklo, da se v teh trgovinah dobi vse po 4 dinarje. In dohodke teh 2700 prodajalnih uživa 3 ženske, ki so dedinje bogatega Woolwortha. Helena Woolworth je poročena z možem, ki se piše Mc Cann. Jessie se po možu piše Donahue. Prva je častljiva ženska, ki živi v lepem zakonu. Jessie je imela za moža kvartopirca, ki ji je sproti napravil vse v igrar. Nazadnje se je pa ustrelil. Najmlajša je Barbara, nečakinja prvih dveh, ki se je pisala po svojem očetu Hutton. Ta pa je skrajno lahkoživ ženska in po razvajena. Menda je to najbolj razposajena ženska, kar jih je poznal bogati Newyork. Seznani se je z nekim vzhodnjaškim princem, ki se je pisal Mdiviani. Poročila sta se in on jo je začel učiti šele lepega vedenja. Kmalu pa se je ločila od njega in se poročila z grofom Haugwitz-Reventlow. V zakonu sta imela enega otroka, ki je sedaj 2 leti star in mu je ime Lance.

Ta bogata ženska, ki ima 200 milijonov premoženja, je mlada in lepa. Ker je poleg tega bogata in razvajena, je moral tudi ta zakon iti narazen. Tako sta se tudi ta dva ločila. Nista pa se mogla zediniti, kaj naj bi se zgodilo z otrokom. Tega bi bila rada obo. Ker ona prebiva sedaj na Angleskem, on pa v Parizu, pogajanja dolgo trajajo. On bi rad svojega otroka dal vzgojiti na Danskem, kjer je sam doma, mati pa bi ga rada vzgojila na Angleskem. Vpisala ga je, dasi je šele 2 leti star, v sloveči angleški vzgojni zavod Eton.

Te dni pa je ona zvedela, da je na Anglesko namenjen neki mož, ki ima namen, njenega sina ugrabiti ter ga odvesti k očetu. To je ženska

takoj sporočila londonski policiji, ki je takoj ukrenila, da tistemu možemu onemogoči dostop na angleška tla. Obenem je policija z močno policijsko stražo zavarovala hišo grofice Barbare, v kateri stanuje v Londonu. V četrtek pa je angleška javnost zvedela, da tisti »moški«, ki naj bi hotel ugrabiti grofičinega otroka, ni nihče drugi, kakor otrokov oče in grofičin mož grof Haugwitz-Reventlow. Zoper tistega »moškega« *je grofica Reventlow silno energično nastopila. Preteklo sredo je v spremstvu več svojih odvetnikov odšla na policijsko sodišče, kjer je predlagala, naj tistemu »moškemu« *angleška policija prepove dostop na ozemlje angleškega kraljestva. Kakor rečeno, so ji je to tudi posrečilo doseči. Seveda je bilo v Londonu že drugi dan znano, da tisti »moški« *ni nihče drugi ko njen mož. Obenem je pri policiji prosila, naj njenemu sinu postane varuh angleško sodišče.***

Ona ima zoper svojega moža pri angleških oblasteh precej lahko stališče. Tukaj njeno velikansko premoženje ne pride toliko v poštev. Pač pa ji je njeno stališče olajšal mož sam, ki je iz Pariza pisaril več grozljivih pism, ki je v njih napovedoval, da ji bo sina odvedel. Taka pisma je pisaril tudi drugim znancem in članom takomenovane boljše angleške družbe. Ta pisma sedaj pričajo zoper njega.

Mdetem pa grof Reventlow prebiva v Parizu ter doslej še niti poskusil ni, da bi prestopil angleško mejo. V Parizu se je večkrat sešel z očetom svoje žene, ameriškim bogatašem Huttonom. Kaj sta ta dva govorila, ni znano. Pač pa je Reventlow časnikarskim poročevalcem v Parizu sporočil, da sta se z ženo res skregala zaradi sinove vzgoje, da pa je kar smešno, če kdo trdi, da hoče on sina s silo ugrabiti.

Naj bo že zadeva tako ali tako, zgodba tega zakona vsekakor dokazuje, kako malo je zakonska sreča odvisna od denarja in velikega premoženja.

St. 161.

Templarjevi načrti

Malvoisin je že čakal Brianda. Zato je takoj radovedno vprašal: »No, dolgo je trajalo. Kaj pa ti je? Ali si morda bolan?« *»Skoro bi sam mislil, da sem bolan. Vsekakor mi je ta Judinja vzela zadnji košček notranjega miru. Kar ima me, da bi stopil k velikemu mojstru ter mu povedal v brk, da me ni volja poslušati njegovo povelje in da zapuščam red.«*

»Ta bi bila vsekakor najbolj modra, kar si si jih mogel izmisliti!« *se je rogal Malvoisin. »To bi te takoj pogubilo, deklici pa bi ne bilo s tem prav nič pomagano.«*

»Seveda bi bilo! Kdo drugi bi se namesto mene moral boriti zoper njo. Jaz pa bi lahko nastopil kot njen branilec.«

»Kaj ti pride na misel!« *je odgovoril oni. »Stari osel, kakršen je naš veliki mojster, bi te imel celo za začaranega, pa bi te zapril ter začel po tebi polivati gorle blagoslovljene vode. Ne, dragi! Tukaj imaš samo eno izbiro, da se boriš, sicer si za vedno omadeževan!«*

»Ne, pobegniti bom in njo vzamem s seboj!« *je kričal vitez. »Z njo pojdem proč od tod, proč iz te praznovorne dežele! Dokler pa bom živ, nai se mi še nihče ne dotakne!«*

V četrtek ajutraj ob treh, šteto po našem času, sta se v Newyorku o boks spopadla Nemeš Maks Schmeling in pa Zamoree Louis. Desettisoči ljudi so prišli gledat ta dvoboj za svetovno prvenstvo v boks. Nemeš so pričakovali, da bo zmagal njihov rojak in so mu že vnaprej čestitali k zmagi. Z njegovo zmago bi bil nemški vpliv v Ameriki silno zrastle. Zgodilo pa se je, da je Zamoree Louis v dobri minuti, natančno povedano v 74. sekundi, vrzel in zbil Nemeša tako, da se ni mogel več dvigniti. Razume se, da je razočaranje na Nemskem veliko. Slika nam kaže, kako je bila.

Jugoslovansko jeklo

Na svoji seji dne 24. junija, ob triletnici vlade g. dr. M. Stojadinovića, g. dr. A. Korosca in g. dr. M. Spaha je ministriki svet sprejel tri važne uredbe za naše gospodarstvo.

„Jugoslovansko jeklo“

1. V Sarajevu se osnuje delniška družba »Jugoslovansko jeklo« (»Jugoslovanski čelik« je srbski naziv te družbe) z ogromno glavnico 600 milijonov din. V to novo družbo se fuzionirajo državna podjetja:

a) Industrija jekla, Zenica, katere glavnica znaša 15.0 milij. din, je do 97% v rokah države; b) premovalnik v Brezi (državni rudnik) in c) rudnik železne rude Ljubija (državni). Tako bomo dobili največje industrijsko podjetje v naši državi po višini glavnice. Za primerjavo pripominjamo, da ima naša največja delniška družba Priv. agr. banka v Beogradu glavnice 700 milij. din, naša največja industrijska delniška družba pa je Trboveljska premogokopna družba z glavnico 200 milij. din.

O obsegu poslovanja državnih rudnikov nam niso še na razpolago podatki za 1937, razen za Zenico, ki je delniška družba. Pač pa lahko za primerjavo navedemo podatke o obsegu poslovanja teh podjetij za 1936, kakor sledi:

Zenica: produkcija premoga 241.646, ton vrednost 28.1 milij. din.

Breza: produkcija premoga 149.291 ton, vrednost 19.15 milij. din;

Ljubija: produkcija železne rude 298.184 ton, vrednost produkcije 19.2 milij. din;

Skupno: produkcija premoga 390.937 ton, produkcija železne rude 298.184 ton; vrednost produkcije 66.45 milij. din.

Število zaposlenega delavstva je lani naraslo v Zenici od 900 do 2100, ker je začela v jeseni obratovati groba prog, ki je dala že februarja prvih 20 vagonov tratinic. Bilančna vsota Zenice je narasla od 1936 na 1937 od 117.7 na 257.2 milijonov din, dobiček pa od 2.3 na 4.5 milij. din.

Tako je ustvarjena organizacija državne železne in jeklarske industrije, ki sega od produkcije železne rude v Ljubiji in Varešu do toplinice rude v visokih pečeh Vareša, to železo pa se zopet predeluje naprej v jeklo v Zenici in tu se tudi jeklo valja. Vsi obrati pa imajo tudi svoje premovalnike, tako da so preskrbljeni s pogonsko silo. Pričakovati pa je, da se bo v premovalnikih Zenice in Breze izdeloval tudi kokos za visoke peči v Varešu. Ljubija je svojo rudo v velikem delu izvažala doslej v inozemstvo, kar bo po novi organizaciji odpadlo in bomo vso doma izkopano železno rudo predelovali doma.

Iz obvestila o seji ministrskega sveta je razvidno, da bo drž. edini delničar novega podjetja.

2. Sprejeta je bila tudi uredba o tekočih gorilnih sredstvih, ki ima namen preskrbeti potrebna sredstva za raziskovanje terenov, kjer se nahaja petrolej, in tudi sredstva za izkoriščanje tega petroleja. Produkcija je bila doslej majhna.

Nalaganje rezerv v drž. papirje

3. Sprejeta je bila uredba o stvarjanju poslovnih rezerv in delnem vlaganju teh in rezervnih

skladov v državne papirje. Za to uredbu je imela vlada pooblastilo v finančnem zakonu za 1938-39 in bo s to uredbu dobila država za nakup svojih papirjev stalne odjemale.

Po dosedanjih obveštilih bodo morala podjetja del svojega čistega dobička vsako leto odvajati v poseben sklad in s temi sredstvi nakupovati državne papirje. To pomeni, da podjetja ne bodo tega denarja dala državi brez protiusluge na razpolago, ampak bodo kupila zanje državne papirje, ki prinašajo obresti. Gre predvsem za novo 6% posojilo.

To drugod v svetu ni novost. Tako je Nemčija že v letu 1934 uvedla zakon z nazivom »Bildung eines Anleihestocks bei Kapitalgesellschaften«, ki je določal za delniške družbe, rudarske združbe in družbe z omejeno zavezo, da morajo dividendo, ki presega dividendo iz leta 1933 in 6%, odvajati v poseben sklad in ta sklad naložiti v državne papirje, ostane pa ta znesek vezan za celo vrsto let.

Tudi v drugih državah imajo slične predpise. Tako obstajajo tozadevni zakoni za banke v Belgiji, Bolgariji, Poljski in Romuniji. Belgijske banke morajo vse svoje zakonite rezerve nalagati v državne papirje ali pa v papirje, za katere jamči država in morajo te postavke posebej navajati v svojih bilancah na aktivni strani. V Bolgariji morajo banke naložiti najmanj 20% svojih rezerv v državne papirje ali v papirje državnih podjetij ter vse te papirje obvezno deponirati pri Emisijski banki. Na Poljskem je delniškim bankam predpisano, da morajo najmanj 50% svojih rezerv nalagati v prvostopne papirje. Končno imajo banke v Romuniji predpis, da morajo najmanj 50% svojih rezerv nalagati v državne papirje ali pa v druge papirje, za katere daje romunska Narodna banka svoje predujme. Grški zakon iz leta 1931 o bankah predpisuje bankam, katerih glavnica je manjša kot 50 milij. drahem, da morajo plasirati v državne papirje vse vloge a vista, ki presegajo štirikratni znesek njih delniške glavnice in rezerv. Italijanski zakon iz leta 1926 je predpisal, da morajo banke oni znesek vlog, ki presega najmanjše razmerje 5% med lastnimi sredstvi in skupno višino vlog, plasirati v državne papirje, ki so deponirani pri Banca d'Italia.

2 milijardi posojila že zagotovljeni

Iz poročila finančnega ministra ministrskemu svetu je razvidno, da je že zagotovljen vpis 2 milijard novega 6% notranjega posojila. To poročilo je bilo sestavljeno na podlagi možnosti absorpcije obeh državnih depozitnih zavodov in uredb o nalaganju dela rezerv v državne papirje. Zlasti bodo veliko pripeljali lahko za novo posojilo socialno-zavarovalni zavodi v državi, posebno po razširjenju nameštenskega pokojninskega zavarovanja na vso državo in uvedbi delavskega starostnega zavarovanja.

Končno je ministrski svet sprejel sklep o razdelitvi sredstev: 1. za gradnjo novih drž. cest; 2. za regulacijo rek in melioriranje poplavljenih terenov, namakanje in preskrbo brezvodnih krajev z vodo; 3. za gradbo novih železniških prog.

Svetovna produkcija avtomobilov

Iz najnovejšega statističnega mesečnika Zveze narodov za junij posnemamo te-le podatke o svetovni produkciji avtomobilov v lanskem letu v primeri s prejšnjimi leti. Kolikšna produkcija je navedena v tisočih voz. Statistika obsega i osebne i tovarne avtomobile. Produkcija je znašala:

	1929	1936	1937
USA	5358	4454	4810
Kanada	262	162	207
Rusija	1	137	200
Evropa:			
Anglija	241	481	493
Nemčija	96	302	327
Francija	234	203	200
Italija	60	48	57
ČSR	15	11	14
Svetovna produkcija	6310	5823	6336

V ostalih državah je produkcija majhna. Tako je znašala lani v Avstriji 6000 voz, v Belgiji 1000 in na Švedskem 7000 voz.

Tabela kaže, da je lani znatno napredovala produkcija v Angliji, Italiji in Nemčiji, pa tudi v malih državah, dočim se je v Franciji zaradi tamošnjih industrijskih težav zmanjšala v primeri z letom 1936. Pri merjava z letom 1929 kaže, da sta Anglija in Nemčija daleč prekoračili tedanjo višino produkcije, Francija zaostaja, Italija pa tudi še ni popolnoma dosegla viška produkcije iz 1929. Tudi ameriška produkcija še ni dosegla višine iz l. 1929.

*

Trgovine na Vidov dan bodo v Ljubljani, kakor že objavljeno, zaprte samo v času službe božje od 10 do 11 dopoldne. Na sv. Petra in Pavla bodo ves dan zaprte. — Združenje trgovcev v Ljubljani.

Zveza hrvatskih gospodarskih združenj v Zagrebu je prva poslovna zveza v smislu novega združnega zakona, kateremu pripadajo zadruga, ki so včlanjene v treh revizijskih zvezah: Zadruga zveza in Glavna zveza hrvatskih gospodarskih združenj v Zagrebu in Zadruga matica v Splitu. Včlanjenih je bilo 78 združenj, ki so imele zvezo za vnovčenje kmetijskih proizvodov, za nabavo življenjskih potrebščin in izvoz živine in proizvodov. Skupni promet je znašal 83.14 milij. din in je znašal dobiček zveze 1.64 milij. din. Bilančna vsota 5.28, lastna sredstva 0.63, čist dobiček 0.04 milij. dinarjev.

»Titanite«, d. d. za kemično industrijo v Karlovcu. Bilanca podjetja za 1937 izkazuje pri glavnici 8 in bilančni vsoti 11.1 (10.7) milij. čistega dobička s prenosom vred 1.39 (1.37) milij. dinarjev. — Kljub tako ugodnim poslovnim rezultatom je predlagana občenemu zboru delničarjev dne 30. junija 1938 likvidacija in volitev likvidatorjev.

Zedinjene tvornice stekla, Zagreb, z obrati v Sloveniji izkazuje za leto 1937 povečanje bruto-dobička od 10.7 na 12.0 milij. din, čist dobiček pa je narasel od 0.174 na 0.432 milij. dinarjev, tako da se je izguba iz prejšnjih let zmanjšala na 1.74 milij. din pri glavnici 10 in bilančni vsoti 55.65 (55.1) milij. din.

Keramična industrija, Zagreb, s podjetji v Savinjski dolini. Glavnica 0.84, bilančna vsota 12.06 (12.77) milij. din, dobiček za 1937 0.05 milij. dinarjev, s čimer se prenos izgube zmanjša na 0.14 milij. din.

Občni zbori delničarjev: Ljudevit Marx, tovarna lakov d. d., Domžale s sedežem v Ljubljani (na občenem zboru je tudi na dnevnem redu sklepanje o prenosu sedeža družbe) 12. julija 1938 ob 11; Narodna tiskarna, Ljubljana, 11. julija 1938 ob 10.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Ermenca Ivana, trgovca v Ljubnem; narok za sklepanje poravnave 4. avgusta; oglašiti se je do 30. julija.

Likvidacija: Jadranekoposavska čevljarna d. z o. z. v Kranju.

Likvidacija. Domovinska d. d. za gozdno industrijo v Zagrebu predlaga občenemu zboru delničarjev dne 8. julija 1938 likvidacijo. Bilanca za 1936-87 (do 30. septembra 1937) izkazuje pri glavnici 0.5 milij. din dobička 0.04, iz prejšnjih let je znašal dobiček 0.02 milij. din.

Borza

Dne 25. junija 1938.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 7.996 milij. din v primeri s 5.600, 4.867, 9.858 in 6.076 milij. din v prejšnjih tednih.

Curih, 25. junija: Beograd 10, Pariz 12.145, London 21.605, Newyork 435.5, Bruselj 73.975, Milan 22.90, Amsterdam 241.35, Berlin 175.50, Dunaj 36, Stockholm 111.40, Oslo 108.575, Kopenhagen 98.45, Praga 15.10, Varšava 82, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.52, Buenos-Aires 113.50.

Živina

Živinski sejem v Tinsku v okraju Šmarje pri Jelšah 20. junija tl. Dogod ca 200 glav goveje živine, prodanih okoli 50 glav. Cene: voli 1. vrste 5.50 din, 2. 4.50, 3. 3.50 din; telice 1. vrste 5 din, 2. 4 din, 3. 3 din; krave 1. vrste 4 din, 2. 3.50, 3. 2.50 din; teleta 1. vrste 6 din in 2. vrste 5 din za kilogram žive teže.

Živinski sejem v Šmarju pri Jelšah dne 21. junija t. l. Dogon 187 komadov goveje živine, prodanih ca 30%. — Cene: voli 1. vrste 5.75 din, II. vrste 4.75 din, III. vrste 3.50 din; telice: 1. vrste 5.50 din, II. vrste 4.50, III. vrste 3.25 din; krave 1. vrste 4 din, II. 3.50, III. 2.50; teleta 1. vrste 6.50 in II. vrste 5.50 za 1 kg žive teže.

Živinski sejem v Ptuju dne 22. junija tl.: Voli 1. vrste 5.50 din, voli 2. vrste 4.50, 3. 3.50 din; telice 1. vrste 5.50 din, 2. 4.50, 3. 4 din; krave 1. vrste 4 din, 2. 3, 3. 1.75 din; teleta 1. vrste 6.75 din, 2. vrste 6 din; prašiči špeharji 8.50, prašiči pršutarji 7 do 7.75 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso 1. vrste prednji del 10 din, zadnji del 12 din, goveje meso 2. vrste prednji del 8 din, zadnji del 10 din; svinjina 13 din, slanina 16 din, svinjska mast 18 din, čisti med 20 din; goveje surove kože 9 do 12 din, telečje surove 14 din za 1 kg. — Pšenica 240 din, ječmen 250 din, rž 240, oves 225, koruza 170, fižol 160 do 200, krompir 150, seno 40, slama 30 din, pšenična moka 425 do 450 din, koruzna moka 225 din za 100 kg. — Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4 do 5 din, finejše sortirano vino pri vinogradnikih 5 do 7 dinarjev za 1 liter.

Mariborski sejem. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 111 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5-6 tednov 95-130, 7-9 tednov 140-170, 3-4 mesece 190-260, 5-7 mesecev 300-480, 8-10 mesecev 440-550, 1 leto 710-820; 1 kg žive teže 6.50-8, 1 kg mrtve teže 8.50-11.25. Prodanih je bilo 60 svinj.

Posojilo zvezi srbskih kmet. zadrug v Sarajevu

V »Službenih novinah« z dne 24. t. m. je izšla uredba o odlogu plačil Zveze srbskih kmetijskih zadrug v Sarajevu in brezobrestnem posojilu teh zvez.

Zveza je dobila odlog plačil za 10 let, računajoč tu 15. november 1934, ko je prošnja prišla v kmetijsko ministristvo. Odlog velja za dotedanje dolgeve in znaša obrestna mera 2% brutto.

Nadalje je pooblaščen kmetijski minister, da da zvezi iz državnega rezervnega sklada za škode po toči, ki je vložen pri Drž. hipotekarni banke v Beogradu, brezobrestno posojilo do 5 milij. din na 10 let, katerega bo začela Zveza vračati od 6. leta dalje v enakih letnih obrokih in ga vrniti do konca desetega leta. Za zavarovanje tega posojila bo dala zveza fondu svoje obveznice, odnosno menice svojih članic, katere bo zveza žirirala.

50 milij. posojila za agrarne zajednice

Ministrski svet je na predlog kmetijskega in finančnega ministra predpisal uredbu o drž. garanciji za kredite zvezam agrarnih zajednic — zadrug v Novem Sadu, Petrovgradu, Osijeku, Zagrebu in Skoplju. Finančni minister je pooblaščen izdati jamstvo za 50 milij. din za kredite, katere bi dobile te zveze pri državnih ali od države z ugodnostmi opremljenih zavodov.

Te kredite bodo zveze lahko izkoristile samo za dajanje hipotekarno zavarovanih posojil, kolonistom, prostovoljcem in ostalim agrarnim interesentom za dokup zemlje.

Podrobnosti bodo še predpisane s pravilnikom. Razdelitev kreditov na zveze bo izvršil kmetijski minister.

Stanje naših kliringov

Po podatkih Narodne banke z dne 22. junija je bilo stanje naših kliringov naslednje (v oklepajih razlika v primeri s stanjem za 15. junija):

Aktivni kliringi: Italija stari račun 17.218.577 (— 841.639) dir, novi račun 112.912.612 (— 11.369.361) din, Nemčija 8.118.354 (— 273.574) mark, Poljska 11.083.879 (— 39.707) din, Bolgarija redni račun 1.650.181 (+ 187.197) din, turistični 432.219 (— 5.805) din, Turčija 12.130.270 (— 349.814) din, Španija 2.850.028 (— 6.000) peset.

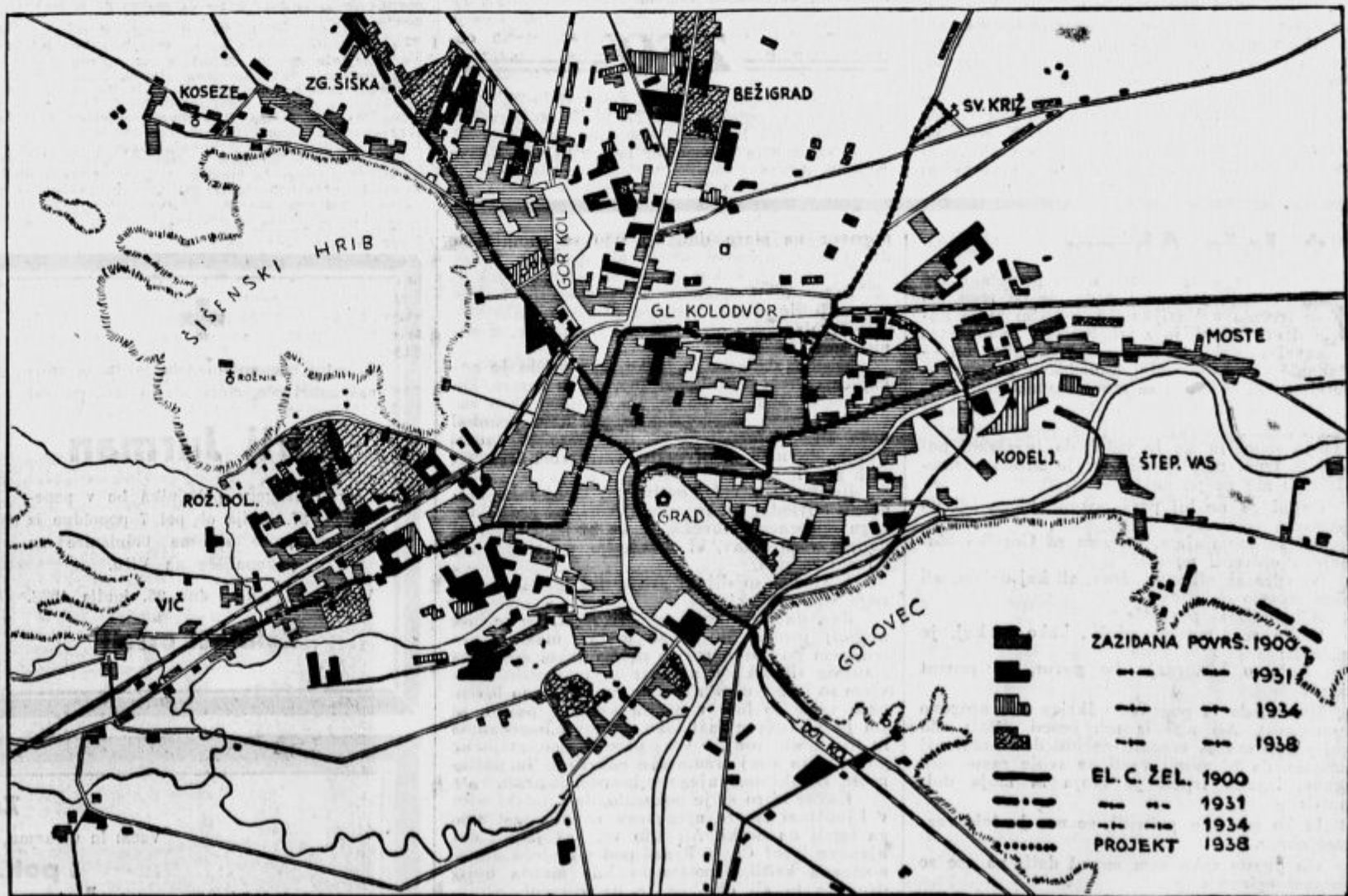
Razvoj Ljubljane in tramvaja od leta 1900 do 1938

Ko je bila leta 1900 ustanovljena Splošna maloželezniška družba, ki je zgradila tramvajsko omrežje v Ljubljani, je štela Ljubljana 36.547 prebivalcev (na podlagi podatkov ljudskega štetja leta 1900 dne 31. decembra). Karta nam kaže, kako malo je bilo zazidano zemljišča ljubljanskega mesta in in kako daleč je posegel tramvaj v razvoj mesta že tedaj. To tramvajsko omrežje Ljubljane je ostalo neizpremenjeno do leta 1931. V dobi od

1900 do 1931 se je Ljubljana izredno razvila ter je postala veliko mesto, ki je štelo dne 31. marca 1931 59.765 prebivalcev. Tedaj zgrajeno tramvajsko omrežje je poseglo celo v predmestja tedanje Ljubljane na Vič in v Šiško, oz. št. Vid. Za izpopolnitev tramvajskega omrežja v Ljubljani je bila leta 1934 zgrajena krožna prog, ki je obnovila dosedanje staro prog. In sedaj pristopa SMD k novemu povečanju tramvajskega omrežja

Ljubljane z zgraditvijo proge k Sv. Križu.

Pričujoča karta nam kaže zazidano površino mesta v teh fazah, da se vidi lahko letošasno i razvoj tramvajskega omrežja i mesta Ljubljane. Razvoj zazidave je naslonjen na razvoj tramvajskega omrežja in upoštevna stanje zazidave v časih povečanja tramvajskega omrežja.

Najcenejše in kvalitativno najboljše prastove in bukove

PARKETE

dobavlja in polaga tovarna REMEC - CO

DUPLICA PRI KAMNIKU železniška in avtopostaja

Oglejte si naše zaloge v tovarni ali v pisarni LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7, poleg Slamiča

Sport

Bog živi, taborni telovadci in lahkoatleti!

Od vseh strani ste prihiteli v našo belo Ljubljano, da v viteških bojih pokažete svoje znanje in svojo spretnost. Boljši naj zmaga in proslavi kraj, odkoder je prišel na naš mladinski tabor. Častne naj bodo tekme in dostojne duha, ki je bil prikladen v življenju te našo veliko prireditev. V plemeniti borbi boste primerjali svoje moči, vse svoje sile boste zastavili, da ogrnete s častjo svoj rojstni kraj in svojo državo. Niste poklicni borci, zdrava mladina ste, ki ve, da more le v

zdravem telesu stanovati zdrav duh. Vaš boj ni boj rekorderjev, ki tudi v življenju izven arene ne mislijo na drugega, kot na nove športne uspehe, vaš boj je boj mladih moči, ki jim šport in telovadba nista namen, ampak sredstvo za doseg zdrave uravnovešenosti med duhom in telesom. Vam vsem, ki ste iz širnega sveta prihiteli, da se pomerite na »Stadionu« v teh velikih dneih katoliške mladine med seboj in z drugimi, pa želimo čimveč in čim lepših uspehov. Bog živi!

Mnenje „Sporttagblatta“ o današnjih igrah v Kladnu in Belgradu

Dunajski »Sporttagblatt« ob 25. junija 1938: »Jugoslavlani v Kladnu«. Češkoslovaško provincijsko moštvo, ki je v prvenstvu zasedlo četrto mesto, sprejema obisk iz Zagreba. Jugoslavanski državni prvak Hašk pride. Svoječasno smo gledali te Zagrebčane na Dunaju in jih začeli ceniti, saj igrajo nogomet zares na vzgleden način in imajo pravo srednjeevropsko šolo... Jutri se nam zdi izid prav negotov, mnenja pa smo, da zmaga Kladna ne bo tako visoka, da je Hašk v povratni tekmi v Zagrebu ne bi mogel paralizirati.

Nemci napredujejo na Nanga Parbatu

Nova nemška ekspedicija na Nanga Parbat (že tretja) je dne 16. junija postavila svoje tretje taborišče v višini 5900 m (do vrha jim manjka še približno 2200 m). V dneh med 12. in 15. junijem so divjali nad Himalajo siloviti snežni meteži, ki so prekinili zvezo z drugim taboriščem. Letalo, ki stoji v Srinagarju sproli pridno zalaga ekspedicijo z vsem potrebnim. Dne 16. junija je nastalo krasno vreme, tako da se naskakovalci nadejajo najboljšega. Mnenja smo, da bo ta nemška ekspedicija dosegla svoj cilj — ne morda zato, ker gre v tretje rado — če bo imela količnik sreče. Tokrat so Nemci, ki imajo neizbrisno zalogo sijajnih alpinistov, poslali ljudi, za katere menimo, da so najboljši, kar jih premore danes za taka visokogorska podjetja evropska alpinistika. Najstarejši je star komaj 30 let, večina pa so sami mladi, od 24 do 26 let stari fantje, ki pa so se bili izkazali doma in v tujini že z zavdanja vredno serijo najtežjih prvih vzponov v skali, snegu in ledu. Tako srečamo med njimi sijajnega Matijo Rebitcha (ki je bil doslej najvišje prodrli po severni steni Eigerja v družbi z Ludwigom Wörgom), dalje mladega Hamburgana Rutza in enega najuspešnejših lednih mojstrov vseh časov, 25 letnega Monakovčana Ludwiga Schmadererja (zmagovalec zahodne stene Ušbe na Kavkazu).

Angleška ekspedicija na Mount Everest

Prav te dni so poročali evropski časopisi, da so Angleži obupali nad svojim letošnjim uspehom in se vrnili. To pa dejansko ne drži. V resnici so prišli — kakor poroča vodja ekspedicije H. W. Tillman — v londonskem dnevniku »Times«, da so že napredovali precej više nad North Col. North Col — severno sedlo — je izredno važna postojanka na vseh ekspedicijah. Leta 1921, dne 10. oktobra, so tekači Phara-Dzong prinesli vest angleških naskakovalcev, da je North Col prehodni. In od tega časa dalje se je vsaka ekspedicija lotevala naskakovanja na vrh odhod. Podoba je, da je odhod — vsaj za zdaj — tudi v resnici možen edini dostop na vrh.

V Kalingong je prispelo poročilo letošnje angleške mounteverške ekspedicije, da je pred nedavnim presenetil ogromen snežni plaz vodjo angleške ekspedicije, H. W. Tillmana, tri njegove tovarise in štiri nosače. Stopali so pravkar po vesinah Northcol. Enega Angleža in dva nosača je plaz posnel in potegnil za seboj. K sreči pa so bili vsi trije z vrhovo navezani na svoje tovarise, tako da so jih ostali lahko še o pravem ča-

† Jože Abram

Ce me je kdaj katero slovo pretreslo, me je smrt našega Jožeta Pet dni je od tega, ko sva se srečala v Marjanišču. Pet dni in je napovedal svoj obisk in z mladeniško živahnostjo zaničeval nas, ki ne moremo več kakor on — mladenič, živahen, poln domislekov in zaničujoč ljudi, ki trde, da se mora človek čuvati.

Mene je obiskal svoje dni v Sori, ko sem pisal Besede. Skoraj vrtil je v svojo naglostjo v mojo sobo; in ko je videl, da je zaradi boleznih in trpel moj spomin, se je široko zasmejal: »Ali me ne poznate?«

Ce bi ga ne bil prej poznal, bi ga bil po njegovem smehu!

Ali se spominjam, da sem za Goriško Mohorjevo obljubil povest?

Ni vprašal, ali sem zdrav, ali kaj delam, ali sploh morem delati?

»Ohljubil si povest!«

In ko sem mu obrazložil, kako in kaj, je pristavil:

»Toda o honorarju bo govor, ko povest izide!«

Mislil, da ta pogovor odkriva vso njegovo nesebičnost. Ali nisi iz teh besed slisal: »Za svoj narod moraš tvegati, da čas zabriše zastonj! Nimamo, da bi mogli vzeti na svoje rame tudi izgube, izgubo trpeti je tvoja in moja dolžnost!«

In ko sem mu priredil, se mu je šele razlezel obraz.

»In proste roke nam moraš dati; na vse se moramo ozirati!«

Tudi to je izsilil od mene.

»Za narod izgube trpeti je tvoja in moja dolžnost!«

Kaj smo z njim izgubili, niti ne moremo z besedo povedati in bo vse ostalo med prijatelji v spominih, da čas zabriše potrebno.

In še nekaj je značilno zanj! Ce smo začeli na sentimentalno razmišljanje starih dni in uspehov, se je očitno dolgočasil.

Skoraj si imel vtis, da so spomini za starce! Samo za starce! On je oživel samo pri načrtih!

Kadar pa je bil v veseli družbi in je prišel

su izkopal izpod snežne odeje. Ob času, ko je bilo Tillmanovo poročilo napisano, se je angleška ekspedicija pravkar pričela ukvarjati s poskusom vzpona po zahodni strani gore. Letošnja angleška ekspedicija ima v svojih vrstah svetovno znane alpiniste. Ime Franka Smythea in Shiptona pozna današnji vsak alpinist. Prvi je izvedel nekaj sijajnih vzponov v Centralnih Alpah, drugi pa se je specializiral za vzpone v izvenevropskih gorovjih. Vprašanje je, če bodo Angleži letos končno uspeli, ker je pravkar nastopil monsun.

Nogometni brzoturnir SK Korotana

Danes popoldne ob 16 se pomerijo na igrišču Korotana na Rakovniku sledeči klubi: Korotana, Mladika in Mladost iz Zagreba. Borili se bodo za lep srebrni pokal, ki ga je poklonil Korotanu bivši rakovski ravnatelj g. Zajc z namenom, da zanj tekmujejo sledeči klubi. Doslej si je osvojil pokal enkrat Korotana in enkrat Mladost iz Zagreba. Kdo bo letošnji prvak, bomo videli danes. Vsi trije klubi razpolagajo z dobrimi in zvezo močmi. Korotana je sprejela ves napad in obdržal samo obrambo stari. Mladika je imela smolo v nedeljo in upajmo, da je danes ne bo imela. Mladost je prvak II. razreda ZNP in ima precej izkušenstev za prvo mesto. Upajmo pa, da se bodo vsi trije dobro držali in bo zmago dočela le večja rutina in tehnika. Red tekem je sledeč:

Ob 16. uri Korotana : Mladika, sodi g. Vrhovnik.
Ob 17. uri Korotana : Mladost, sodi g. Mrdjen.
Ob 18. uri Mladost : Mladika, sodi g. Vrhovnik.

Velike motorne dirke na dirkališču »Hermesa«

Še je v živem spominu poslednja motorna dirka v Zagrebu, na kateri je stal tudi naš prvak Starič (letoči Kranjec) ter premagal vse svoje konkurente. Očividci te dirke v Zagrebu pripovedujejo, da je bila to grandiozna borba, na kateri so vozači pokazali vso svojo sposobnost.

Dne 10. junija 1938 pa bomo imeli v Ljubljani priliko videti prav tako veliko dirkališčno dirko, katero bo priredil agilni moto klub »Hermes« na svojem dirkališču v Siki. Na tej dirki bodo razen najsposobnejših domačih vozačev tudi vozači iz Celja in Maribora, toda vsakega pa bodo vozači iz Zagreba, ki se namerjajo revanširati Stariču, med njimi posebno nova zagrebška zvezda Babič Jerko. Ta je zelo talentiran vozač posebno na dirkališču »Dir-track« vozi. Svojo sposobnost je dokazal že s tem, da je v Zagrebu dosegel za Staričem drugo mesto ter premagal celo Urošca.

Za to dirko valda veliko zanimanje, tako med publiko kakor tudi med vozači samimi, kar se razvidi že iz tega, da se je večer zbral na dirkališču precejšnje število vozačev, ki so pridno preizkušali svoje stroje, da se tako temeljito pripravijo za dirko.

Celjski šport

Prijateljska nogometna tekma med SK Rapidom, Maribor, in Atletiki, se bo vršila danes ob 10 popoldne na igrišču pri Sikiški kleti.

Danes popoldne ob pol 5 bo na Olimpijskem igrišču prvenstvena nogometna tekma med SK Bežanija in Ljubljano. Prijave sprejema pisarna SPD v Ljubljani, I. razred. Prihodnjo nedeljo pa bo revanšna tekma v Trbovljah.

Planinci! Zbirališče udeležencev izleta SPD nemakom v nedeljo, dne 3. julija t. l. je ob 5 zjutraj v Tavčarjevi ulici. Prijave sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-I, najkasneje do torka, dne 28. junija, da more pravočasno preskrbeti avtobus z zadostnim številom sedežev. Vsak udeleženec mora imeti okovance in oprtnik. Za prehrano bo preskrbelo v planinski koči, ki bo končna postaja izleta. Hitite s prijavi, da ne boste zakasneli!

ZFO

Člani v krogih, ki bi radi v sprevedu 29. t. m. jezдили, naj se oglasijo jutri 27. junija ob 6 zvečer v Trnovem pri Popovici. Konjeniki morajo imeti kroje, škornje in ostroke ter bele rokavice. Konja in sedlo dobite.

pogovor na stare dni, ko smo se spominjali dr. Kreka, njegove »Siče« ali dijaških junaštev, je oživel, kakor bi bil še enkrat dijak.

Samo take spomine je prenesel Osebnost vragolije in drzne podvige dijaških dni.

Dr. Brecljevi otroci so mu rekli stric, ti mu nisi smel tega reči!

Mislil, da nam je težko, ker prišlo je nekaj trentarskega v Ljubljano, da tu zamre. Da tu zamre? Mislil, da ne! Da tu oživi našo zapanost, našo starčevsko misel, našo lenobo, našo strašno neodločnost, naše strašno samoljubje, da med nami zaživi vztrajnost trentarskih gora!

Redko sem videl optimista, ki bi tako močno obvladal vsako omahljivost, ni redko takega opreznega človeka, ki ne bi bil predvidel naprej vseh težav, ki se stavijo v napotje tej ali oni zamisli.

V Gorici so dijaki svoje dni igrali njegovega »Zlatoroga«!

Res, da se ni hotel sprožiti strel, ko je bilo najbolj usodno in so ga morali markirati z udarcem po deski, res je potem tekel čez oder zlatorog ritenski, a nikogar ni to motilo, nam vsem so bile v ušesih besede trentarskega lovca, nam vsem so bile v ušesih njegove pesmi, ki jih je Vodopivec znal tako vplesti v benečanski in trentarski vonj, v vonj prenasene, zvijačne gospode in vonj trentarske odkritosti in poštenosti. Dijaki smo njegove besede požirali.

Kakor hitro se je pokazalo, da Ljudski oder v Ljubljani zmore njegovega »Zlatoroga«, smo ga imeli na deski. Ali kdo ve, kaj je bil čar njegove igre? Ce je denes pod sivo lečo umetnostnega kritika, potem bi bilo morda bolj drugače to ali ono, če se pa vprašaš, ali bi mogel ohraniti trentarske barve, ti morajo upasti moči. »Zlatorog« je verna slika Abramova, njegove srčne vere in dobrote. In prav žal mi je, da lanske leto nisem mogel videti njegove igre na prostem v Trnovem.

Tone Spik, trentarski lovec, ki hoče sreče zaradi drugih! Tone Spik, ki hoče »Zlatoroga«, a zaradi tega omahne! Drzen fant, ki tvega vse! Z Bogom, Tone Spik!

Nekdo je dejal:

»Njegova dobra dela ga bodo gorkega potisnila v nebesa!«

Narte Velikonja.

Jesenice

30 tekmovalcev z Jesenic. Velika mladinska prireditev v Ljubljani je zopet zbrala jeseniško mladino, ki se vežba vsak dan. Trije najboljši: Zelenik, Natlačen in Legan pa trenirajo že v Ljubljani. Udeležba z Jesenic bo na taboru ena izmed najbolj številnih in jeseničani ponosno gledajo na svoje fante, ki bodo kot nekaj odnesli gotovo nekaj najboljših uspehov v naše industrijsko mesto.

Prvi delarski izlet je lepo uspel. Preteklo nedeljo je železniški oddelek KID priredil svoj prvi izlet v krasno planino Javorniški Rovt. Udeležilo se ga je 250 delavcev in svojcev. Takoj po jutranji maši so se zbrali udeleženci na kazinskem vrtu in skupno z godbo in s pevskim zborom na čelu odkorakali skozi Jesenice in Javornik ob najlepšem razpoloženju. Izlet je potekel dostojno, brez vsakega incidenta in brez vsakega primera opijanja, na kar so kovinarji najbolj ponosni.

Kino Krekov dom predvaja danes ob 3 popoldne in ob pol 9 zvečer film »General Garcia«. Močna drama iz kubanske revolucije. Dodatek Foxov tednik.

Trbovlje

Čudne manire. V petek je prišel v pisarno združne elektrarne bivši načelnik in zahteval od tajnika, da pisarno zapre in ključke njemu izroči, češ da si je premislil in zopet prevzel javstvo. Uradnik je ugovarjal, slednjič se je vdal grožnjam in pisarno zaprl, ključke pa je izročil nadzorniku. Vse to je dalo povod raznim govoricam. Posebno ker je še ugotovljeno, kako so si večših odbornikov dali plačati svoj trud. Nekatera leta je bilo razdeljenih po 4000, 5000, enkrat celo 28.000 din. Na obnem zboru obeta biti živahno, ker so vsi radovedni na pojasnila. Občni zbor zadruge bo v ponedeljek ob 4 v prostorih Društvenega doma.

Občni zbor Zdržne elektrarne v Trbovljah, sklican na dan 27. junija 1938 ob 4 popoldne, se a tem preklečuje. Čas, kraj in dnevi red vsega obnega zbora se bo članstvu objavil.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 26. junija: 8 Vesel nedeljski pozdrav (pl.) — 8.15 Sprejem gostov iz Češkoslovaške (prenos s Kolodvora) — 9 Napovedi, poročila — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz travniške cerkve — 10.15 Vokalni govor (magr. Viktor Steskal) — 10.30 Slovenski plesi (plošče) — 11 Prenos otvoritve jubilejne razstave Prosvetne zveze — 11.30 Otroška ura (Tetka Marija) — 12 Narodne ob spremljevanju Knežkega tria, poje gđ. Stelka Korencanova — 13 Napovedi — 13.20 Za kratek čas (igra Rad. orkester) — 17 Kmet, ura: O vzreji mlade živine (g. Janec Zobeč) — 17.30 Slovenske narodne s spremljevanjem harmonike. Sodelujejo: gg. Jean Franzl, Vekoslav Janako in Staniko Avgust, vmes Radijski orkester — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Naša trgovska mornarica in naša pomorska politika (Viktor Cerič, dir. Zagreb) — 19.50 Udovčeva in Lančeta — 20 Vesel domač včer. Radijski orkester — 21 Rezervirano za prenos — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Bodimo danes dobre volje (plošče).

Ponedeljek, 27. junija: 12 Glasbene alike (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Šramel kvartet »Štirje fantje« — 14 Napovedi — 15 Pester spored Rad. orkestra — 18.40 Ljubljanski št. Jakob od Valvazora od Plečnika - II. del (g. dr. Jože Rus) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Velikokikidska okolica (dr. D. Nikolič) — 19.50 Zanimivosti — 20 Koncert. Sodelujejo: pevski zbor Glasbene Matice (dirigent Mirko Polič), okrepjeni Radijski orkester (dirigent D. M. Siljanec) in prof. K. Rupel (kot solist) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Koncert lahke glasbe (Radijski orkester).

Drugi programi

Nedelja, 26. junija: Belgrad: 20 Narodne pesmi, 21 Zabavni koncert, 22 Plošče — Zagreb: 20 Pihala, 20.45 Zab. koncert, 22.30 Lahka glasba — Praga: 19.25 Salonski orkester, 20. Vok. koncert, 20.30 Zabavna glasba, 22.30 Plošče — Varšava: 20 Plošče, 21 Zabavni program, 22 Donizettijeva opera »Don Pasquale« — Sofija: 20 Bariton, 20.45 Operetni spevi, 21.45 Lahka in plesna glasba — Budimpešta: 20 Igra, 21.45 Ork. koncert, 22 Ciganski orkester — Trst-Milan: 17.15 Simf. koncert nemške in italijanske sodobne glasbe, 21 Igra, 21.35 Trio, 22.40 Plesna glasba — Rim-Bari: 17 Citre, 21 Lirčna komedija »Prezvetni ljubimci« — Dunaj: 19 Kom. glasba, 20 Oper. glasba, 22.30 Zabav. koncert, 24 Narodna in zab. glasba — Berlin: 20 Operna glasba — Königsberg: 20 Stara in moderna operna glasba — Monakovo: 20 Rossinijeva opera »Seviljski brivci« — Strassburg: 20.30 Vojaška godba.

Ponedeljek, 27. junija: Belgrad: 20 Opera — Zagreb: 20 Violina, 20.30 Komorni trio, 20.45 Vokalni kvartet, 21.15 Komorni trio, 22.20 Kvartet — Praga: 19.30 Vokalni koncert, 20.15 Operetna glasba, 22.15 Potpuri — Varšava: 19.30 Zabavni koncert, 21.10 Nemarske pesmi, 22 Cerkevna glasba — Sofija: 20 Simf. koncert — Budimpešta: 20.10 Plošče, 21.30 Operni orkester, 23.10 Jazz — Trst-Milan: 21.10 Citre, 22 Narodna glasba — Rim-Bari: 17.15 Klavir, 21.10 Vokalni koncert, 21.30 Simfonični koncert iz bazilike — Dunaj: 19.10 Orkester in solisti, 22.30 Operetna glasba, 24 Orkester in mandoline — Berlin-Frankfurt-Stuttgart: 20 Orkester in solisti — Monakovo: 20 Plesna glasba — Beromünster: 19.55 Straussova opereta »Zena, ki ve, kaj hoče« — Strassburg: 21.45 Orgelski koncert.

Novo mesto

»Slovenec« je že ponovno pisal o neugodnih železnih zvezah z Dolenjsko, zaradi katerih so vse prebivalstvo neprestano pritožuje. K temu pripominjamo, da je pred uvedbo novega poletnega voznega reda sprejel novomeško občinski odbor predlog, da se naprosi direkcija državnih železnic, da uvede zadovoljive zveze z Dolenjsko. Novomeška občina je nato skupno z okoliškimi občinami poslala tozadevno prošnjo direkciji državnih železnic. Istotako je novomeško Opleševalno in tujsko-prometno društvo podvzelo vse, da se uvedejo za prebivalstvo ugodne zveze. Žal se prošnje niso upoštevale in merodajni činitelji niso ugodili potrebi in željam prebivalstva. To v pojasnilo vsem prizadetim in nezadovoljnim.

Natečaj

Fond Nj. Vel. kralja za izdelavo oblek za oficirje kraljeve garde sprejme

krojaškega mojstra

za šefa krojačnice z mesečno plačo 4000—5000 din.

Pogoji sprejema:

1. da je podanik kraljevine Jugoslavije;
2. da še ni bil kaznovan in da je primernega obnašanja;
3. da ni pripadal neki ilegalni organizaciji;
4. da je zadostil vojaški obveznosti;
5. da ni star nad 50 let;
6. da ima mojstrski izpit in da ima klasičnijo prvovrstnega mojstra za oficirske uniforme.

Vse zgoraj navedeno je treba dokazati s potrdili.

Prijave s prošnjo, pravilno taksirane, treba dostaviti upravniku fonda Nj. Vel. kralja za izdelavo oblek za oficirje kraljeve garde na Topčiderju do 1. VII. t. l. z navedbo natančnega naslova.

Izbrani kandidat se ima javiti upravi fonda 9. julija popoldne, o čemer bo obveščen, ostalim se pa vrnejo dokumenti.

Izbrani kandidat bo prvi mesec na poskušnjo z odrejeno plačo 4000 din, nato pa, ako se pokaže, da je sposoben, se sprejme v stalno službo, v nasprotnem primeru se razreši službe.

Iz pisarne uprave fonda Nj. Vel. kralja za izdelavo oblek za oficirje kraljeve garde na Topčiderju.

Natečaj

za idejno skico za prezidavo in dozidavo Narodnega gledališča Kralja Petra II. v Sarajevu.

Ministrstvo prosvete razpisuje javni natečaj za izvršitev idejne skice za prezidavo in dozidavo Narodnega gledališča Kralja Petra II. v Sarajevu. Pravico na sodelovanje imajo vsi arhitekti kraljevine Jugoslavije, ki bivajo v državi.

Ocenevalno sodišče sestavljajo:

a) Člani:

G. Djoko Kovačević, pomočnik min. prosvete. G. arh. Dimitrije Leko, profesor univerze v Beogradu.

G. ing. Radoslav Todorović, šef tehničnega oddelka ministrstva prosvete.

G. Milutin Janjušević, upravnik Narodnega gledališča Kralja Petra II. v Sarajevu.

G. ing. Sekula Knežević-Caldović, načelnik tehničnega oddelka (od strani kr. banske uprave v Sarajevu).

G. ing. Matija Popara (od strani mestnega poglavarstva v Sarajevu).

G. arh. Mate Bajlon (od strani U. J. J. A. sekcije Sarajeva).

b) Namestniki:

G. Panta Arandjelović, načelnik prosvetnega oddelka kr. banske uprave v Sarajevu.

G. arh. Emanuel Samanek.

Nagrade za to delo so naslednje:

Prva 30.000.— (trideset tisoč) dinarjev.

Druga 20.000.— (dvajset tisoč) dinarjev.

Tretja 15.000.— (petnajst tisoč) dinarjev.

Za odkup je določena vsota 20.000.— (dvajset tisoč) dinarjev. Rok za izročitev del je 1. oktober 1938. Načrti obstoječe zgradbe, pogoji in program tega natečaja se morejo dobiti vsak delavnik od 1. julija 1938 v pisarni Uprave narodnega gledališča Kralja Petra II. v Sarajevu po cent 80 dinarjev za izvod.

+

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je naš ljubljani soprog, sin, brat itd.

GRAČNER RUDOLF

gostilničar

danes, dne 25. junija 1938 ob 6, po dolgi in mukepolni bolezni, v starosti 47 let, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v ponedeljek, 27. junija 1938 ob 16 iz mrtvašnice na Pobrežju na magdalenski pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, 30. junija ob 6 pri Sv. Magdaleni.

Maribor, Essen-Karnap v Nemčiji,

dne 25. junija 1938.

Rezi Gračner, soproga, Franc Gračner, oče, Franc Gračner, brat, in ostali sorodniki.

Zahvala

Vsem in vsakemu, ki ste izkazali toliko časti

pok. župniku

Jos. Abram

ko ste ga neprestano hodili kropit, obsuli z venci in šopki, spremlili v tako velikem številu na zadnji poti, peli mu pretresljive žalostinke in ga slavili ob odprtem grobu, budi izrečena prisrčna zahvala. Bog vam plačaj! Molimo za nepozabnega in nedanostnega pokojnika, najboljšega Krekovega učenca!

Ljubljana, 25. junija 1938.

ANTON RUTAR

DR. BRECELJEVI

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Prodajalka
enoletno prakso išče službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.039. (a)

Mesarski pomočnik
zmožen vseh poslov, mlad in zdrav, išče mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.121. (a)

Pekovski pomočnik
z znanjem slaščičarske stroke - išče službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.059. (a)

Šofer - mehanik
z večletno prakso - išče službo. Nastop lahko takoj. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 10.094. (a)

Boljša gospa
išče v Ljubljani mesto hišnice, najrajši v novem velikem poslopiju. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stanovanje« 9852. (a)

Šofer (kovač)
dober vozač išče stalne službe k osebnemu ali tovarnemu avtomobilu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9996. (a)

Fant z dežele
vojaščinu prost, išče službo v skladišču ali kaj silnega. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljiv« 10.033. (a)

Za sezono
iščem službo kot natakarica ali sobarica. Sem mlada ter znam več jezikov. Ponudbe podružni. »Slov.« v Kranju pod »Urna« št. 10.160. (a)

Dekle
krščansko, staro 26 let, bi šla v pomoč gospodinjici, tudi k otrokom. Zna šivati. Naslov v podružni. »Sl.« v Kranju pod »Poštena« št. 10.159. (a)

Kmečki par
vaje kmečkega dela in živinoreje, išče skupno službo na deželi ali v mestu. Vzame tudi kmetijo v najem ali v oskrbo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.127. (a)

Dober delavec
išče službo pri gospodarstvu, ki rabi delavca za travnik in vinograd celoletno dobo. Nastop takoj za vsako plačilo. - Franc Božič, Gornja Prekopa 7, p. St. Jernej. (a)

Pridno dekle
z znanjem nemščine želi premeniti službo. Nastop 1. ali 15. avgusta. Grem najrajši na Gorenjsko ali v Maribor. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9840. (a)

Potnik
za dravsko banovino z lastnim novim avtom išče primerne zastopstva. - Zmožen je vsakršne garancije. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vesten in marljiv« 9271. (a)

Službo v pisarni
skladišču ali kaj silnega iščem s 1. julijem. Grem tudi za inkasanta. Zmožen sem tudi v lesni stroki. Vložim potrebno kaviro. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 10.093. (a)

Pouk

»Evropa« poučuje dvanaest jezikov. Dobi se v trafikah ali pa naroči: Gosposvetska cesta 12-II. Ljubljana. (u)

Oblatveno koncesionirana šoferska šola
I. GABERSČIK
bivši komisar za šoferske izpite
Slomškova ulica št. 4.
Telefon št. 28-26 in 28-28.

15. julija bo nagradno žrebanje »SLOVENCA«

Baraga Ludv. Ljubljana - Nebotičnik

ima najceneje in največjo izbiro:

Nalivnih peres
4 barvnih in
avtomatičnih
svinčnikov

Rezervna 14 krt.
zlata peresa

Popravljam
vse sisteme nalogivnih peres

Službodobe

Kolarskega pomočnika
takoj sprejme Ivan Sotina, Mokronog 16. (b)

Služkinjo
za vsako delo, sprejemem takoj. - Jesih, Medvode. (b)

Krojaškega pomočnika
za male kose, sprejme takoj krojaštvo Tomšič, Slomškova 6. (b)

Strežnica za Vodmat
za ves dan se sprejme takoj. Naslov v upr. »Slovenca« pod 9999. (b)

Šivilje
samostojne ševalke takoj sprejme trška Moiko - Selenburgova ulica 6. (b)

Mizarski pomočnik
dober, se takoj sprejme. Anton Svetelj, Senčur pri Kranju. (b)

Hlapca
za kmečka dela, sprejemem. Plača 300 din. Ivan Podboršek, Smartno ob Savi 10, pri Ljubljani. (a)

Dekla
pridna, poštena, se takoj sprejme. - Stebe Anton, tes. mojster, Komenda-Moste. (b)

Kmečko dekle
staro 25-35 let, sposobno kuhanja in vseh gospodinskih del, sprejme takoj tričlanska učiteljska družina. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Zanesljiva« št. 10.073. (b)

Natakarica
redne zunanosti in prikupljivega vedenja, poštena, spretna, do 24 let stara - se sprejme v dobro znano pošteno gostilno na Gorenjskem. - Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Natakarica« 10.074. (b)

Delavca
izvežbanega v izdelovanju podpetnikov za obutev, išče podjetje v Bački. - Naslov se dobi pri tv. Niklsbacher & Smrkolj, Ljubljana, Pražakova ulica 4. (b)

Družabnika
sprejem v novo modno trgovino v industrijskem kraju na Gorenjskem. - Biti mora dober prodajalec, aranžer in organizator. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Alko« št. 9956. (b)

Inkasantje
inteligentni, dobijo takoj namestitve pri nakladnem koncesoriju, ki dela po celi državi. Velike fiksne plače, dnevnice in provizije. Javijo naj se samo osebe, ki odgovarjajo mestu. Kavelja najmanj 1000 din. Delavni krog, kjer stalno bivate in okolica. Pismene ponudbe na Propaganda d. d., Zagreb, Jelačićev trg št. 5 pod K. B. S. (b)

Dekle za župnišče
v Savinjski dolini - se sprejme. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10.075. (b)

Mizarskega pomočnika
za pohištvo, sprejme Anton Mrak, Guncelje 23, p. št. Vid nad Ljubljano. (b)

Izurjene šivilje in vezilje
sprejme za stalno tvečka K. Soss, Mestni trg, Ljubljana. (b)

Trgovskega potnika
sprejemem. - Provizija in fiksna plača. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Elksistenca« št. 10.068. (b)

Izvežbane pletilje
osebno na »link« stroje, dobe stalno zaposlitev v tovarni pletenil Janko Novak, Radovljica. (b)

Mizarski pomočnik
in ključavničar, z znanjem nemščine, se sprejme. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Zanesljiv« št. 10.123. (b)

Šofer-mehanik
z večletno prakso s tovarnim avtom ali avtobusom se takoj sprejme v stalno službo. Ponudbe na R. Hojak, Domžale. (b)

Kuharico
veščo meščanske kuhe in vseh gospodinskih del - sprejemem takoj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10.138. (b)

Služkinja
ki zna opravljati vsa hišna dela in je deloma zmožna tudi samostojne kuhe, se sprejme takoj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10.107. (b)

Služkinja
srednjih let, za vsa domača dela, ki zna tudi samostojno kuhati - se sprejme k veččlanski odrasli družini. - Pismene ponudbe upr. »Slov.« pod »Poštena« 10.052. (b)

Trgovina z meš. blagom
v Ljubljani, išče trgovsko pomočnico, navajeno tudi manufakturom in ki bi pomagala pri gospodinjstvu. Hrana in stanovanje v hiši. Pismene ponudbe z navedbo prejšnje službe v upr. »Sl.« pod »Pridna in zanesljiva« št. 10.124. (b)

Urarskega pomočnika

z daljšo prakso, sprejme takoj trška
H. Suttner
Ljubljana, Prešernova ul.
Pismene ponudbe poslati na H. Suttner, Ljubljana

Tkalski mojster
na raznih statvah vsestransko izvežban se takoj sprejme. - Podrobne ponudbe upr. »Slov.« pod »Tkalcina« 9959. (b)

Za hišnika
v sredini mesta se takoj sprejme zakonski par. - Ponudbe v upr. »Sl.« pod »Pošten 50« št. 10.086 (b)

Služkinjo
sprejemem k trem osebam za vsa dela in šivanje. - Pismene ponudbe z navedbo starosti pod zn. »Poštena« 10.008. (b)

Tkalka
izurjena na ročni statvi, se takoj sprejme. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Izvežbana tkalka« št. 10.000. (b)

Služkinjo
za hišna in vrtna dela - sprejemem takoj. - Plača 200-250 din. - Ponudbe osebno. Pirnat, Verstovškova 9, Ljubljana. (b)

Hlapca
h konjem in za vsa poljska dela, in pošteno služkinjo - sprejemem. Andrej Kregar, mizarstvo, št. Vid nad Ljubljano. (b)

Pekovski poslovodja
se sprejme, event. se prodaja tudi pekarna po zelo ugodni ceni in plačilnih pogojih. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Dobra bodočnost« št. 10.056. (b)

Dekle z dežele
za pisanje in hišna dela, sprejemem samo za dva do tri mesece. Oskrba. - Ponudbe v upr. »Sl.« pod »Dobra, marljiva« št. 10.067. (b)

Da nima Tací ust zamašenih s čokolado, bi se kaj rada od srca zasmejala. Hej! Da bi mogla potegniti te zveržene nosove! A roke so ji tako trde, da ne more ganiti z njimi. Da! Niti z očmi treniti ne more. Kar hudo ji je. Dečki pred izložbo pa se ji režijo in pacijo.

Brusača

sprejme Kristalija, Celje.
Krojaškega vajenca
sprejme salon šefice Viniko, Sv. Petra nasip 29.

Mizarskega pomočnika
in vajenca takoj sprejemem. Mizarstvo Cimerman, Dev. Mar. v Polju.

Steklar
se takoj sprejme. Ponudbe s prepisi spričeval na steklarstvo Julij Klein, Ljubljana. (b)

Služkinjo
sprejemem takoj za na kmetijo in gostilno. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10.105. (b)

Dva mizarska pomočnika
dobra, sprejme tovarna pohištva »Bor«, Vižmarje št. 87, št. Vid nad Ljubljano. (b)

Trgovska pomočnica
zmožna, pridna, poštena, mlajša moč se sprejme takoj. Karel Koželj nasl. trgovina, Tržič. (b)

Služkinjo
lahko začelnico, sprejemem. - Prednost sirote brez staršev. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Vrta« 10.175. (b)

Gospodinjica
ki se razume pri prodaji mesnih izdelkov - dobi službo. Kavelja 5000 din. Plača po dogovoru. Ponudbe upr. »Slovenca« Maribor pod 989. (b)

Služkinjo
veščo samostojne kuhe, sprejme tričlanska družina. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Tako« 10.169. (b)

Mehanik
za pisarniške stroje, popolnoma verziran v popravilih in računskih strojih, za notranjo in zunanjo službo, se sprejme s 1. julijem. Ponudbe z navedbo plače ter dosežanih službenih mest v upr. »Slovenca« v Mariboru pod »Mehanik« št. 347 kr. (b)

Hlapca
h konjem in za vsa poljska dela, in pošteno služkinjo - sprejemem. Andrej Kregar, mizarstvo, št. Vid nad Ljubljano. (b)

Tel. 80-73

Prepričaj se sam v buffetu, Vegova ulica 2 v Ljubljani (pri lekarni Babovec)

Dalmatinsko belo in črno lit. Din 10.-
Cvitek " " 12.-
Rizling " " 12.-
Traminc letnik 1934 " " 14.-

Buffet in trafika Ukmar.

Vajenci

Učenko in pomočnik
za šivanje in vezanje - sprejme »Julijana«, Gosposvetska 12. (v)

Učenca za trgovino
močnega in poštenega - sprejemem. Kačičnik Andrej, Leče pri Poljčanah.

Učenko
sprejme trgovina z meš. blagom. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10.119. (v)

Učenca za kuhinjo
se sprejme. Naslov pove upr. »Slovenca« Maribor pod št. 986. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem. Vsa oskrba v hiši. Joško Lombar, Pred-dvor 44 pri Kranju. (v)

Fant z dobrimi spričevali
se želi izučiti kakršnekoli obrti, najraje krojaštva, z vso oskrbo v hiši. Šerek Franc, Mišičeva 21, prtlj. Ljubljana. (v)

Učenca
zdravega, poštenega, 14 do 15 let starega, takoj sprejemem v trgovino mešanega blaga na deželi. Dopise upr. »Slovenca« v Mariboru pod »Zanesljiv« 974. (v)

Fant
z meščansko šolo, 15 let star, zdrav, močan, poštenih staršev, se želi izučiti trgovine - z vso oskrbo v hiši. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10.036. (v)

Vajenca
sprejme Butinar Josip, splošno kleparstvo, Celovska cesta 102. (v)

Učenko
za strojno pletenje takoj sprejemem. Naslov v upr. »Slovenca« pod 9905. (v)

Vajenca
za železovlvarsko obrt - sprejemem. Smole Franc, Trata 18, p. št. Vid nad Ljubljano. (v)

Želim se izučiti
mehaničarske obrti v Ljubljani ali okolici. Sem z dežele, star 17 let. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10.125. (v)

Vajenca
poštenega in dobrega računarja sprejemem v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe upr. »Slov.« pod št. 9897. (v)

Učenec
s potrebno šol. izobrazbo se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Zdrav in močan« št. 10.098. (v)

Dijaki

Dijaki
preko 12 let se sprejemajo na hrano in stanovanje v dobro hišo (vila na Hribu sv. Jožefa). - Možna nemška in francoska konverzacija. Vprašati upr. »Slovenca« v Celju. (D)

Zasluzek

1000 din in več
zaslužite mesečno doma. Potreben kapital 2500 din. Pisite: »Anos«, Maribor, Oroznova 6 (z)

Agilnim osebam
zmožnim gotovine, so na di dober, stalen zaslužek. Ponudbe v podružni. »Sl.« v Celju pod značko »Agil« lena. (z)

1000 dinarjev
in več zaslužite mesečno z delom doma. Pošiljam material, prevzamem gotovo blago. Majhen kapital potreben. Zadržite se za spise, priložite znamko za odgovor. »Hemipa« Pancevo, Trg kralja Aleksandra št. 2. (z)

Danes

Čolni na Ljubljani
se že izposojajo. Dobi ga vsak v Jančarjevi čolnarni, kamor je prevoz preko Ljubljane s Trnovskega pristana brezplačno. (r)

Gostilna Steiner
Trnovo, Opekarska cesta 31, priporoča cenjenim gostom dobro pijačo in jedajo - za kar bosta skrbela Polde in Minka. (v)

Kam pa kam?

Življenja težav
dnevni skrbi, otreses pri dobri se kapljici. Na senčnem vrtu Vas postreže s priznanimi vini in dobro jedajo Matevž Zihnerl, gostilničar, škofja Loka. (v)

Prireditve

Danes na žegnanje
v Trnovo k Slovša. Igra postarska godba. Dobra jedaja in plača. Vstop prost. - Se priporoča Ivanka Slovša. (r)

Objave

Dražba nepremičnine
Pri sreskem sodišču v Ljubljani, soba 16, bo 1. julija t. l. ob 12 dražba nepremičnine: lepa, nova hiša s 4 stanovanji, ločkalom in vrtom v Ljubljani, Vodovodna cesta 5. Cenilna vrednost 515.303 din, najmanjši ponudek 275.651, varščina 51.531 din. (o)

Čitajte in širite »Slovenca«

Konči Ahačič: Trije tički

Na steklo pritrsnjeni nosovi!

Nenadoma glasen pok in: čin-čin!

zažvenketajo črepinje po tleh. Deček, ki mu tovariši niso dali prostora ob izložbi, je bil zalučal kamen vanjo. - Preplašeni se zlikovci razkrope na vse strani, boječ se zaslužene kazni. - Pred izložbo pa zopet stoji le uboga siročica in požira Taciko s poželjivimi očmi.

PEČI

sobne in krušne, ploščice za štedilnike, stenske obloge in dr. nudi najceneje

Keramična zadruga

registrirana zadruga z omejenim zavezom
V LJUBLJANI • TESARSKA ULICA 5 • TELEFON 27-69

Posedstva

Stavbne parcele
pri postaji Škofja Loka, poceni prodam. Polize se Suha 21, Škofja Loka.

Majhna hiša
v sredini mesta, ugodno napredaj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10126.

Majhno hišo
v korporacijsko pravico proda Josip Janko, urar v Kamniku. (p)

Kupim posestvo
v Sloveniji do 25.000 din. plačam v gotovini. - Naslov: Jug, pri Lebanu, pošta Store. (p)

Majhno posestvo
v gospodar. poslojem, vinogradom, travnikom, 2 njivama, pol ure od postaje Sevnica, napredaj za 22.000 din. Knez Ignacij, Sevnica, Pekel št. 21. (p)

Krasni prostori
pripravljeni za vsako industrijo, obsežen vrt, gradbene parcele in krasno stanovanje z vsem komfortom in centralno kurjavo, zelo ugodno napredaj v Mariboru. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobro naložen denar« št. 9734. (p)

Špedicijsko podjetje
v Sloveniji, dobro vpeljana, stare znane in renomirane, z veliko klijentelo, lastna velika skladišča, z ali brez koncesije - napredaj. Ponudbe v upr. »Slov.« v Mariboru pod »Sigurna eksistenca« št. 785. (p)

Trgovska hiša
v Gartnerjevi, v Planini št. 37, z inventarjem, na najprometnejšem kraju, dobro vpeljana trgovina, pekarija in gostilna - se odda takoj v najem ali prodaja po zmerni ceni in pod ugodnimi pogoji. - Pojasnila: Garzaroli Edo, Postojna, Italija. (p)

Dobra spekulacija!
Krasna večstanovanjska vila v Mariboru, z vsem najmodernejšim komfortom, velike stranske in gospodarske zgradbe, obširen vrt, cenjena skupno na 1.200.000 din, napredaj za 880.000 din. Odprda se lahko velike nove zgradbe za 150.000 din, del vrta se parcelira in prodaja za 130.000 din, skupaj 280.000 din. Torej ostane za 600.000 din kupcu prekrasna vila, zgoraj omenjena z obširnimi prostori in lepim delom vrta. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dobra spekulacija« št. 9736. (p)

Lep vinograd
v krasnem sadonosnem, gospodarskim poslojem, kompletno uteskalnico - napredaj za 18.000 din. Pol ure od banovinske ceste. Topolovec Vinko, Podlehnik pri Ptuj. (p)

Nova hiša
pet dvosobnih stanovanj, pritlikline, dve kopalnici, vse podkleteno. Mesečni donos 2500 din. - Cena 270.000 din. Pet minut od tramvaja - napredaj. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10111. (p)

Zemljišče
480 kvadrat. sežnjav, 16 m ulične fronte, lepa lega, ob žel. postaji, na glavni cesti v mestu Dobova - napredaj. - Vprašati na naslov: Franjo Zmuderi, Savska c. 129, Zagreb. p

Hišo
z dobro ideo trgovino ter nekaj posestva z lepim sadonosnikom v Slovenskih goricah, po najugodnejši ceni prodam. - Naslov v upravi »Slov.« Maribor pod 783. (p)

Hišo z gostilno
in velikim vrtom oddam v najem ali prodam. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10193. (n)

Dobro vpeljana mlekar
na prometni točki oddam izve se popoldne. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10174. (n)

Konjski hlev
in skladišče se odda na Ižanski cesti 18, pri Koblju. Najemina se lahko odsluži. (n)

Lokal za specerijo
z inventarjem in stanovanjem, se skupno ugodno odda. Polize se: Pigar, Vošnjakova ulica 6. (n)

Pekarna v Ljubljani
se odda v najem. Ponudbe v upravi »Slovenca« pod »Odkup inventarja« št. 10053. (n)

Lokal sredi mesta
300 din mesečno, oddam za majhno trgovino, obrtnika, pisarno. Naslov v upravi »Slov.« pod 10058

Trgovino, gostilno
in druge prostore v Kozarjah, »Pri dolgem mostu«, tik mestne meje ljubljanske, odda takoj v najem I. Knez, Ljubljana, Gosposvetska c. 3. (n)

Hiša s kovačnico
in nekaj polja, ob banovinski cesti v trgu na Gorenjskem, se odda v najem kovaškemu mojstru. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 9275. (a)

Stanovanje
dvo- ali enosobno s kabineto ali brez isče drž. uradnik za 1. avgust ali sept. Najrajši v Vodmatu ali bližini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Bolnica« 9962. (c)

ODDAJO:
Dvosobno stanovanje balkon in kabinet, oddam za 400 din. Černič, Orlovca 21. (b)

Petsobno stanovanje
sončno, zračno, mirno, z vsemi pritliklinami, se odda s 1. avgustom v najem. Polize se v Zarnikovi ulici 16-L. (c)

Medijske toplice
pri Zagorju. - Plavalni bazeni 28° na prostem, krasna okolica in sprehodi, izborna hrana in postrežba. Penzija s kopeljo 45 din. - Pojasnila pri upravi kopalnice Medijske toplice, Medija-Izlake. (L)

Gostilna »Ljubljana«
v Šibeniku (na obali), Dobra slovenska kuhinja, izvrstna vina, sobe za tujece, Pension: celodnevna hrana in soba 35-40 din dnevno. Priporoča se Andrej in Franja Zuljan. (L)

Ráteče - Planica
restavracija Kajžar se priporoča čislanim letoviščarjem in izletnikom. Pozorna postrežba, dobra kuhinja, čiste sončne sobe. Penzija dnevno 35-43 din za osebo. Pri hiši trgovina. Na postaji buffet. (L)

Harmonika
štrtrstvena, napredaj po ugodni ceni. Zaloška cesta 3, gostilna Kamnar. (L)

Klavir 2500 din
in razno pohištvo zaradi odpotovanja takoj poceni napredaj. Maribor, Krekova ulica 4/L. (g)

Vaš klavir
je sigurno potreben popravila, ne pozabite, da je sedaj čas za izvršitev kakršnegakoli dela. Vsako popravilo vam izgotovim strokovnjško z najboljšim inozemskim materialom in najceneje. Obročno odplačilo. (L)

R. Warblnek,
tovarna klavirja Ljubljana, Miklošičeva c. 4

Fantka
1 in pol leta starega, oddam za svojega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10128. (r)

Čez počitnice
sprejem fantka ali dečklco v skrbno varstvo. Prevzamem tudi otroke v rejo. Naslov v upravi »Slovenca« pod 10194. z

8 letnega dečka
dam v oskrbo k dobri družini v Ljubljani. Po nudi z zahtevki v upr. »Sl.« pod »Sloobvezen« št. 10115. (r)

Modele
za novo projektirane stabe, mostove itd. izvršujem po danih načrtih in dogovoru. - Loboda Zdravko, Trzin 55. (t)

Železne rolete
izdeluje najceneje

IVAN BERNIK
tovarna rolet LJUBLJANA

Priporoča tudi napravo lesenih, platnenih in damastrolet

Enosobno stanovanje
oddam 1. avgusta. Aljaževa ulica 8, Šiška. (c)

Priporoča se
letovišče in kopalnice Inglic, Srednja vas, Poljane nad Škofjo Loko. (L)

Letoviščarjem
se priporoča gostilna Tavčar, Poljane nad Škofjo Loko. (L)

Med planinami
vam nudi prijeten odpočitek s prvovrstno hrano za 40 din dnevno Pension »Pod Stolom« Franc Školaris, Moste, Zirovnica. (L)

IZBIRA NI TEŽKA
kadar je treba določiti časopis v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel zagotovo v stik s najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere - posebno ob nedeljah - z malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča. (r)

V dneh Mladin. tabora
nudi izborno hrano in prvovrstna vina restavracija »Sestica«. Za cenj obisk se priporoča A. Izlakar. (r)

Za časa Mladin. tabora
najbližja mehanična delavnica, shramba koles in vsi nadomestni novi deli Tyrseva 84, nasproti Stadijona. (r)

Avtomobile, kolesa
in prilagojena - za čas Mednarodnega mladinskega tabora najvarnejše shraniti v shrambi pri »Figovcu«. (r)

Gostilna Ravbar - Perio
nudi v dneh Mladinskega tabora v zadostni meri in poceni dobro domačo hrano in izvrstna vina. Najhaja se v bližini Stadijona (cesta levo od Tyrseve) Hranilniška 1. (r)

Priporočam se
domaćinom in izletnikom za vožnje po naročilu. Avtostaki je vedno na razpolago na glavnem trgu. Vožil bom po najnižjih cenah in z največjo postrežbo. - Jakob Plestenjak, takel, Škofja Loka. (t)

HEINEL-HEROLD
dizaj. stol. tvornice glasbil MARIBOR št 102

Medijske toplice
pri Zagorju. - Plavalni bazeni 28° na prostem, krasna okolica in sprehodi, izborna hrana in postrežba. Penzija s kopeljo 45 din. - Pojasnila pri upravi kopalnice Medijske toplice, Medija-Izlake. (L)

Gostilna »Ljubljana«
v Šibeniku (na obali), Dobra slovenska kuhinja, izvrstna vina, sobe za tujece, Pension: celodnevna hrana in soba 35-40 din dnevno. Priporoča se Andrej in Franja Zuljan. (L)

Ráteče - Planica
restavracija Kajžar se priporoča čislanim letoviščarjem in izletnikom. Pozorna postrežba, dobra kuhinja, čiste sončne sobe. Penzija dnevno 35-43 din za osebo. Pri hiši trgovina. Na postaji buffet. (L)

Harmonika
štrtrstvena, napredaj po ugodni ceni. Zaloška cesta 3, gostilna Kamnar. (L)

Klavir 2500 din
in razno pohištvo zaradi odpotovanja takoj poceni napredaj. Maribor, Krekova ulica 4/L. (g)

Vaš klavir
je sigurno potreben popravila, ne pozabite, da je sedaj čas za izvršitev kakršnegakoli dela. Vsako popravilo vam izgotovim strokovnjško z najboljšim inozemskim materialom in najceneje. Obročno odplačilo. (L)

R. Warblnek,
tovarna klavirja Ljubljana, Miklošičeva c. 4

Fantka
1 in pol leta starega, oddam za svojega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10128. (r)

Čez počitnice
sprejem fantka ali dečklco v skrbno varstvo. Prevzamem tudi otroke v rejo. Naslov v upravi »Slovenca« pod 10194. z

8 letnega dečka
dam v oskrbo k dobri družini v Ljubljani. Po nudi z zahtevki v upr. »Sl.« pod »Sloobvezen« št. 10115. (r)

Modele
za novo projektirane stabe, mostove itd. izvršujem po danih načrtih in dogovoru. - Loboda Zdravko, Trzin 55. (t)

Železne rolete
izdeluje najceneje

IVAN BERNIK
tovarna rolet LJUBLJANA

Priporoča tudi napravo lesenih, platnenih in damastrolet

Enosobno stanovanje
oddam 1. avgusta. Aljaževa ulica 8, Šiška. (c)

Priporoča se
letovišče in kopalnice Inglic, Srednja vas, Poljane nad Škofjo Loko. (L)

Letoviščarjem
se priporoča gostilna Tavčar, Poljane nad Škofjo Loko. (L)

Med planinami
vam nudi prijeten odpočitek s prvovrstno hrano za 40 din dnevno Pension »Pod Stolom« Franc Školaris, Moste, Zirovnica. (L)

IZBIRA NI TEŽKA
kadar je treba določiti časopis v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel zagotovo v stik s najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere - posebno ob nedeljah - z malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča. (r)

V dneh Mladin. tabora
nudi izborno hrano in prvovrstna vina restavracija »Sestica«. Za cenj obisk se priporoča A. Izlakar. (r)

Za časa Mladin. tabora
najbližja mehanična delavnica, shramba koles in vsi nadomestni novi deli Tyrseva 84, nasproti Stadijona. (r)

Avtomobile, kolesa
in prilagojena - za čas Mednarodnega mladinskega tabora najvarnejše shraniti v shrambi pri »Figovcu«. (r)

Gostilna Ravbar - Perio
nudi v dneh Mladinskega tabora v zadostni meri in poceni dobro domačo hrano in izvrstna vina. Najhaja se v bližini Stadijona (cesta levo od Tyrseve) Hranilniška 1. (r)

Priporočam se
domaćinom in izletnikom za vožnje po naročilu. Avtostaki je vedno na razpolago na glavnem trgu. Vožil bom po najnižjih cenah in z največjo postrežbo. - Jakob Plestenjak, takel, Škofja Loka. (t)

HEINEL-HEROLD
dizaj. stol. tvornice glasbil MARIBOR št 102

Medijske toplice
pri Zagorju. - Plavalni bazeni 28° na prostem, krasna okolica in sprehodi, izborna hrana in postrežba. Penzija s kopeljo 45 din. - Pojasnila pri upravi kopalnice Medijske toplice, Medija-Izlake. (L)

Gostilna »Ljubljana«
v Šibeniku (na obali), Dobra slovenska kuhinja, izvrstna vina, sobe za tujece, Pension: celodnevna hrana in soba 35-40 din dnevno. Priporoča se Andrej in Franja Zuljan. (L)

Ráteče - Planica
restavracija Kajžar se priporoča čislanim letoviščarjem in izletnikom. Pozorna postrežba, dobra kuhinja, čiste sončne sobe. Penzija dnevno 35-43 din za osebo. Pri hiši trgovina. Na postaji buffet. (L)

Harmonika
štrtrstvena, napredaj po ugodni ceni. Zaloška cesta 3, gostilna Kamnar. (L)

Klavir 2500 din
in razno pohištvo zaradi odpotovanja takoj poceni napredaj. Maribor, Krekova ulica 4/L. (g)

Vaš klavir
je sigurno potreben popravila, ne pozabite, da je sedaj čas za izvršitev kakršnegakoli dela. Vsako popravilo vam izgotovim strokovnjško z najboljšim inozemskim materialom in najceneje. Obročno odplačilo. (L)

R. Warblnek,
tovarna klavirja Ljubljana, Miklošičeva c. 4

Fantka
1 in pol leta starega, oddam za svojega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10128. (r)

Čez počitnice
sprejem fantka ali dečklco v skrbno varstvo. Prevzamem tudi otroke v rejo. Naslov v upravi »Slovenca« pod 10194. z

8 letnega dečka
dam v oskrbo k dobri družini v Ljubljani. Po nudi z zahtevki v upr. »Sl.« pod »Sloobvezen« št. 10115. (r)

Modele
za novo projektirane stabe, mostove itd. izvršujem po danih načrtih in dogovoru. - Loboda Zdravko, Trzin 55. (t)

Železne rolete
izdeluje najceneje

IVAN BERNIK
tovarna rolet LJUBLJANA

Priporoča tudi napravo lesenih, platnenih in damastrolet

Enosobno stanovanje
oddam 1. avgusta. Aljaževa ulica 8, Šiška. (c)

Priporoča se
letovišče in kopalnice Inglic, Srednja vas, Poljane nad Škofjo Loko. (L)

Letoviščarjem
se priporoča gostilna Tavčar, Poljane nad Škofjo Loko. (L)

Med planinami
vam nudi prijeten odpočitek s prvovrstno hrano za 40 din dnevno Pension »Pod Stolom« Franc Školaris, Moste, Zirovnica. (L)

IZBIRA NI TEŽKA
kadar je treba določiti časopis v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel zagotovo v stik s najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere - posebno ob nedeljah - z malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča. (r)

V dneh Mladin. tabora
nudi izborno hrano in prvovrstna vina restavracija »Sestica«. Za cenj obisk se priporoča A. Izlakar. (r)

Za časa Mladin. tabora
najbližja mehanična delavnica, shramba koles in vsi nadomestni novi deli Tyrseva 84, nasproti Stadijona. (r)

Avtomobile, kolesa
in prilagojena - za čas Mednarodnega mladinskega tabora najvarnejše shraniti v shrambi pri »Figovcu«. (r)

Gostilna Ravbar - Perio
nudi v dneh Mladinskega tabora v zadostni meri in poceni dobro domačo hrano in izvrstna vina. Najhaja se v bližini Stadijona (cesta levo od Tyrseve) Hranilniška 1. (r)

Priporočam se
domaćinom in izletnikom za vožnje po naročilu. Avtostaki je vedno na razpolago na glavnem trgu. Vožil bom po najnižjih cenah in z največjo postrežbo. - Jakob Plestenjak, takel, Škofja Loka. (t)

HEINEL-HEROLD
dizaj. stol. tvornice glasbil MARIBOR št 102

Medijske toplice
pri Zagorju. - Plavalni bazeni 28° na prostem, krasna okolica in sprehodi, izborna hrana in postrežba. Penzija s kopeljo 45 din. - Pojasnila pri upravi kopalnice Medijske toplice, Medija-Izlake. (L)

Gostilna »Ljubljana«
v Šibeniku (na obali), Dobra slovenska kuhinja, izvrstna vina, sobe za tujece, Pension: celodnevna hrana in soba 35-40 din dnevno. Priporoča se Andrej in Franja Zuljan. (L)

Ráteče - Planica
restavracija Kajžar se priporoča čislanim letoviščarjem in izletnikom. Pozorna postrežba, dobra kuhinja, čiste sončne sobe. Penzija dnevno 35-43 din za osebo. Pri hiši trgovina. Na postaji buffet. (L)

Harmonika
štrtrstvena, napredaj po ugodni ceni. Zaloška cesta 3, gostilna Kamnar. (L)

Klavir 2500 din
in razno pohištvo zaradi odpotovanja takoj poceni napredaj. Maribor, Krekova ulica 4/L. (g)

Vaš klavir
je sigurno potreben popravila, ne pozabite, da je sedaj čas za izvršitev kakršnegakoli dela. Vsako popravilo vam izgotovim strokovnjško z najboljšim inozemskim materialom in najceneje. Obročno odplačilo. (L)

R. Warblnek,
tovarna klavirja Ljubljana, Miklošičeva c. 4

Fantka
1 in pol leta starega, oddam za svojega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10128. (r)

Čez počitnice
sprejem fantka ali dečklco v skrbno varstvo. Prevzamem tudi otroke v rejo. Naslov v upravi »Slovenca« pod 10194. z

8 letnega dečka
dam v oskrbo k dobri družini v Ljubljani. Po nudi z zahtevki v upr. »Sl.« pod »Sloobvezen« št. 10115. (r)

Modele
za novo projektirane stabe, mostove itd. izvršujem po danih načrtih in dogovoru. - Loboda Zdravko, Trzin 55. (t)

Železne rolete
izdeluje najceneje

IVAN BERNIK
tovarna rolet LJUBLJANA

Priporoča tudi napravo lesenih, platnenih in damastrolet

Enosobno stanovanje
oddam 1. avgusta. Aljaževa ulica 8, Šiška. (c)

Priporoča se
letovišče in kopalnice Inglic, Srednja vas, Poljane nad Škofjo Loko. (L)

Letoviščarjem
se priporoča gostilna Tavčar, Poljane nad Škofjo Loko. (L)

Med planinami
vam nudi prijeten odpočitek s prvovrstno hrano za 40 din dnevno Pension »Pod Stolom« Franc Školaris, Moste, Zirovnica. (L)

IZBIRA NI TEŽKA
kadar je treba določiti časopis v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel zagotovo v stik s najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere - posebno ob nedeljah - z malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča. (r)

V dneh Mladin. tabora
nudi izborno hrano in prvovrstna vina restavracija »Sestica«. Za cenj obisk se priporoča A. Izlakar. (r)

Za časa Mladin. tabora
najbližja mehanična delavnica, shramba koles in vsi nadomestni novi deli Tyrseva 84, nasproti Stadijona. (r)

Avtomobile, kolesa
in prilagojena - za čas Mednarodnega mladinskega tabora najvarnejše shraniti v shrambi pri »Figovcu«. (r)

Gostilna Ravbar - Perio
nudi v dneh Mladinskega tabora v zadostni meri in poceni dobro domačo hrano in izvrstna vina. Najhaja se v bližini Stadijona (cesta levo od Tyrseve) Hranilniška 1. (r)

Priporočam se
domaćinom in izletnikom za vožnje po naročilu. Avtostaki je vedno na razpolago na glavnem trgu. Vožil bom po najnižjih cenah in z največjo postrežbo. - Jakob Plestenjak, takel, Škofja Loka. (t)

HEINEL-HEROLD
dizaj. stol. tvornice glasbil MARIBOR št 102

Medijske toplice
pri Zagorju. - Plavalni bazeni 28° na prostem, krasna okolica in sprehodi, izborna hrana in postrežba. Penzija s kopeljo 45 din. - Pojasnila pri upravi kopalnice Medijske toplice, Medija-Izlake. (L)

Gostilna »Ljubljana«
v Šibeniku (na obali), Dobra slo

Prodamo

Vsa lahka letna oblačila
si nabavite najceneje pri
Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Prek in dira
ugodno napredaj. - Kon-
gresni trg 14. (1)

Kožijo
prodaj po ugodni ceni.
Rožna ulica 29. (1)

Šivalni stroj
nov, pogreznjiv, poceni
napredaj. Hermes, Stari
trg 21-1. (1)

Konjski gnoj
dober, napredaj. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 10.032. (1)

Cvetlični med
domač, zdravilni, nudi
najceneje J. Menart
Domžale. (1)

Otroški voziček
športni, in odeva poceni
napredaj. Maribor, Gaje-
va ulica 7 (pri Koroški
cesti). (1)

»Singer« šivalni stroj
pogreznjiv, malo rabljen,
napredaj. Cegner, Svabi-
čeva št. 1. (1)

Vrtne stole
stojljive, nove, poceni
prodaj. Tribuč, Tržaška
cesta 42, telefon 26-05.

Mesnico
moderno opremljeno, s
hladilnico, dobro vpelja-
no, na prometnem kraju
prodaj ali oddam v na-
jem. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 10.172. 1

Gostilničarji, pozor!
Prodaj 25 hl rudečega
Sromeljana 15—20, be-
lega rizling, silvanec. —
Vino je prvovrstno. Po-
nudebe podružnici »Slov.«
v Trbovljah. (1)

Inventar
za specerijsko trgovino
napredaj. V najem se od-
da suho, prostorno pod-
strešje. Vprašati pri hiš-
niku Francnu, Krekov
trg 11, dvorišče. (1)

Vino
dobro rdeče in jabolčnik
nudi Ivan Vehovar, Ko-
privnica pri Rajhenburgu.

Sprejme tudi šoferja
mehanika, ki je voljan
vmes opravljati domača
vprava. (1)

KOLESA
najnovejši letošnji modeli
v največji izbiri napredaj
po neverjetno nizkih
cenah

Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36
(nasproti Gospodarske zveze)

Svilene srajce moške
Din 36—
damske bluze
Din 16—
močne svilene noga-
vice . . . Din 10—
moške nogavice
močne, moderni vzorci
Din 6—
damske letne noga-
vice . . . Din 3—

in razno drugo modno
blago prodaja po priznani
nizkih cenah

„ZORA“
Ljubljana, Miklošičeva c. 30
Trgovci imajo znaten po-
st. Obiščite nas in pre-
pričajte se o naših nizkih
cenah, da boste lahko po-
večali svoj zaslužek.

Narodno nošo
za srednjo moško posta-
vo poceni prodaj. Franc
Jenko, Medvoda. (1)

Žensko narodno nošo
kompletno, prodaj. Po-
lizve se v upravi »Slov.«
pod št. 10.032. (1)

Pozor!
Gastilsko čete, stavbna
podjetja! Za polovično
ceno prodajamo novo patent
tridelno lestvo, razpetino
14 m. Zivavč, Guncelje 9,
St. Vid nad Ljubljano. (1)

Jesenski cenik
cvetličnih in gospodarskih
semen ter cvetnih gomo-
ljev s preko 1000 vrst, s
prekrasno barvanimi plat-
nicami - dobite zastojni!
Pisite ali pa pridite ponj.
Sever & Komp., Ljub-
ljana. (1)

POZORI! POZORI!
Nova kolesa
od 500.— dinarjev dalje:
Wanderer, Göricke, Dia-
mant, Brenabur, Herkules,
Presto itd., najceneje
edino le pri trvdki
Plevel v Preski
pri Medvodah
Resnico govorj, ko trdijo,
da prodajamo
najboljša in najcenejša

kolesa
rezervne dele in
motorna kolesa.
Velika izbira!
Kolesa od 500 din naprej.
Splošna trgovska družba
z. o. z.
St. Vid nad Ljubljano

Kolesa
ženska in moška, skoraj
nova — in več
šivalnih strojev
prvovrstnih znamk, ki
tudi štikajo in štopajo,
in partija
otroških vozičkov
poceni napredaj pri
»Prometa«
nasproti križanske cerkve

Starinsko avbo in pas
prodaj. Izdelujem in po-
pravilam avbo in narod-
ne noše. Drnovšek Pav-
la, Mestni trg 12-III. (1)

VINO
raznih letnikov - prodaj
cerkev na Polensaku,
p. Moškanjeci

Moderen stroj
za drobljenje skorje, za-
radi opustitve obrata na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slov.« v Mariboru pod
št. 975. (1)

STAMPILJE
ETIKETE
GRAFIČNE
LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA
NOVI NASLOV:
FRANČIŠKANSKA UL. 3.

Hladilno napravo
na električni pogon, mo-
tor 1000 kalorij, kom-
pletno, poceni prodaj. —
Florjančič, Florjanska
ulica 19. (1)

Kolesa in šivalne stroje
v veliki izbiri, prvovrst-
nih znamk, z garancijo,
dobite zelo poceni v tr-
govini »Triglava, Reslje-
va 16. (1)

STROJI
Specijalna
delavnica
za pre-
vijanje
in po-
pravljanje elektromotorjev in
dinam. Kvalitetni elektro-
materijal in elektromo-
torji svetovnoznane firme
»Siemens« vedno na zalogi.

Franjo Perčinč
konces. elektropodjetje, Ljubljana,
Gospodarska c. 16, telefon 23-71.

Posvečajte svojo pažnjo.

V Vaši lastni koristi je, da si
čimprej nabavite
»VIKTORIA«
električni pralni stroj. Cena
stroja v odlični koristnosti,
prihranku na času in komo-
diteti zelo nizka. Iščete se
zastopniki po vseh bano-
vinah.

Glavni zastopnik:
Gustav Pur, Ljubljana
Tržaška cesta 9 Telef. 26-97

Čitajte in širite
»Slovenca«

Pohištvo

Ugodno prodamo
nekaj kosov starega po-
hištva ter kuhinjske po-
sode. - Skaza, Podjunska
št. 12. (8)

Vsakovrstno
pohištvo
v priznani solidni izdelavi
so dobli samo v veliki za-
logi trvdke

»OPRAVA«
Celovška cesta 50.
Spalnice že od din 1450.—
naprej.
Sprejemajo se naročila.

Razno pohištvo
omare, stole, mize, žim-
nice in razne okvirje —
prodaj. - Bleiweisova 7.
III. nadst. (8)

Modroce
posteljne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetniške
izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan
tapetnik - Mestni trg 12
Ugoden nakup morske
trave, žime in cviliva
za modroce ter blaga za
preveke pohištva.

Starinsko pohištvo
okvirje, slike, umetniške,
stare in moderne, kupim.
»Umetnost«, Cankarjevo
nabrežje 25, Ljubljana.

Vsakovrstno
pohištvo
na obroke!
Spalnice od 1600 din
Vrtne sklopne mize 110 din
Sklopni stoli 35 din

Mizarstvo »Sava«
Rožna dolina — c. 4 št. 18
TRGOVINA POHIŠTVA
Nebotičnik - Gajeva ulica

Pohištvo
dve postelji, sobno kre-
denco in mizo, vse prima
orehovo, polirano in čis-
to, zaradi renoviranja
zelo poceni prodaj. Ko-
deljevo, Klunova 10. (8)

Denar

Hranilne knjižice
Prve hrvatske štedionice
sprejme v plačilo tovar-
na Lutz-peči, Ljubljana 7

Bančno kom.
zavod - Maribor
Aleksandrova cesta št. 40
kupi takoj in plača
najbolje

HRANILNE KNJIZICE
bank in hranilne
VREDNOSTNE PAPIRJE
3% obveznice, bone ter
srečke, delnice itd.

VALUTE VSEH DRŽAV
PRODAJA SREČK
državne razr. loterije.

Trgovci, privatniki!
Kdor vloži 60.000 din v
modno trgovino — dobi
stalno službo in od let-
nega prometa 700.000 din
2% provizije. Sigurnost
zajamčena. Ponudbe upr.
»Slov.« pod št. »Kom-
panione« št. 10151. (d)

50.000 din posojila
išče državni uradnik-po-
sestnik za dograditev hi-
še proti dobri garanciji
ali vknjižbi na prvo me-
sto. Ponudbe v upr. »Sl.«
pod »Solidne obresti« št.
10069. (d)

Posojila
različna, preskrbam hitro,
brez kakšnega predplačila.

Hranilne knjižice
vnovčujem proti takojšnji
gotovini.

Oblastv. dovoljena pisarna

Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka 12.
Znamka 3 din.

Posojila
na dolgoročno amortiza-
cijsko mesečno odplače-
vanje dajemo vsem drž.
in samoupravnim usluž-
bencem, upokojevcem in
zasebnikom itd. Vsa po-
jasnila vam daje brezplačno
naš pooblaščenec
F. L. Klement, Ljubljana,
Gospodarska c. 10.
Banka i hranilnica d. d.

Družabnika
ali družabnica s ca. 25
tisoč gotovine, za pove-
čanje dobro vpeljane tr-
govine - se sprejme. Po-
nudebe v upravo »Slov.«
pod »Napredek« št. 10144

HRANILNE KNJIZICE
3 ODS. OBVEZNICE
VREDNOSTNE PAPIRJE
VOJNO ŠKODO
vnovčuje
po najvišji ceni in proti
takojšnjemu izplačilu

Koncesionirana trgovska
agentura za bančne posle

AL. PLANINŠEK
LJUBLJANA
Beethovnova 14 - Tel. 35-10

Družabnika
z gotovino 25.000 din išče
vpeljano eksportno čev-
ljarstvo za povečanje
obrti. Ponudbe v upravo
»Slovenca« pod »Vesten«
št. 9923. (d)

Posojilo 40—100.000 din
iščem za kratko dobo
proti vknjižbi na hišo
ali za dosmrtno oskrbo,
event. brezplačno stano-
vanje. - Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Dogovor
Ljubljana« 10.179. (d)

Auto-motor

DKW 4 sedežni Cabriolet
dobro ohranjen, z novim
motorjem, prodaj. - Ve-
likonja, Jernejeva 8. (f)

Majhno motorno kolo
s tombole - ugodno na-
prodaj. Ogled pri Senica,
Domžale. (f)

Majhen motor
dobro ohranjen, prodaj.
Polzve se v Kranju, Men-
cigarjev trg 8. (f)

Motor
znamke Motosackoshe 500
cm, v dobrem stanju, je
ugodno napredaj. Anton
Pogačnik, Zlate polje 9.

Limuzina
5 sedežna, se zamenja za
tovorni avto. Ponudbe v
upravo »Slovenca« v Ma-
riboru pod »Avto 784«. f

Avto limuzina
4 sedežna, Ford tipa 29,
v dobrem stanju, napre-
daj za 5000 din. Leopold
Grabrijan, Metlika. (f)

ZUNDAPP

350, 500 in
600 ccm OHV
kakor tudi 200 in 250 ccm
najnovejši modeli dospeli.

Na ogled pri gl. zastopstvu
O. ŽUŽEK
Ljubljana, Tavčarjeva 11

»Fiat 501
osebni, zelo dobro ohran-
jen, nove gume, po niz-
ki ceni napredaj. Vpra-
šati: skladišče Figovec.

Motor s prikolico
brezhiben, kompletan,
ugodno prodaj zaradi
nakupa avtomobila. Res-
ljeva cesta 4. (f)

Motorno kolo
športno, 200 ccm, novo,
ugodno napredaj zaradi
odpotovanja. Naslov pove
upravo »Slovenca« v Ma-
riboru pod št. 782. (f)

Motor 500 ccm
dobra znamka, najnovejši
model, malo rabljen, s
Steib (Schwindaxe) pri-
kolico - poceni prodaj
ali zamenjam za majhen
avto. Polzve se: Malstova
ulica 2 (ves dan). (f)

Naročajte
»SLOVENCA«
najcenejši
slovenski dnevnik

Kupimo

Konjsko seno
poljsko, 1. košnje, kupim.
Sušnik, železnina, Ljub-
ljana, Zaloška cesta. (k)

A-Ž panje
prazne, kupim. Ponudbe
pod »Panje« št. 10171 upravi
»Slovenca«. (k)

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
CIERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Zidno opeko
večjo množino, kupim. —
Dolnice 18, št. Vid nad
Ljubljano. (k)

Stroj za skubljenje
»Union«, 100—120 cm šir-
ine, dobro ohranjen —
kupim. Ponudbe v upravo
»Slov.« pod št. 10077. (k)

Stroj za spajanje
lesenih pletenih košar
(Heftmaschine) na nožni
ali jermenski pogon, kup-
im. — Črnologar Josip,
Bled 27. (k)

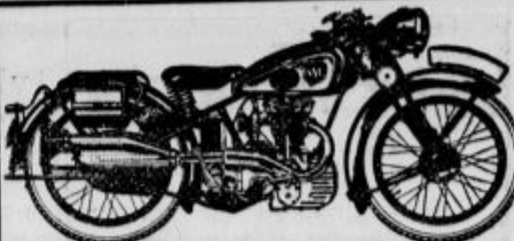
Staro zlato,
zlato zobovje
in srebrne krone
kupujem po najvišjih
dnevnih cenah.
A. KAJFEZ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 14

CUNJE
krojaške odrezke, star pa-
pir, tekstilne odpadke ter
ovrže volno, govejo dlako
(arovec) — kupi vsako
množino

Arbeiter - Maribor
Dravska 15

Izivali
Krava s teletom
napredaj. - Iskra Franc,
Ljubljana, Vič 16a. (j)

Molzna krava
napredaj. Polzve se: Ko-
roška cesta 60, soba 4,
I. nadst., Križman, Ma-
ribor. (j)

N. S. U.
najcenejše pri
F. H. Tschinkel

Tovarniški zastopnik za
Kočevje

Trgovci
z benzinom
in garaže!

Prinašamo praktično in ceneno
pumpo za bezin, nafto, petrolej
itd. — Pumpa se enostavno
pritrdi na sod

Preizkušena in odobrena
po kontroli mer
Zahtevajte prospekte!

Autotehna
bencinske pumpe in
instalacije **ZAGREB, Illica 89**

Drž. rudnik Velenje

je z ureditvijo sušilnice za
premog znatno izboljšal kvaliteto
in nudi

dobro gorivo
za domačo rabo
po nizkih cenah:

meterski stot
Ignita . . . po Din 12—
kosovca . . . po Din 10—
orehovca . . po Din 9—

plus 1%ni prispevek za Osrednji in rezervni sklad
Bratovske skladnice.

Odvzem v vagonihskih polikih ali na drobno s vozovi.

Kupujte domače blago!
Oglašujte v »Slovencu«!

+

Dotrpela je naša dobra in skrbna mati, babica, sestra, teta,
svakinja in tašča, gospa

Amalija Logar roj. Plavšak
bivša gostilničarka in posestnica

K večnemu počitku jo spremimo v ponedeljek, dne 27. ju-
nija ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Studence 29, na Dolsko
pokopališče.

Maša zadušnica se bo brala v torek, dne 28. t. m. ob pol 8
v hrastniški cerkvi.

Hrastnik, Trbovlje, Sv. Jurij ob Taboru, dne 25. junija 1938.

Polda in Drago Logar ter ostalo sorodstvo.

+

Nenadoma nas je zapustil naš ljubljani soprog, oče, brat,
stric in svak, gospod

Hinko Tabor
poslovodja kavarne »Nebotičnik«

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, 27. t. m.,
ob 3 popoldne izpred mrtvaške veže Stara pot 2 na pokopališče
k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 25. junija 1938.

Zalujoče rodbine Tabor, dr. Ahčin, Wehinz in ostalo sorodstvo.

+

Javljamo tužno vest, da je nenadoma umrl poslovodja
naše kavarne, gospod

Hinko Tabor

Pogreb bo v ponedeljek, 27. junija, ob 15 iz mrtvaške
veže Stara pot št. 2.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem spominu!

V Ljubljani, dne 25. junija 1938.

Uprava kavarne »Nebotičnik«

+

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo
tužno vest, da sta nas za vedno zapustila naša ljub-
ljena mati in oče, oz. brat in svakinja, gospa in gospod

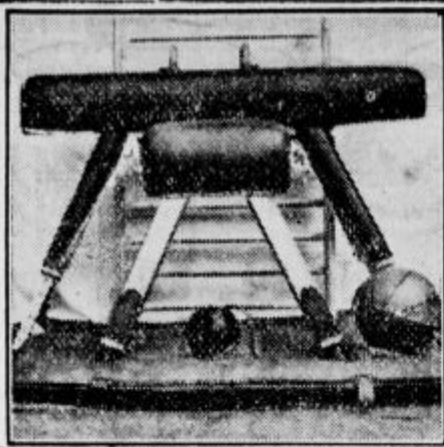
Marija in Josip
Bezljaj

ravnatelj meščanske šole v p. in žena učiteljica v p.

Na zadnji poti ju spremimo v nedeljo, dne 26. junija,
ob 6 pop. izpred mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa
(Vidovdanska cesta) na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 25. junija 1938.

Žalujoči ostali

Vse za telovadbo, lahko atletiko in ostale športe Vam nudi po zmernih cenah v veliki izbiri tvornica telovadnega orodja športnih potrebščin in smučí

„ALPINA“
Ljubljana, Tyrševa cesta 7

Več tisoč vzorcev

čeških Gjorgjetov od vsakega desena samo po eno obleko ima

TRPIN, Maribor, Vetrinjska 15

Ob priliki ogleda prenovljenega trga pri sv. Jakobu ne pozabite obiskati znano gostilno

Ražem na Žabjaku

kjer boste v prijetnem hladu podzemeljske jame z zadovoljstvom srkali priznano dobro kapljico, podprti z dobrinami odlične kuhinje.

Hotel Vila Lucija

Aleksandrovo, otok Krk

Pension z vsemi taksami od din 45- naprej. Prospekti se dobijo brezplačno pri Putniku in pri upravi hotela.

ZOLČNI KAMENČKI

Poznani SALVAT-šaj zoper žolčne kamne in bolezni žolčnega mehurja se dobiva pri glavnem zastopniku

lekarni pri Sv. Ivanu, Zagreb, Kaptol 17. Prospekti o zdravljenju pošljemo zastonj.

Ogl. reg. 3. br. 27870

Marmelade in želeji

Opekta

(Navaden zavojček za približno 1 kg marmelade, cena Din 4-)

Otroški vozički naj-novejših modelov

Dvokolesa, motorji, tričklji pogrešljivi

Šivalni stroji pogrešljivi

Po zelo niski ceni! Ceniki franco!
„TRIBUNA“ F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovaška 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26

Najpreciznejša ura sedanjosti

CHRONOMETRE ELECTION

KOLESA

v prvovrstni izdelavi, solidni okvirji, zunanje lotani, z obojkami, poniklani ali kromirani znamke AXO, kupite ugodno pri

H. SUTTNER - Ljubljana - Aleksandrova c. 6

Zahtevajte brezplačen cenik! Ugodni plačilni pogoji!

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavne ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, Rdečega križa, tobačnih srečk, javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami — na naslov:

„NOVICE O SREČKAH“ — Maribor — Cankarjeva ulica šte. 14

Priložite 3 dinarje v znamkah!

Gospodinjska šola

spojena

s tečajem za nemški jezik
šolskih sester v Eggenberg-u
pri Gradcu, Georgigasse Nr. 84 - Nemčija

Cena
zmerna

Družinski dom za deklice s prvovrstno oskrbo
Prospekti se dobe pri predstojništvu gospodinjske šole

Prodamo

Svetovno znane nemške znamke

»BRENABOR« dvokolesa

petkrat kromirana in odporna enajlirana, z nezlomljivim okvirjem dobite po ugodnih obročnih odplačilih pri trdnici

KLEINDIENST & POSCH Maribor, Aleksandrova 44.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistem sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebojšniku«.

Poročne prstane

ure, verižice, uhane, kakor tudi očala, kupite zelo ugodno pri Josipu JANKU urarju v Kamniku, štna, nasproti farne cerkve. Podružnica v Mariboru, Jurčičeva št. 8. (1)

Mizarji!

Stavbno in pohištveno okovje si nabavite najugodnejše pri trdnici

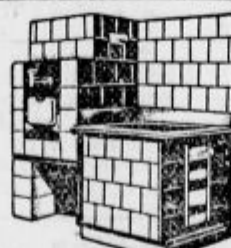
»JEKLO«
Stari trg.

VINA

iz Centralne vinarne v Ljubljani

bodo zadovoljila Vaše pive najbolji

TELEFON ŠTEV. 25-73

Štedilnice iz jekla — rje proste, kromirane, železne, vseh velikosti, brzo-parilnice, gnoj. črpalke, vrtno ograje po najnižjih cenah pri

Ciril Podržaj

Iz št. 147 pri Ljubljani.

KUPUJTE PRI VAŠIH INSERENTIH!

ZA MORJE IN PLAŽO!

45

2381—13840

Najnovejši vzorec otroških sandal. Za lepe dneve Vašim malim. Od št. 27—30 Din 59.—, št. 31—34 Din 69.—, št. 35—38 Din 79.—.

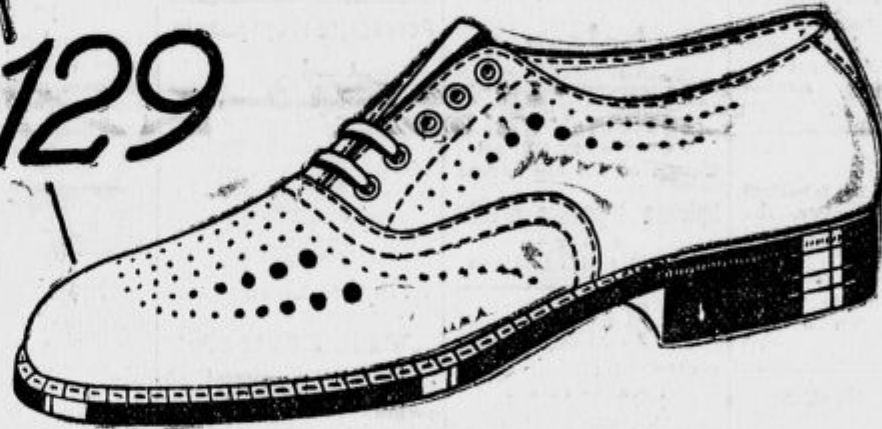
69

3385—16164

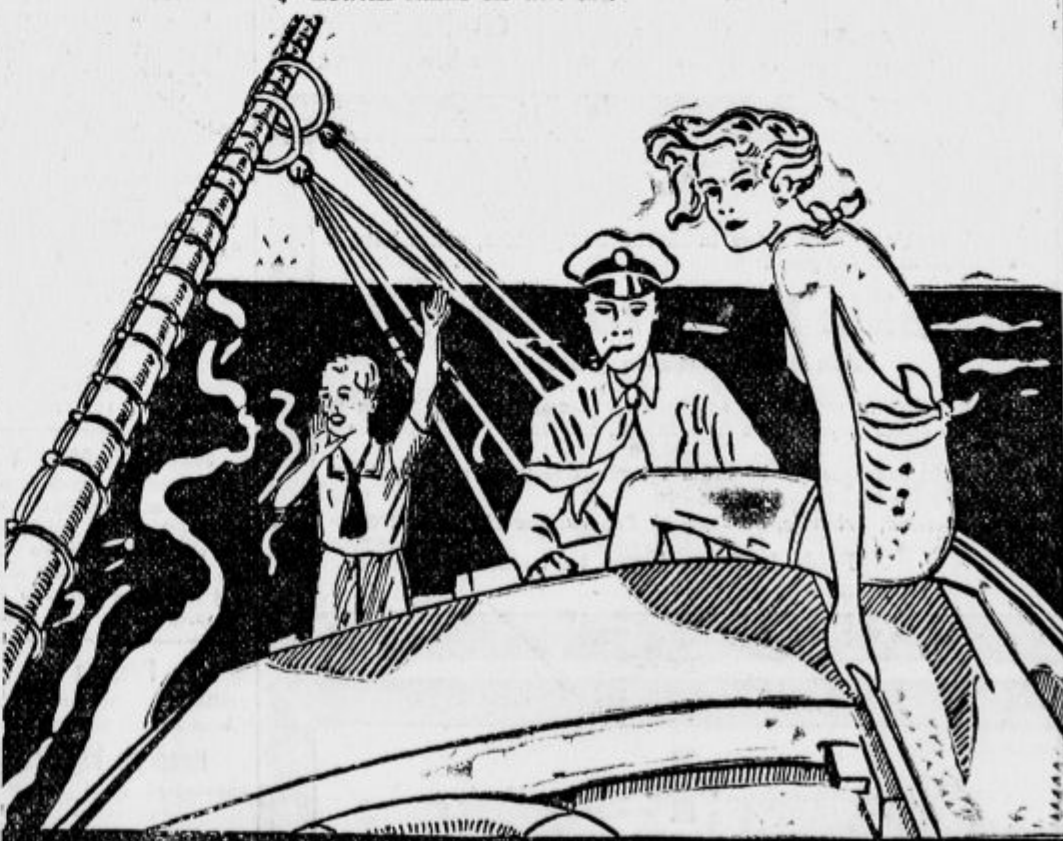
»MIJAMI« Elegančna sandala iz belega nabuka za soparne poletne dneve in za sprehod v kopališču ali na morju.

129

3339-14799

Moški polčevlji šivani na rom, izdelani iz belega nabuka, okrašeni z luknjicami in usnjenimi podplati. Zračni lahki in udobni.

Rata

Dobro in poceni želi biti vsak postrežen!
Vse to Vam nudijo radovoljno naši inserenti!

Jubilej nadškofa dr. Šarica

Sarajevo, 2. junija.

Sarajevski nadškof dr. Ivan Šarič slavi 30. letnico, odkar je bil posvečen za škofa. Ob tej priliki so bosanski katoličani organizirali širokopotezno proslavo, katero je vodil predsednik društva »Napredak« kanonik Ante Alaupovič. Proslava se je pričela danes, v soboto. Pred palačo društva »Napredak« se je zbrala velika množica društev in

prebivalstva, ki je odšla po glavnih sarajevskih ulicah v sprevedu do nadškofije palače, kjer je nadškof nagovoril in mu izrekel čestitke vernikov narodni poslanec dr. Jure Šutej, zahvalil pa se mu je nadškof. Hrvatsko pevsko društvo »Trebevič« je zapelo nekaj pesmi. V nedeljo, 26. t. m. pa bo cerkvena proslava jubileja. Ob 9 bo nadškof sam daroval pontifikalno sv. mašo v stolni cerkvi, po službi bo procesija po glavnih sarajevskih ulicah, popoldne pa prirede kulturna društva akademijo. Na proslavo so prišli tudi drugi cerkveni dostojanstveniki, kakor zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac, grško katoliški škof dr. Njardri in drugi.

Nadškof dr. Šarič se je rodil 27. septembra 1871 v Travniku, v duhovnika je bil posvečen 1894, maja 1908 je bil imenovan za pomožnega škofa, za nadškofa pa je bil ustoličen 1922. Dr. Šarič je znan hrvatski pisatelj in pesnik ter je izdal že pet zbirki svojih pesmi, napisal pa je tudi več versko-moralnih knjig. Dr. Šarič se bavi tudi s časnikařtvom ter redno sodeluje pri katoliških hrvatskih listih. Sam s ponosom naglašja, da je tudi on časnikař. Njemu se je zahvaliti, da ima Bosna danes v Sarajevu moderno katoliško tiskarno, v kateri izhajajo trije moderno urejvani listi.

Velike zasluge si je pridobil tudi za organizacijo katoliških društev in sploh društvenega življenja med bosanskimi katoličani. L. 1930. je hotel tedanji Živkovič-Srkečev režim zapleniti premoženje društva »Napredak«, toda dr. Šarič je proglasil to premoženje za narodno cerkevno, zaradi česar si nosilci tedanjega režima niso upali poseči po njem. Dr. Šarič je na otoku Lapadu pri Dubrovniku uredil tudi moderen duhovniški dom »Salvator« za svoje duhovnike, sedaj pa gradi veliko cerkev sv. Jožefa v Sarajevu. Nadškofu-jubilantu želimo še mnogo srečnih let in veliko uspehov v blagor Cerkve in vernikov.

Ameriški parlament o Slovencih

Ni nam več treba razpravljanja o pomenu obiska ljubljanskega župana dr. Jura Adlešiča v Ameriki in o važnosti clevelandskih slavnosti ob otvoritvi Jugoslovanskega kulturnega vrta, ker je sodb o tem izrekel že tudi ameriški poslanec Robert Crosser v kongresu Zedinjenih držav ameriških.

»Ameriška domovina« objavlja dne 1. junija t. l. »Po odhodu dr. Adlešiča« daljši uvodnik in piše med drugim:

»Zavedamo se, da je imel obisk dr. Jurija Adlešiča ogromen pomen tako za nas ameriške Slovence kot za naše rojake doma, predvsem pa je naredil obisk gospoda župana sijajen in pomemben vtis na ameriško javnost. Pred nami je uradni zapisnik »Congressional Record«, ki dnevno prinaša ves zapisnik o poslovanju kongresa Zedinjenih držav. V zapisniku kongresa z dne 17. maja bomo med drugim sledečo značilno izjavo Hon. Robert Crosserja, ki je kongresman iz 21. okraja. Mr. Crosser je govoril v kongresu:

»Preteklo nedeljo sem bil počaščen od zastopnikov malega slovenskega naroda v Clevelandu, ki me je povabil na otvoritev Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu. Rečem, da sem bil počaščen od zastopnikov »malega« slovenskega naroda. Toda, gospodje tovariši v kongresu, povem vam, da so to ljudje, katerim v vseh svojih dolgih letih občevanja z narodi nisem še našel para.

Ti Slovenci v Clevelandu so inteligentni, lojalni Amerikanci, in nas, rojene Amerikance, prevladuje nekaka nova, vzvišena misel, ko se pogovarjamo s temi ljudmi, ki so v resnici vredni vsega našega spoštovanja. Poznam Slovence že nad 30 let, odkar sem tu med vami, gospodje tovariši v kongresu, toda nisem imel prilike še vse do 15. maja letos priti v stik s toliko voditelji slovenskega naroda, ki bi tako inteligentno predstavljali ne samo svoj narod, pač pa našo Ameriko!

Ljubljana da ime novi torpiljarki

Na Vidov dan bodo v Splitu velike slovenosti ob spuščanju tretje velike torpiljarkne naše kr. vojne mornarice v morje. To bo tretja torpiljarka, ki zares prvič valove sinjega Jadrana v teku enega leta, kar pomeni tudi prav velik napredek okrepitve naše vojne sile na morju. Prva torpiljarka je dobila ime »Belgrad«, druga se imenuje »Zagreb« in na tretji, najmodernejši torpiljarki se bo na Vidov dan prvič zaveštilo v soncu ime tretje prestolnice naše države in glavnega mesta Slovenije »Ljubljana«. Ne samo naše mesto, temveč prebivalstvo vse Slovenije se čuti počašeno s tem odlikovanjem, ker prvič v zgodovini našega mesta dobi njegovo ime vojna ladja. Stara »slovenska bolešč«, ki jo izraža »Buči morje Adrijskosc«, bo popolnoma potolčena in se na Vidov dan spremeni v veliko veselje. Prav posebno pomembno je pa še drugo odlikovanje, ki ga je našemu mestu dodelil Nj. Vel. kralj Peter II., namreč njegova odredba, naj ponosni novi torpiljarki kumuje pri krstu predsednik mestne občine ljubljanske dr. Juro Adlešič s kumico gospe Jelene generala Nedića, soprogo načelnika glavnega generalnega štaba. Poleg ljubljanskega župana in njegove gospe soproge se na povabilo prirediteljev udeležijo kot oficijelni zastopniki mesta Ljubljane še člani mestnega sveta gg.: Bahovec Josip, Kozamerik Viktor, Mašić Pavel in inspektor Wester Josip ter en uradni kot tajnik delegacije. Slovenski krst ladje bo ob 7 zjutraj, ob 13 bo pa svečan banket v hotelu »Ambasador«, ki ga prirede »Jadranska brodogradilišča«. Poleg predstavnika te domače ladjedelnice, ki je poleg torpiljark »Zagreb« zgradila tudi »Ljubljano«, torej poleg podpredsednika inž. Kargotića in načelnika generalnega štaba generala Nedića, bo na banketu govoril v imenu mesta Ljubljane kum, župan dr. Juro Adlešič.

Mesto Ljubljana bo po sebi imenovanemu novemu vojnemu brodu poklonilo častno vojno zastavo, kjer bo uvezen tudi grb našega mesta, da bo ob najsvetnejših prilikah in najtežjih preizkušnjah zastava zavirala tudi na vojnem brodu »Ljubljana«. Bronast grb mesta Ljubljane bo krasil pramec ladje, slika Ljubljane bo pa v častniškem salonu opozarjala na mesto, ki je torpiljarki dalo ime. Bronasti grb je izdelal akad. kipar S. Pengov, slika pa delo akad. slikarja Maksima Sedeja. Darovi so sicer že pripravljeni, toda izročeni bodo šele pomladi, ko bo ladja že opremljena.

Poleg delegacije mesta Ljubljane se udeležijo splitskih svečanosti tudi več zastopstev raznih organizacij, v duhu bo pa slavnostni krst prve vojne ladje, ki ob 20 letnici naše osvoboditve in ustanovitve kraljevine Jugoslavije sprejme ime Ljubljane, govoro z občutki počaščenja in ponosa spremljalo vse ljubljansko prebivalstvo.

kot narod v štirinajstih dnevih več kot v vseh letih našega bivanja v Zedinjenih državah.

Mnogi Amerikanci še danes ne morejo verjeti, da je gospod dr. Adlešič ljubljanski župan. Oni so mnenja, da je predstavniki Velike Anglije, in le s težavo smo mnoge prepričali, da je to naš slovenski sin, ki je prišel počastiti slovenski narod v Ameriko. Pot dr. Jurija Adlešiča v Zedinjene države se je obilno poplačala z največjim moralnim uspehom, katerega smo pridobili zaradi njega v Ameriki, in katerega obiska odmev se je našel v prvi postavodaji sveta — v kongresu Zedinjenih in nam vili nov ogenj narodne zavesti in spoštovanja do domovine, naposled pa zaključuje: »Potujte srečno z gospo soprogo, vrnite se v Ljubljano in povejte Sloveniji, da smo v Ameriki zvesti sinovi Slovenije, kakor smo lojalni Amerikanci. Saj sin ali hči, ki pozabi na mater, ni vreden nevsnosti! Tisočkrat pozdravljeni Vi in po Vas vsa Slovenija!»

Tudi te ameriške pozdrave je izročil župan dr. Adlešič že ljubljancem in vsej Sloveniji v ljubljanskih dnevnikih.

Pod citiranim člankom pa piše »Ameriška domovina« v svoji stalni rubriki »Kaj pravite?« naslednje:

»Lahko smo ponosni na našo Slovenijo, zlasti na našo staro Ljubljano, ki se je spomnila, da je treba dati priznanje tudi Amerikancem, ki so nam dali kruha in strehe. S krasnimi in trajnimi darili, ki jih je prinesel župan dr. Adlešič Clevelandu in drugim ameriškim mestom, smo dobili vsi tukajšnji Slovenci še večji ugled. Zato moramo biti pa večno hvaležni naši domovini za njeno pozornost in taktčnost.«

Stara domovina se veseli uspeha svojih rojakov v Ameriki.

V takem tonu nadaljuje »Ameriška domovina« ter poveljuje zasluge ljubljanskega župana in njegove soproge in pravi, da je ljubljanski župan dr. Adlešič »ustvaril krasno vez med našimi ljudmi in med našo staro domovino« in da je »za enkrat v najbolj dovršeni meri izpolnil svojo nalogo. Kjer koli je bilo mogoče nekaj hladnosti napram domovini, et Vi s svojim gorkim srcem pregnali hlad držav, kakor tudi v mestni zbornici clevelandski.«

Smrtna nesreča

Ljubljana, 25. junija.

Davi se je peljal g. Hinko Tabor, poslovođa kavarn »Nebotičnik«, s svojim tovarišem na motornem kolesu na Turjak. Ko sta se vračala okrog pol 8, se je Tabor hotel v bližini Plankarja na Dolenjski cesti izogniti mlekarstvu vozičku. V tistem hipu pa je nasproti prišel tovorni avto in še neki drugi voz. Tabor je prišel preblizu tovrnega avta, tako da ga je zadnji konec avtomobila z vso močjo zadela na sence. Tabor in njegov tovariš sta padla na tla. Tabor je bil nezavesten, njegov tovariš pa se je takoj pobral in skušal pomagati ponesrečencu. Kmalu je prihitel reševalni avto, ki je ponesrečenca prepeljal v Leončič, kjer pa je ob ¼2 podlegel poškodbam. Pokojni Tabor je bil soliden človek in pri vseh zelo priljubljen. Star je bil šele 32 let. Zapuščal vdovo in 10letno hčerko. Naj v miru počiva! Žalujocim naše iskreno sožalje!

Rokavice, nogavice, Karničnik, Nebotičnik.

Slovenske izseljenske matere prihajajo

Živi mati, družina ostane. Umrje mati, družine ni več. Zato, če hočemo rešiti zamejno slovenstvo, rešimo mater! Rešili smo mater, rešili smo narod. V tem prepričanju je Družba sv. Rafaela lani stopila v zvezo z g. Leonom Zakrajskom, lastnikom slovenske potniške pisarne v New Yorku, ko je bil tukaj doma, in ga prosila, da bi ji pomagal za letos pridobiti čim največ slovenskih izseljenskih mater iz USA, da bi prišle domov na kratak in prirčen obisk domovine. Uspeh njegovega dela je, da je tu doma že nekako petdeset slovenskih mater iz USA in 70 jih je pa na širnem oceanu na mogočnem parniku Ille de France. Do tisoč bi jih bilo, ko bi ne stiskala mogočno USA tako huda kriza, ki se je zadnje mesece poostрила, in ko bi ne pretlila vedno vojna, katero ameriško časopisje neprestano napoveduje. Organizacijo tega izleta je vzela v roke največja slovenska ženska organizacija, kar smo jih kdaj imeli doma in na tujem. Slovenska ženska zveza iz Chicaga, katere nekako sto zastopnic bo letos doma. Sedaj prihaja skupina s svojo predsednico in ustanoviteljico go. Prislund iz Sheboygana. Te dni je prišla tudi zastopnica slovenskih izseljenskih mater iz Južne Amerike, gospa Paternost iz Sao Paulo, Brazilija. Slovenske matere prihajajo domov utrujene, izmučene, po novega ognja, nove moči, novega navdušenja za svoje veliko poslanstvo, katerega vrše za naš narod na tujem. O, naj bo to prilika, da povežemo z novimi, prirčnimi vezmi slovenstvo doma in ono na tujem! Slovenske matere, velika prilika za Vas, da izvršite na teh svojih sotrpinkah svojo narodno dolžnost, jih prirčno sprejmete, jih navdušite za skupno delo vseh slovenskih mater za naše stare slovenske ideale vere in narodnosti. Slovenske matere, velike ste bile v zgodovini, bodite velike tudi sedaj v tej največji krizi slovanstva! Te matere morajo dobiti sprejem, kakršnega še nismo dali nobeni izseljenski skupini. Zlasti naše zavedno slovensko ženstvo mora pokazati vso svojo žilavost in svoje navdušenje. Za Jesenice, Lesce in Kranj smo naprosili odnolne ženske organizacije, da jim prirede na kolodvoru prirčen sprejem, kjer naj jih obsujejo s cvetjem slovenskih trat. Ostale župnije smo naprosili, da bi ob progi zbrale ženstvo in mladino, ki bi jih s cvetjem in vzkliki pozdravljala. Posebno velik in prirčen sprejem jim pripravlja Rafaelova družba v Ljubljani na glavnem kolodvoru. Naprosila je kakor gospoda bana dr. Marka Natlačenca, tako prevzvišenega gospoda škofa dr. Rožmana in gospoda župana dr. Adlešiča, da pridejo pozdraviti slovenske izseljenske matere. Ves sprejem bodo vodile članice krščanskega ženskega društva pod vodstvom gospe banice dr. Natlačenove. Slovenske matere in dekleta Ljubljane vabimo, da pridejo pri tej priliki na kolodvor. To bo 30. junija ob 8.50 dopoldne.

Slovenski izseljenski dnevi ob tej priliki bodo naslednji:

V soboto, dne 9. julija:

Ob 8. zvečer bo v frančiškanski dvorani pozdravna akademija slovenskim izseljenskim materam in vsem izseljencem, ki bodo do tedaj v domovini.

V nedeljo, dne 10. julija:

Ob 10. slovensko odkrite spominske plošče velikemu slovenskemu izseljencu gospodu škofu Trobcu v Polhovem gradu. Avtobusi bodo vozili iz Ljubljane. Priglasje sprejema Rafaelova družba, kjer se dobe nadaljnje informacije.

Isti dan ob 4. popoldne počastitev drugega velikega slovenskega izseljenca gospoda Franca Šteršiča na pokopališču na Viču, kjer leži pokopan.

Bil je soustanovitelj najmočnejše slovenske dobrodelne organizacije KSK Jednote.

V ponedeljek, dne 11. julija:

Zjutraj ob 9. prvo ustanovno zasedanje Slovenske izseljenske zbornice v frančiškanski dvorani, na katero vabimo vse slovenske izseljence, ki so sedaj v domovini. Vabimo pa tudi vse včlanjene župnije, občine in društva, da pošljejo čim največ delegatov na to zasedanje. Kot poslušalci se morajo udeležiti tega zasedanja tudi vsi drugi. Glavni govornik bo gospod minister dr. Krek. Natančnejši sporedi se bodo sproti objavljali.

Družba sv. Rafaela.

Grozno zločinstvo dveh razbojnikov

V eni noči eno žrtev ustrelila, tri pa nevarno ranila

Kraje, ki leže ob državni cesti med Slovensko Bistrico in Framom, so pretresli in razburili danes strahoviti dogodki, ki so se odigrali v nocojšnji noči vzdolž ceste. O dogodkih se je v dopoldanskih urah razvedelo tudi v mestu ter so tudi v Mariboru povzročili umevno razburjenje, saj se je serija

drznih razbojstev,

ki se zadnje dni dogajajo v mariborski okolici, zopet pomnožila in to kar za štiri zverinske zločine, ki sta jih v nocojšnji noči izvršila dva nepoznana razbojnika. Zločini so alarmirali vso javnost, z največjo vneto vrši sedaj orožništvo pod osebnim vodstvom poveljnika dravskega orožniškega polka polkovnika Barleta iz Ljubljane preiskavo ter so številne orožniške patrulje cernale celo Dravsko polje, da bi bili zločinci čimprej izsledeni.

Roparski umor v Kalšah

Zločinstva so se pričela nocoj okrog pol 1 ure po polnoči v vasi Kalše nad Zgor. Polekavo. Pri posestniku Romanu Ačku sta se pojavila v noči dva neznanca z maskami na obrazu. Vdrla sta skozi večna vrata v posebno sobo. Ropot vlomilcev je prebudil malega otroka ter je Ačkova žena prižgala luč, da bi dete previla ter ga pomirila. Čim pa sta razbojnika opazila v spalnici luč, sta mislila, da sta odkrita, pa sta vstopila naglo v sobo z revolverji v rokah. Namerila sta samokresa na Ačka in njegovo ženo ter vzkliknila: »Denar ali življenje!« Takoj nato sta začela brskati po spalnici, kar je Ačko izrazil, pa je naglo planil skozi vrata ter stekel iz hiše k hlevu, kjer se je oborožil z gnojnimi vilami ter je šel nazaj, da bi razbojnika pregnal. Ko pa je pogledal skozi okno v hišo, je eden od razbojnikov ustrelil ter zadel nesrečnega Ačka eredi čela. Brez glasu se je zgrudil pri priči mrtev na tla. Oba razbojnika sta potem zbežala.

Nova žrtev v Zgornji Polskavi

Oba razbojnika sta po umoru posestnika Ačka zbežala iz Kalš proti cesti ter sta jo mahnila skozi Zgor. Polekavo proti Mariboru. Poleg ceste sta v vasi zagledala novo žrtev. Bil je to krojač Julij Krpon, katerega je huda vročina motila, da ni mogel spati v sobi, pa se je ulegel v bližini ceste v travo poleg postnega poslopja. Trdno je spal, ko sta ga oba razbojnika zagledala ter takoj planila nanj. Začela sta ga pretepati ter sta zahtevala od njega denar, grozeč mu s smrtjo. Prestrašeni krojač jima je izročil vso imovino, ki jo je imel pri sebi v žepu — dva in pol dinarja. Razbojnika sta ga potem še znova pošteno

Slovenija Vas vabi!

DOBRNA PRI CELJU

Zdravilišče za arčne, živčne in ženske bolezni. Presenetljivi uspehi pri ženskih boleznih. Dvajsetdnevna pavsalna kura z vso oskrbo 1100 do 1650 din v pred-in posezoni. Prospekti direktno ali pri Putniku.

RIMSKE TOPICE

Radium termalno kopališče — jugoslovanski Gastein. Indikacija: Živčne, ženske bolezni, gih, visoki krvni pritisk itd. Nizke pusašne kure za 10 dni 650—1000 din. Državni uradni popust. Prospekti pri Putniku ali pri Zdraviliškem ravnatelju, Rimske topice.

Tujsko prometna zveza »Putnik«, Maribor.

Zadnja pot Andreja Gabrščka

Ljubljana, 25. junija.

Danes ob 5 popoldne je bila zadnja pot pokojnega publicista in izdajatelja Andreja Gabrščka. Žalni spreved je bil iz mrtvašnice zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanske cesti na pokopališče na Viču. — Cerkvene obrede so opravili oo. frančikani, nato pa sta se poslovala s primerinimi govori od pokojnika v imenu rojakov Goricanov g. Urbančič, v imenu časnikařskih tovarišev pa g. Rasto Pustoslemšek. Peveki zbor »Grafike« je pokojniku, ki je bil v Gorici tiskarnař, zapel »Človek glej!« V žalnem sprevedu je šlo mnogo časnikařev s podpredsednikom združenja glavnim urednikom g. dr. Ahčinom na čelu, mnogo grafičnega delavstva, tiskarnařev, zlasti mnogo pa gorških rojakov. Zastopane so bile Sedejeva družina, »Sočac« in druge emigrantske organizacije. Nad grobom se je od pokojnika poslovil senator dr. Marušič.

Žrtev motociklistične nesreče

Dne 11. aprila t. l. sta po nesreči trčila blizu šmartanske cerkve motociklista g. Oblak Ciril, 29 letni privatni uradnik iz Zabnice, in g. Peruzzi, trgovski zastopnik trvdke Vovk iz Ljubljane. Pri karambuli je dobil g. Oblak poškodbo na nogi, dočim je ostal g. Peruzzi popolnoma nepoškodovan. Ponesrečenca so spravili k zdravniku v Kranji, ki je ugotovil, da ima g. Oblak nalomljeno nogo, nakar je bil ponesrečenec oddan domači oskrbi. Ker se po 14 dneh ponesrečenec še ni noga prav nič ozdravila, je zdravnik odredil njegov prevoz v ljubljansko bolnišnico. V Ljubljani so se zdravniki skrbno zavzeli za nesrečnega fanta, skušali so ga ozdraviti s transfuzijo krvi — noga je bila namreč zastrupljena — končno so mu nameravali odrezati nogo, vendar je bil ponesrečenec preslab za to operacijo.

Včeraj popoldne so ponesrečenega Oblaka prepeljali domov, kjer je zvečer previden s svetilni zakramenti, umrl. Pokreb pokojnika bo v nedeljo 26. junija ob 5 popoldne izpred hiše žalosti na pokopališču v Zabnici. Naj v miru počiva! Žalujocim naše sožalje!

— Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

pretepla ter osuvala s čevlji, da je zadobil hude poškodbe, potem pa sta se napotila naprej.

Junška borba viničarja z razbojniki

Šla sta po državni cesti iz Polskave proti Framu ter kmalu srečala zopet novo žrtev. Bil je to pri mariborskem odvratniku dr. Hoiniku uslužbeni viničar Martin Fideršek, ki je šel se pred svitom kositi. Imel je na rami koso. Razbojnika sta ga takoj ustavila ter zahtevala denar, svoje zahteve pa sta kar podkrepila z bunkami. Fideršek pa se je napadalca junaško postavil v bran ter je navlil nanju e koso. Razbojnika pa sta potegnla samokrese, počila sta dva strela in Fideršek se je zgrudil dvakrat zadet v obraz na cesto. Napadalca sta mu prebrskala žepa, našla nekaj dinarjev ter odšla naprej, ranjenca pa sta pustila nezavestnega na cesti.

Streli na gonjača živine

V bližini Rač se je odigral potem četrti razbojniški napad, ki sta ga izvršila ista storila. Srečala sta posestnika Vincenca Duha iz Nasipne ulice 24 na Pobrežju pri Mariboru. Duh je gnil na sejem v Ptuj 4 vole; eden je bil bele, trije pa pšenične barve. Razbojnika sta ustrelila na Duha ter ga zadela v vrat. Strel je nesrečnega težko ranil ter ga podrl na tla. Nato sta mu prebrskala žepa, mu vzela denarnico s 70 din gotovine, potegnla sta mu s prsta zlat poročni prstan ter odgnala vole naprej po cesti.

Kdo sta zverinska razbojnika?

Ranjeni Duh je kmalu prišel k zavesti, odplazil se je do najbližje hiše ter prebudil ljudi, katerim je povedal, kako je bil napaden. Takoj so bili obveščeni o napadu orožniki v Pragerskem, ki so alarmirali vse sosednje postaje. Tudi vse prebivalstvo je na nogah ter pomaga orožnikom pri zasledovanju neznancev. Vole, ki sta jih razbojnika odgnala potem, ko sta obstrčila Duha, so že našli v bližnjem gozdu. Upajo, da se napadalca ne bosta mogla dolgo skrivati ter ja bodo čimprej izsledili. Vse pa je v nestrpnem pričakovanju, da se razjasni skrivnost maskiranih razbojnikov. Sumijo, da je izvršil ta dejanja slovit vlovilec in rokovnjač Črepinko, ki je pred nekaj tedni pobegnil iz mariborske kaznilnice. Črepinka, ki je izučen slikar, so poslali na delo v neko zasebno stanovanje na Meljskem hribu, pa je izbral ugodno priliko ter pobegnil. Z njim vred si je sam vzel svobodo tudi vlomilec Babič, pa ni izključeno, da sta se oba begunca sedaj združila ter sta navedena razbojništva skupaj izvršila.

Ljubljanske vesti

V nedeljo, dne 26. junija 1938

Gledališče

Opera: Nedelja 26. junija: zaprti. — Ponedeljek, 27. junija: »Boris Godunov«. Premijera. Premierski abonma. — Torek, 28. junija: Akademija češkoslovaških Orlov. Izven. — Sreda, 29. junija: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Izven. Znižane cene od 24 din navzdol. — Četrtek, 30. junija: »Manon Lescaut«. Red. Četrtek.

Prireditve in zabave

Sporod koncerta moškega zbora akademikov iz Brna na Češkoslovaškem. Zbor se imenuje »Moravani« in ga vodi dirigent Josip Veselko. — Zbor šteje 40 mladih svežih pevskih grl. Izvaja naslednja dela: Smetana: Pesem na morju — Janáček: Kaj ta naša breza — Křiváček: Dar za ljubezen — Křiváček: Visoko je zvezdica — Axman: Mamici na grob — Axman: Očetu — Foerster: Sv. Václav — Blažek: Pesem božične noči — Suk: Vražedinski ban — Novák: 12 belih sokolov. Pred začetkom izvajanja koncertnega sporeda zapoje zbor jugoslovansko in češkoslovaško himno. Predprodaja vstopnic pri blagajni kina Union ter zvečer ravnotam.

Sestanki

Podporno društvo železniških uslužbencev in apokojencev v Ljubljani sklicuje za torek 28. t. m. ob 19 sestanek delegatov in članov ljubljanskega okoliša v dvorani »Sloga« v poslopiju »Ljubljanskega dvorca«. Važno.

Jegličevci! V torek 5. julija na praznik sv. Cirila in Metoda bo v zavodih redni letni sestanek vseh Jegličevcev. Ob 9 bo sv. maša za rajne tovariše in ustanovitelja zavoda, nato pa redni dvoletni občni zbor društva »Jegličevci«. Ob 11 ima svoj redni občni zbor tudi zadruga »Jegličevci«. Po zborovanjih bo v zavodu skupno kosilo. Vsi jegličevci prav iskreno vabljeni!

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: V nedeljo: mr. Sušnik, Marjani trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4 in mr. Bohinec, ded., Rimska cesta 31; v ponedeljek: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komolar, Vič.

Poizvedovanja

Izgubilo se je šolsko izpričevalo in krstni list na ime Pogačar Jožef. Najditelj se naproša, da odda na naslov: Pogačar, Ljubljana, Jegličeva cesta 10, 1. stopnišče, 1. nadstropje. Zgubila se je denarnica s 50 din in nekaj drobiža ter 1 ključek iz tramvaja od glavne pošte do vogala Jegličeve ulice.

Razstava Prosvetne zveze

»Serafinskem domu« (Franciščanska ulica) bo slovesno odprta v nedeljo 26. junija ob 11.

Sporod:

1. Predsednik PZ prof. dr. F. Lukman sprejema pozdravno besedo.
 2. Zastopnik g. bana, načelnik prosvetnega okoliša in banske uprave dr. L. Sušnik odpre razstavo.
 3. Odbornik PZ in načelnik razstavne oddelka, ravnatelj dr. I. Pirce, pojasni ureditev razstave.
 4. Ogledovanje razstave.
- Razstava bo odprta do nedelje 3. julija vsak dan od 8 do 12 in od 15 do 18. Vstopnina 2 din; kdor kupi vstopnico pa 5 din, bo mogel obiskati razstavo kolikorkrat koli.

Slavnostni zbor Prosvetne zveze.

V spomin njene štiridesetletnice bo v torek 28. junija ob 18 (ne ob 16!) v veliki dvorani hotela Union. Trajal bo natančno eno uro. Sedeži od I. do XVI. vrste po 5 din, ostali sedeži po 2 din. Vstopnice se prodajajo pri blagajni kina »Union«.

Služba boja

Za člane prosvetnih društev bo na praznik sv. Petra in Pavla ob 5.30 skupna sv. maša in obhajilo v franciščanski cerkvi. Č. p. gvardian Križostom Sekovanič bo imel kratko pridigo, nato bo predsednik PZ opravil sv. daritev za rajne ustanovitelje in za rajne in žive delavce in člane naše prosvetne organizacije.

Lahke tkanine — volnen fresco, »tropical«, platno itd. za vroče dneve priporoča trdka

Drago Schwab

Ljubljana, Aleksandrova cesta 7

Obleke, plašči iz balonske svile, dežni plašči in pelerince vedno v zalogi.

1. Jugoslovansko-češkoslovaška liga v Ljubljani. Opozarjamo svoje članstvo, da pride na mednarodni mladinski tabor v Ljubljano tudi številna delegacija iz Češkoslovaške, namreč zastopniki čl. Orlov. Naša dolžnost je, da sprejmemo primerno naše brate Čehoslovake ter jim pokažemo naše simpatije in naše občudovanje za njihovo popolno eloznost in samozaveš v teh, zanje tako težkih časih. Zato vse člane vabimo, da se udeležijo posebnosti: 26. junija ob 8 popoldne sprejema čl. go. avtor na ljubljanskem kolodvoru; 26. junija, v nedeljo koncerta akad. zbora »Moravani« pod okriljem Glasbene Matic v Ljubljani ob 21 v Union-skem dvorani. 27. junija Mednarodne akademije ob 20 v Unionu. 28. junija Češkoslovaške akademije v opernem gledališču ob 20.30. 29. junija od 14.30 do 18 javnega nastopa na Stadionu. — Jugoslovansko-češkoslovaška tuga v Ljubljani.

DOMAČE IN SLAVNSKE PARKETE
VAM DOBAVI IN SOLIDNO POLOŽI
BOKAL A. LJUBLJANA
RESLJEVA 23

1. Jugoslovansko-češkoslovaška liga v Ljubljani. Opozarjamo svoje članstvo na veliki koncert akademikega pevskega zbora »Moravani« v nedeljo, dne 26. junija ob 21 v veliki dvorani hotela Union. Odlični pevski zbor bo pod dirigentom prof. Veselkom izvajal kompozicije Smetane, Janáčka, Křiváček, Křiváček, Axmana, Foersterja, Blažka, Suka in Nováka. Pokažimo bratom Čehoslovakom svoje simpatije s čim večjim obiskom.

1. Na kulturni razstavi v Serafinskem domu bo iz gospodinjstva tečaja ženskega oddelka Sentpetreke prosvete na razpolago pecivo in brezalkoholne pijače.

1. Bresplačen ogled muzeja za časa mladinskega tabora. Ravnateljstvo Narodnega muzeja je na prošnjo Zveze fantovskih odsekov dovolilo brezplačen ogled muzejskih zbirk za udeležence mednarodinskega tabora. Ta ugodnost velja za vse taborne dni, razen v nedeljo in na praznik popoldne, pri skupnem ogledu (vsaj 10 posetnikov na enkrat).

KINO KODELJEVO Tel. 41-64

Danes ob 1/2, in 1/2, ter jutri ob 1/2 uri dva vefilma

Car Kalifornije Luis Trenker

Ljubim te (Anabella)

1. Zastopnik goriškega nadškofa pri pogrebu g. Abrama. Zastopnik goriške duhovščine g. Rutar je pri pogrebu pokojnega župnika Abrama zastopal tudi goriškega nadškofa msgr. Margottija, s čimer izpopolnjujemo naše včerajšnje poročilo.

1. Prebivalstvu Ljubljane! Dne 28. junija praznujemo narodni praznik Vidovega dne kot spominski dan preminulih borcev za vero in domovino. Na poslopijih državnih, banovinskih in mestnih uradov, zavodov in podjetij bodo ta dan razbošene državne zastave. Pozivam sosesčane, da v slavo za vero in domovino padlim junakom na Vidov dan okrase svoje domove z državnimi zastavami. Obrtna in trgovaška podjetja morajo biti med slovesnim opravilom v stolnici od 10 do 11 zaprta. Predsednik mestne občine ljubljanske dr. Juro Adlešič, l. r.

STROJNO PODJETJE ING. BORŠTNAR

Ljubljana-Siška

Sv. Jerneja c. 18

STROJ - ŽEL KONSTRUKCIJE - POPRAVILA

1. Vodstvo po razstavi Neodvisnih v Jakopičevem paviljonu bo imel danes ob 11 akad. slikar Stane Kregar. Razstava bo odprta le še 3 dni, zato naj ljubitelji umetnosti pohite z obiskom te zanimive razstave.

1. 20 letnice mature bomo obhajali maturanti bivše II. drž. gimnazije dne 2. julija ob 20 v kmečki sobi pri Slaniču. Priglasite se takoj.

1. Lichtenurnov zavod. Vpisovanje učenč, novink, v ljudsko šolo je 30. junija ob 8. do 12. ure. S seboj naj prineso krstni list ali spisek in izpričevalo o cepljenju zoper kozo. Vpisovanje ostalih učenč je 30. junija od 15. do 17. ure in 1. julija od 8. do 12. ure. Zdravniški pregled učenč novink je 1. julija ob 17. uri popoldne v Lichtenurnovem zavodu.

Zobozdravnik Dr. Puher

ne ordinira do 15. avgusta

1. Samo danes in jutri v ponedeljek se še lahko v naši pisarni v Kolodvorski ulici 25 prijavi za dvodnevni obisk Trsta, Doberdoba, Gorice, Kalvarije in Oslovja. — Potrebna je samo slika s podpisom na prednji strani. Zveza bojevnikov v Ljubljani, Kolodvorska ulica 25.

1. Vos se svrni na šeno. Včeraj ob 1 je šla po Gosposvetski cesti pleskarjeva žena Antonija Jenko iz Zgornje Siške. Ravno, ko je stopila mimo nekega kmečkega voza, se je vozu odtrgalo kolo in voz se je vrnil na Jenkovo. Dobil je hude notranje poškodbe ter je bila prepeljana z reševalnim avtom v bolnišnico.

Gostilna Rokodelski dom

Ljubljana — Komenskega ulica šte. 12

se topla priporoča obiskovalcem Mladinskega tabora ZFO. Jedaja in pijača po zmernih cenah

1. Lokale v kresiji, ki jih ima sedaj trdka I. C. Mayer, odda odbor meščanske imovine s 1. novembrom skupno ali večim trdkam ter je treba ponudbe vložiti do 4. julija pri mestnem gospodarskem uradu, ki daje tudi potrebne informacije.

1. Dr. Kallay ne ordinira do 4. julija.

1. Dent. tehn. Pavla Marija Koejančič ne ordinira.

1. Kuhinja v Delavskem domu bo izdajala 26. 27., 28. in 29. junija kosilo že ob 11 popoldne.

1. Brivsko frizerski saloni bodo na Vidov dan v Ljubljani odprti do 9 zvečer, zapro se le med slovesno službo božjo. Na praznik sv. Petra in Pavla bodo pa ves dan zaprti.

1. Umetnostna razstava Dalmatika Inkiostrija in Petra Lobode v Jakopičevem paviljonu. Dne 28. junija 1938 ob 11 popoldne otvori R. Jakopič razstavo slik D. Inkiostrija iz zadnjih let ter večje skupine kipov P. Lobode. Opozarjajo se vsi prijatelji umetnosti in vabijo na ogled.

1. Licitacija slame. Zveza fantovskih odsekov bo imela napredaj okoli 25.000 kg slame. Prevzem slame v šolah. Ponudbe je poslati najkasneje do 5. julija na Zvezo fantovskih odsekov — Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

Maribor

m Mariborčani, na mladinski tabor v Ljubljano! Mladinski tabor v Ljubljani bo privabil na deset tisoč Slovencev in Slovenk. Tudi Mariborčani se bodo tabora v velikem številu udeležili. Taborne knjižice in znake, s katerimi imajo udeleženci pravico do polovične voznine dobe v tajništvo Prosvetne zveze, Aleksandrova cesta 6 in v obeh prodajalnah Tiskarne sv. Cirila na Koroški in Aleksandrovi cesti. V sredo, 29. t. m. na praznik sv. Petra in Pavla bo vozil iz Maribora ob 3.10 zjutraj poseben vlak. Vozne karte si morejo udeleženci nabaviti tudi v predprodaji pri kolodvorskih blagajnah.

m Pri nagradnem žrebanju naročnikov »Slovenec«, ki bo 15. julija in pri katerem bo razdeljenih 152 nagrad v skupni vrednosti nad sto tisoč dinarjev, bodo upoštevani vsi mariborski naročniki, ki bodo ob času žrebanja izpolnili vse pogoje, to je, da bodo stari naročniki imeli poravnano naročnino tudi za mesec julij, novi naročniki pa, da bodo plačali naročnino vsaj za 3 mesece. Tudi stari naročniki morajo biti na list naročene vsaj že tri mesece. Če to še ne bodo, naj doplačajo toliko naročnine v naprej, da bodo dosegli predpisani čas. Naročnino in nove naročnike sprejema naša uprava na Koroški c. 1 in podružnica na Aleksandrovi cesti 6 v Prosvetni knjižnici.

m Smrt popularnega gostilničarja. Na Frankopani cesti 29 je umrl znani gostilničar »Pri

lokomotiv« gospod Rudolf Gračner. Smrt ga je pokosila v najlepši moški dobi: 46 let. Zdravje mu je izpodkopal neznani rak. Pokojnik je bil znana osebnost, imel je veliko prijateljev in je bil povsod priljubljen zaradi svojega odkritega značaja in dobrega srca. Bil je zavednega katoliškega prepričanja, veliko je pomagal tudi revežem. Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek, 27. t. m. ob 4 popoldne na pobreškem pokopališču. Naj počiva v miru, njegovi soprogi in sorodnikom naše globoko sožalje.

m Pogreb ravnatelja Josipa Ošlaka je pokazal izredno veliko popularnost blagega pokojnika. Ogromna množica pogrebecev ga je spremljala na poslednji poti. Pogreb je vodil stolni župnik msgr. Umek, mestno občino je zastopal podžupan Žebot, mestno hranilnico predsednik ravnateljstva Hrastelj, Mestna podjetja Stabej. Številni mestni svetniki so spremljali pokojnega svojega tovariša, dalje so bili prisotni mnogi industrijalci in trgovci ter pokojnikovi številni prijatelji. V poslednje slovo je zapel pevski zbor magistratnih uslužbencev dve žalostinki. Mariborčani bodo pokojnika ohranili v trajnem spominu.

m Maistrovi bore se pozivajo, da se udeležijo v ponedeljek ob 4 popoldne na Pobrežju pogreba pokojnega tovariša, gostilničarja Rud. Gračnerja.

m Dekliški krožek frančiškanske prosvete ima danes ob pol 11 v Domu na Slomškovem trgu važen sestanek. Vabljeni vse članice, da se ga sigurno udeležijo.

m Učiteljem lavantinske školije. Takoj po Dekliškem dnevu, ki bo 15. avgusta na Betnavi pri Mariboru, bodo istotam v dnevi od 16. do 21. avgusta za učitelje duhovne vaje in tečaj Katoliške akcije. Oskrbnina za 5 dni 120 din. Prijavite se do 12. avgusta na naslov: Katehistinje E. K., Betnava pri Mariboru. Pišite tudi na isti naslov za pojasnila. Prisrčno vabljeni! K. A. za dekleta.

m Poroka. Včeraj popoldne sta se v frančiškanski cerkvi v Mariboru poročila gđ. Marija Vogrinec, uradnica, in g. Viktor Princl, tehničar vodja mestnega avtobusnega prometa. Iskreno čestitamo ter želimo mlademu paru obilo sreče!

m Učni uspehi na drž. trgovski akademiji. Konec letošnjega šolskega leta je bilo na zavodu 189 gojencev in sicer 90 učenčev in 99 učenč. Uspeh je sledeči: odličnih 7, dobrih 90, zadostnih 34. Izdelalo je razred 151 (79.89%), padlo je 7 (3.76%), popravne izpite pa jih ima 31 (16.35%).

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

naznanja, da bodo uradni prostori v ponedeljek, dne 27. junija, zaradi slikanja zaprti.

m Mati in sin v bolnišnico. Na cesti med Št. Lenartom v Slov. goricah in Voličino sta se ponesrečila mati in sin, 45 letna posestnica Marija Letnik in 23 letni Franc Letnik. Sin je peljal mater na svojem kolesu iz Št. Lenarta domov v Voličino. Spotoma se je hotel izogniti vozu, pa sta oba padla s kolesa ter se nevarno poškodovala. Francu Letniku je počila lobanja, njegova mati pa si je obraz čisto razbila. Oba so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

m Nabava novih hišnih in uličnih tablic. — Mestno poglavarstvo v Mariboru razpisuje nabavo 2000 komadov hišnih ter 700 komadov uličnih tablic. Pismene ponudbe je predložiti do 6. julija t. l. Podrobnosti so interesantom na razpolago pri mariborski mestni občini.

m Ubita in vržena v Dravo? V Selnici ob Dravi je naplavila reka žensko truplo, ki je imelo na glavi sumljive poškodbe. Zdravnik, ki je utopjenko pregledal, je izrekel smrt, da izvirna rana na glavi najbrž iz zlonamerne poškodbe ter je bila utopjenka šele potem vržena v Dravo. Državno pravdnštvo je odredilo obdukcijo in preiskavo.

Celje

c Češki Orli in Orlice v Celju. Danes vozijo skozi Celje trije posebni vlaki češkoslovaških Orlov. Dolžni smo, da zastopnike bratskega naroda dostojno sprejmemo. Zato vabimo k sprejemu vse narodno zavedne Celjane. Pri sprejemu bo sodelovala tudi godba. Goste bo sprejel na postaji celjski Fantovski odsek, pozdravil pa jih bo predsednik mestne občine g. Alojzij Mihelič in predsednik Podzveze fantovskih odsekov g. prof. Bitenc. Ker je bil vojni red iz Budimpešte brzojavno spremenjen in v tem trenutku še ne vemo, kdaj privozijo vlaki, naj se obvestno informira na postaji.

c Mestno poglavarstvo. Hišne posestnike vabim, da na Vidov dan, dne 28. junija, razobesijo državne zastave na svojih poslopijih. A. Mihelič.

Prvovrstne trajne kodre izdeluje frizerski salon »PAVLA«, CELJE, KOVAŠKA 1

c Višji tečajni izpit na državnih realni gimnaziji v Celju je bil pod predstvom g. ravnatelja Mravlja Franca od 13. do 24. junija. K izpitu se je prijavilo 36 rednih učenčev in 15 rednih učenč. 2 privatista in en repetent. Od 54 kandidatov in kandidatkin so višji tečajni izpit uspešno dovršili: Baša Zdenka (oprosčena ustm. izp.), Belej Martin, Birska Zvonimir (opr. ustm. izp.), Božič Stanko, Cvenk Ladislav (oprosč. ustm. izp.), Domitrovič Vinko, Gajšek Friderik, Golobič Nives, Gologranc Stanko, Gorjup Erik, Gruđen Maks, Hoždar Marjan, Horvat Matilda, Hosner Vladimir, Jagodič Marjan (privatist), Jerin Similjan, Jernejšek Friderik, Kobe Vekoslav, Kolenc Adolf (privatist), Kolman Ljudmila (oprosč. ustm. izp.), Kobeš Marijana (oprosč. ustm. izp.), Kossar Greta (oprosč. ustm. izp.), Kossar Kurt (oprosč. ustm. izp.), Kramer Leon, Kresnik Vladimir (oprosč. ustm. izp.), Kroflič Marijana, Langus Vladimir (oprosč. ustm. izp.), Likar Dušan, Lukavič Aleksander, Milanež Emil, Milkovič Zvonko, Mravljak Tatjana (oprosč. ustm. izp.), Mulaček Jelena (oprosč. ustm. izp.), Pilih Amalija (oprosč. ustm. izp.), Pirih Marjan, Pobrarc Adolf, Prelog Anton, Razborek Zoran, Rebeuschegg Franc (oprosč. ustm. izp.), Repič Slavko, Ropotar Josip (oprosč. ustm. izp.), Šter Ivan, Tertnik Vida, Tom Vida (oprosč. ustm. izp.), Urbančič Marjan, Vidic Cvetka, Vovk Vinko, Vidmar Filicita in Zupan Gustav. Pet kandidatov ima popravni izpit, padel ni nihče.

c Vincencijevi konferenci je daroval namesto venca na grob pokojnega očeta g. župan Alojzij Mihelič 100 dinarjev.

c Kino Union. »Princesa Sisi«. Romantična ljubezen cesarja Franca Jožefa in Elizabete. Matineja: »Trdnjava tišine«.

c Hud avtomobilski karambol na križišču pred pošto. Včeraj okoli pol 8 zjutraj je privozil izpod železnice podvoza tovorni avtomobil, last avtooprevoznika Franca Sovineka iz Celja. Iz Askerceve ulice pa je v istem trenutku privozil osebni avtomobil Rožanca iz Dobrne. Na ovinku pred Banovinsko hranilnico je tovorni avtomobil butnil v osebnega ter ga vlekel kakih 5 m po ulici. Osebni avtomobil je precej poškodovan ter znaša skupna škoda več tisoč din.

c Blagolovitev križa ob mrtvašnici bolnišnice za duševno bolne v Novem Celju bo danes ob 3 popoldne. Pri tem križu opravljajo pogrebne obrede za one, ki umrjejo v bolnišnici v Novem Celju. Po blagoslovitvi bo šla procesija k državnim cesti k »zlatemu križu«, ki bo tudi blagoslovljen. Oba križa imata zgodovinski pomen. Prvi spominja na srednjeveške kužne bolezni

V nedeljo, dne 10. julija

bo v proslavo 20 letnice osvobodjenja in obstanka lastne narodne države

pri Sv. Trojici v Slov. gor.

velik

narodni tabor

s sledečim sporedom:

Do 9 prihod posameznih skupin na zbirališča, kakor so bila javljena v okrožnici.

Ob 10.15 pri cerkvi na prostem pridiga (dekan Fr. Gomilšek) in sv. maša z ljud. petjem.

Ob 11 tabor, na katerem bodo govorili notranji minister dr. A. Korošec in zastopniki organizacij, ki so včlanjene v Narodnem odboru ter zastopnik gasilcev.

Vsi zavedni Slovenci iz krajev Maribor levi in desni breg, Ptuj, Ljutomer, Murska Sobota in Gor. Lendava se bodo tabora v častnem številu udeležili

10. julij bo dan našega narodnega veselja!

Narodni odbor.

in na smrtne obsodbe okrajne sodnje Brunov grad, sedaj Novo Celje. Drugi spominja na slavne graščake, kneze Hausmanove in Gaisrukove. Tu so tudi priredili sprejem avstrijskega cesarja Ferdinanda in cesarice Katarine.

c Celjski šahovski klub priredi v ponedeljek, dne 27. junija, ob 8 zvečer, v igralni sobi hotela Evrope, brzoturnir za vse svoje člane. To bo nekako oficalen zaključek šahovske sezone. Vabljeni vsi člani in dijak!

c Pododbor UROIR Celje opozarja rezervne častnike na kajmakčalanske slavnosti, ki bodo 12. julija. Dovoljena je četiriška voznina do Bitolja. Prijave sprejema tajnik tov. Vrečko, Cinkarna, tel. št. 28, do vključno 27. t. m.

c Ugodna avtobusna zveza iz Celja v Logarsko dolino. V četrtek popoldne je bila s prenovljenim avtobusom celjskega mestnega avtopodjetja komisijska vožnja. Mestno avtobusno podjetje je uvidelo, da je za tako važno turistično progo potreben prostornejši voz, posebno za sezonsko vožnjo. Na novo moderno prekuliseriran avtobus je napravila trdnika Rojina v Ljubljani. Voz je zelo udoben opremljen. Komisija, kateri sta načelovala gg. inž. Pfeifer in inž. Fišer, banka nadzvetnika, je avtobus za to progo odobrila. Od včeraj naprej bo vozil ta avtobus ob 8.45 iz Celja ter pripeljal ob 11.50 v Logarsko dolino. Vračal se bo ob 4 popoldne ter prišel ob 7 zvečer k večernim vlakom v Celje.

Ptuj

Tečajni izpiti na gimnaziji. Na ptujski gimnaziji so se vršili višji tečajni izpiti pod predstvom oziroma nižji tečajni izpiti pod nadzorstvom upok. gimn. ravn. dr. Josipa Tominška v času od 11. do 22. junija. K višjem teč. izpitu se je prijavilo 43 kandidatov in kandidatkin. Višji teč. izpit so uspešno opravili: Antauer Oton, Breznik Dušan (oprosč. ustnega izpita), Breznik Svetozar, Čuček Tatjana (opr. ustn. izp.), Farček Dušan (opr. ust. izp.), Gajzer Edeltraut, Hojer Ivan, Jamšek Božena, Jamšek Svetka, Kafol Ljudmila (opr. ust. izp.), Keržar Janez, Kolarik Josip, Kolarik Mirko, Korban Majda, Kosi Vladimir, Kovačič Vida (opr. ust. izp.), Lesnik Dragica (opr. ust. izp.), Levčič Stefan, Lipič Arnost, Pavlo Dragotin, Praprotnik Cvetka (opr. ust. izp.), Rojnik Ivan, Samec Pavla, Skapin Leon, Sušnik Martin, Sara Kunibert, Sitar Ivan, Tam Helga, Torgumir, Vodopivec Danica (opr. ust. izp.), Zorčič Jožica, Zore Leopold; privatisti Gračner Edvard, Skvarča Ivan in Škerlj Alojz. Za dva meseca so bili zavrnjeni trije kandidati, za leto dni ni bil zavrnjen nihče. — K nižjemu teč. izpitu se je prijavilo 55 kandidatov in kandidatkin. Od teh je bilo opravičenih opravljanja izpita 16 kandidatov in kandidatkin. Od ostalih kandidatov in kandidatkin za leto dni ni bil zavrnjen nihče, za dva meseca pa le trije kandidati; vsi drugi so nižji teč. izpit napravili z uspehom.

Obvestilo. Komanda mesta je sporočila, da bodo od 6. junija t. l. dalje vsak dan poto-nirske vaje (razen ob nedeljah) od 6 do 11.30 ter od 15 do 18.30 ter ponoči od 20 do 24. Med vajami je prepovedana plovba po Dravi ter se imajo splavarji, ribiči itd. ustaviti najkasneje nad lesenim dravskim mostom. Za časa vaj bo postavljena ob Dravi vojaška straža, ki bo opozarjala, da je plovba prepovedana in da mora vsakdo pristati. Vojaška straža bo postavljena na desnem bregu Drave približno 1200 m nad lesenim mostom ter bo imela rdečo signalno ploščo ob obali. V nočnem času bo imela straža namesto rdeče plošče rdečo svetilko. Prebivalstvo naj se izdanih navodil točno drži ter tudi upošteva vse odredbe vojaške straže. Stranke, ki bi teh navodil ne upoštevale, bodo odgovorne za vso povzročeno škodo. Prizadete stranke naj za plovbo po Dravi uporabijo le čas, ki ni za vaje določen. Ker pa ni izključeno, da bo prehod po Dravi zaradi vojaških vaj zaprt tudi delj časa, kot je zgoraj navedeno, n. pr. v primeru, da se zgradi vojaški most preko Drave, naj se stranke vedno informirajo pri vojaški straži, ali je prehod po Dravi prost.

Iz ljubosumnosti je na svojem domu v sobi ustrelil posestnik Težak Jože 35 letnega Suhača Jožeta iz Vitomarca pri Sv. Andražu v Slovenskih Goricah. Oba posestnika in zakonska moža sta živela delj časa v slabih odnosih. Včeraj popoldne je Težak Jože našel v sobi pri svoji ženi Suhači in ga v prepriju ustrelil v vrat Suhača so prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer pa je podlegel rani.